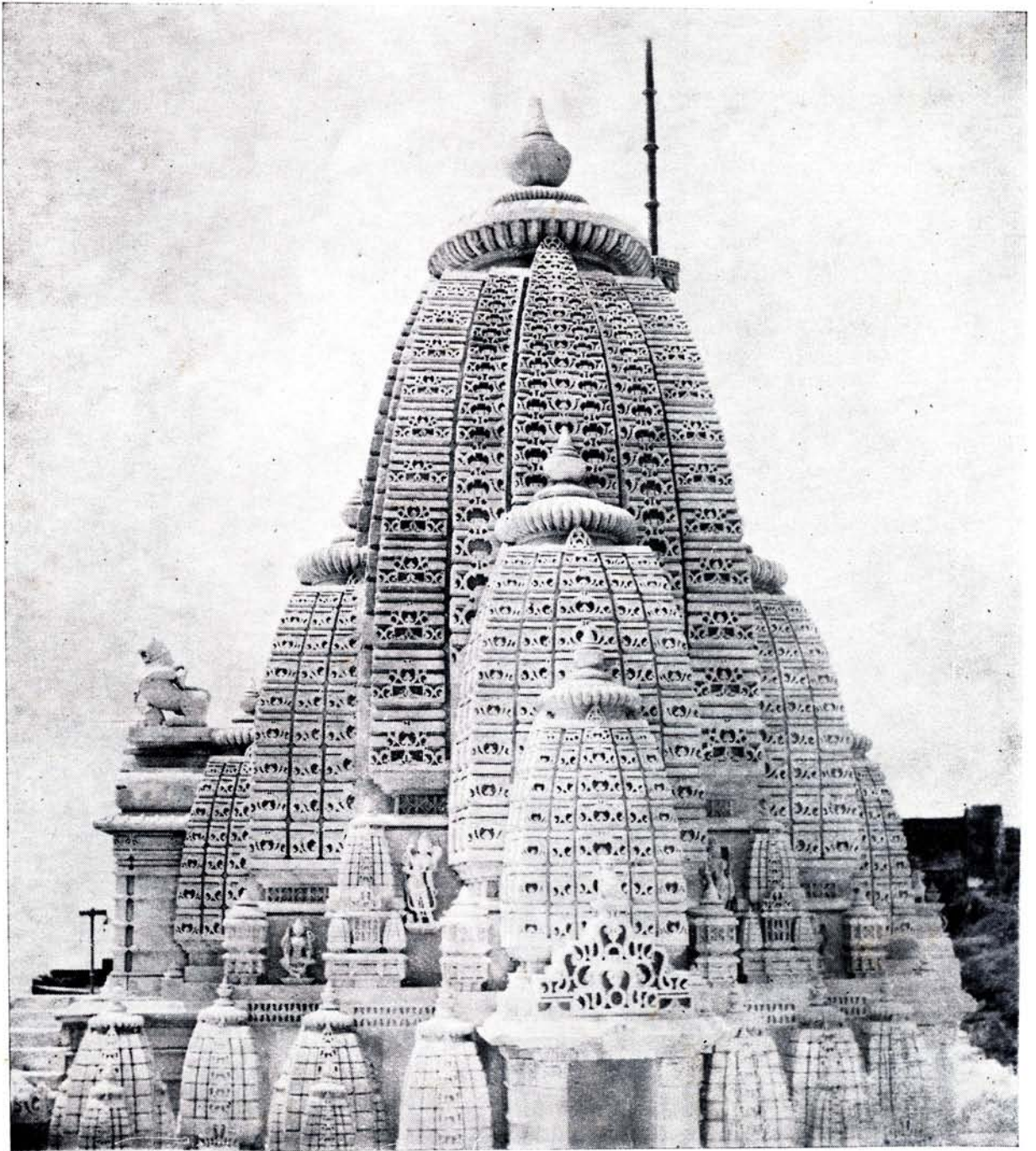


શ્રી તીર્થાધિરાજ શત્રુંજય ઉપર થયેલ  
પ્રતિષ્ઠાનો અર્હવાગ









श्री ती र्था वि रा ण श त्तुं ण य उ प र थ ये ल

# पुस्तिकानो अहवाल

(वि. सं. २०३२, भा. शु.दि. ७, शनिवार, ता. ७-२-१९७६)



लेखक तथा संपादक  
रतिलाल दीपचंद देसाई



प्रकाशक

श्री ४ आणुं द ल कल्याणु ल

अमलावाद-१





પ્રકાશક  
બાપાલાલ મગનલાલ ઠાકર  
જનરલ મેનેજર  
ચેક આબુદુલ કદમાબુલ  
જવેરીવાડ, અમદાવાદ-૧.

❧

સલાહકાર સમિતિ  
પે. શ્રી મહત્લાલ જવેરચંદ ગાંધી  
શ્રી મહેન્દ્રભાઈ પી. કુડિયા  
શ્રી રમણલાલ મોહનલાલ ગાંધી

❧

વિ. સં. ૨૦૩૪, માગશર : વીર નિર્વાણ સં. ૨૫૦૪ : ડિસેમ્બર, ૧૯૭૭

❧

કિંમત પંદર રૂપિયા

❧

— મુદ્રક —

પુસ્તકના —  
શ્રી જસવંતલાલ ગિ. શાહ  
શ્રી પાર્થ પ્રિન્ટરી  
૧૪૭, તંબાલીનો ખાંચો,  
દોશીવાડાની પોળ,  
અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૧.

ગ્રાઈન્ડેટ તથા આવરણ  
ટીપક પ્રિન્ટરી  
૨૭૭૬/૧, રાયપુર દરવાજા પાસે  
અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૧







## અપૂર્વ અવસરનું સંભારણું

જેન સંઘની સુવિખ્યાત પ્રતિનિધિ સંસ્થા શેઠ આર્જુનજી કલ્યાણજીની પેઢીનો ઈતિહાસ લખી આપવાની જવાબદારી મેં, કેટલાંક વર્ષ પહેલાં, માથે લીધી હોવાને કારણે મારે પેઢીમાં જવાનું હોય છે; અને તેથી એની કેટલીક કાર્યવાહીની માહિતી પણ મને મળતી રહે છે. એ જ રીતે ગિરિરાજ શ્રી ચતુર્જય મહાતીર્થ ઉપર દાદાની મુખ્ય ટૂંકમાંથી, પંદરેક વર્ષ પહેલાં ઉત્થાપન કરેક પાંચસોથી પણ વધુ જિનપ્રતિમાઓને બિરાજમાન કરવા માટે બાવન જિનાલયવાળો નૂતન જિનપ્રાસાદ બંધાઈ જતાં, એમાં આ જિનબિંબોની પુનઃપ્રતિષ્ઠા કરવા માટે ચાલતી તૈયારીઓની વાત પણ મારા જાણવામાં આવી હતી.

જેમ જેમ આ વાત હું સાંભળતો ગયો, આ તૈયારીઓની જાણકારી મને મળતી ગઈ અને પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવનો સમય નજીક આવતો ગયો, તેમ તેમ મારી એ ઝંપના વધુ ને વધુ ઉત્કટ બનતી ગઈ કે આ અપૂર્વ અવસરનું માત્ર વર્ણન સાંભળીને સંતોષ મેળવવાને બદલે, એનું સાક્ષાત્ દર્શન કરવાની અને એની અદ્ય-સ્વદ્ય કામગીરી બજાવવાની વિશ્વ તક મને મળે તો કેવું સારું! પણ આવી માગણી પેઢીના કાર્યકરો પાસે કેવી રીતે મૂકી શકાય? હું તો મૂંગો મૂંગો એ માટે પ્રાર્થના કરતો જ રહ્યો.

અને, જણે ભગવાનની મહેર મારા ઉપર વરસી હોય એમ, એક દિવસ મારી આ પ્રાર્થના સફળ થઈ, અને મહોત્સવની માહિતી અને પ્રચાર સમિતિમાં મને સ્થાન મળ્યું. મારું ચિત્ત આનંદ આનંદ અનુભવી રહ્યું. અને એક દિવસ અમે બધા, અમારી કામગીરી બજાવવા, પાલીતાણા પહોંચી ગયા.

મને સોંપવામાં આવેલી કામગીરીને લીધે હું ભારતવર્ષના સમસ્ત શ્રીસંઘ તરફથી ઊભવાતા આ મહોત્સવના થોડાક જ કાર્યક્રમોમાં હાજર રહી શક્યો હતો; છતાં આઠ દિવસના એ રોકાણ દરમિયાન મેં શ્રીસંઘના રાયથી રંક સુધીના ગરીબ, મધ્યમ અને તલંગર વર્ગમાં, બાળકોમાં, પુવાનોમાં, મોટી ઉંમરવાળાઓમાં, વૃદ્ધોમાં, સશક્તો તેમ જ અશક્તોમાં, બહેનોમાં અને ભાઈઓમાં, અરે, માંદાઓ તથા અપંગોમાં સુધ્ધાં અદ્ભુત શ્રદ્ધા-ભક્તિનાં, આનંદ-ઉલ્લાસનાં અને પ્રભુપરાયણતા તથા ધર્મપરાયણતાનાં જે દર્શન કર્યાં, કેટલાક કાર્યક્રમોનાં પ્રત્યક્ષ દર્શન કરવાનો જે લહાવો લીધો અને ભાવનાથીલતાની ભરતીથી ઊભરાતા માનવમહેરામણને નીરખવાની જે તક મળી એ મારા માટે જીવનનો એક અપૂર્વ અને સદાસ્મરણીય લહાવો બની ગયો.

આ ભવ્ય અને દિવ્ય પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ પૂરો થયા પછી મને સતત એમ લાગ્યા જ કરતું હતું કે, પ્રતિષ્ઠા વખતે હાજર નહીં રહી શકનાર ચતુર્વિધ શ્રીસંઘનો વિશાળ સમુદાય, આપણી ભાવી પેઢી તેમ જ આપણા દેશની ધર્માનુરાગી જનતા પણ આવા અપૂર્વ અવસરની શાનદાર ઉજવણીથી, ભલે થોડા-ધણા પ્રમાણમાં પણ, માહિતગાર થઈ શકે અને એક ઉત્તમ પ્રસંગની મહત્ત્વની વિગતો એક દસ્તાવેજરૂપે સચવાઈ રહે એટલા માટે મહોત્સવનો અહેવાલ પુસ્તકરૂપે પ્રગટ થાય તો કેવું સારું! સાથે સાથે, મને ઊંડે ઊંડે એમ પણ થતું હતું કે, આજું સુંદર કામ કરવાનું મને સોંપવામાં આવે તો કેવું સારું!

મને એ કહેતાં ખૂબ હર્ષ થાય છે કે, ભગવાનની મહેરથી, મારી આ બંને ઈચ્છા પૂરી થઈ: પેઢીએ આ પ્રતિષ્ઠાનો અહેવાલ લખાવીને પુસ્તકરૂપે પ્રગટ કરવાનો અને એ કામ મને સોંપવાનો નિર્ણય કર્યો. મારું ચિત્ત પ્રસન્ન પ્રસન્ન થઈ ગયું. આ માટે હું પેઢીના સંચાલકોનો જેટલો આભાર માનું એટલો ઓછો છે.

આ મહોત્સવ એટલે વિદ્યાળ, એટલે કાલ્પ-ભક્તિથી સભર અને એટલે વૈવિધ્યવાળો તથા હૃદયસ્પર્શી હોતો કે એનું સર્વાંગસંપૂર્ણ વર્ણન કુશળ કલમ અને નિષ્ણાત જ્ઞાનથી પણ ન થઈ શકે; તો માસ જેવો માતા સરસ્વતીનો એક સામાન્ય ઉપાસક તો એને ન્યાય કેવી રીતે આપી શકે? છતાં એક ઉત્તમ કાર્ય ક્યોના લલાવે લેવાના લોભમાં, મારી મર્યાદાને ભૂલી જઈને, મેં આ અહેવાલ લખવાનો યથાશક્ય પ્રયાસ કર્યો છે; અને તે આ પુસ્તકરૂપે શ્રીસંઘ સમક્ષ રજૂ થાય છે. હું આ કામને કેટલો ન્યાય આપી શક્યો છું, એનો ફેસલો સુજ્ઞ અને સહૃદય વાચકો આપે એ જ ઉચિત છે.

આ અહેવાલમાં આ મહોત્સવની જાણવા જેવી બાબતોને સમાવી લેવાનો મેં બહુ જ વિનમ્ર પ્રયત્ન કર્યો છે, અને પુસ્તકના વાચકો મહોત્સવના ખાસ ખાસ પરિગતો દર્શન કરી શકે એટલા માટે એમાં ચિત્ર-સામગ્રી પણ સારા પ્રમાણમાં આપવામાં આવી છે. આમાં આપવામાં આવેલી માહિતી યથાર્થ હોય અને એમાં હકીકતદોષ રહેવા ન પામે, એ માટે મેં બનતી તકેદારી રાખી છે; છતાં એમાં કંઈ ભતિ રહી જવા પામી હોય તો એ માટે હું ક્ષમાયાચના કરું છું.

આ પુસ્તક તૈયાર કરવામાં મને પંડિતવર્ય શ્રી મફતલાલ ઝવેરચંદ ગાંધી, શ્રીયુત મહેન્દ્રભાઈ પી. ફડિયા તથા શ્રીયુત રમણભાઈ મોહનલાલ ગાંધી એ ત્રણે સલાહકારમિત્રો તરફથી હમેશાં જ માર્ગદર્શન, સહાય તથા સલાહ-સૂચના મળતાં રહ્યાં છે, અને તેઓએ આ કાર્ય સાથે જે આત્મીયપણું તથા એતરપ્રેતપણું દાખવ્યું છે, તેનું મૂલ્ય થઈ શકે એમ નથી. હું આ કાર્યના આ ત્રણે સલાહકારમિત્રો પ્રત્યે ઊંડા આભારની લાગણી દર્શાવું છું, અને આ પુસ્તક આ રીતે તૈયાર થઈ શક્યું છે, એમાં એમનો ફાળો ધણો મોટો અને અગત્યનો છે, તે કહેતાં ખૂબ આનંદ અનુભવું છું.

પેઢીના અમદાવાદના મુખ્ય કાર્યાલયના તથા પાલીતાણા શાખાના કાર્યકરોએ મને જોઈતો સહકાર આપ્યો છે. મહોત્સવની તથા નૂતન જિનાલયની છબાઓ મને શ્રી કલ્યાણભાઈ પી. ફડિયા, શ્રી રમણભાઈ ગાંધી, શ્રી મહેન્દ્રભાઈ ફડિયા, “જેન” કાર્યાલય ભાવનગર, પેઢીની પાલીતાણા શાખા, પેઢીના મુખ્ય મિસ્ત્રી શ્રી અમૃતલાલભાઈ ત્રિવેદી, પુ. મુ. શ્રી શીલચંદ્રવિજયજી મહારાજ તરફથી મળી છે. પુસ્તકનું-સુઘડ છાપકામ શ્રી પાર્શ્વ પ્રિન્ટરીએ અને છબીઓનું સુંદર મુદ્રણ દીપક પ્રિન્ટરીએ કરી આપ્યું છે. પુસ્તકના આવરણનું મનોહર ચિત્ર શ્રી જયેન્દ્ર પંચોલીએ દોરી આપ્યું છે. અને પુસ્તકનું બાઈન્ડિંગ કુમાર બુક બાઈન્ડિંગ વર્કસે કરી આપ્યું છે. આ બધાનો હું આભાર માનું છું.

એક અપૂર્વ અવસરનું આવું સંભારણું તૈયાર કરી આપવાની મને તક મળી, તેને હું ‘મારું’ મોટું સદ્ભાગ્ય લેખું છું; અને એ માટે શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢીનો ફરી આભાર માનું છું.

૬, અમૂલ સોસાયટી,

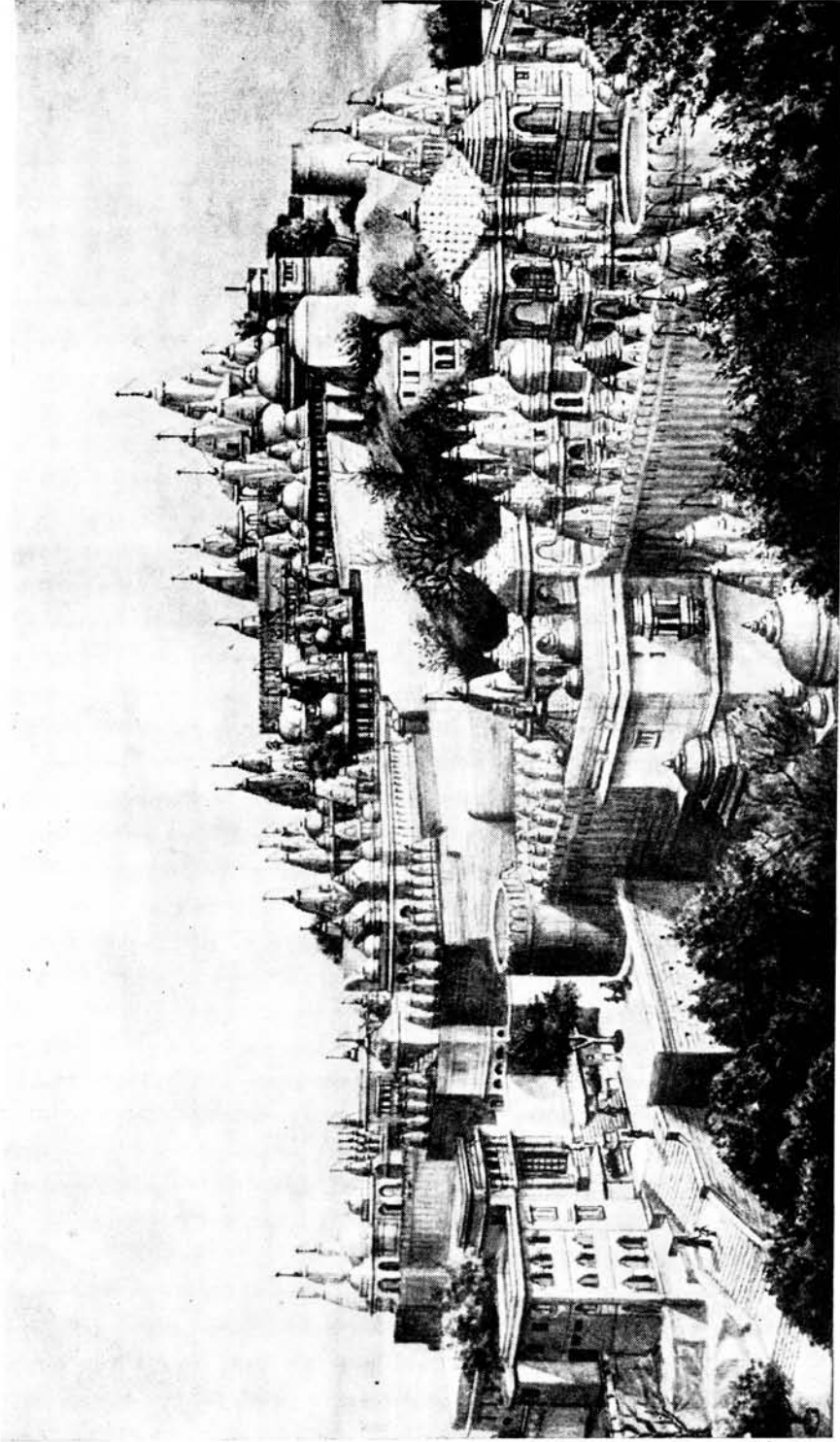
અમદાવાદ

કાર્તિકી પૂર્ણિમા વિ. સં ૨૦૩૪

—રતિલાલ દીપચંદ દેસાઈ





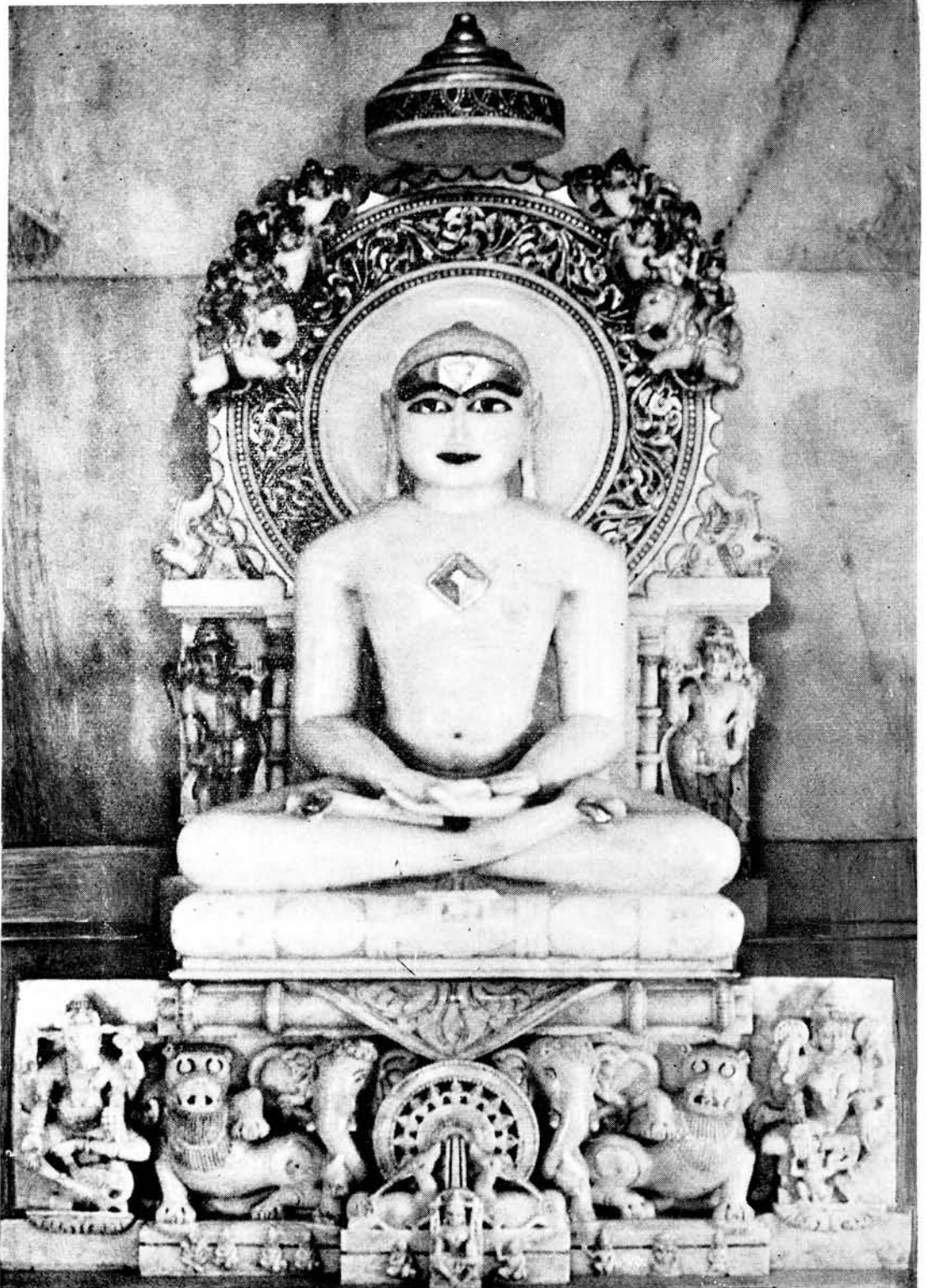


દેવમદિરોની નગરી : તીર્થાધિરાજ શ્રી શત્રુઙ્ગ્ય  
“ ઉચ્ચવળ જિનગુહમંડળી, તિહાં દીપે ઉત્સંગા ”



રમણીય નૂતન જિનપ્રાસાદ





नूतन जिनप्रासादना भूषणायक भगवान ऋषभदेव



નૂતન જિનાલયની ભમતીનું બહારનું દૃશ્ય

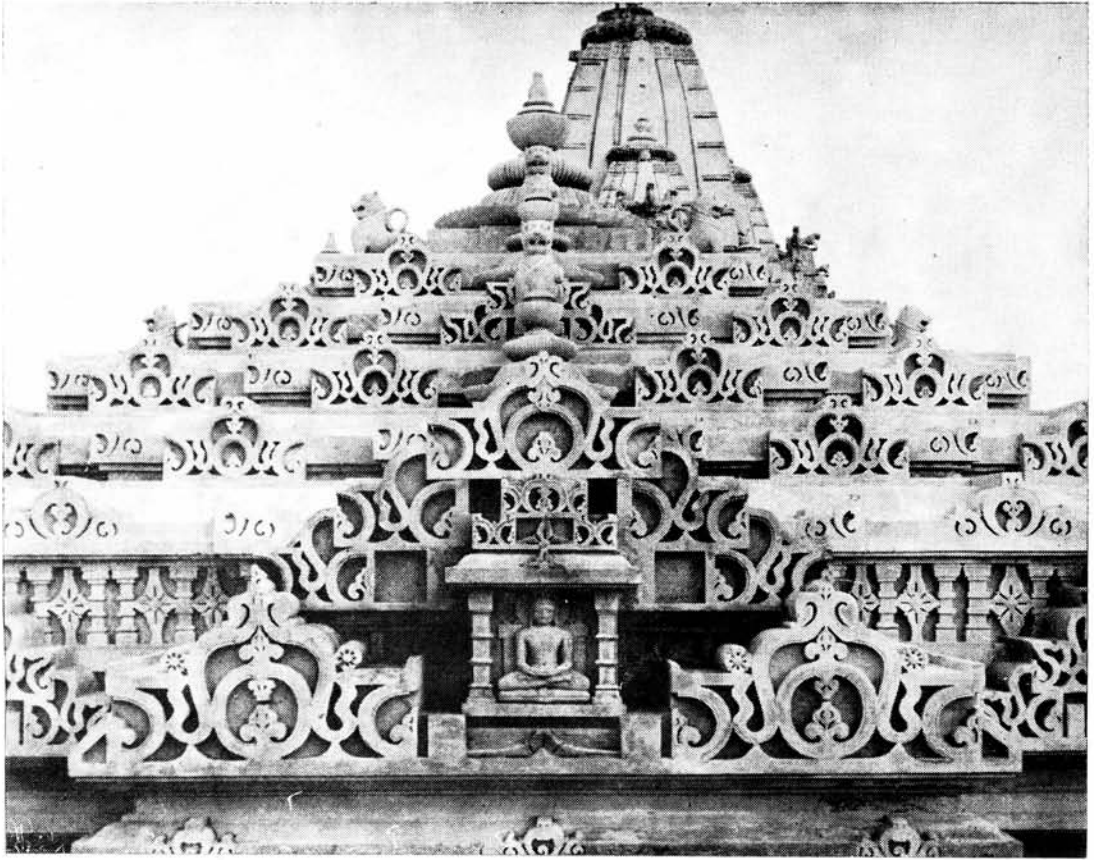


ભમતી



મૂળ મંદિરના સ્તંભની કોરણી

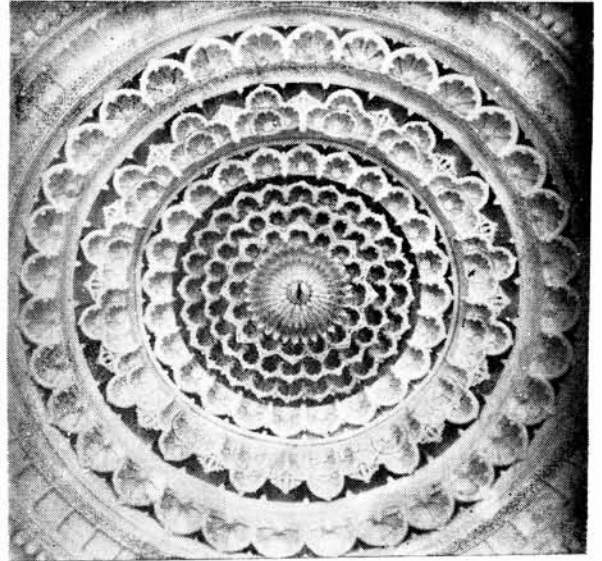




नूतन जिनालयना मुफ्य सामराजनी शिल्पसमुद्धि



शिमरना अक भूजानी कोरली



धुमटनी अंदरनी कोरली



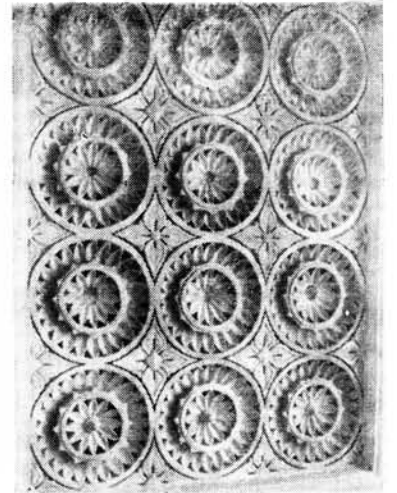
મંડોવરની જીવંત શિલ્પકળા



શુકનાસ



શિખરની ઝીણી કોરણી



ભમતીની છતમાં કમળોની કોરણી

॥६०॥ श्री शत्रुंजय तीर्थपति श्री ऋषभदेवस्वामिने नमः॥

श्री पुंडरीकस्वामिने नमः॥

स्वस्ति श्री परम पवित्र तीर्थाधिराज श्री शत्रुंजयगिरि, श्री राणकपुर, श्री रेवतगिरि श्री कुंभारियाजी, श्री तरंग, श्री मझीजी, श्री शेरीसा प्रभृति जैन तीर्थानां संरक्षणार्थं - समग्र व्यवस्थां न्यायकः समस्त भारत वर्षीय जैन धेताम्बर मूर्ति पूजक श्री संज्ञानां प्रतिनिधिः श्रेष्ठ श्री आणन्दजी कल्याणजी नामा संज्ञोऽस्ति।

श्री सिद्धाचलमहातीर्थोपरि तीर्थपति श्री युगादिदेव प्रासादेऽन्येषु चस्थानेषु प्राक्त्तन जनेः प्राचीन जैन शिल्पकलाप्रवर्धय बहूनि जिनबिम्बानि प्रतिष्ठितानि अतस्तां शिल्पकलां पुनः समुद्भूतुं तानि जिनबिम्बानि तत उत्थाप्य श्री सिद्धाचल तीर्थोपरि अष्टलक्षरूप्यकव्ययन नूतनजिनमन्दिरं निर्माय तत्र देवद्रव्यवृद्धि-पुरस्सरं पुनः प्रतिष्ठापयितुं च श्री आणन्दजी कल्याणजी संज्ञस्य सभ्यैः सर्वसम्मत्या शास्त्रानुसारी सुविहितपरंपरानुसारी च निर्णयः कृतः। स च निर्णयः तपामच्छ-स्वरतर-अंचल-पार्थचंद्र-त्रिस्तुतिकादिगच्छीय जैनाचार्यादि मुनिराजैरनुमत्तः।

एतन्निर्णयानुसारं बिम्बोत्थापन-द्रापञ्चाशद्वेवकुलिका समेत-मगनकुम्बि शिस्वरशोभित-शिल्पकला रमणीय-नूतनजिनालय निर्माणादि कार्याणि श्री सद्यःप्रमुख श्रेष्ठ श्री कस्तूरभाई लालभाई सूचनानुसारं श्री आणन्दजी कल्याण जी सद्येन विहितानि।

ततश्च शासन सम्राट् तपः-आ.श्री विजय नेमिसूरीश्वर पट्टेश्वर आ.श्री विजयोदयसूरीश्वर पट्टेश्वरैः बिम्बोत्थापनादाराभ्य उन्नतिष्ठं मार्गदर्शनं मङ्गल-मुहूर्तादिप्रदानार्थं स्व.आ.श्री विजयनन्दनसूरीश्वरैः प्रदत्ते शुभमुहूर्ते वि.सं. २०३२ माघ शुक्ल सप्तम्यां शनिवासरं (आंशु दिनांक ७-२-१९७६ दिने) सुभवेत्सर्वे नूतनजिनालये युगादिदेव नूतनादीश्वर-मांशूरियाऽऽदीश्वर-सीमधरादीश्वर पुंडरीकस्वामिप्रभृतिजिनालयानामुपरितनभागेषु च यत्तुक्तर पञ्चशत जिन बिम्बानान्तेन श्री आणन्दजी कल्याणजी सद्येन पुनः प्रतिष्ठा विधिः कारितः।

एतत् प्रतिष्ठामहात्सवे भारतवर्षीयाऽनेकनगरवास्तव्य श्री सद्यैः समागत्य पूजाप्रभावना-सद्यभोजन-अभयदानादि विशिष्ट धर्मकृत्य विधान द्वाराऽप्यं शासन प्रभावना विहिता।

एषा च प्रतिष्ठा आ.श्री विजयनेमिसूरीश्वरपट्टेश्वर आ.श्री विजय विज्ञानसूरीश्वर पट्टेश्वर आ.श्री विजयकस्तूरसूरीश्वराणां निश्चयां संपन्ना। अस्मिन् अवसरं च जैन संज्ञान्तर्गत सर्वगच्छीयाचार्यादि मुनिवराणाम् आ.श्री हेमसागरसूरिजी, आ.श्री देवेन्द्रसागरसूरिजी (पू. आगभोद्धारक आ.श्री आनन्दसागरसूरीश्वर शिष्य प्रशिष्य) आ.श्री विजय मोतीप्रभसूरिजी, आ.श्री विजय प्रियंकरसूरिजी, आ.श्री विजय चंद्रोदयसूरिजी, आ.श्री विजयनीतिप्रभसूरिजी, आ.श्री विजय सूर्योदयसूरिजी (पू. शासन सम्राट् शिष्य प्रशिष्य)। आ.श्री विजय मङ्गलप्रभसूरिजी, आ.श्री शान्तिविमलसूरिजी, आ.श्री विजय प्रभवचन्द्रसूरिजी, आ.श्री दुर्लभसागरसूरिजी आ.श्री रामरत्नप्रभसूरिजी, आ.श्री आ.श्री अरिहंतस्मिद्धसूरिजी, पं. श्री बलवंतविजयजी गणि

स्वरतरगच्छीय अनुयोगाचार्य श्री कान्तिसागरजी पार्थचन्द्रगच्छीय मुनि श्री विधाचन्द्रजी प्रभृति सर्वगच्छीय सधुत्तं सधुत्तं च सहस्रं समुपस्थितम्।

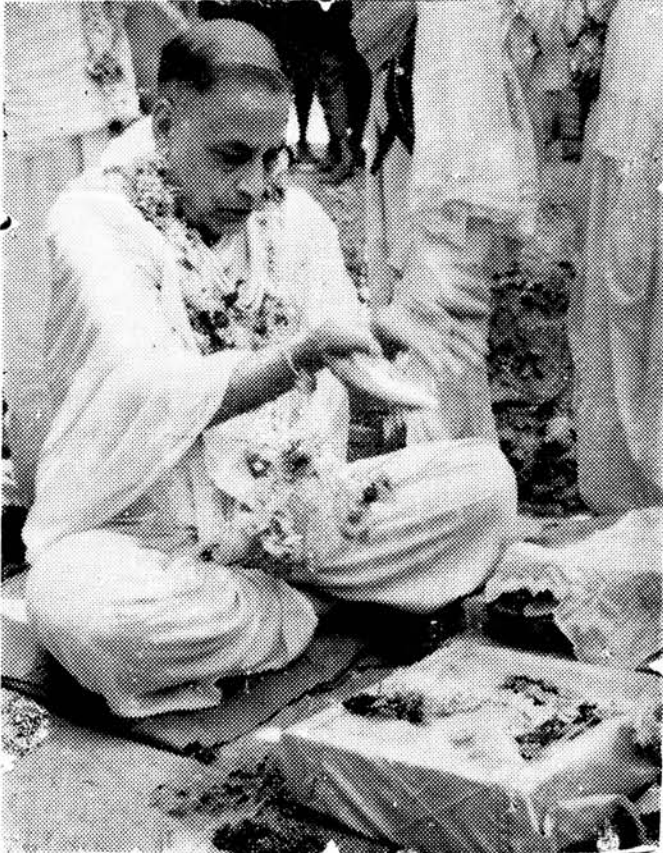
एतन्नूतन जिनमन्दिरस्य निर्माणकार्यं श्री अमृतलाल मूलसंकर त्रिवेदीन्यभिधिशिल्पशास्त्रिणा विहितम्। भारतवर्षीय साम्प्रतमजतक-नुसामक-प्रधानमन्त्रि श्री इन्दिरा गांधी विजयिनि राज्यशासने संज्ञतैका प्रतिष्ठा आचन्द्राकं नन्दतान्॥ शुभं भवतु चतुर्विधस्य श्री सद्यस्य।

नूतन जिनप्रासादनी प्रतिष्ठानो शिवालेप



હાથી પોળમાં દેરાસર  
 નહીં કરાવવાના શ્રીરાંધના  
 ઠરાવની જાણ કરતો  
 વિ. સં. ૧૮૬૭નો શિલાલેખ

॥ સંવત્ ૧૮૬૭ ના વર્ષે ચૈત્ર સુદ  
 ૮૧૫૨ ને સંઘ સમસ્ત મલિકરીને  
 લઘાચુંઠે જે હાથી પોલના ચોકમ  
 પે કો ૬૯ દેરાસર કરવા નવાં મેંઝ  
 ને જોક દાચિત્ દેરાસર જો કો ૬૯ ક  
 રવે તે તિર્થ તથા સમસ્ત સંઘનો ધુ  
 નિઠે સમસ્ત સંઘ દેશ વરના જે તા  
 મલીને ઈરીને લઘાચુંઠે તે ચોકમ  
 ધે આંબલી તથા પીવલાની સાદ માદ  
 દુળ તથા ઊત્તર દિશે તથા પુર્વ પશ્ચિ  
 માદ શે જે કો ૬૯ દેરાસર કરાવે તેને  
 સમસ્ત સંઘનો ગુન દિઠે સહિઠે  
 સ. ૧૮૬૭ ના વર્ષે ચૈત્ર સુદ ૧૫૨ ને



નૂતન જિનાલયનો  
 ભૂમિપૂજનવિધિ  
 કરતા  
 શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈ લાલભાઈ

## આ સ્તા વિ કે

શ્રેયાંસિ बहुविज्ञानि भवन्ति महतामपि ।

अश्रेयसि प्रवृत्तानां क्वाऽपि यान्ति विनायकाः ॥

પરમપૂજ્ય મલયગિરિજી મહારાજે પંચસંબ્રહ્મ, આવશ્યકક્ષત્ર વગેરેની ટીકાઓ રચી તેમાં વૃત્તિની શરૂઆત કરતાં આ શ્લોક ટાંક્યો છે. તેનો ભાવાર્થ એ છે કે— મોટા માણસોને પણ કલ્યાણકારી કામો કરતાં વિધનો નહે છે. અને અકલ્યાણમાં પ્રવૃત્તિ કરનારાઓને કોઈ વિધન નહતું નથી.’

આનો તાદૃશ અનુભવ આપણને પરમપાવન શત્રુજય ગિરિરાજ ઉપર નૂતન જિનમંદિરનું નિર્માણ થયું તે વખતે તેમ જ એની પ્રતિષ્ઠાના પ્રસંગે થયો છે. શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈએ વિમળ મંત્રી અને વસ્તુ-પ્રાણ-તેજપાણની બાંધવખેલડીએ બંધાવેલ અને ભારતનાં દર્શનીય કલાધામોમાં વિશિષ્ટ સ્થાન ધરાવતાં આણ-હેલવાડાનાં જિનમંદિરોનો જીર્ણોદ્ધાર એવી ખૂબીથી કરાવ્યો કે, શિલ્પના નિષ્ણાત સિવામ ખીજે કોઈ ભાગ્યે જ સમજી શકે કે, આ જીર્ણોદ્ધાર હમણાં થયો છે. આ જીર્ણોદ્ધારમાં પ્રાચીન શિલ્પને યદ્ય-તથ સાચવવા સાથે જ આણનાં પથ્થરમાંથી આ મંદિરો બંધાવવામાં આવ્યાં હતાં, તે આણની શોધ કરી, તે જ આણમાંથી પથ્થર મેળવી, પૂર્વના શિલ્પોએ કરી હતી તેને જ અનુરૂપ કોતરણી કરાવી આદર્શ તીર્થોદ્ધાર કરાવ્યો હતો. એ જ રીતે રાણકપુરમાં શ્રી ધરણાશાએ બંધાવેલ નલિનીગુલ્મવિમાનના આકારનું મંદિર અતિ જીર્ણશીર્ણુ થઈ ગયેલું હતું અને ત્યાં સાપ અને ચામાચીડિયાં ધર કરી ભેદાં હતાં. એના લીધે એ મંદિર સાવ બિસ્માર હાલતમાં મુકાઈ ગયું હતું. શેઠશ્રીએ આ મંદિરનો જીર્ણોદ્ધાર એવો નમૂનેદાર કરાવ્યો કે જેથી કેવળ ભારતનાં જ નહીં, પણ દુનિયાભરનાં દર્શનીય સ્થાનોમાં એની ગણના થવા લાગી.

‘શ્રી શત્રુજય સમો તીરથ નહીં’ એમ રોજ સવારે પ્રતિકમણમાં સ્મરણ કરાતા શ્રી શત્રુજય તીર્થ ઉપરનાં કેટલાંક જિનમંદિરો ઝાંખાં, શ્યામ અને જીર્ણુ થઈ ગયાં હતાં. તેને તેઓએ સુદંર બનાવરાવ્યાં. વળી એ તીર્થ ઉપર ચડવાનો રસ્તો ખરખરોડો, ઘસાયેલા ગોળ પથ્થરવાળો, વાંકાચૂકા ચડાવવાળો અને કઠિન હતો તેને સુદંર પગથિયાંથી સુગમ અને વૃક્ષોથી શોભાયમાન બનાવ્યો.

આટલું કરાવ્યા બાદ પણ તેમને એક વાત ખટકયા કરતી હતી કે, દેવોની નગરી તરીકે વિખ્યાત બનેલા આ મહાપાવન તીર્થોધિરાજના મુખ્ય મંદિરનું એટલે કે દાદાના આલીશાન અને ભવ્ય જિનાલયનું ઉત્તમ કોટિનું શિલ્પકામ ઢાંકાયેલું રહે એ કોઈ રીતે ઉચિત ન કહેવાય. ઢાંકાયેલા શિલ્પ માટે શિલ્પશાસ્ત્રમાં ‘દ્વારમિત્ય’કળાદીનાં ગોપન’ ચ વિનાશકૃત’ અર્થાત ‘દ્વાર અને દીવાલ ઉપર કોરેલી કલાકૃતિઓને ઢાંકી દેવી તે વિનાશ કરનાર છે,’ એમ કહ્યું છે, એટલે આ દોષને કોઈ પણ રીતે દાદાના મુખ્ય દેરાસરમાંથી દૂર કરવો જોઈએ.

પરંતુ આ દબાયેલ શિલ્પને ખુલ્લું કરવાનું કામ સહેલું ન હતું, એટલું જ નહીં, પણ એમાં જોખમ પણ હતું. કેમ કે, પૂર્વના વહીવટદારોના દાક્ષિણ્યને લીધે મુખ્ય મંદિરના મંડોવરની આસ-

પાસ, બ્યાં બ્યાં જેમને ઠીક લાગ્યું ત્યાં ત્યાં, જિનપ્રતિમાઓને પ્રતિષ્ઠિત કરી દેવામાં આવી હતી. આ પ્રતિમાઓનું ઉત્થાપન કરી શિલ્પને ખુલ્લું કરવામાં લોકોની લાગણી દુભાવાનો અશ્રમ મુખ્ય હતો, કેમ કે લોકલાગણી હંમેશાં સ્થિતિસ્થાપકતામાં રૂઢ થયેલી હોય છે.

શેઠશ્રી કર્સ્તુરભાઈ આ વાત બરાબર સમજતા હતા અને તેથી તેમણે સૌપ્રથમ પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયોદયસૂરીશ્વરજી મહારાજ, પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયભદ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજ, પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયપ્રેમસૂરીશ્વરજી મહારાજ, પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી માણિકચસાગરસૂરીશ્વરજી મહારાજ તથા પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયસમુદ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજની સંમતિ મેળવીને પ્રતિમાઓનું ઉત્થાપન કરાવ્યું હતું. આમ છતાં, તે વખતે એની સામે સારાં પ્રમાણમાં વિરોધ થયો હતો. છતાં શેઠશ્રી અડગ રહ્યા અને તેમણે કુનેહથી આ વિરોધને શાંત કર્યો. આ રીતે પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજને સંમતિ અને સલાહથી જ ઉત્થાપન કરેલ જિનપ્રતિમાઓને શ્રી શત્રુજય ગિરિરાજ ઉપર, દાદાની મુખ્ય ટૂકમાં જ, પુનઃ પ્રતિષ્ઠિત કરવામાં આવે એટલા માટે, યોગ્ય સ્થાનની પસંદગી કરીને, ત્યાં નૂતન જિનપ્રાસાદનું નિર્માણ કરાવ્યું.

‘ મોટા માણસોને પણ કલ્યાણકારી કામોમાં બહુ વિઘ્નો નરે છે, ’ એનો અનુભવ શેઠશ્રીને પ્રતિષ્ઠાપ્રસંગે પણ થયો. ઉત્થાપન કરેલ પ્રતિમાઓને પુનઃપ્રતિષ્ઠિત કરવાના આદેશો આપવાની પદ્ધતિ સામે શ્રીસંઘના એક વિભાગમાં મોટા વિરોધ પ્રગટયો. વિરોધ કરનારાઓનો મુદ્દો એ હતો કે, ચિઠ્ઠી ઉપાડવા દ્વારા પ્રતિષ્ઠા કરવાનો આદેશ આપવામાં આવ્યો છે તે વાજબી નથી; કારણ કે, તેથી દેવવ્યને નુકસાન થાય છે. પણ પેઠીના સંચાલકોએ પ્રતિષ્ઠાનો આદેશ ચિઠ્ઠી દ્વારા આપવાની પદ્ધતિનો સ્વીકાર ખૂબ ખૂબ વિચાર કર્યા પછી જ કર્યો હતો. કારણ કે પાંચસો ઉપરાંત જિનપ્રતિમાઓની બોલી બોલાવવી કોઈ પણ સ્થળે શક્ય ન હતી. વળી, તેમણે આ માટે પૂજ્ય આચાર્ય ભગવંતોની સલાહ લઈ યોગ્ય નિર્ણય કર્યો હતો, તેથી તેમને માટે આ નિર્ણયથી પાછા ફરવું જરૂરી ન હતું. આ બાબતમાં પરમપૂજ્ય મુનિરાજ શ્રી જીવિજયજી મહારાજે જે નિવેદન પ્રગટ કર્યું હતું, તેમાં તેઓએ સાચું જ કહ્યું હતું કે— ‘વિરોધ કરનારાઓનું કહેવું છે કે આ આદેશ લોટરી પદ્ધતિથી આપવામાં આવ્યો છે અને આપણી પ્રાચીન પ્રણાલિકાનો ભંગ કરે છે વગેરે વગેરે. ખરેખર, હકીકતને વિકૃત કરીને આ વાત રજૂ કરવામાં આવે છે. ઉભામણીથી અથવા નકરાથી આદેશ આપવાની પ્રથા જૈન સંઘમાં પરાપૂર્વથી ચાલી આવે છે.’

એક પરંપરાનુસારી અને શાસ્ત્રાભ્યાસી મુનિવરશ્રીના આવા સ્પષ્ટ ખુલાસા પછી પણ આ વિરોધ શાંત ન થયો, એટલું જ નહીં, વધુ ઊંચા બનતો ગયો. આ બેઠને ઘડીબર તો એવી આશંકા થઈ આવી કે આ પ્રતિષ્ઠા થશે કે નહીં થાય ? પરંતુ શેઠશ્રી આ બાબતમાં ખૂબ સ્વસ્થ અને મક્કમ હતા. વળી એમણે શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઠીની ૫૦ વર્ષ સુધી કરેલી એકધારી સેવાના શુભાશુભની બાજુ આ પરીક્ષા હતી. પરંતુ એમને વિશ્વાસ હતો કે શાસનસેવાની આ બંધી કામગીરી જે કેવળ નિરીહભાવે અને આશંસારહિતપણે કરી હશે તો આ પ્રતિષ્ઠામાં કોઈ આંચ કે વિઘ્ન આવવા નહિ પામે.

અને, બાજુ આ વાત સાચી પડતી હોય તેમ, જોતજોતાંમાં વિરોધનું વાદળ વીખરાઈ ગયું, પ્રતિષ્ઠામાં ભાગ નહિ લેવા માટે દોરવાયેલા એકએકને પરતાવો થયો અને જેમને પ્રતિષ્ઠાનો આદેશ મળ્યો હતો તે સૌ સામે પગલે પાછા આવ્યા, અને આ વિરોધની અસર ખિલકુલ નાબૂદ થઈ ગઈ. શુદ્ધ બુદ્ધિ, શુભ ભાવના અને નિરીહભાવે કરેલ તીર્થભક્તિનું જ આ પરિણામ હતું.



આ બધું છતાં આ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવને સાંગોપાંગ અને આદર્શ રૂપે પૂરો કરવાનું કામ સહેલું નહીં, પણ ઘણું જ મુશ્કેલ હતું. પ્રતિષ્ઠાની પૂર્વતૈયારીની તપાસ માટે, પ્રતિષ્ઠાના પંદર દિવસ અગાઉ, શ્રીકૃત કલ્યાણભાઈ ફડિયા, શ્રી કૂલચંદ્રભાઈ સલોત વગેરે પાલીતાણા ગયા ત્યારે તેમને લાગ્યું કે પાલીતાણામાં ન તો આ માટે કોઈ તૈયારી થતી દેખાતી હતી કે ન તો ઉત્સાહ દેખાતો હતો. એમના પાછા આવ્યા પછી તેઓ તથા ખીબ કાર્યકરો શેઠશ્રીને એમના શાહીબાગના બંગલે મળ્યા. બધી વાત સાંભળીને થોડીક વાર તો તેઓ વિચારમાં પડી ગયા; પણ તરત જ એમણે મક્કમપણે કામ લેવાનો નિર્ણય કર્યો અને એમના નામથી અમદાવાદ શહેરના આગેવાનોની મીટિંગ, તા. ૨૨-૧-૧૯૭૬ ના રોજ, શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢીમાં બોલાવવામાં આવી.

આ મીટિંગમાં આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ ખૂબ જાહોજલાલીપૂર્વક ઊજવવાનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો. આ માટે છ દિવસ સુધી નવકારશીનું જમણુ, લવ્ય રોશની, શાનદાર વરઘોડો, ઉતારાની સુંદર વ્યવસ્થા, પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવની પ્રસિદ્ધિ માટે વર્તમાનપત્રોનો સંપર્ક સાધવા તેમ જ બધાં વિાધવિધાનો યથારિથત રીતે થઈ શકે એ માટે જુદી જુદી સમિતિઓની નિમણૂક કરવામાં આવી. અને ખર્ચ માટેની પૂરેપૂરી વ્યવસ્થા પણ માત્ર અર્ધા જ કલાકમાં થઈ ગઈ. આ પછી દરેક સમિતિઓ પોતપોતાના કામમાં ખૂબ એકાગ્રતાથી પરોવાઈ ગઈ. આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ સૌની ધારણા કરતાં પણ વધુ સફળતાપૂર્વક ઊજવાઈ શક્યો તે આ બધી સમિતિઓની સમર્પણભાવભરી કામગીરીને લીધે જ.

મેટા કલ્યાણકારી કામમાં વિઠ્ઠો પણ મેટાં આવે તેમ, આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ માટે જ જેમણે વિહાર કર્યો હતો તે, પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયનંદનસૂરીશ્વરજી મહારાજનો તગડી મુકામે કાળધર્મ થયો. પ્રતિમાના ઉત્થાપનવિધિથી લઈને તે પ્રતિષ્ઠાને લગતાં હરેક કાર્યમાં શેઠશ્રીને પ્રોત્સાહન આપનાર આ સૂરિવરનો વિરહ સૌને માટે આંચકો આપે એવો થયો. પણ કેવળ શેઠશ્રીની શુભ ભાવનાની પુણ્યપ્રકૃતિને લીધે કહો કે પ્રતિષ્ઠાની શુભ ભાવનામાં વિહાર કરતાં કરતાં કાળધર્મ પામેલ એ સૂરિવરના આશીર્વાદથી કહો, પ્રતિષ્ઠાનો માર્ગ નિષ્કંટક બની ગયો.

પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયનંદનસૂરીશ્વરજી મહારાજના કાળધર્મ બાદ પેઢીએ આ પ્રતિષ્ઠા કરવા માટે એમના જ સમુદાયના વયોવૃદ્ધ અને અતિભદ્રપરિણામી પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયકસ્તુરસૂરીશ્વરજી મહારાજને વિનંતી કરી. દિવસો થોડા હતા. તેમનું સુરત વગેરે સ્થાનોમાં પ્રતિષ્ઠા કરાવવા જવાનું નિશ્ચિત થયેલું હતું. આમ છતાં તે તે સંઘના આગેવાનોને તરત જ બોલાવીને તે પ્રતિષ્ઠાએ કરતાં આ પ્રતિષ્ઠાનું કામ વિશેષ મહત્વનું હોવાનું તેમને સમજાવ્યું અને તેઓને પાલીતાણા પધારવાની જ્ય બોલાવી. એની સાથે સાથે દીક્ષા આપવા માટે કપડવંજ તરફ પધારી રહેલ પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી દેવેન્દ્રસાગરસૂરીશ્વરજી મહારાજને શેઠશ્રી બાયડ ગામમાં મળ્યા અને તેમને પ્રતિષ્ઠામાં પધારવાની વિનંતી કરી. કપડવંજનું દીક્ષાનું મુદ્દત નિશ્ચિત હતું, અને અમદાવાદ પહોંચવા માટે એમની પાસે સમય ટૂંકો હતો, છતાં કાર્યની વિશિષ્ટતાને સમજીને અને સવાર-સાંજ વિહાર કરીને તેઓશ્રી ત્રણ જ દિવસમાં અમદાવાદ પધારી ગયા. અને બંને આચાર્યોએ, પોતાના વિશાળ પરિવાર સાથે, પાલીતાણા તરફ વિહાર કર્યો.

બીજી તરફ ભાવનગરમાં બિરાજતા ગચ્છાધિપતિ પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી હેમસાગરસૂરી-

શ્રવણ મહારાજને કુલસ્થાપના પહેલાં પાલીતાણા પધારી જવા માટે પેઢીના સંચાલકોએ વિનંતી કરી. તેઓશ્રીની નિશ્રામાં ભાવનગરમાં ખીબ ધાર્મિક ઉત્સવો જીવવાના હતા, છતાં એને ગૌણ કરીને તેઓશ્રી કુલસ્થાપનાના દિવસ પહેલાં પાલીતાણા પધારી ગયા. અને તેઓશ્રીની નિશ્રામાં આ યાદગાર પ્રતિષ્ઠાનું કુલસ્થાપન થયું.

આની સાથે સાથે પેઢીના સંચાલકોએ પાણીતાણામાં બિરાજતા તપાગચ્છના પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી કૈલાસસાગરસૂરીશ્રવણ મહારાજ, પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયમંગલપ્રભસૂરીશ્રવણ મહારાજ, પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયપ્રભવચન્દ્રસૂરીશ્રવણ મહારાજ, પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી શાંતિચન્દ્રસૂરીશ્રવણ મહારાજ તથા પરમપૂજ્ય પંચાસ શ્રી બળવંતવિજયજી મહારાજ અને ખરતરગચ્છના પરમપૂજ્ય અનુયોગાચાર્ય શ્રી કાન્તિસાગરજી મહારાજ તેમ શ્રી પાયચંદ્રગચ્છના પરમપૂજ્ય મુનિરાજ શ્રી વિદ્યાચંદ્રજી મહારાજ વગેરે પાલીતાણામાં બિરાજતા શ્રમણ ભગવંતોને પણ આ પ્રતિષ્ઠાપ્રસંગ તેઓશ્રીની નિશ્રામાં જીવવાય તે માટે પાલીતાણામાં રહેવા આગ્રહભરી વિનંતી કરી. આ વિનંતીને માન આપી તપાગચ્છ, ખરતરગચ્છ તથા પાયચંદ્રગચ્છના આચાર્યાદિ મુનિભગવંતોએ પાલીતાણામાં સ્થિરતા કરી. ઉપરાંત સેંકડો પૂજ્ય સાધુ-મુનિરાજો તથા પૂજ્ય સાધ્વીજી મહારાજો પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવમાં હાજર રહ્યાં; અને દેશનાં જુદાં જુદાં સ્થાનોમાં વસતા હજારો ભાવિક યાત્રિકો પાલીતાણામાં એકત્ર થયા. આ રીતે સેંકડો વર્ષો પછી સિદ્ધગિરિ ઉપર થતા પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવનાં પ્રત્યક્ષ દર્શન કરવાને આ બધાએ લાલ લીધો અને મહોત્સવને ખૂબ યાદગાર બનાવ્યો.

પ્રતિષ્ઠાના સંચાલકોની કલ્પનાને પણ વટાવી બચ એ રીતે આ મહોત્સવ અનેકગણી રીતે શાનદાર અને યાદગાર બની ગયો. આ પ્રસંગે થયેલી નવકારશીઓની વ્યવસ્થા સાચે જ અપૂર્વ અને અદ્ભુત હતી. એ જ રીતે વિધિવિધાનો, રથયાત્રા, ઉતારા, ગિરિરાજ ઉપર તથા શહેરમાં કરવામાં આવેલ વીજળીની રોશની વગેરેને લીધે આ મહોત્સવ અપૂર્વ તેમજ સૌને માટે ચિરસ્મરણીય બની ગયો.

હજારો રૂપિયા ખર્ચવા છતાં જે પ્રસિદ્ધિ મળવા ન પામે તેવી પ્રસિદ્ધિ આ મહોત્સવને વર્તમાનપત્રો દ્વારા દેશભરમાં મળી હતી એ ખીના પણ આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ માટેની વ્યવસ્થાની વિશેષતાનું સૂચન કરે તેવી હતી. આ માટે કેવળ ગુજરાતના જ નહીં, પણ ભારતભરનાં હિંદી-ગુજરાતી તેમજ અંગ્રેજી દૈનિકોએ કોલમોના કોલમો ભરી આ મહોત્સવનો સચિત્ર અહેવાલ છાપ્યો હતો. ઉપરાંત પી.ટી.આઈ. અને આકાશવાણીએ પણ પ્રતિષ્ઠાના અહેવાલને સારા પ્રમાણમાં પ્રસિદ્ધિ આપી હતી. અને ગુજરાત રાજ્યે તો આ યાદગાર પ્રસંગની ફિલ્મ પણ ઉતારી છે.

આ મહોત્સવ દરમ્યાન ભૂલ્યો ન જીલાય તેવો એક હૃદયસ્પર્શી પ્રસંગ બન્યો તે શેઠશ્રીના અભિવાદનનો. ગુજરાત, રાજસ્થાન, મહારાષ્ટ્ર વગેરે દૂર-સુદૂરથી આવેલા આગેવાન ગૃહસ્થોએ અને પાલીતાણાના સંઘે શેઠશ્રીને બ્યારે અભિનંદનપત્રો આપ્યાં તે વખતે જે માનવમહેરામણુ ઊમટયો હતો, અને એમાં શેઠશ્રી પ્રત્યેની ભક્તિનું જે દર્શન થતું હતું તે ભલભલાને ગદ્ગદિત કરી દે તેવું હતું.

પ્રતિષ્ઠાનો મુખ્ય અને અણમોલ કડી શકાય એવો પ્રસંગ હતો વિ. સં. ૨૦૩૨, માહ શુદ્ધી ૧૭, તા. ૭-૨-૧૯૭૬ શનિવાર સવારના ૯-૩૭-૫૪ સેકંડના શુભ મુહૂર્તે 'પુણ્યાહ' પુણ્યાહ, પ્રીયન્તામ પ્રીયન્તામ ના મંગલ ઘોષનાદો વચ્ચે તથા ઘંટનાદો સાથે જિનેશ્વરોનાં બિંબોની પ્રતિષ્ઠા કરવામાં આવી તે. આ પ્રસંગે ભાવુક જનોનાં હૃદયમાં ઊભરાયેલ ધર્મભાવનાની સરિતા ખરેખર સૌને પાવન કરે તેવી હતી.

પ્રતિમાઓના ઉત્થાપનનો વિરોધ કરનારા આજે મુખ્ય મંદિરમાં પ્રગટ થયેલ શિલ્પને તથા એના જીર્ણોદ્ધારને જોઈ પોતાની ભૂલનો પસ્તાવો કરે છે અને શેઠશ્રીની જીર્ણોદ્ધાર અંગેની આગવી સૂઝને પ્રશંસે છે.

આ નૂતન જિનમંદિરમાં તથા અન્ય સ્થાનોમાં જે ભાગ્યશાળીઓએ પ્રતિમાઓ પધરાવી છે તેની વિગતવાર યાદી આ ગ્રંથમાં આપવામાં આવી છે. તેથી આ ગ્રંથ સૌને માટે સાચવી રાખવા જેવો બની રહેશે એવી અમને ખાતરી છે.

આ અહેવાલ ભાઈશ્રી રાતલાલ દીપચંદ દેસાઈએ ખૂબ મહેનત લઈને તૈયાર કરેલ છે અને દરેક પ્રસંગને ખૂબ ચીવટ અને વિચારણાપૂર્વક રજૂ કરેલ છે.

જે કોઈને આ પ્રતિષ્ઠા-પ્રસંગ નિમિત્તે શેઠશ્રીના સાંનિધ્યમાં કામ કરવાનો અવસર મળ્યો છે તે સહુ પોતાની જાતને ધન્ય માને છે, અને એ પુણ્ય અવસરનું આનંદ અને ઉલ્લાસપૂર્વક સ્મરણ કરતા રહે છે. આ પ્રતિષ્ઠા-પ્રસંગમાં શેઠશ્રીના સમુજ્જ્વલ વ્યક્તિત્વનો ઘણો ધનિષ્ઠ પરિચય કરવાનો અમને જે સુઅવસર મળ્યો છે તેને અમે અમારું અહોભાગ્ય લેખીએ છીએ, અને તેઓશ્રીની તીર્થલકિત, ધર્મ-શ્રદ્ધા, જીંડી સૂઝ, ચીવટ તથા કામ કરવાની વિશિષ્ટ પદ્ધતિ વગેરેની ખૂબ ખૂબ અનુમોદના કરીએ છીએ.

આ પ્રતિષ્ઠાના અહેવાલનું સૌકોઈ વારંવાર અવલોકન-અવગાહન કરી તીર્થલાકત માટે ઉલ્લસિત થાય એવી મંગલ ભાવના સાથે અમે અમારું આ નિવેદન પૂરું કરીએ છીએ.

અમદાવાદ;  
મોન એકાદશી,  
વિ. સં. ૨૦૩૪.

પં. મકતલાલ હવેરચંદ ગાંધી  
મહેન્દ્રભાઈ પી. ફડીયા  
રમણલાલ મોહનલાલ ગાંધી



## અ નુ ક મ

- અપૂર્વ અવસરતું સંભારણું ૩
૧. તીર્થધિરાજ શ્રી શત્રુઞ્ચ ૩-૧૨
- શ્રી શત્રુઞ્ચ-મહિમા (“સિત્તુઞ્ચ-કપ્પે” માંથી) ૨
- તીર્થસ્થાનનો વ્યાપક મહિમા ૪; શ્રી શત્રુઞ્ચ તીર્થનો અપાર મહિમા ૪; ભગવાન ઋષભદેવતું તીર્થ ૫; શ્રીસંઘની અસાધારણ ભક્તિ ૬; વિકાસના ત્રણ તબક્કા ૬; પહેલો તબક્કો ૬; ખીજો તબક્કો ૭; ત્રીજો તબક્કો ૮; નગરશેઠ શાંતિદાસ ઝવેરી અને શેઠ આણુંદણ કલ્યાણીની પેઠી ૯; ઝિરિરાજની અદ્ભુત વિકાસકથા ૧૦; જિનમંદિર રચવાની કે જિનબિંબ પધરાવવાની ઉકટ ભાવના ૧૧.
૨. શેઠ આણુંદણ કલ્યાણીની પેઠી ૧૩-૧૯
- (શ્રી શત્રુઞ્ચ તીર્થનો) પાટણ અને ઘોળકાના સંઘનો વહીવટ ૧૩; ફરી પાછો પાટણ સંઘનો તથા ત્રણ શહેરોનો વહીવટ ૧૩; અમદાવાદના શ્રીસંઘનો વહીવટ ૧૩; પેઠીની પ્રાચીનતા ૧૪; અમદાવાદ શ્રીસંઘની કામગીરી ૧૫; પેઠીતું બંધારણ ૧૫; અન્ય તીર્થોનો વહીવટ ૧૬; પેઠીએ નક્કી કરેલી નીતિ ૧૬; શ્રી સમ્મેતશિખર તીર્થના માલિકી હક્ક ૧૭; વિસ્તૃત કાર્યક્ષેત્ર ૧૭; શ્રીસંઘનો વિશ્વાસ ૧૮.
૩. પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવની પૂર્વભૂમિકા: જિનપ્રતિમાઓતું ઉત્થાપન ૧૯-૨૬
- ઉત્થાપનની જરૂર ૧૯; પૂ. વિજયોદયસૂરીશ્વરજી મહારાજનો અભિપ્રાય ૨૧; ઉત્થાપન અને વિરોધ ૨૨; વસ્તુસ્થિતિ સમજવતું નિવેદન ૨૨; જહર નિવેદન ૨૩; શ્રી મોતીલાલ વીરવંદ શાહનો પત્ર ૨૪; ચાર આચાર્ય મહારાજોના અભિપ્રાય—પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયભદ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજ, પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયપ્રેમસૂરીશ્વરજી મહારાજ, પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી માણેકસાગરસૂરીશ્વરજી મહારાજ તથા પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયસમુદ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજ ૨૪-૨૫; બાકીનાં પ્રતિમાઓતું ઉત્થાપન ૨૬.
૪. તૈયારી ૨૭-૪૫
- (૧) નૂતન જિનપ્રાસાદ ૨૭; (૨) પ્રતિષ્ઠાનો આદેશ આપવાની પદ્ધતિ ૨૯; શ્રીસંઘને મળેલ

લાલ ૨૯; ખીબ બે નિર્ણયો ૨૯; સકળ સંઘને વિનંતી ૩૦; મુખ્ય દેરાસર ૩૦; વિભાગ-૧, ૨, ૩, ૪ ૩૧; પ્રતિષ્ઠાના આદેશ માટેનાં ફોર્મોની સંખ્યા ૩૨; આદેશોનો નિર્ણય ૩૩; વિરોધ અને ખુલાસો ૩૪; પરમપૂજ્ય મુનિરાજ શ્રી જ્યુવિજયજી મહારાજની શ્રી સકલ સંઘને વિજ્ઞપ્તિ ૩૬; પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયમંગલપ્રભસૂરીશ્વરજી મહારાજનો ખુલાસો ૩૭; શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢીનું જાહેર નિવેદન ૩૭-૩૮; પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયકસ્તુરસૂરીશ્વરજી મહારાજ તથા પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી હેમસાગરસૂરીશ્વરજી મહારાજની શ્રી સકલ સંઘને વિજ્ઞપ્તિ ૩૮; પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયપ્રતાપસૂરીશ્વરજી મહારાજ આદિ મુખ્યમંત્રીઓમાં બિરાજતા શ્રમણ ભગવંતોનો આદેશ ૩૮-૩૯; પૂર્વ તૈયારી—આચાર્ય મહારાજને વિનંતી ૪૦; આમંત્રણ-પત્રિકા ૪૨; મહોત્સવની ઉજવણી માટે કમિટીઓની નિમણૂક ૪૨; અર્ચની ગોઠવણ ૪૩; વધેલા પૈસા પાછા આપ્યા ૪૪; પ્રેસકોન્ફરન્સ ૪૪.

#### ૫. મહોત્સવ માટેની વ્યવસ્થા

૪૬-૫૬

દસ દિવસનો કાર્યક્રમ ૪૭; નોંધ ૪૭; વ્યવસ્થા—ઉતારાની સગવડ ૪૮; કાયદો અને વ્યવસ્થાનો અંદોષરત ૪૯; શહેરનો શણગાર ૪૯; જમવાની જગી અને આદર્શ વ્યવસ્થા ૪૯; માહિતીકેન્દ્ર ૫૧; નજરબાગમાં વિશાળ મંડપ પર; ગિરિરાજ ઉપર રોશની પર; જિનબિંબોના સ્થાને નંબર પર; ચાંદીનો સિક્કો ૫૩; ખાસ પાસની ગોઠવણ ૫૩; આચાર્ય મહારાજનું આગમન ૫૫; ઉજામણી ૫૫; ગણવાનો મંત્ર ૫૫; વિધિકારકો ૫૫.

#### ૬. મહોત્સવના આઠ દિવસ

૫૭-૬૪

કુંભસ્થાપન તથા દીપસ્થાપન ૫૭; પાંચ દિવસ જુદી જુદી પૂજાઓ ૫૭; ખુલાસો ૫૮; સાત જિનબિંબો વગેરેની ઉજામણી ૫૮; પાટલાપૂજન ૫૯; અઠાર અભિષેક આદિ વિધાન ૫૯; માહ. શુદ્ધિ છકના અનેક કાર્યક્રમો—લઘુનંદાવત્ પૂજન ૬૧; રથયાત્રાનો વરઘોડો ૬૧; પ્રેસ-પ્રતિનિધિઓ સાથે વાર્તાલાપ ૬૨; એક અવિસ્મરણીય અને અનોખો પ્રસંગ: શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈને બે અભિનંદન-પત્રો, મહોત્સવના કાર્યકરોની સેવાઓની અનુમોદના, નવકારશી કરાવનાર મહાનુભાવોનું અભિવાદન ૬૨-૬૪.

#### ૭. પ્રતિષ્ઠાનો પુણ્ય અવસર

૬૫-૬૮

પુણ્યશાળીઓ ૬૫; અધાનાં મેં મીઠાં કરાવ્યાં ૬૭; કતલખાનાં અંધ ૬૭; શાંતિસ્નાન ૬૭; દ્વારોદ્ધાટન અને સતરભેદી પૂજા ૬૮.

### પરિશિષ્ટો

#### ૧. ૫૦૪ પ્રતિષ્ઠાપકોની યાદી

૭૦-૧૨૭

પૂર્વજ્ઞેના સાત ભાગ્યશાળી વારસદારો ૭૦; ઉજામણીથી આદેશ મેળવનાર સાત ભાગ્યશાળીઓ ૭૧; વિભાગ પહેલાના ૫૧ ભાગ્યશાળીઓ ૭૨; વિભાગ ખીબના ૨૪૪ ભાગ્યશાળીઓ ૭૯; વિભાગ ત્રીબના ૭૨ ભાગ્યશાળીઓ ૧૦૭; વિભાગ ચોથાના ૧૨૩ ભાગ્યશાળીઓ ૧૧૫.

## ૨. વિવિધ માહિતી

૧૨૮-૧૪૩

પ્રતિષ્ઠાની શ્રીસંઘ આમંત્રણ-પત્રિકા ૧૨૮; જુદા જુદા આદેશો મેળવનારાઓની યાદીઓ—સાત જિનપ્રતિમાઓની ઉછામણીઓ ૧૩૧; પાંચ ખીજી ઉછામણીઓ ૧૩૧; ફેલાક વિધિવિધાનોની ઉછામણીઓ ૧૩૨; રથયાત્રાના વરઘોડાના આદેશોની વિગત ૧૩૨; પ્રતિષ્ઠા પછીનાં વિધિવિધાનોની ઉછામણીઓ ૧૩૪; શ્રી શાંતિસ્નાત્ર માટેની ઉછામણીઓ ૧૩૪; શેઠ આણંદજી કુસ્યાણજીની પેઢીના વહીવટદાર ટ્રસ્ટીઓ ૧૩૫; જુદી જુદી સમિતિઓ—(૧) વિધિવિધાન સમિતિ ૧૩૬; (૨) મહોત્સવ સમિતિ ૧૩૬; (૩) ભોજન સમિતિ ૧૩૬; સ્વયંસેવક સમિતિ ૧૩૬; (૫) ઉતારા સમિતિ ૧૩૭; (૬) માહિતી તથા પ્રચાર સમિતિ ૧૩૭; (૭) નાણાં સમિતિ ૧૩૭; વરઘોડા સમિતિ ૧૩૭; શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈને આપવામાં આવેલ બે માનપત્રો—(૧) શ્રી પાલીતાણાના સંઘનું ૧૩૮; બંધા યાત્રિકા તરફથી ૧૩૯; પ્રતિષ્ઠાના પુણ્ય દિવસે કતલખાનાં બંધ રાખવા સંબંધી ગુજરાત સરકારનો પરિપત્ર ૧૪૧; પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે હાજર રહેલ વર્તમાનપત્રો તથા સમાચાર-સંસ્થાઓના પ્રતિનિધિઓ ૧૪૨.

## ૩. આખખારોની નજરે પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ

૧૪૪-૧૬૧

મેંધ ૧૪૪; ઇન્ડિયન એક્સ્પ્રેસ, અમદાવાદ, મુંબઈ ૧૪૪; ગુજરાત સમાચાર, અમદાવાદ ૧૪૬, સંદેશ, અમદાવાદ ૧૪૬; ધી ટાઇમ્સ ઓફ ઇન્ડિયા, અમદાવાદ, મુંબઈ, દિલ્લી ૧૪૮; જનસત્તા, અમદાવાદ ૧૪૯; લોકસત્તા, વડોદરા ૧૪૯; વેસ્ટર્ન ટાઇમ્સ, અમદાવાદ ૧૫૦; મુંબઈ સમાચાર, મુંબઈ, જનમણિ, મુંબઈ, પ્રતાપ, સુરત તથા ફૂલજાળ, રાજકોટ ૧૫૦; ગુજરાતમિત્ર, સુરત ૧૫૧; પ્રભાત, અમદાવાદ ૧૫૧; જ્યહિંદ, અમદાવાદ, રાજકોટ ૧૫૨; સૌરાષ્ટ્ર સમાચાર, ભાવનગર ૧૫૨; લોકરાજ, ભાવનગર ૧૫૩; પગદંડી, ભાવનગર ૧૫૫; નવભારત ટાઇમ્સ, નવી દિલ્હી ૧૫૫; વલ્લભસન્દેશ, જયપુર ૧૫૫; જિનસન્દેશ, મુંબઈ ૧૫૭; “જૈન”, ભાવનગર ૧૫૯.

## ૪. શ્રેષ્ઠીવર્ય કસ્તુરભાઈ લાલભાઈની નિવૃત્તિ અને પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવના સાત મુખ્ય

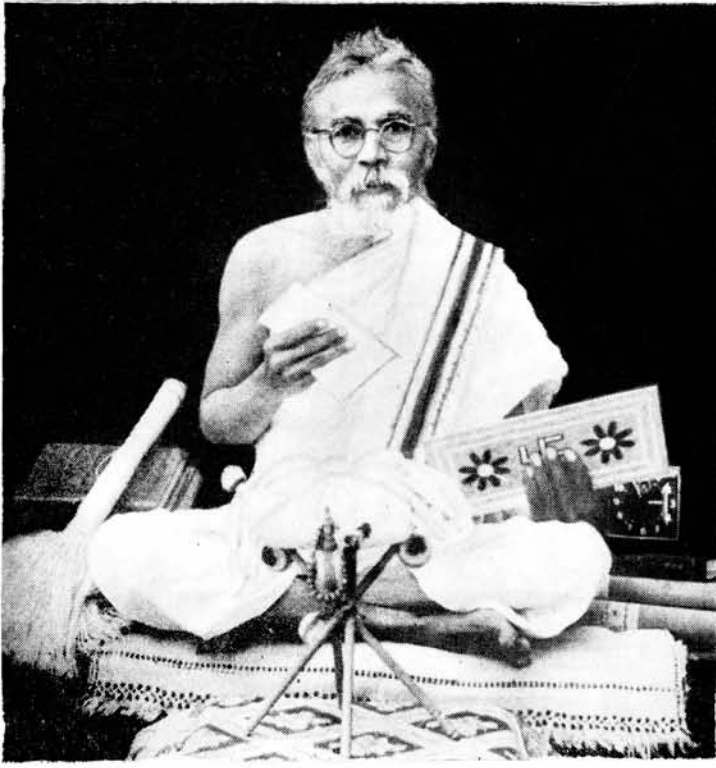
કાર્યકરોનું બહુમાન  
શુદ્ધિપત્રક

૧૬૨-૧૭૫  
૧૭૬

## વિનતિ

આ પુસ્તકના છેલ્લે પાને આપવામાં આવેલ શુદ્ધિપત્રક મુજબ પુસ્તકમાં સુધારો કરી લેવા વિનતિ છે.





स्व. पू. आ. श्री विनयनंदनसूरीश्वरज्ज म.  
( प्रतिष्ठा-महोत्सवमां उपस्थित श्रमणु लगवंतो )



१. पू. आ. श्री विनयकन्तुरसूरीश्वरज्ज म.



२. पू. आ. श्री लेमसागरसूरीश्वरज्ज म.



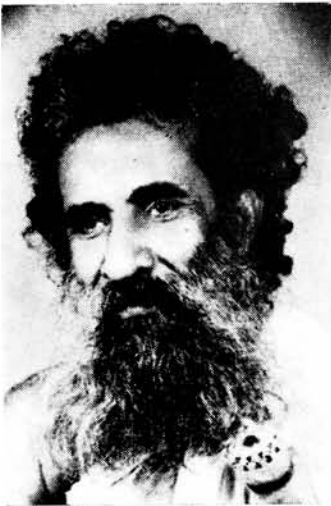
← ૩. પૂ. આ.  
શ્રી વિજયમોતીપ્રભસૂરીશ્વરજી મ.



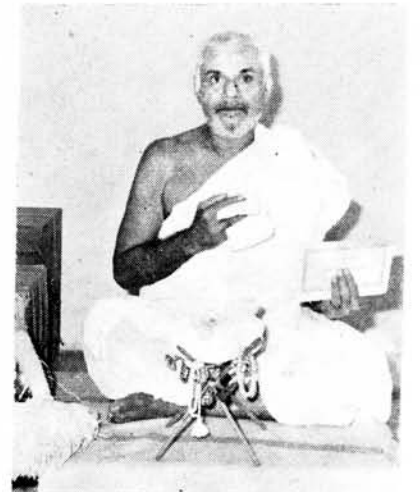
૪ પૂ. આ. →  
શ્રી દેવેન્દ્રસાગરસૂરીશ્વરજી મ.



૫. પૂ. આ. શ્રી વિજયપ્રભવચંદ્રસૂરીશ્વરજી મ.



← ૬. પૂ આ.  
શ્રી શાંતિવિમલસૂરીશ્વરજી મ.



૭. પૂ આ. →  
શ્રી વિજયપ્રિથંકરસૂરીશ્વરજી મ.



← ૮. પૂ. આ.  
શ્રી વિજયમંગલપ્રભસૂરીશ્વરજી મ.



૯. પૂ. આ. →  
શ્રી વિજયનીતિપ્રભસૂરીશ્વરજી મ.



૧૦. પૂ. આ. શ્રી વિજયચંદ્રોદયસૂરીશ્વરજી મ.



← ૧૧. પૂ. આ.  
શ્રી વિજયસૂર્યોદયસૂરીશ્વરજી મ.



૧૨. પૂ. આ. →  
શ્રી વિજયરામરત્નસૂરીશ્વરજી મ.



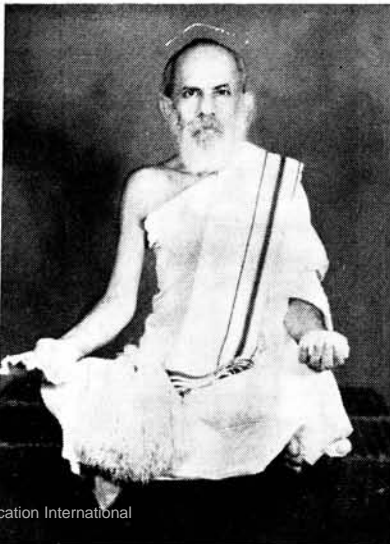
← ૧૩. પૂ. આ.  
શ્રી દુર્લભસાગરસૂરીશ્વરજી મ.



૧૪. પૂ. આ. →  
શ્રી વિજયઅરિહંતસિદ્ધસૂરીશ્વરજી મ.



૧૫. પૂ. અનુયોગાચાર્ય શ્રી કાંતિસાગરજી મ.



← ૧૬. પૂ. પં.  
શ્રી ખલવંતવિજયજી મ.



૧૭. પૂ. મુ. →  
શ્રી વિદ્યાચંદ્રજી મ.

प्रतिष्ठा नो अहेवाल





## શ્રી શત્રુંજય-મહિમા



અસંખા ઉદ્ધારા અસંખપદ્મિમાઝ ચેહાસંખા ।

જહિ જાયા જયઝ તયં સિરિસત્તુંજયમહાતિત્થં ॥ ૨૪ ॥

બ્યાં અસંખ્ય ઉદ્ધારે, અસંખ્ય જિનપ્રતિમાઓ અને અસંખ્ય જિન-  
ચૈત્યો થયાં છે, તે શ્રી શત્રુંજય મહાતીર્થ જય પામે.

પાર્યં પાવવિમુક્કા જત્થ નિકાસીઝ જંતિ તિરિયાવિ ।

સુગઈંયે જયઝ તયં સિરિસત્તુંજયમહાતિત્થં ॥ ૩૫ ॥

બ્યાં રહેનારા તિર્થંચ ભવે પણ, પ્રાયઃ કરીને, ઉત્તમ ગતિને પામે છે, તે  
શ્રી શત્રુંજય મહાતીર્થ જય પામે.

જલ-જલણ-જલહિ-રણ-વન-હરિ-કરિ-વિસ-વિસહરાહુદુષ્ઠમયં ।

નાસહ જં નામ સુઈં તં સિત્તુંજયમહાતિત્થં ॥ ૩૭ ॥

જેતું નામ સાંભળીને પાણી, અગ્નિ, સમુદ્ર, યુદ્ધ, વન, સિંહ, હાથી, ઝેર,  
નાગ વગેરેના દુષ્ટ ભયો દૂર થઈ જાય છે, તે શત્રુંજય મહાતીર્થ છે.

—સિત્તુંજ-કપ્પો

(શ્રી આચાર્ય ધર્મધોષસુ રિવિરચિત)

## તીર્થાધિરાજ શ્રી શત્રુંજય

સંસારમાં જીવમાત્ર અનિત્ય અને અશરણ છે, આ વસ્તુસ્થિતિના ભાને માનવીને કર્તવ્ય, ત્યાગ, વિવેક, સંયમ અને સંસ્કાર તરફ પ્રેર્યો છે; અને એમાંથી વિચાર અને આચારની પરંપરા પ્રગટ થઈ છે અને જીવનમાં દૃઢમૂળ બની છે. સદ્વિચાર એટલે કે નિર્માળ અધ્યવસાય એ ધર્મનું તથા બધી સત્પ્રવૃત્તિનું મૂળ છે; અને સદ્વિચારને ટકાવી સખવા અને જીવન સાથે યોગ્યતા બનાવવા માટે આચાર પણ એટલો જ મહત્વનો છે; અર્થાત્ જેમ પાત્ર વગર વસ્તુ રહી શકતી નથી, તેમ આચાર વિના ધર્મ ગ્રાહ્ય બની શકતો નથી. દૂકમાં, વિચાર એટલે જ્ઞાન અને આચાર એટલે ક્રિયા; એ બંનેનો સુમેળ થાય તો જ ધર્મસાધનામાં આગળ વધી શકાય છે. ક્રિયા વગરનું એકલું જ્ઞાન પાંગળું છે; અને જ્ઞાન સાચી સમજણ-વિનાની ક્રિયા અધ છે. એટલે એ એમાંથી એક ઉપર વધારે ભાર આપવાથી અને બીજાની ઉપેક્ષા કે ગૌણતા કરવાથી સાધ્યની સિદ્ધિ થઈ શકતી નથી. એટલા માટે જ શાસ્ત્રકારો અને સાધકોએ કહેલું “જ્ઞાનક્રિયાભ્યાં મોક્ષઃ” એ સૂત્ર જીવ મહત્વનું અને આત્મસાધનાના મૂળનું સૂચન કરનારું છે.

વિચારશુદ્ધિ એ આચારશુદ્ધિનો પાયો છે; અને જેમ જેમ આચારશુદ્ધિની દિશામાં પ્રગતિ થતી જાય છે, તેમ તેમ વિચારશુદ્ધિમાં પણ સાધક આગળ વધતો જાય છે. એટલે, આગળ જતાં, આ બંને શુદ્ધિઓ એકબીજાની પ્રેરક અને પૂરક બની બંને સાધકને જીવનશુદ્ધિની દિશામાં દોરી જાય છે.

આ વિચારશુદ્ધિ અને આચારશુદ્ધિમાં, જેમ બીજાં બીજાં નિમિત્તોનો કાળો હોય છે તેમ, દ્રવ્ય, ક્ષેત્ર, કાળ અને ભાવ પણ મહત્વનો ભાગ ભજવે છે.

કાળચક્રના આરામાં સુષમા અને દુષમાના વિભાગોનું સૂચન કરતાં નામો, આરાધના માટે યોજવામાં આવેલ પર્વદિવસો, જીવની વિચારસરણી ઉપર અસર કરતી સત્યયુગ અને કલિયુગની માન્યતાઓ—આ બધાં કાળના પ્રભાવનું સૂચન કરે છે. એ જ રીતે કુરુક્ષેત્રના રણાંગણની ભૂમિ, પવિત્ર તીર્થસ્થાનો વગેરે ક્ષેત્રનો પ્રભાવ સૂચવે છે. સામાન્ય રીતે કુરુક્ષેત્રમાંથી પસાર થતા માનવીના હૃદયમાં દ્રેષ, ક્રોધ, ઈર્ષ્યા, કલેશ જેવી તીવ્ર લાગણીઓ જાગી ઊઠે છે; અને જ્યારે એ જ માનવી તીર્થભૂમિ જેવા પવિત્ર સ્થાનમાં જાય છે, ત્યારે એની વિચારસરણી પલટો લઈને શાંતિ અને કલ્યાણભાવના તરફ વળે છે. મોટા ભાગના જનસમૂહને સ્થળ-કાળના પ્રભાવનો આવો અનુભવ થતો હોય છે.

### તીર્થસ્થાનોનો વ્યાપક મહિમા

માનવસમૂહોત્તું સંસ્કાર-ઘડતર કરવામાં જેમ પર્વદિવસો, ક્રિયાકાંડ, તપ-જપ, ધર્મોત્સાહો, ધ્યાન, દાન, પૂજા-ભક્તિ જેવા આચારધર્મો મહત્વનો ભાગ ભજવે છે, તેમ એમાં તીર્થયાત્રા પણ ઘણો મહત્વનો ફાળો આપે છે. તેથી એ પણ આચારધર્મોનું એક અંગ જ છે. એટલા માટે જ બધી ધર્મસંસ્કૃતિઓમાં તીર્થધામોનો મહિમા સ્વીકારવામાં આવ્યો છે; અને જનસમુદાયને જીવનશુદ્ધિ માટેનો ધર્મપુરુષાર્થ કરવાનું પ્રોત્સાહન અને માર્ગદર્શન આપવું એ એનો હેતુ છે. જેનાથી તરી શકાય-દુઃખ-કલેશમય સંસારસમુદ્રને પાર કરી શકાય-અથવા જે તારે, તે તીર્થ : “ તીર્થ ” શબ્દનો આ ભાવ સુવિદિત છે.

### શ્રી શત્રુજય તીર્થનો અપાર મહિમા

આવાં તીર્થસ્થાનોમાં ગિરિતીર્થોનો પણ સમાવેશ થાય છે, અને એનો મહિમા કંઈક ઔર હોય છે. જૈન સંઘનું શ્રી શત્રુજય તીર્થ આવું જ એક વિશિષ્ટ મહિમાવંતું ગિરિતીર્થ છે અને મહાતીર્થ અને તીર્થોધિરાજ તરીકે એનું ગૌરવ-ગાન કરવામાં આવે છે. આત્માની શુદ્ધિને અને જીવનના વિકાસને રૂંધી રહેલાં કર્મો, કષાયો અને દોષો જેવા આંતરિક શત્રુઓ ઉપર જય મેળવવાનો પ્રયત્ન કરવાની પ્રેરણા આપીને એ માનવીને મોક્ષ-પુરુષાર્થની દિશામાં દોરી જાય છે. આ મહાગિરિતું શરણ સ્વીકારીને ભૂતકાળમાં અગણિત આત્માઓ મોક્ષના એટલે કે સિદ્ધપદના અધિકારી અથવા મોક્ષમાર્ગના યાત્રિક બન્યા છે અને અત્યારે પણ બની રહ્યા છે. એટલા માટે જ એને સિદ્ધગિરિ અને સિદ્ધાયલ જેવાં નામોથી પણ ધિરદાવવામાં આવે છે; અને તે સાર્થક છે. આ તીર્થ જેટલું પવિત્ર છે, એટલું જ પ્રાચીન છે, અને તેથી જૈન સંઘમાં, “ એ સમ તીરથ ન કોથ ”-એની તોલે આવી શકે એવું બીજું કોઈ તીર્થ નથી-એમ કહીને, એનો અપરંપાર મહિમા વર્ણવવામાં આવ્યો છે.

વળી, જૈનધર્મમાં પર્વતિથિઓના નિમિત્ત-પર્વતિથિ અને સ્વરૂપ-પર્વતિથિ એવા બે પ્રકાર વર્ણવવામાં આવ્યા છે, તેમ તીર્થસ્થાનો પણ આ બે પ્રકારનાં માનવામાં આવ્યાં છે. તીર્થંકર ભગવંતોના કલ્યાણકની તિથિઓ નિમિત્ત-પર્વતિથિઓ ગણાય છે. અને ચતુષ્પતી ( બે ચૌદશ, પૂતમ અને અમાવાસ્યા ) એ સ્વરૂપ-પર્વતિથિ ગણાય છે. એ જ રીતે જ્યાં જ્યાં તીર્થંકરોનાં ચવન, જન્મ, નિર્વાણ વગેરે કલ્યાણકો થયાં છે, તે ક્ષત્રિય-કુંડ, પાવાપુરી વગેરે સ્થાનો નિમિત્ત-તીર્થસ્થાનો કહેવાય છે, અને જેનો અણુએ અણુ પવિત્ર માનવામાં આવે છે, તે શ્રી શત્રુજય ગિરિરાજ સ્વરૂપ-તીર્થ ગણાય છે. એટલા માટે જ કવિવર ઋષભદાસે નીચેના દુહામાં વર્ણવેલ આ તીર્થોધિરાજનો પ્રભાવ બિલકુલ યથાર્થ છે —

એકેકું ડગલું ભરે, શત્રુજય સામું જેહ;  
“ ઋષભ ” કહે ભવ કોડનાં, કર્મ બપાવે તેહ.

લગવાન ઋષભદેવનું તીર્થ

આ તીર્થ લગવાન ઋષભદેવના તીર્થ તરીકે પ્રસિદ્ધ છે. લગવાન ઋષભદેવ કાળ-ચક્રના વર્તમાન અવસર્પિણી કાળના પ્રથમ તીર્થકર હતા. સંક્રાંતિકાળના અથવા યુગ-પલટાના મહાઝંઝાવાતના પ્રવર્તનને કારણે દિશાશૂન્ય બનેલ યુગલિક માનવજાતને જીવન જીવવાની રીત લગવાન ઋષભદેવે (કુમાર ઋષભે) બતાવી હતી, તેથી તેઓ સંસ્કૃતિના આદિ સર્જક તરીકે પરમ ઉપકારી પુરુષ લેખાય છે; અને પ્રથમ રાજ, પ્રથમ ત્યાગી અને પ્રથમ તીર્થકર તરીકે એમને અસાધારણ મહિમા આ પ્રમાણે ગવાય છે—

આદિમં પૃથિવીનાથમાદિમં નિષ્વરિગ્રહમ્ ।  
આદિમં તીર્થનાથં ચ, ઋષભસ્વામિનં સ્તુમઃ ।

—કલિકાલસર્વજ્ઞ શ્રી હેમચંદ્રાચાર્ય

આ આદિદેવ લગવાન ઋષભદેવ શ્રી શત્રુઞ્ચ પર્વત ઉપર સમવસર્ધા હતા અને એ ગિરિવર એમની ચરણુરજથી પાવન થયો હતો : શ્રી શત્રુઞ્ચ તીર્થની પ્રાચીનતા અને પવિત્રતાના પાયામાં આ ઘટના રહેલી છે.

લગવાન ઋષભદેવના પ્રથમ ગણધર પુંડરીકસ્વામી આ મહાતીર્થ ઉપર જ નિર્વાણ પામ્યા હતા; એ ધર્મપ્રસંગને કારણે આ તીર્થનું એક નામ પુંડરીકગિરિ પ્રસિદ્ધ થયેલું છે, એટલું જ નહીં પણ, એમની પ્રતિમાઓ પણ અહીં પધરાવવામાં આવી છે. જૈન પરંપરા પ્રમાણે, મહાભારતના યુદ્ધથી કંટાળીને અને વૈરાગ્ય પામીને, પાંડવોએ પણ આ ગિરિરાજ ઉપર જ આત્મકલ્યાણ સાધ્યું હતું. આ તો ઇતિહાસ-યુગ પહેલાંના દૂર-દૂરના સમયની વાત થઈ; પણ ઇતિહાસ-યુગના પણ સંખ્યાબંધ ગૌરવલયો પ્રસંગો આ તીર્થ સાથે જોડાયેલા છે. શાસનપ્રભાવક આચાર્યપ્રવર શ્રી પાદલિપ્તસૂરિ, ગૂર્જર સમ્રાટ કુમાર-પાળના પ્રતિબોધક કલિકાલસર્વજ્ઞ શ્રી હેમચંદ્રાચાર્ય, સમ્રાટ અકબરના પ્રતિબોધક જગદ્ગુરુ શ્રી હીરવિજયસૂરિજી, તીર્થપ્રભાવક આચાર્ય શ્રી કલ્યાણસાગરસૂરિજી જેવા અનેકાનેક આચાર્યોની ચરણુરજથી આ સ્થાન પવિત્ર થયેલ છે. વર્તમાન સમયમાં સેંકડો સાધુમુનિ-રાજો તથા સાધ્વીજી મહારાજો તેમ જ હજારો ધર્મનિષ્ઠ ભાઈ ઓ-બહેનો એના નામસ્મરણથી પોતાના આત્માને પવિત્ર કરે છે. અને જૈન કુળમાં જન્મ ધારણ કરનાર વ્યક્તિ પોતાના જીવનમાં એકાદ વાર પણ આ તીર્થની યાત્રા કરવાનો અવસર પોતાને મળે, એવી ઝંખના સેવતી હોય છે. આ તીર્થાધિરાજ ઉપરની જૈન સંઘની શ્રદ્ધા-લક્ષિત ખરેખર, અનન્ય છે. કોઈ કોઈ પ્રદેશના જૈન વ્યાપારીઓ પોતાના ચોપડામાં જેમ “ ધન્ના-શાલિભદ્રની ઋદ્ધિ હોજી ” એમ લખે છે, તેમ “ શ્રી શત્રુઞ્ચતીર્થની યાત્રા હોજી ” એમ પણ લખે છે. આ બાબત પણ શ્રીસંઘની આ તીર્થ ઉપરની ઊંડી લક્ષિતનું જ સૂચન કરે છે.

### શ્રીસંઘની અસાધારણ ભક્તિ

શ્રી શત્રુંજય તીર્થ ઉપરની જૈન સંઘની શ્રદ્ધા-ભક્તિ કેટલી અસાધારણ અને ઉત્કટ છે, એની સાક્ષી એ પર્વત ઉપર ઉત્તરોત્તર વધતાં રહેલાં નાનાં-મોટાં જિનમંદિરો તથા એમાં ધિરાજમાન કરવામાં આવેલ જિનપ્રતિમાઓની સંખ્યા પણ પૂરે છે. અત્યાર સુધીમાં એના ઉપર રચાયેલ નાનાં-મોટાં આશરે એક હજાર જેટલાં દેરાસરો તથા દેરીઓ આ તીર્થને “મંદિરોની નગરી” તરીકેનું ગૌરવ આપાવે છે; અને એમાં પ્રતિષ્ઠિત કરવામાં આવેલ પાષાણ તથા ધાતુની આશરે અગિયાર હજાર જેટલી જિનપ્રતિમાઓ દેશના દૂર-સુદૂરના તથા નજીકના હજારો ભાવિક યાત્રિકોને પોતાની તરફ આકર્ષે છે. આ જિનમંદિરોમાંનાં કેટલાંક જિનમંદિરો, જેમ ગગનચુંબી છે તેમ, શિલ્પ-સ્થાપત્ય-કલાના ઉત્તમ નમૂના સમાં પણ છે. આવો અપૂર્વ અને યેનમૂન છે આ તીર્થની શિલ્પ-સ્થાપત્ય-કલાને વૈભવ. આવા બહોળલાલ તીર્થનાં દર્શન-વંદન-પૂજન કરતા યાત્રિકના અંતરમાં, જેમ શ્રદ્ધા-ભક્તિની પુનિત ભાગીરથી વહેવા લાગે છે તેમ, આવાં દેવવિમાન જેવાં દિવ્ય, ભવ્ય અને રળિયામણાં દેવમંદિરોની રચના કરવાની પ્રેરણા આપનાર શ્રમણ ભગવંતો તથા એની રચના કરાવનાર ધર્માતુરાગી શ્રાવકરત્નો અને શ્રાવિકારત્નોની શાસનપ્રભાવના માટેની સમર્પણભાવના, તમન્ના તથા ઉદારતા આગળ એતું શિર ઝૂકી જાય છે.

આ ગિરિતીર્થ એક પ્રાચીન અને પરમ પવિત્ર તીર્થસ્થાન તરીકે વિકાસ કરતું કરતું, સમયના વહેવા સાથે, શિલ્પ-સ્થાપત્યની કળાનો મહાભંડાર અને “મંદિરોનું નગર” બની ગયું, એની વિકાસકથા પણ ધર્મભાવનાની પ્રેરક અને એવી અને બાણવા જેવી છે.

### વિકાસના ત્રણ તબક્કા

આ મહાતીર્થનો ઉત્તરોત્તર જે ઉત્કર્ષ થતો રહ્યો છે, એની વિગતોને સમગ્ર રીતે વિચારીએ તો, આ તીર્થનો વિકાસ ત્રણ તબક્કે થયો હોય, એવું કંઈકે ચિત્ર આપણને જોવા મળે છે. આમાંનો પહેલો તબક્કો તે છેક અતિપ્રાચીન સમયથી લઈને તે ગૂર્જરભૂમિમાં સોલંકી એટલે કે ચૌલુક્ય વંશના રાજશાસનની શરૂઆત થઈ ત્યાં સુધીનો સમય. બીજો તબક્કો એટલે ગુજરાતના ઇતિહાસના સુવર્ણકાળ સમા ચૌલુક્યયુગથી શરૂ થઈને અને વાઘેલા વંશથી આગળ વધીને મુસલમાનોના રાજશાસનના પ્રારંભ સુધી વિસ્તરતો સમય. અને ત્રીજો તબક્કો તે મુસલમાનો તથા મોગલ શાસકોની ચડતી-પડતીથી શરૂ થઈને અંગ્રેજોની હુકમત દરમિયાન થયેલ તેમ જ સ્વરાજ્યની પ્રાપ્તિ પછી પણ ચાલુ રહેલ વિકાસનો સમય.

### પહેલો તબક્કો

આમાંનો પહેલો તબક્કો પ્રાચીનતમ પ્રાગૈતિહાસિક સમયથી શરૂ થઈને આશરે વિક્રમના દસમા-અગિયારમા સૈકા જેવા ઐતિહાસિક સમયને સ્પર્શે છે. અત્યાર સુધીમાં



આ મહાતીર્થના સોળ ઉદ્ધારો થયા, એમાંના બાર ઉદ્ધારો તો ઇતિહાસ-કાળ પહેલાંના સમયમાં થયા છે. બારમો ઉદ્ધાર, બાવીસમા તીર્થકર ભગવાન નેમિનાથના સમયમાં, પાંચ પાંડવોએ કરાવ્યો હતો; અને, જૈન કાળગણના પ્રમાણે, ભગવાન નેમિનાથ આજથી આશરે પંચાશી હજાર વર્ષ પહેલાં થઈ ગયા. ઇતિહાસ-પૂર્વના સમયમાં થયેલ આ બારમા ઉદ્ધાર પછી ઇતિહાસ-યુગનો સૌથી પહેલો અને ઉદ્ધારોના ક્રમ પ્રમાણે તેરમો ઉદ્ધાર વિ. સં. ૧૦૮માં મધુમતી નગરી (સૌરાષ્ટ્રના વર્તમાન મહુવા ખંદર)ના શ્રેષ્ઠી જાવડશાએ કરાવ્યો હતો. આપણા કેવિવર પંડિત શ્રી વીરવિજયજી મહારાજે પોત સ્વેલ નવાણુ-પ્રકારી પૂજામાંની “સંવત એક અઠલાંતરે રે, જાવડશાનો ઉદ્ધાર” એ કાવ્યપદ્ધિમાં આ ઘટનાને યાદગાર બનાવી છે.

ચરમ તીર્થપતિ શ્રમણ ભગવાન મહાવીરસ્વામીનો ઉપદેશ જેમાં સચવાઈ રહ્યો છે, એવાં અગિયાર અંગસૂત્રો જેવાં પ્રાચીન આગમોમાંના પાંચમા શ્રી ભગવતી સૂત્રમાં, છઠ્ઠા શ્રી જ્ઞાતાધર્મકથા સૂત્રમાં અને આઠમા શ્રી અન્તકૃદ્શાંગ સૂત્રમાં પણ શ્રી શત્રુઞ્ચ ગિરિનો ઉલ્લેખ મળે છે, કે જે ભગવાન મહાવીરના સમય જેટલો પ્રાચીન તો ગણાય જ; ઉપરાંત ભગવાન મહાવીરના “હું જે કંઈ પ્રતિપાદન કરું છું, તે પૂર્વના તીર્થકરોએ કરેલી પ્રરૂ-પણા અનુસાર કરું છું,”—એ કથન પ્રમાણે તો આ ઉલ્લેખ એમના સમય કરતાં પણ વધારે જૂનો ગણાય.

શ્રેષ્ઠી જાવડશાના ઉદ્ધાર પછીના લગભગ એક હજાર વર્ષ સુધીમાં આ તીર્થમાં રચાયેલ દેવમંદિર વગેરેની માહિતી ઉપલબ્ધ નથી. અને તે પછીના સમયની વિગતો શોધતાં શોધતાં આપણે સોલંકી યુગના પૂર્વના સીમાડે પહોંચી જઈએ છીએ.

### બીજો તબક્કો

શ્રી શત્રુઞ્ચ તીર્થ નવાં નવાં જિનમંદિરોની સમૃદ્ધિથી વિશેષ શોભાયમાન બનવા લાગ્યું; તેની શરૂઆત, મોટે ભાગે, બીજા તબક્કામાં એટલે કે સોલંકી યુગમાં થઈ હતી. અને એ કાર્ય તે પછીના એએક સૈકા સુધી પણ ચાલુ રહ્યું હતું. આ સમયનો ગાળો, સામાન્ય રીતે, વિક્રમના બારમા સૈકાથી તે વિક્રમના સોળમાં સૈકા સુધીનો ચારસો-સાડાચારસો વર્ષનો ગણાય. બાહડ મંત્રીએ વિ. સં. ૧૨૧૩ની સાલમાં કરાવેલ ૧૪મો ઉદ્ધાર અને શ્રેષ્ઠી સમરાશાએ વિ. સં. ૧૩૭૧ માં કરાવેલ ૧૫મો ઉદ્ધાર-એમ બે ઉદ્ધારો આ સમય દરમ્યાન જ થયા હતા. જોગાનુજોગ, આ મહાતીર્થનો ઉદ્ધાર કરવાનું પુણ્ય મેળવનાર આ બંને ધર્મપુરુષો પાટણના સંઘના મોવડીઓ હતા; એટલે એ ઉપરથી કંઈક એવું સૂચન મળે છે કે, એ સમયમાં શ્રી શત્રુઞ્ચ તીર્થનો વહીવટ પાટણના સંઘના હાથમાં હતો.

આ યુગ પહેલાં પણ શ્રીસંઘ શ્રી શત્રુઞ્ચ તીર્થની પ્રાચીનતા અને પવિત્રતા ઉપર

ભારે આસ્થા ધરાવતો હતો; પણ એ વખતે એના ઉપર વધારે જિનમંદિરો ન હતાં. “ પ્રબંધ-ચિંતામણિ ”માં સચવાયેલ એક કથા ( શ્રી શત્રુઙ્ગયોદ્ધારપ્રબંધ ) ઉપરથી જાણવા મળે છે કે, ગૂર્જર સમ્રાટ મહારાજા કુમારપાળદેવ, કવિકાલસર્વજ્ઞ શ્રી હેમચંદ્રાચાર્ય અને મહામંત્રી ઉદયના સમયમાં શ્રી શત્રુઙ્ગ તીર્થ ઉપરનું મુખ્ય જિનમંદિર લાકડાનું બનેલું હતું. મંત્રીશ્વર ઉદયન, રાજકાળમાંથી નિવૃત્ત થયા પછી પણ, પોતાની પાછલી જિંદગીમાં, એક વાર સેનાનાયક બનીને એક યુદ્ધમાં જતા હતા. તે વખતે, યુદ્ધમાં જતાં અગાઉ, તેઓ શ્રી શત્રુઙ્ગ તીર્થની યાત્રાએ ગયા હતા. ત્યાં એમણે જોયું કે એક ઉદર, દીવામાંથી સળગતી દીવેટને જેથી લઈને, જિનમંદિરના એક દરમાં પેસી ગયો. એ જોઈને મંત્રીશ્વરનું મન ચિંતિત બની ગયું. એમને થયું, ભગવાન ન કરે, પણ ઉદરની આવી રમતથી ક્યારેક આવું લાકડાનું જિનમંદિર આગથી ભસ્મીભૂત થઈ જાય તો કેવો અનર્થ થાય ! ભવિષ્યમાં આવા ભયને અવકાશ ન રહે એટલા માટે મંત્રીશ્વરે એ વખતે જ પ્રતિજ્ઞા કરી કે, જ્યાં સુધી આ દેવમંદિર પાપાણુનું ન બને ત્યાં સુધી મારે હંમેશને માટે એકાશનું તપ કરવું. પણ, યુદ્ધમાં ખપી જવાને કારણે, ઉદયન મંત્રી પોતે તો પોતાની આ પ્રતિજ્ઞા પૂરી ન કરી શક્યા, પણ એમના પિતૃભક્ત, ધર્મભક્ત અને રાજ્યભક્ત સુપુત્ર બાહડ મંત્રીએ, પોતાના પિતાશ્રીની ભાવના પૂરી કરવા, શ્રી શત્રુઙ્ગના મુખ્ય મંદિરને પાપાણુનું બનાવ-રાવ્યું અને વિ. સં. ૧૨૧૩માં એની પ્રતિષ્ઠા કરી. આ પ્રસંગ ગિરિરાજ શ્રી શત્રુઙ્ગ તીર્થના ઇતિહાસમાં ચૌદમા ઉદ્ધાર તરીકે અમર બની ગયો. આ પછી આ પહાડ ઉપર, વાઘેલા રાજ્યશાસનમાં, મહામંત્રી વસ્તુપાળ-તેજપાળના સમયમાં, અને તે પછીના વખતમાં પણ નવાં નવાં દેવમંદિરો બંધાવા લાગ્યાં અને તીર્થની શિલ્પકળાની શૈલામાં કમે કમે વધારો થવા લાગ્યો. પણ જિનમંદિરોનો આ વધારો, માટે ભાગે, દાદાના મુખ્ય દેરાસર-વાળા ( દાદાની ટૂંકના ) શિખર ઉપર જ થયો હતો.

પણ કમનસીબે, આ વધારો એકધારો ચાલુ ન રહી શક્યો; અને ૧૪મા સૈકાના ઉત્તરાર્ધમાં, વિ. સં. ૧૩૬૯ માં, તીર્થ ઉપર થયેલ મુસલમાનોના આક્રમણને લીધે, તીર્થનાં મંદિર અને મૂર્તિઓ ખંડિત થયાં અને તીર્થ ઘણા મોટા સંકટમાં આવી પડ્યું. આવા ભારે મુસીબતના સમયમાં, પાટણના શ્રેષ્ઠી દેશજ્ઞાના વગદાર અને બાહોશ સુપુત્ર સમરાજ્ય એસવાળે આ તીર્થને ઉદ્ધાર કરાવીને એની પુનઃ પ્રતિષ્ઠા કરાવવાનું બીડું ઝડપ્યું. અને એ કાર્ય એમણે બે વર્ષ જેટલા ટૂંકા સમયમાં જ સફળતાપૂર્વક પૂરું કરાવીને વિ. સં. ૧૩૭૧માં એની પ્રતિષ્ઠા કરાવી, જે ૧૫મા ઉદ્ધાર તરીકે યાદગાર બની ગઈ.

### ત્રીજો તખ્તો

આ પછી બે સૈકા બાદ, વિક્રમની સોળમી સદીના ઉત્તરાર્ધમાં, મુસ્લિમોના હુમલાને કારણે, આ તીર્થ વળી પાછું ખંડિત થયું. આ વખતે ચિત્તોડગઢના મંત્રી સ્વનામધન્ય

કર્મશાએ, ભારે હિંમત દાખવીને, વિ. સં. ૧૫૮૭ માં, આ તીર્થનો ૧૬મો જીર્ણોદ્ધાર કરાવ્યો. આ મહાતીર્થના જીર્ણોદ્ધારોની પરંપરામાં મંત્રીશ્વર કર્મશાહે કરાવેલ સોળમો જીર્ણોદ્ધાર એ અત્યાર સુધી છેલ્લા જીર્ણોદ્ધાર તરીકે નોંધાયો છે. આ ઉદ્ધાર કંઈક એવા શુભ યોગદિયે અને એવા મજબૂત પાયા ઉપર થયો છે કે જેથી, એ પછી, તીર્થ ઉપર આવી પડેલી કોઈ આપત્તિના કારણે કે સમયના ઘસારાને લીધે, તીર્થની સાચવણી માટે ઉદ્ધાર કરવાની જરૂર નથી પડી. આ પછીની વિગતો કંઈક એવી આહ્વાદકારી કથા સંભળાવે છે કે, જેથી બાણી શકાય છે કે, આ ઉદ્ધાર પછી આ તીર્થ ઉત્તરોત્તર વધુ ને વધુ પ્રભાવશાળી બનતું રહ્યું છે. આ ગૌરવકથાનો સમય તે આ તીર્થની વિકાસકથાનો ત્રીજો તબક્કો.

આ ત્રીજો તબક્કો મંત્રી કર્મશાના ઉદ્ધાર પછીથી એટલે કે વિક્રમના સોળમા સૈકાના અંત ભાગથી, શરૂ થઈને વર્તમાન સમય સુધીની આશરે સાડાચારસો વરસની ઘટનાઓને આવરી લે છે. તેમાંય વિક્રમની સત્તરમી સદી તો જૈન શાસનની પ્રભાવનાની દૃષ્ટિએ તેમ જ શ્રી શત્રુઞ્ચ તીર્થના મહિમાની અભિવૃદ્ધિની દૃષ્ટિએ-એમ બન્ને દૃષ્ટિએ, જૈન સંસ્કૃતિના ઇતિહાસમાં સોનેરી અક્ષરોથી અંકિત થાય એવી હતી. જગદ્ગુરુ શ્રી હીરવિજયસૂરીશ્વરજી અને એમના શિષ્ય-પ્રશિષ્યોના તથા આચાર્ય શ્રી જિનચંદ્રસૂરીશ્વરજી આદિના ઉપદેશ અને પ્રભાવથી પ્રેરાઈને ભારત સમ્રાટો અકબરશાહ, જહાંગીર અને શાહજહાં, મુરાદબક્ષ અને ઔરંગઝેબે, અહિંસા-અમારિપ્રવર્તન જેવાં અનેક ધર્મકાર્યો કરવા ઉપરાંત, શ્રી શત્રુઞ્ચ વગેરે તીર્થોના માલિકી હક્કો જૈન સંઘને અર્પણ કર્યાનાં શાહી ફરમાનો પણ આ અરસામાં જ લખી આપ્યાં હતાં.

### નગરશેઠં શાંતિદાસ ઝવેરી અને શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢી

શ્રી શત્રુઞ્ચ તીર્થનો વહીવટ સંભાળવાની જવાબદારી અમદાવાદના જૈન સંઘે આ અરસામાં જ સંભાળી લીધી હતી. અને વિક્રમની સત્તરમી સદીના ઉત્તરાર્ધમાં અમદાવાદના નગરશેઠં શ્રેષ્ઠીવર્ધ શાંતિદાસ સહસકરજી ઝવેરી જૈન સંઘના રાજ્યમાન્ય અને પ્રજામાન્ય એવા સમર્થ સુકાની હતા. તેઓ ઘણા બાહોશ હતા અને દિલ્લીના દરબારમાં એમનું ઘણું માન હતું. સમ્રાટ જહાંગીર તો એમને મામા જ કહેતો હતો. એટલે જગદ્ગુરુ શ્રી હીરવિજયસૂરિજીને કે જૈન સંઘને મળેલ શ્રી શત્રુઞ્ચ વગેરે તીર્થોના માલિકી હક્કોનાં ફરમાનોની બાંધવણી કરવાની અને એનો અમલ થતો જોવાની જવાબદારી, સ્વાભાવિક રીતે જ, શ્રેષ્ઠી શ્રી શાંતિદાસ ઝવેરી ઉપર આવી પડી હતી. અને સમય જતાં છેવટે એ કાર્ય શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢીએ સુવ્યસ્થિતપણે સંભાળી લીધું હતું, એ વાતને

પણ અઢીસો વર્ષ કે એના કરતાં પણ કંઈક વધુ સમય થયો. આ ફરમાનોની વિગતો તપાસતાં એક નવાઈ ઉપજાવે એવી ઘટના તો એ બની હતી કે અમદાવાદમાં (ખીખીપુરામાં) શેઠ શ્રી શાંતિદાસ ઝવેરીએ ખંધાવેલ શ્રી ચિંતામણિ પાર્શ્વનાથના લખ્ય અને મનોહર જિનાલયને, વિ. સં. ૧૭૦૨ માં (સને ૧૬૪૬ માં) ખંડિત કરાવીને અને એમાં ગાયનો વધ કરાવીને અલડાવીને એને મસ્જિદમાં ફેરવાવી નાખનાર તે વખતના શુજરાતના સૂબા ખુદ શાહબદા ઔરંગઝેબે પણ, બાદશાહ બન્યા પછી, શ્રી શત્રુઞ્ચ તીર્થનું ફરમાન, વિ. સં. ૧૭૧૫ના અરસામાં, જૈન સંઘની વતી, નગરશેઠ શ્રી શાંતિદાસ ઝવેરીને આપ્યું હતું! મંદિર ખંડિત થયા પછી, બેએક વર્ષ બાદ, શ્રી શાંતિદાસ ઝવેરીએ, આ દુર્ઘટના બાબત દિલ્લીમાં, બાદશાહ શાહબદા સમક્ષ ફરિયાદ કરી, ત્યારે બાદશાહ શાહબદાએ, શાહબદા ઔરંગઝેબની બદલી કરી નાખીને અને રાજ્યના ખર્ચે મંદિરને સમુ કરાવીને એ શ્રી શાંતિદાસ શેઠને સુપરત કરવાનું ફરમાન કર્યું હતું, પણ કમનસીબે, એ જિનમંદિર ફરી પ્રતિષ્ઠિત ન થયું અને જૈનસંઘનો અને ખાસ કરીને નગરશેઠ શ્રી શાંતિદાસ ઝવેરીનો પ્રભાવ સૂચવતી એક ગૌરવભરી કથા સદાને માટે કાળના ગર્ભમાં લુપ્ત થઈ ગઈ! અત્યારે માત્ર ખાલી વેરાન જમીન જ ત્યાં પડી છે.

વળી, જ્યાં શ્રી શત્રુઞ્ચનો પહાડ આવેલો છે, તે પાલીતાણાના પરગણા ઉપર ગોહિલ વંશની હકૂમતની શરૂઆત પણ આ અરસામાં જ થઈ હતી—એ વખતે એની ગાદી પાલીતાણામાં નહીં પણ ગારિયાધારમાં હતી. આ વંશના રાજવી ગોહિલ કાંધાણ સાથે, શ્રી શત્રુઞ્ચ તીર્થના સ્થાપાને લગતો સૌથી પહેલો કરાર, વિ. સં. ૧૭૦૭ ની સાલમાં, જૈન સંઘની વતી, અમદાવાદના નગરશેઠ શ્રી શાંતિદાસ ઝવેરી તથા શેઠ શ્રી રતન અને સુરા એ નામના બે ભાઈએ જ કર્યો હતો. આ ઉપરથી પણ જોઈ શકાય છે કે શ્રેષ્ઠી-વર્ષ શાંતિદાસ ઝવેરી, એમના સમયમાં, જૈન સંઘના કેટલા મોટા પ્રભાવશાળી પુરુષ હતા. વિશેષ આનંદ અને ગૌરવ ઉપજાવે એવી હકીકત તો એ છે કે, એમના પગલે પગલે, એમના વંશને પણ જૈન શાસનની સેવા અને શ્રી શત્રુઞ્ચ તીર્થની સાચવણી કરતા રહ્યા છે. તાજેતરમાં શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢીના પ્રમુખપદેથી, અરધી સદી જેટલા લાંબા સમયની ભારે સફળ અને ચશનામી કારકિર્દી બાદ, નિવૃત્ત થયેલા શ્રેષ્ઠીવર્ષ કસ્તુરભાઈ લાલભાઈ પણ આ પરંપરાના જ જૈન સંઘના અગ્રણી છે.

### ગિરિરાજની અદ્યતન વિકાસકથા

આ ત્રીજા તખ્તના દરમ્યાન શ્રી શત્રુઞ્ચ તીર્થનો જે વિકાસ થયો તે, જેમ ખૂબ ત્વરિત છે તેમ, ઘણો બધાપક પણ છે. આ વિકાસનું સમગ્રપણે અવલોકન કરીને, એનું અતિ સંક્ષેપમાં વર્ણન કરવું હોય તો, એમ કહેવું જોઈએ કે શ્રી શત્રુઞ્ચના પર્વતનું ખીજું શિખર આઠ ટૂકોનાં સંખ્યાબંધ જિનમંદિરોથી સુશોભિત બન્યું અને કંતાસરની

ઊંડી ખાઈતું પૂરણ કરીને એના ઉપર શ્રી મોતીશા શેઠની વિશાળ નવમી ટૂકની રચના થઈ, તે પણ આ સમય દરમ્યાન જ. જાણે ત્રણસો-ચારસો વર્ષનો આ સમય શ્રી શત્રુઞ્જય તીર્થને માટે વધુ ને વધુ વિકાસના પ્રસંગો લઈને જ આવ્યો હતો : આ વાતની પ્રતીતિ નવ ટૂકોની સ્થાપનાના સમયને લગતી નીચેની માહિતી ઉપરથી પણ થઈ શકે છે—

- (૧) સવા સોમાની અથવા ચોમુખલની ટૂક, વિ. સં. ૧૬૭૫ (ખીજી ટૂક).
- (૨) છીપાવસીની ટૂક, વિ. સં. ૧૭૬૧ (ત્રીજી ટૂક).
- (૩) પ્રેમવસી-પ્રેમચંદ મોદીની ટૂક, ૧૮૪૩ (સાતમી ટૂક).
- (૪) હેમવસી-હેમાભાઈ શેઠની ટૂક, વિ. સં. ૧૮૮૬ (છઠ્ઠી ટૂક).
- (૫) ઉજમકંઈની ટૂક, વિ. સં. ૧૮૯૩ (પાંચમી ટૂક).
- (૬) સાકરવસી-સાકરચંદ પ્રેમચંદની ટૂક, વિ. સં. ૧૮૦૩ (ચોથી ટૂક).
- (૭) ખાલાવસી-ખાલાભાઈની ટૂક, વિ. સં. ૧૮૯૩ (આઠમી ટૂક).
- (૮) મોતીશાની ટૂક, વિ. સં. ૧૮૯૩ (નવમી ટૂક).
- (૯) નરશી કેશવલની ટૂક, વિ. સં. ૧૯૨૧ (પહેલી ટૂક).

આ માહિતી ઉપરથી જોઈ શકાય છે કે શ્રી શત્રુઞ્જય પહોંચના ખીજા શિખર ઉપર સૌથી પહેલાં, વિ. સં. ૧૬૭૫ ની સાલમાં, સવા સોમાની ટૂકના ગગનચૂંબી ચોમુખ જિન-પ્રાસાદની રચના થઈ હતી, જે ટૂકોની યાત્રાના ક્રમમાં ખીજી ટૂક ગણાય છે. અને સૌથી છેલ્લે, સવા સોમાની ટૂક પછી ૨૪૬ વર્ષ, વિ. સં. ૧૯૨૧ ની સાલમાં, શેઠ નરશી કેશવલની ટૂકની સ્થાપના થઈ હતી. ટૂકોની યાત્રાના ક્રમ પ્રમાણે આ ટૂક પહેલી આવે છે. વળી, વિ. સં. ૧૮૯૩ના એક જ વર્ષમાં, શ્રી મોતીશા શેઠની ટૂક સહિત, કુલ ચાર ટૂકોની સ્થાપના થઈ હતી. ટૂકોને લગતી આ ખીના પણ આ તીર્થ ઉપરની શ્રીસંઘની ગાઠ ભક્તિનો અને શ્રી શત્રુઞ્જય તીર્થ ઉપર નાનું-મોટું જિનમંદિર બંધાવવાનો અથવા છેવટે ગિરિરાજ ઉપરના કોઈ પણ દેરાસરમાં જિનખિંબ પધરાવવાનો શ્રીસંઘમાં કેટલો બધો મહિમા છે, એ વાતનો ખ્યાલ આપે છે. ગિરિરાજની આ વિકાસકથા ખરેખર, અફસુત છે.

જિનમંદિર રચવાની કે જિનખિંબ પધરાવવાની ઉત્કટ ભાવના

આ મહિમાને કારણે અનેક ધર્માત્મા ભાઈઓ-બહેનોને આ ગિરિરાજ ઉપર, અને વિશેષ કરીને દાદાની મુખ્ય ટૂકમાં, દેરાસર કે નાની સરખી દેરી પણ બંધાવીને એની પ્રતિષ્ઠા કરાવવાની ભાવના રહેતી હતી. આને લીધે, એક કાળે, પરિસ્થિતિ એવી ઊભી થઈ કે દાદાની ટૂકમાં, હાથી પોળમાં, નવું દેરાસર બનાવવા માટે ખાલીજગ્યાનો લગભગ અભાવ થઈ ગયો; અને છતાં આ માટેની માગણી તો ચાલુ જ હતી. તેથી, હાથી પોળને વધારે ઘીચ થતી રોકવા માટે, જુદાં જુદાં સ્થાનોના જૈન સંઘોએ, પાલીતાણા શહેરમાં એકત્ર થઈને, વિ. સં. ૧૮૬૭ના ચેત્રી પૂનમના પર્વ વખતે, એવો ઠરાવ કર્યો કે હવેથી કોઈ એ હાથી પોળમાં નવું દેરાસર બંધાવવું નહીં; અને જે વ્યક્તિ આ નિયમનો ભંગ કરશે તે



શ્રીસંઘનો ગુનેગાર ગણાશે. આ નિર્ણયની શ્રીસંઘને જાણ કરવા માટે દાદાની ટૂકમાં એ સંબંધી એક શિક્ષાલેખ પણ લગાડવામાં આવ્યો હતો, જે અત્યારે પણ મોજૂદ છે, અને એની છબી આ પુસ્તકમાં આપવામાં આવી છે.

શ્રીસંઘે કરેલ આ ઠરાવને લીધે હાથી પોળમાં, દાદાના જિનપ્રાસાદની આસપાસ, નવાં દેરાસરો કે દેરીઓ બંધાતાં તો અટકી ગયાં, પણ દાદાની ટૂકમાં જિનબિંબ પધરાવવાની શ્રીસંઘની ભક્તિએ નવો માર્ગ લીધો; અને એને લીધે દાદાની ટૂકમાં, પ્રાચીન સ્થાપત્યકળાના એક ઉત્તમ નમૂનારૂપ દાદાના વિશાળ અને ઉત્તુંગ જિનપ્રાસાદની આસપાસ તથા બીજે, જ્યાં જ્યાં જિનપ્રતિમા પધરાવી શકાય એવી ખાલી જગ્યા દેખાઈ ત્યાં, શિલ્પશાસ્ત્રના નિયમોનો, જિનબિંબ પધરાવવાના વિધાનનો કે આશાતનાનો વિશેષ વિચાર કર્યા વગર, ઠેર ઠેર, શુદ્ધ શુદ્ધ સમયે, સેંકડો જિનપ્રતિમાઓ પધરાવવામાં આવી. આમ થવાને લીધે દાદાની ટૂકમાં જિનપ્રતિમાઓની સંખ્યામાં સારો એવો વધારો થયો અને ભાવિક ભક્તોને ગિરિરાજ ઉપર અને તે પણ દાદાની ટૂકમાં જિનબિંબ પધરાવ્યાનો સંતોષ પણ મળ્યો. પણ એથી મુખ્ય દેરાસરનો તથા અન્ય સ્થાનોનો પણ ઉત્તમ કોટિની પ્રાચીન શિલ્પકલાનો વૈભવ ઠંકાઈ ગયો; અને, યાત્રિકના જાણતાં-અજાણતાં, પ્રભુપ્રતિમાની આશાતના થઈ જાય એવી સ્થિતિનું સર્જન થયું તે વધારામાં.

નિરંતર થતી આ આશાતનાને ટાળવી હોય, જિનપ્રાસાદની ઠંકાઈ ગયેલી શિલ્પ-સમૃદ્ધિને અને લબ્યતાને ફરી પ્રગટ કરવી હોય અને શિલ્પશાસ્ત્રના નિયમોનું પાલન કરવું હોય તો, જેમ ઠીક લાગ્યું તેમ પધરાવી દેવામાં આવેલ આ પાંચસો કરતાં પણ વધુ સંખ્યાનાં જિનબિંબોનું ત્યાંથી ઉત્થાપન કરીને એમને અન્ય સ્થાનમાં પુનઃપ્રતિષ્ઠિત કરવામાં આવે, એ જરૂરી હતું.

તીર્થધારાજ શ્રી શત્રુજય મહાગિરિ ઉપર શ્રી દાદાની ટૂકમાં, શ્રેષ્ઠી કર્મશાએ વિ. સં. ૧૫૮૭માં કરાવેલ સોળમા જીર્ણોદ્ધાર પછી આશરે સાડાચારસો વર્ષ ખાદ, ગયા વષે (વિ. સં. ૨૦૩૨ના માહ મહિનામાં), નૂતન બાવન જિનાલયવાળા જિનપ્રાસાદનો પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ શાનદાર રીતે ઊજવાયો, એ પુણ્ય-અવસરનું બીજ આ વિચારમાં રહેલું હતું. અને એ વિચારનો અમલ કરીને ટૂકને આશાતનાથી મુક્ત અને વિશેષ શોભાયમાન કરવાની જવાબદારી, આશરે અઢીસો જેટલાં વર્ષથી, આ તીર્થનો વહીવટ સંકળ રીતે સંભાળી રહેલ, શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢીએ પૂરી કરવાની હતી. અને આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવની વિગતો ઉપરથી એ સ્પષ્ટ રૂપે જાણી શકાય છે કે, પેઢીએ આ જવાબદારી ખૂબ સંકળ અને યશસ્વી રીતે નિભાવી જાણીને પોતાના મહિમા અને ગૌરવમાં વધારો કર્યો હતો.

ત્યારે, આપણા સંઘની શોભા અને કાર્યશક્તિના પ્રતીકરૂપ શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢી અને એની કામગીરીની કેટલીક વિગતોથી પરિચિત થઈ એ.

## શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઠી

ગિરિરાજ શ્રી શત્રુઞ્જયના આશરે ચારસો વર્ષ પહેલાંના વહીવટ સંબંધી જે છૂટી-છવાઈ અને આછી-પાતળી વિગતો મળે છે, તે ઉપરથી કંઈક એવું તારણ નીકળી શકે છે કે, જે વખતે જે શહેર ગુજરાતનું પાટનગર હોવાનું ગૌરવ ધરાવતું હતું, મોટે ભાગે એ શહેરનો શ્રીસંઘ શ્રી શત્રુઞ્જય તીર્થનો વહીવટ સંભાળવાની જવાબદારી વહન કરતો હતો. અને આ તીર્થનો વહીવટ સંભાળવો એ મોટા પુણ્યનું તથા ગૌરવનું નિમિત્ત લેખાતું હતું, એટલે જેમના ઉપર આ જવાબદારી આવી પડતી હતી, તેઓ ખૂબ ઉલ્લાસથી એને પૂરી કરતા હતા.

### પાટણ અને ધોળકાના સંઘનો વહીવટ

આ રીતે સોલંકી કાળમાં શ્રી શત્રુઞ્જય તીર્થનો વહીવટ તે વખતના ગુજરાતના પાટનગર અણહિલવાડ પાટણના સંઘના હાથમાં હતો. ન્યારે વાઘેલા રાજ્યશાસનમાં-મંત્રીશ્વર વસ્તુપાળ-તેજપાળના સમયમાં-પાટણના બદલે ધવલકુપર (વર્તમાન ધોળકા) ગુજરાતની રાજધાની બન્યું ત્યારે, આ મહાતીર્થનો વહીવટ ધોળકાના સંઘ-ખાસ કરીને મંત્રી વસ્તુપાલ-તેજપાલની બંધુબેલડીએ-સંભાળ્યો હોય એવો અણસાર સાહિત્યમાંથી (પુરાતન પ્રબંધ સંગ્રહ, પૃ. ૬૪માં સચવાયેલ એક કથા ઉપરથી) મળે છે.

### ફરી પાછો પાટણ સંઘનો તથા ત્રણ શહેરનો વહીવટ

ત્યાર પછી વળી પાછી ગુજરાતની રાજધાની ધોળકાના બદલે પાટણમાં ફેરવાઈ, એટલે, સ્વાભાવિક રીતે જ, આ તીર્થનો વહીવટ પણ પાટણના સંઘના હાથમાં ગયો. પણ આવી સ્થિતિ શ્રેષ્ઠી સમરાશા એસવાળે વિ. સં. ૧૩૭૧ માં કરાવેલ શ્રી શત્રુઞ્જય તીર્થના પંદરમા ઉદ્ધાર પછી થોડાક દાયકાઓ સુધી જ ચાલુ રહી હતી. અને, ત્યાર પછીના અરાજકતાના સમયમાં, પાટનગર પાટણની અને એના જૈન સંઘની સ્થિતિ ડામા-ડોળ અને નબળી થઈ ત્યારે, આચાર્ય શ્રી વિજયરાજસૂરિજીની સલાહ પ્રમાણે, શ્રી શત્રુઞ્જય તીર્થનો વહીવટ સંભાળવાની જવાબદારી પાટણ, ખંભાત અને રાધનપુરના સંઘોના મોવડી-ઓએ સંયુક્તપણે સ્વીકારી હતી.

### અમદાવાદના શ્રીસંઘનો વહીવટ

આવી સ્થિતિ કેટલાં વર્ષ ચાલુ રહી એની ચોક્કસ વિગતો મળતી નથી, પણ એટલું લાગે છે કે, શ્રેષ્ઠી કર્મશાએ શ્રી શત્રુઞ્જય તીર્થનો સોળમો જીર્ણોદ્ધાર વિ. સં. ૧૫૮૭માં

કરાવ્યો, તે પછી કેટલાક દાયકા બાદ, આ તીર્થનો વહીવટ, તે વખતના ગુજરાતના પાટનગર અમદાવાદ શહેરના જૈન સંઘના હાથમાં આવી ગયો હોવો જોઈએ. તે વખતના કેવળ અમદાવાદના જૈન સંઘના જ નહીં પણ સમસ્ત શ્રીસંઘના એક ખાહોશ, વગદાર, ધર્મનિષ્ઠ, પ્રભાવશાળી અને સમર્થ મોવડી નગરશેઠ શ્રેષ્ઠીવર્ચ શાંતિદાસ ઝવેરીની રાહબરી નીચે આ તીર્થનો વહીવટ સુવ્યવસ્થિત થયાની વાતની સાક્ષી એમણે, અમદાવાદના, ઓસવાળ વંશના બે ભાઈઓ શ્રેષ્ઠી રતન અને શ્રેષ્ઠી સૂરાને સાથે રાખીને, વિ. સં. ૧૭૦૭ની સાલમાં, પાલીતાણાના દરબાર ગોહેલ કાંધાણ સાથે જૈન સંઘની વતી, શ્રી શત્રુઞ્જય મહાતીર્થ અને એના યાત્રિકોના રખોપાનો સૌથી પહેલો કરાર કર્યો હતો, એ ખીના પણ પૂરે છે.

### પેઢીની પ્રાચીનતા

આ પછી આ તીર્થનો વહીવટ ઉત્તરોત્તર અમદાવાદના શ્રીસંઘના હાથમાં સ્થિર અને વ્યવસ્થિત થતો ગયો. અને, સમય જતાં, એ વહીવટ, ભારતભરના સમસ્ત શ્રીસંઘની વતી, અમદાવાદમાં રહેલી શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢીના નામથી થવા લાગ્યો. સમસ્ત જૈન પ્રવેતાંબર મૂર્તિપૂજક શ્રીસંઘનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવતી આ પેઢીનું નામકરણ કોણે, ક્યારે અને ક્યાં કર્યું હશે, એની આધારભૂત માહિતી તો ઉપલબ્ધ થતી નથી; પણ શ્રી શત્રુઞ્જય તીર્થના, વિ. સં. ૧૭૮૭ ની સાલના એક ચોપડામાં ‘શ્રી આણંદજી કલ્યાણજી, રાજનગર’ના નામનું ખાતું મળે છે, તેથી બે વાત બાણી શકાય છે : પહેલી વાત એ કે શરૂઆતમાં અમદાવાદના શ્રીસંઘની પેઢીનું નામ આણંદજી કલ્યાણજી રાખવામાં આવ્યું હશે; અને, બીજી વાત એ કે, આગળ જતાં, શ્રી શત્રુઞ્જય તીર્થનો કારોબાર પણ આ પેઢીના નામથી ચાલુ કરવામાં આવ્યો હશે; અને એ રીતે આ પેઢીને સમસ્ત શ્રીસંઘના પ્રતિનિધિ બનવાનું ગૌરવ મળ્યું હશે. આપણા શ્રી જૈન પ્રવેતાંબર મૂર્તિપૂજક સંઘમાં શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢીનું નામ કેટલું બધું લોકપ્રિય બન્યું છે, તે એ હકીકત ઉપરથી પણ બાણી શકાય છે કે, ગુજરાત-સૌરાષ્ટ્રનાં એવાં પણ કેટલાંક શહેરો છે કે જ્યાંના શ્રીસંઘની પેઢીનું નામ આણંદજી કલ્યાણજી રાખવામાં આવ્યું છે; અને છતાં એ અમદાવાદ-પાલીતાણાની આ જ નામની પેઢી સાથે સંકળાયેલ નથી. પેઢીનું આ નામ કોઈ વ્યક્તિ-વિશેષના નામ ઉપરથી નહીં પણ “આણંદ” અને “કલ્યાણ” બેવા બે મંગલસૂચક શબ્દોના જોડાણથી પાડવામાં આવ્યું છે તે સુવિદિત છે. શ્રીસંઘનું નામ અને કામ તો હંમેશા આનંદ અને કલ્યાણને જ કરનારું હોય, એવો એનો ભાવ છે.

પાલીતાણાના ચોપડામાં મળતા ઉપર્યુક્ત ઉલ્લેખ ઉપરથી બીજી વાત એ બાણવા મળે છે કે, આ પેઢી વિ. સં. ૧૭૮૭ પહેલાં ગમે ત્યારે સ્થપાયેલી હોવી જોઈએ; એટલે એ આશરે અઢીસો વર્ષ જેટલી જૂની તો છે જ; કદાચ એને એનાથી પણ કેટલીક વધુ

પ્રાચીન માની શકાય. આ રીતે અઢીસો વર્ષ જેટલી જૂની પેઢીની કાર્યશક્તિને સમયનો ઘસારો ન લાગે અને ઊલટું, સમયના વહેવા સાથે, એ વધુ કાર્યક્ષમ બનતી રહે અને પોતાના કાર્યક્ષેત્રનો પણ ઉત્તરોત્તર વિકાસ કરતી રહે, એ ખીના એ વાતનો સ્પષ્ટ ખ્યાલ આપે છે કે, એના પાયામાં શ્રીસંઘની ભાવનાનાં અને સંચાલકોની કર્તવ્યનિષ્ઠાનાં કેવાં ખમીરદાર ખાતર-પાણી સિંચાતાં રહ્યાં છે !

### અમદાવાદ શ્રીસંઘની કામગીરી

એક રીતે કહેવું હોય તો એમ જરૂર કહી શકાય કે, અમદાવાદના શ્રીસંઘે શ્રી શત્રુઞ્ચ તીર્થનો વહીવટ સંભાળી લીધા પછી, એ બાબતમાં એને પીછેહઠ કરવાનો ક્યારેય અવસર આવ્યો નથી; આજે પણ આ તીર્થનો વહીવટ અમદાવાદના શ્રીસંઘના મોવડીઓ જ સંભાળે છે. કારણ કે, આશરે એકાદ સૈકા પહેલાં (સને ૧૮૮૦ની સાલમાં), પેઢીનું પહેલું બંધારણ ઘડાયું ત્યારથી તે છેક આજ સુધી, બંધારણમાં કરવામાં આવેલ જોગવાઈ પ્રમાણે, પેઢીનો બધો વહીવટી કારોબાર, અમદાવાદના શ્રીસંઘમાંથી પસંદ કરવામાં આવેલ, નવ વહીવટદાર ટ્રસ્ટીઓ જ ચલાવે છે. જેમ ગિરિરાજ શ્રી શત્રુઞ્ચની આવી એકધારી વિકાસશીલતા પેઢી માટે ગૌરવરૂપ છે, તેમ પેઢીના સંચાલન માટેની અમદાવાદના મોવડીઓની સતત ચિંતા અને અખંડિત કામગીરી અમદાવાદના શ્રીસંઘને માટે પણ ગૌરવરૂપ બની રહે એવી છે.

### પેઢીનું બંધારણ

પેઢીનું બંધારણ સને ૧૮૮૦માં, દેશભરના સંઘોના પ્રતિનિધિઓને નિમંત્રણ આપીને, અમદાવાદમાં, નગરશેઠ શ્રી પ્રેમાભાઈ હેમાભાઈના અધ્યક્ષપદે ઘડવામાં આવ્યું હતું. એમાં નગરશેઠ શાંતિદાસ ઝવેરી અને એમના વારસોએ બબલેલી શ્રીસંઘની તથા શ્રી શત્રુઞ્ચ તીર્થની સેવા પ્રત્યે શ્રીસંઘની કૃતજ્ઞતાની લાગણી દર્શાવવા માટે, પેઢીનું પ્રમુખપદ એમના વારસ જ શોભાવે એવું નક્કી કરવામાં આવ્યું હતું. પેઢીના પ્રમુખ શ્રી જ્ઞેન શ્રવેતાંબર મૂર્તિપૂજક સંઘ સમસ્તના પ્રમુખ ગણાય છે, તેથી આ પદ વિશેષ ગૌરવભર્યું લેખાય છે. આ બંધારણમાં, ૩૨ વર્ષ બાદ, સને ૧૯૧૨માં, નગરશેઠ શ્રી કસ્તુરભાઈ મણિભાઈના પ્રમુખપદે, કેટલાક જરૂરી ફેરફાર કરવામાં આવ્યા હતા; પણ એ વખતે પણ પેઢીનું એટલે કે સકળ શ્રીસંઘનું પ્રમુખપદ નગરશેઠ શ્રી શાંતિદાસ ઝવેરીના વંશજને આપવાની આ કલમ ચાલુ રાખવામાં આવી હતી.

પેઢીના બંધારણમાં છેલ્લે છેલ્લે સને ૧૯૬૯ની સાલમાં ફેરફાર કરીને, શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈ લાલભાઈના અધ્યક્ષપણા નીચે, નિયમાવલી ઘડવામાં આવી ત્યારે, પ્રમુખપદ અંગેની કલમમાં પણ ફેરફાર કરવામાં આવ્યો છે. આ ફેરફાર પ્રમાણે હવે પેઢીનું પ્રમુખ-

પદ, નગરશેઠ શાંતિદાસ અવેરીના વંશજના બહેલે, પેઢીના વહીવટદાર ટ્રસ્ટીઓ નક્કી કરે એમને આપવાનું ઠરાવવામાં આવ્યું છે; અને પેઢીના વહીવટદાર ટ્રસ્ટીઓમાંના એક શેઠ શાંતિદાસ અવેરીના વંશજ હોય એવો હક્ક એમને આપવામાં આવ્યો છે. આ ફેરફારમાં પેઢીના પ્રમુખ શ્રેષ્ઠીવર્ચ કસ્તુરભાઈ લાલભાઈ તથા પેઢીના સંચાલક મહાનુભાવોની સમમતતા તથા ફરદેશીનું પ્રતિબિંબ પડે છે એ કહેવાની જરૂર નથી.

### અન્ય તીર્થોના વહીવટ

શરૂઆતમાં પેઢીને કેવળ શ્રી શત્રુઙ્ગ તીર્થનો જ વહીવટ સંભાળવાનો હતો. પણ પેઢીએ શ્રી શત્રુઙ્ગ તીર્થનો વહીવટ સંભાળવાની તેમ જ જરૂર જણાતાં શ્રીસંઘના તીર્થો વગેરેના હક્કોની સાચવણી કરવાની કામગીરી એવી સંતોષકારક રીતે સંભાળી કે જેથી શ્રીસંઘમાં એની ખૂબ નામના અને પ્રતિષ્ઠા થઈ. અને એના પરિણામે, છેલ્લાં એંશી વર્ષ દરમ્યાન, નીચે જણાવેલ આઠ તીર્થસ્થાનોનો વહીવટ, જે તે તીર્થના કાર્યવાહકોએ, પેઢીને સુપરત કરી દીધા—

- (૧) શ્રી રાણકપુર-સાહડી તીર્થ, વિ. સં. ૧૦૫૩માં.
- (૨) શ્રી જૂનાગઢ-ગિરનાર તીર્થ, વિ. સં. ૧૬૬૩માં.
- (૩) શ્રી કુંભારિયા તીર્થ, વિ. સં. ૧૬૭૭માં.
- (૪) શ્રી તારંગા તીર્થ, વિ. સં. ૧૬૭૭માં.
- (૫) શ્રી મક્ષીજી તીર્થ, વિ. સં. ૧૬૭૭માં.
- (૬) શ્રી શેરિસા તીર્થ, વિ. સં. ૧૬૮૪માં.
- (૭) શ્રી મૂછાળા મહાવીર તીર્થ, વિ. સં. ૨૦૨૦ માં
- (૮) શ્રી ચિત્તોડગઢ ઉપરનાં જિનમંદિરો, વિ. સં. ૨૦૨૪ માં

આ હકીકત ઉપરથી ભેદ શકાય છે કે વિ. સં. ૧૬૭૭ની એક જ સાલમાં કુંભારિયાજી, મક્ષીજી તથા તારંગા એમ ત્રણ તીર્થોનો વહીવટ પેઢીને સોંપવામાં આવ્યો હતો. આ ઉપરાંત અમદાવાદ શહેરનાં કેટલાંક જિનમંદિરોનો વહીવટ પણ પેઢી સંભાળે છે.

### પેઢીએ નક્કી કરેલી નીતિ

આ પછી પણ કોઈ કોઈ તીર્થ કે જિનમંદિરનો વહીવટ સંભાળી લેવાની માગણી અવારનવાર પેઢી પાસે આવતી રહે છે. પણ પેઢીના સંચાલકો આવા પ્રસંગોએ, શાણપણ અને દીર્ઘદષ્ટિ દાખવીને, પેઢીના કાર્યક્ષેત્રનો વિસ્તાર કરવાની લાલચથી દૂર રહે છે. અને છતાં આવી જરૂરિયાતવાળા કોઈ પણ તીર્થ કે જિનમંદિરના હિતને જરા પણ નુકસાન



થવા ન પામે એટલા માટે પૂરેપૂરી આર્થિક સહાય તથા આત્મીયતાની ભાવનાથી ભરેલી વ્યવહાર સલાહ-સૂચના પણ આપે છે.

પેઠીએ અપનાવેલી એક ખીજી નીતિ કે કાર્યપદ્ધતિ પણ ધ્યાનમાં લેવા જેવી છે. જૈનોના વસવાટને કારણે જ્યાં ત્યાં જિનમંદિરો બંધાવવાની જરૂર હોય ત્યાં પેઠી એ માટે જરૂરી સહાય આપે છે. અને જીર્ણ થયેલાં પ્રાચીન તીર્થો અને જિનમંદિરોના ઉદ્ધાર માટે પૂરતી સહાય આપીને આપણા ધર્મ-સંસ્કારના પોષક પ્રાચીન, અમૂલ્ય, કળામય વારસાને ટકાવી રાખવા એ દૂરદેશીભયો પ્રયત્ન કરે છે. વળી, વિશ્વવિખ્યાત આણુ જેવાં પોતાના વહીવટ બહારનાં તીર્થસ્થાનોની સાચવણી માટે લાખો રૂપિયા ખર્ચતાં પણ પેઠી ખમચાતી નથી. પેઠીએ કરાવેલા જીર્ણોદ્ધારોની, ઉત્કૃષ્ટ અને નમૂનેદાર જીર્ણોદ્ધારો તરીકે, વાસ્તુવિદ્યાના દેશ-વિદેશના નિષ્ણાતોએ પણ મુક્ત મને પ્રશંસા કરી છે. આ રીતે પેઠીએ, છેલ્લાં પચાસ વર્ષ દરમ્યાન, એના પ્રમુખ શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈ લાલભાઈની રાહબરી નીચે, સાડાપાંચસો જેટલાં જિનમંદિરો માટે, આશરે એક કરોડ રૂપિયા જેટલી માટી રકમ વાપરી છે.

### શ્રી સમ્મેતશિખર તીર્થના માલિકી હક્ક

પૂર્વ ભારતના મહાતીર્થ શ્રી સમ્મેતશિખરનો વહીવટ તો ખીજાઓ સંભાળે છે, પણ જ્યારે એ તીર્થના પહાડની માલિકીના હક્કો ખરીદી લેવાની વાત આવી ત્યારે, એનો દસ્તાવેજ પેઠીના નામથી જ, સને ૧૯૧૩માં, કરવામાં આવ્યો હતો. આ જિના શ્રીસંઘ પેઠી ઉપર કેટલો વિશ્વાસ ધરાવે છે, એવું સૂચન કરે છે. પેઠીએ પણ, આ પહાડની માલિકી અંગેના દિગંબર સંઘ તથા બિહાર રાજ્ય સાથેના ઝઘડામાં, આપણા સંઘનું હિત ન જોખમાય એ માટે, અત્યાર સુધી પૂરા જાગ્રત અને પ્રયત્નશીલ રહીને અને પૂરતું ખર્ચ કરીને એ વિશ્વાસને સાચો ઠરાવ્યો છે.

### વિસ્તૃત કાર્યક્ષેત્ર

પેઠીનો કારોબાર એક રજવાડા જેટલો વિશાળ, વિવિધ પ્રકારના પ્રશ્નોથી ભરેલો અને અટપટો છે. અને છતાં આ બધો કારોબાર, પેઠીને, રજવાડી પદ્ધતિથી નહીં પણ, ધર્મભાવનાનું જાતન થાય અને ગૌરવ વધે એવી શાંત અને શોભાભરી રીતે ચલાવવો પડે છે—અહીં જ પેઠીના સંચાલકોના ધર્માનુરાગ તથા મહાજનપદની અગ્નિ-પરીક્ષા થાય છે; અને એમાં તેઓ ક્યારેય નાકામિયાબ થયા હોય એવું બન્યું નથી, એ વાતની ઇતિહાસ સાક્ષી પૂરે છે.

પેઠીનું મુખ્ય કામ તીર્થો અને જિનમંદિરોની તથા એના માલિકી હક્કોની તેમ જ

શ્રીસંઘનાં હિતોની સાચવણી કરવાનું અને અહિંસા-અમારિની ભાવનાને પ્રોત્સાહન આપવાનું છે. પણ આ માટે જ્યારે એને રાજસત્તાની સાથે કે જૈન સંઘના બીજા કિરકા સાથે ( માટે લાગે દિગંબર સંઘ સાથે ) સંઘર્ષમાં ઊતરવું પડે એવો પ્રસંગ ઊભો થાય છે ત્યારે, પોતાના સંઘની દુભાયેલી કે ઉચ્ચ અનેલી લાગણીઓને ન્યાય આપીને તથા નિયંત્રણમાં રાખીને, એવા આળા પ્રશ્નોનો નિકાલ કરવામાં પેઢીનાં મોવડીઓએ ખૂબ સાવધાની અને શાણપણથી કામ લેવું પડે છે. પેઢીના લાંબા સમયના કારોબારમાં આવા અટપટા પ્રસંગો તો અનેક વાર આવ્યા છે, અને એમાંના મોટા ભાગના પ્રસંગો એણે સારી રીતે ઉકેલ્યા છે.

તીર્થરક્ષા, જીર્ણોદ્ધાર તથા તીર્થોના હક્કોના રક્ષણ જેવાં મોટાં અને અટપટાં કામો ઉપરાંત અપંગ અને ઘરડાં ઢોરોની માવજત, માછલાંની રક્ષા, ચકલાંને ચણુ, પારેવાંને જીર, નમાયાં બકરાં-ઘેટાંને દૂધ, કૂતરાંને રોટલા જેવાં દેખીતી રીતે નાનાં અને સહેલાં છતાં અહિંસા-અમારિ-પ્રવર્તનની દૃષ્ટિએ મહત્વનાં કહી શકાય એવાં કામોનો પણ પેઢીના કાર્યક્ષેત્રમાં સમાવેશ થાય છે. મૂંગા ઢોરોની રક્ષા માટે ભાવનગર રાજ્યે પેઢીને પોતાનું છાપરિયાળી ગામ, એની સીમ સાથે, ભેટ આપ્યું છે; એટલે પેઢીએ જેડૂતોને તગાવી આપવી પડે છે, અને મહેસૂલ પણ વસૂલ કરવું પડે છે. વળી, તીર્થોનાં યાત્રિકોને ખૂબ-સેવાની, ઊતરવા-રહેવાની તથા ભાતા-જમવાની સંતોષકારક સગવડ મળી રહે, એ માટે પણ પેઢી પૂરેપૂરું ધ્યાન આપે છે. આ ઉપરથી સમજી શકાય છે કે, પેઢીનું કાર્યક્ષેત્ર કેટલું વિશાળ છે.

### શ્રીસંઘનો વિશ્વાસ

આવી બધી જવાબદારીઓને સારી રીતે પૂરી કરીને પેઢીએ આપણા સંઘનો એટલો બધો વિશ્વાસ સંપાદન કર્યો છે કે, જેથી કોઈ કોઈ વ્યક્તિએ પોતાનું વસિયતનામું પેઢીની તરફેણમાં કરી આપ્યું હોય એવા પણ દાખલા બન્યા છે.

વળી, ભાવિક જનોએ પેઢી હસ્તકનાં ગુઠાં ગુઠાં તીર્થસ્થાનો અને દેવમંદિરોમાં તેમ જ બીજાં ગુઠાં ગુઠાં ખાતાંઓમાં ભેટ આપેલ દ્રવ્ય બધું છેવટે પેઢીમાં એકત્ર ધાય છે અને પેઢીનું ગણાય છે. એટલે એ બધા ધનની બરાબર સાચવણી થતી રહે, એનું રોકાણ સુરક્ષિત રીતે થતું રહે અને કોઈ પણ ખાતાના ધનને જોખમ ન નડે તેમ જ પોતાના હિસાબો અને નાણાંવ્યવહાર ખિલકુલ વ્યવસ્થિત અને સ્વચ્છ રહે, એ માટે પેઢી ખૂબ તકેદારી રાખે છે, જે બીજાઓ માટે દાખલારૂપ બની રહે એવી છે. અને ક્યારેક કોઈક ખાતા માટે, કોઈક વ્યક્તિને કારણે, જોખમ ઊભું થયું હોય તો, એવા ધર્મસંકટ જેવા વખતે પણ, પેઢીના સંચાલકો, મારા-પરાયાપણાના પક્ષપાતમાં પડ્યા વગર, ન્યાયનીતિનું

ધોરણ અપનાવીને, આકરાં કે અણુગમતાં લાગે એવાં જરૂરી પગલાં ભરતાં ખમચાયા ન હોય એવા પણ કેટલાક પ્રસંગો બન્યા છે.

આપણા શ્રીસંઘમાં, જૈન સંઘના અન્ય ફિરકાઓમાં તેમ જ અન્યત્ર પણ પેઢીની જે નામના અને પ્રતિષ્ઠા છે, તે એના સંચાલકોની નિષ્ઠાભરી કાર્યવાહી અને સ્વચ્છ વહીવટ માટેના આગ્રહને કારણે જ છે, એ સ્પષ્ટ છે.

એટલે બ્યારે પેઢીએ, દાદાની ટૂકમાંથી ઉત્થાપન કરેલ જિનપ્રતિમાઓને, એ જ ટૂકમાં બંધાવવામાં આવેલ ખાવન જિનાલયવાળા નૂતન જિનપ્રાસાદમાં તથા અન્યત્ર પ્રતિષ્ઠિત કરવાનો મહોત્સવ ઊજવવાની જાહેરાત કરી ત્યારે, સમસ્ત શ્રીસંઘે એને અનેરા ઉદ્દાસથી વધાવી લીધી; અને એ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવમાં ઉમંગથી ભાગ લઈને એને ઐતિહાસિક, ચિરસ્મરણીય અને સફળ બનાવ્યો.

ત્યારે હવે એ મહોત્સવની પૂર્વભૂમિકા તથા એ અપૂર્વ મહોત્સવની ઊજવણીની મહત્ત્વની વિગતોથી માર્હિતગાર થઈ પાવન થઈએ.

૩

## પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવની પૂર્વભૂમિકા : જિનપ્રતિમાઓનું ઉત્થાપન

ગિરિરાજ શ્રી શત્રુંજય ઉપર, દાદાની મોટી ટૂકમાં, આશરે સાડા ચારસો વર્ષ બાદ, મહાન પ્રતિષ્ઠા કરવાનો પ્રસંગ આવ્યો હતો તે, આ કારણે : આ ટૂકમાંની પાંચસો કરતાં પણ વધુ જિનપ્રતિમાઓનું, બાર વર્ષ પહેલાં, ઉત્થાપન કરીને એમને ખીલ સ્થાનમાં પરોણાદાખલ પથરાવવામાં આવી હતી. અને એ પ્રતિમાઓની દાદાની ટૂકમાં જ, સમુચિત સ્થાને, પુનઃપ્રતિષ્ઠા કરવાની પેઢી તરફથી, ઉત્થાપનના અરસામાં જ, જાહેરાત કરીને, શ્રીસંઘને આશ્વાસન આપવામાં આવ્યું હતું.

### ઉત્થાપનની જરૂર

દાદાની ટૂકમાં ગુદે ગુદે સ્થાને બિરાજમાન કરવામાં આવેલ આ પ્રતિમાઓનું, ધર્મની દૃષ્ટિએ તથા શિલ્પશાસ્ત્રની દૃષ્ટિએ-એમ બન્ને દૃષ્ટિએ, ઉત્થાપન કરવાની જરૂર હતી. ગિરિરાજ ઉપર, અને તે પણ દાદાની ટૂકમાં જ, દેરાસર કે દેરી અણાવવાનો, અને

એ ન થઈ શકે તો છેવટે ન્યાં જગ્યા મળે ત્યાં એકાદ નાનું-મોટું જિનખિંબ પધરાવવાનો મહિમા જૈન સંઘમાં ઘણો છે. એટલે સેંકડો ભાવિક ભાઈઓ-બહેનોએ, શ્રદ્ધાલક્ષિથી પ્રેરાઈને, પોતાના આત્માનું કલ્યાણ કરવા માટે, દાદાની ટૂકમાં, ન્યાં ન્યાં આલી જગ્યા દેખાઈ ત્યાં, જિનખિંબોને પધરાવવાનો લહાવો લીધો હતો. આ રીતે એમણે પ્રતિમાજીઓને પ્રતિષ્ઠિત કર્યાનો સંતોષ અને આનંદ તો મેળવ્યો, પણ, એમ કરવા જતાં, શિલ્પશાસ્ત્રની ઉપેક્ષા થતી હતી અને પ્રભુ-પ્રતિમાઓની આશાતના થયા કરે એવી સ્થિતિ સર્જાવા પામી હતી, એ વાતનો કોઈને ખ્યાલ ન રહ્યો. પરિણામે મોટી ટૂકમાં, આ રીતે, ગુદી ગુદી જગ્યાએ પાંચસો કરતાં પણ વધારે પ્રતિમાજીઓ પ્રતિષ્ઠિત થઈ ગઈ હતી.

શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢી હસ્તકનાં અન્ય તીર્થસ્થાનોના (તેમ જ પેઢીના વહીવટ બહારનાં પણ આણુજી જેવાં સંખ્યાબંધ તીર્થસ્થાનોના ) જીર્ણોદ્ધારોની જેમ, ગિરિરાજ શ્રી શત્રુઞ્ચ મહાતીર્થની દાદાની ટૂકનો જીર્ણોદ્ધાર કરીને એ જાનવલ્લભાન તીર્થને વધારે લગ્ય અને શોભાયમાન કરવાનો નિર્ણય પેઢીના સંચાલકોએ, સને ૧૯૬૨ની સાલમાં, કર્યો હતો; અને એ કામની શરૂઆત પણ એ જ અરસામાં કરવામાં આવી હતી. આ જીર્ણોદ્ધારમાં મોટી ટૂકનાં પાંચ પ્રવેશદ્વારોને-રામ પોળ, સગાળ પોળ, વાઘજી પોળ, હાથી પોળ તથા રતન પોળના દરવાજાઓને-આ મહિમાવંતા તીર્થને અનુરૂપ, રાજ-દરબારની ડેલીઓ જેવા આલીશાન, કળાના નમૂના સમા અને સુંદર, સુકુમાર અને સજીવ કોરણીથી યુક્ત ઊભા કરવાની પણ યોજના હતી; અને એ કામ કેવું સુંદર બન્યું છે, એનો ખ્યાલ એ પાંચે પ્રવેશદ્વારોને નિહાળતાં જ આવી જાય છે.

મોટી ટૂકના આ જીર્ણોદ્ધાર દરમ્યાન દાદાના દેરાસરની આસપાસ પણ કેટલોક ફેરફાર કરવો જરૂરી હતો. આ ફેરફારમાં સૌથી મોટું કામ, વાસ્તુવિદ્યાનાં શાસ્ત્રીય વિદ્યાનોની ઉપેક્ષા કરીને તેમ જ આશાતના થાય એ રીતે, મંદિરના કણ્ઠપીઠ તથા મંડોવરની આસપાસ તેમ જ અન્ય સ્થાનોમાં, જુદે જુદે સમયે, પધરાવવામાં આવેલ સેંકડો જિનપ્રતિમાઓનું ઉત્થાપન કરીને એમને અન્ય સ્થળે ફરી ખિરાજમાન કરવાનું હતું. શ્રીસંઘની લાગણીની દૃષ્ટિએ આ કામ ઘણું આગું, અટપટું અને બહુ જ સમજપૂર્વક કરવું પડે એવું હતું, જેથી કામ સારી રીતે પાર પડે અને છતાં શ્રીસંઘમાં કોઈની પણ લાગણીને ઠેસ ન પહોંચે. પેઢીના પ્રમુખશ્રી તથા ટ્રસ્ટીઓ આ બાબતની ગંભીરતા બરાબર સમજતા હતા. અને તેથી તેઓએ આ પ્રસંગે અગાઉથી જ પૂરેપૂરી તકેદારી રાખી હતી અને આ કાર્યથી શ્રીસંઘમાં વિક્ષેપ જાગવા ન પામે એવાં સાવચેતીનાં પગલાં પણ પહેલેથી જ લીધાં હતાં.

પૂ. વિજયોદયસૂરીશ્વરજી મહારાજનો અભિપ્રાય

આ પ્રતિમાઓનું ઉત્થાપન કરવાની જરૂર સ્વીકાર્યા પછી તેઓએ આ અંગે પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયોદયસૂરીશ્વરજી મહારાજનો અભિપ્રાય તથા એમની આજ્ઞા મેળવ્યાં હતાં. આ બાબતમાં પેઢી તરફથી, તા. ૧૫-૭-૧૯૬૩ ના રોજ, તેઓશ્રીને પત્ર લખવામાં આવ્યો હતો અને એમાં, પ્રતિમાઓના ઉત્થાપન અને એમને ધીજે સ્થાને પધરાવવાની વાતનો નિર્દેશ કરીને, જણાવવામાં આવ્યું હતું કે “તેને માટે આપના અભિપ્રાય, સલાહ-સૂચન અને આજ્ઞાની જરૂર છે, તો તે માટેની સલાહ-સૂચના તથા આજ્ઞા આપવા વિનંતિ છે.”

પેઢીની આ વિનંતિનો, વિ. સં. ૨૦૧૯ના શ્રાવણ વદિ ૫, તા. ૬-૮-૧૯૬૩ના રોજ, જવાબ આપતાં પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયોદયસૂરીશ્વરજી મહારાજે જણાવ્યું હતું કે—

“અમારા ક્ષયોપશમ પ્રમાણે જણાય છે કે, આપણા પરમ આરાધ્ય અને પરમ આલંબનભૂત શ્રી જિનેશ્વર ભગવંતનાં બિંબો આશાતના થાય એવી રીતે અને અવ્યવસ્થિતપણે ગોઠવાયાં હોય તેને સુવ્યવસ્થિતપણે ગોઠવાય અને આશાતના દૂર થાય, દહેરા-સરજીના કણુપીઠ-મંડોવરના ભાગે જે દબાઈ ગયા હોય તે ખુલ્લા કરાય, અને શાસ્ત્ર-દષ્ટિપૂર્વકનું શિલ્પ-સ્થાપત્ય ખરોખર સચવાય તેમાં કોઈ જાતનો બાધ હોય એમ અમોને જણાતું નથી. માત્ર પ્રતિમાજી પધરાવનાર શ્રાવકોનું લીસ્ટ કાઢી તેઓને સમજાવટપૂર્વક સંતોષ કરાય તે ઇચ્છનીય છે.”

પરમપૂજ્ય આચાર્ય શ્રી વિજયોદયસૂરીશ્વરજી મહારાજનું શિલ્પશાસ્ત્રનું તથા જિનમંદિરો અને જિનબિંબોના પ્રતિષ્ઠાપન તથા ઉત્થાપન અંગેનું જ્ઞાન ખૂબ જીંડું, સ્પષ્ટ અને પ્રમાણભૂત હતું, તેથી એમની આ બાબતની સલાહ-સૂચના અને આજ્ઞાને સૌકોઈ ખૂબ આદરપૂર્વક માન્ય રાખતા, એટલે ગિરિરાજ ઉપરની પ્રતિમાજીઓના ઉત્થાપન અંગે તેઓશ્રી તરફથી આવે સ્પષ્ટ અભિપ્રાય અને આદેશ મળ્યા પછી એ બાબતમાં પેઢીના સંચાલકોને ચિંતા કરવા જેવું કંઈ રહેતું ન હતું અને એમનો આગળનો માર્ગ સરળ થઈ ગયો હતો.

આમ છતાં, કયાં કયાં પ્રતિમાજીઓનું ઉત્થાપન કરવું અને ઉત્થાપન કર્યું પછી એમને કયાં પધરાવવાં, ઉત્થાપનનો વિધિ કયારે કરવો વગેરે વિગતો નક્કી કરવામાં પેઢીએ આશરે એક વર્ષ જેટલો સમય લીધો હતો; કારણ કે, આવી મહત્વની બાબતમાં કોઈ જાતની ઉતાવળ ન કરતાં, આ કામ એ પૂરી શાંતિથી અને સમજપૂર્વક કરવા ઇચ્છતી હતી.

### ઉત્થાપન અને વિરોધ

આ ઉત્થાપન-વિધિ કરવાનું મુદ્દૂર્ત પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયનંદન-સૂરીશ્વરજી મહારાજે કાઢી આપ્યું હતું. એ પ્રમાણે વિ. સં. ૨૦૨૦ના શ્રાવણ સુદિ ૩, તા. ૧૦-૮-૧૯૬૪ ને સોમવારના રોજ આ વિધિ કરવાનો હતો; અને એ માટેની તૈયારીઓ પણ થઈ ગઈ હતી. પણ આ વિધિ કરવામાં આવે તે પહેલાં જ પાલીતાણાના સંઘે તથા ખીબા કેટલાક મહાનુભાવોએ પણ આ વાતનો વિરોધ કર્યો, એટલે એ વખત-પૂરતો એ વિધિ મોકૂફ રાખવામાં આવ્યો. દરમ્યાનમાં, કેટલીક સમજાવટ કરીને તેમ જ જરૂરી ખુલાસા આપીને, પેઢીના સંઘાલકોએ વાતાવરણને શાંત કરવાનો અને શ્રીસંઘને વસ્તુસ્થિતિથી માહિતગાર કરવાનો સફળ પ્રયત્ન કર્યો. પરિણામે, પંદર દિવસ બાદ ખીબું મુદ્દૂર્ત આવતું હતું તે દિવસે, શ્રાવણ વદિ ૩, તા. ૨૬-૮-૧૯૬૪ ને બુધવારના રોજ, મોટી ટૂકમાંથી ૧૭૦ જિનપ્રતિમાઓનું વિધિપૂર્વક ઉત્થાપન કરવામાં આવ્યું; અને એ પ્રતિમાઓને, એમનાં દર્શન-પૂજન સારી રીતે થઈ શકે એવા ખીબા યોગ્ય સ્થાનમાં પધરાવવામાં આવી.

આ પછી આની સામે ફરી પાછી વિરોધની લાગણી નળી ઊઠી. પેઢીના ટ્રસ્ટીઓએ આ વખતે પણ એને સમયસર શાંત પાડવાનો પ્રયત્ન કર્યો. આ પ્રયત્નને અતે છેવટે એ પ્રકારનું સમાધાન કરવામાં આવ્યું કે અત્યારે પેઢીના પ્રમુખ શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈ લાલભાઈ પરદેશ ગયેલા છે; એટલે તેઓ પરદેશથી પાછા ફરે તે પછી આ પ્રશ્ન એમની લવાઈ પર છોડવો.

### વસ્તુસ્થિતિ સમજાવટું નિવેદન

આ દરમ્યાન ભાવનગરથી પ્રસિદ્ધ થતા “ જૈન ” સાપ્તાહિકના તા. ૧૯-૯-૧૯૬૪ ના અંકમાં આ પ્રકરણ સંબંધી વસ્તુસ્થિતિની શ્રીસંઘને બાણ કરતું એક નિવેદન પેઢી તરફથી પ્રગટ કરવામાં આવ્યું હતું.

આ પછી ચારેક અઠવાડિયાં બાદ, શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈ ઓકટોબરના ખીબા અઠવાડિયાને અતે દેશ પાછા ફર્યા ત્યારે, ઉત્થાપન વખતે ક્ષુબ્ધ બનેલું વાતાવરણ સારા પ્રમાણમાં શાંત પડી ગયું હતું. પણ તેઓ તો આ પ્રશ્ન સામેના વિરોધને ધરમૂળથી શાંત કરવા માગતા હતા; અને ઉતાવળ કરીને કોઈ કામચલાઉ કે ઉપરછલ્લું સમાધાન એમને કરવું ન હતું; કારણ કે, જે કારણને લીધે ૧૭૦ જેટલાં પ્રતિમાઓનું ઉત્થાપન કરવામાં આવ્યું હતું તે જ કારણસર, હજી લગભગ એથી બેગણાં પ્રતિમાઓનું ઉત્થાપન કરવું જરૂરી હતું. તેથી આ કાર્ય સામે શ્રીસંઘમાં ફરી પાછો વિક્ષેપ ન બળે અને બધું કાર્ય સરળતાથી પાર પડે એવી પાટ્ટી ગોઠવણ કરીને જ તેઓ આગળ વધવા ઇચ્છતા હતા. એટલે એ જ વર્ષના ( સને ૧૯૬૪ ) ડિસેમ્બર માસના ખીબા અઠવાડિયામાં

મુ'બઈ, અમદાવાદ અને રાજકોટનાં દૈનિક પત્રોમાં, પેઢી તરફથી, એક જાહેર નિવેદન પ્રગટ કરાવીને, આ અંગે વિશેષ સ્પષ્ટતા કરવામાં આવી હતી. વર્તમાનપત્રોમાં આપવામાં આવેલું નિવેદન આ પ્રમાણે હતું—

### જાહેર નિવેદન

“ પવિત્ર ગિરિરાજ ઉપર પ્રતિમાલયોની થએલી ઉત્થાપનવિધિ અંગે શેઠ આણંદજી કલ્યાણજી પેઢીનું, ખરી વસ્તુસ્થિતિ રજૂ કરતું નિવેદન, “ જૈન ” પત્રના તા. ૧૯-૯-૬૪ ના અંકના પાન ૬૦૧ ઉપર પ્રસિદ્ધ થએલું છે જ. છતાં પણ અમુક વ્યક્તિઓ, વસ્તુસ્થિતિને અવગણી સ્વરૂપે, ભાષાનો ઓપ આપી, લોકલાગણી ઉશ્કેરાય તે રીતે, રજૂ કરવા પ્રયત્નો કરે છે. તેમાં વ્યક્તિગત માન્યતા, રાગ-દ્વેષ હોવાનો ભાસ દેખાય છે.

“ જરૂર હોય ત્યાં અને ત્યારે, ભારતભરમાં જૈન મંદિરોમાં, ઉત્થાપન અને સ્થાપન થતું આવ્યું છે, અને થયે જવાનું છે. આ પ્રણાલિકા જુગજૂની છે અને અનિવાર્ય છે.

“ શિલ્પશાસ્ત્રમાં ત્રાસાદ, પ્રતિમાલયો પધરાવવાની ભમતી, બંને વચ્ચે ખુલ્લી રાખવાની જગ્યા, ગર્ભગૃહ, મંડોવર વિગેરે કેવાં રાખવાં તથા પ્રતિમાલયો મૂળનાયક તરફ કેવી રીતે ખેસે તે નક્કી કરેલું છે. દીવાલને અડીને બિરાજમાન કરેલ દેવબિમ્બોને સર્વથા અશુભ માનેલાં છે. તેમ જ એક જ સ્વામીનાં બે મંદિરો પણ એક દીવાલે વર્જિત છે. -શિલ્પરત્નાકર પૃ. ૫૦૮, તથા ૨૦૪, ૨૦૬; શિલ્પશાસ્ત્રસંગ્રહ પૃ. ૧૫.

“ અત્રે પણ શાસ્ત્રોક્ત દૃષ્ટિએ કેટલીક પ્રતિમાલયો યથાયોગ્ય બિરાજમાન થએલી ન હોવાનું જણાતાં, આશાતના ટાળવા, ઉત્થાપનની જરૂરિયાતને, આચાર્ય લંગવતોની તથા ભારતભરના પ્રવેતાંબર મૂર્તિપૂજક જૈન સંઘના સ્થાનિક પ્રતિનિધિઓની અનુમતિ લઈ આ કાર્ય હાથ ઉપર લેવામાં આવ્યું છે.

“ ઉત્થાપન થએલ પ્રતિમાલયોને શાસ્ત્રોક્ત વિધિથી, સુયોગ્ય જગ્યાએ પધરાવી, જૈન સમાજનો દેવત્વ પ્રત્યે વધુ આદર પેદા થાય એ શુભ નિશ્ચયી આ ઉત્થાપન કરવામાં આવ્યું છે, તેને દુષ્કૃત્યની જ્ઞાંતિ પેદા કરવા પ્રયત્ન થાય છે, તે દુઃખદ છે.

“ જૈન સમાજ વિચારવંત હોઈ આ પ્રશ્નને વાસ્તવિક રીતે વિચારશે અને અવળે રસ્તે નહીં દોરાય એવી શ્રદ્ધા છે.” ( આમાં જોડણી સુધારી છે. )

ઝવેરીવાડ, અમદાવાદ,

શેઠ આણંદજી કલ્યાણજી



## શ્રી મોતીલાલ વીરચંદ શાહનો પત્ર

આ દરમિયાન, પેઢીના સ્થાનિક પ્રતિનિધિ, માલેગામનિવાસી શ્રીયુત મોતીલાલ વીરચંદ શાહે, ગિરિરાજ ઉપર દાદાની ટૂકમાં ચાલતા જીર્ણોદ્ધારના કામથી તીર્થની શોભામાં કેવો વધારો થવાનો છે, એ અંગેની પોતાની લાગણી વ્યક્ત કરતો પત્ર, ખાલીતાણાથી, તા. ૨૮-૧૨-૬૪ ના રોજ, પેઢીના વહીવટદાર પ્રતિનિધિ, શેઠશ્રી કેશવલાલ લલ્લુભાઈ ઝવેરી ઉપર લખ્યો હતો, એમાં તેઓએ જણાવ્યું હતું કે—

“શ્રી દાદાની ટૂકમાં જીર્ણોદ્ધારનું બધું કામ જોયું. ખૂબ આનંદ થયો. આ જીર્ણોદ્ધાર પૂર્ણ થયા પછી, અને ખાસ કરીને શ્રી દાદાની ટૂકનું કામ થયા પછી, ઉપરનો કાચાપલટ થઈ જશે એમાં મને જરાયે શંકા નથી. સમાજમાં સારાં કામોનો વિરોધ આવે છે (કરવામાં આવે છે), એ કમનસીબી છે, પરંતુ આપને બધાને હિંમત રાખી આ કામ પૂરું કરવું જ જોઈએ, એવો મારો ખાસ અભિપ્રાય છે. ઉત્થાપન કરેલ પ્રતિમાજીઓ પણ જોઈ. દાદાની ટૂકમાં જ બેસારી શકાશે તેવી જગ્યાઓ પણ છે, તે સ્થાનો પણ જોયાં. અને પેઢીની મીટીંગમાં આપણે જે વિચાર કર્યો તે બિલકુલ બરાબર છે, એવી મારી ખાતરી થઈ છે. અને હવે બધા પૂ. આચાર્યો પાસે જવાની જવાબદારી આપે મારા શિરે નાખી છે તે મુલાકાતોમાં જીર્ણોદ્ધારની વાત પણ બધા પૂ. આચાર્ય મહારાજ સાહેબોને સમજવીશ.”

## ચાર આચાર્ય મહારાજોના અભિપ્રાય

આ પ્રમાણે એકંદરે વાતાવરણ સાતુકૂળ થતું જતું હતું, છતાં આ તીર્થમાં થતી આશાતનાને ટાળવાના અને એની શોભાને વધારવાના આ કાર્યમાં શ્રીસંઘને પૂરેપૂરો વિશ્વાસ બેસે અને સહીસહી શંકાનું પણ નિરાકરણ થઈ નય એ રીતે પેઢીના સંચાલકો ખૂબ ધીરજથી આ કામ કરવા માગતા હતા. એટલે આ બાબતમાં સલાહ અને આજ્ઞા આપવા માટે (૧) પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયલદ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજને (તા. ૨૬-૩-૬૫ ના રોજ), (૨) પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજય-પ્રેમસૂરીશ્વરજી મહારાજને (તા. ૩-૩-૬૫ ના રોજ), (૩) પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી માણેકસાગરસૂરીશ્વરજી મહારાજને (તા. ૧૩-૫-૬૫ ના રોજ), અને (૪) પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયસમુદ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજને (તા. ૬-૨-૬૫ ના રોજ) — એ રીતે ચાર આચાર્ય મહારાજોને પેઢીએ પત્રો લખીને વિનતિ કરી હતી. આ પત્રોના જવાબો પેઢીએ કરવા ધારેલ ઉત્થાપન અને જીર્ણોદ્ધારના કાર્યનું સમર્થન કરતા આવ્યા હતા, જે આ પ્રમાણે છે—

પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયલદ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજે ગિરધરનગર, અમદાવાદથી, તા. ૨૮-૩-૬૫ના રોજ આ પત્રનો જવાબ આપતાં લખ્યું હતું કે—

“તમારો તા. ૨૬-૩-૬૫નો પત્ર મળ્યો. હકીકત જાણી. જવાબમાં લખવાનું કે, દેરાસરનો મંડોવર શિલ્પની દૃષ્ટિએ પણ દબાએલો ન હોવો જોઈએ, અને અવ્યવસ્થિત રીતે બેસાડેલ પ્રભુજીને આશાતના ટાળવા માટે ઉત્થાપન કરી સુયોગ્ય સ્થળે પધરાવવામાં કોઈ જાતનો દોષ નથી. એટલે શિલ્પનો દોષ અને આશાતના ટાળી પ્રભુજીને સુયોગ્ય સ્થળે પધરાવવાની તમારી ભાવના સારી છે.”

પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયપ્રેમસૂરીશ્વરજી મહારાજે પાટણથી (વિ. સં. ૨૦૨૧)ના કાગળ શુદ્ધિ ઠના પત્રમાં લખ્યું હતું કે—

“પૂ. આ. શ્રી ઉદયસૂરિજી મ.ની સંમતિ હોય એટલે મારી તો સંમતિ છે જ, કારણ કે શિલ્પના વિષયમાં મારી વિશિષ્ટ જાંડી જાણકારી નથી. મારી તો તમને એક જ ભલામણ છે કે, આ સમગ્ર જૈન સમાજને સ્પર્શીતો પ્રશ્ન હોવાથી પ્રતિમાજીને ઉત્થાપન કરવા સિવાયનો બીજો જે કાંઈ ફેરફાર કરવાનો હોય તેમાં આ વિષયના નિષ્ણાત પૂ. ઉદયસૂરિજી મહારાજની સલાહ લેઈને કરવું તે ઉચિત ગણાશે.”

પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી માણેકસાગરસૂરીશ્વરજી મહારાજે કપડવંજથી, (વિ. સં. ૨૦૨૧ના) જેઠ શુદ્ધિ ૧૫ના રોજ લખેલ પોતાના પત્રમાં જણાવ્યું હતું કે—

“શિલ્પની દૃષ્ટિએ શિખર વગેરેના જે ભાગો દબાયેલા છે, એમ જે જણાવાયા છે, તો તેને ખુલ્લા કરવા તે માટે તે તે ભાગોમાંથી જ તે તે પ્રતિમાજી મહારાજ ઉત્થાપન થાય એ ગુદી વાત, પણ તે શિલ્પના હિસાબે ખુલ્લું કરવાના મુદ્દાએ જ તે કાર્ય થવું જોઈએ અને તે સિવાય જ્યાં ચલાવી શકાય તેવા ભાગોમાંથી ન ઉઠાવાય તો ઠીક અને ભાવિકના ભાવને વધારે હાનિ ન થાય તે જ્યાલમાં રાખીને કાર્ય કરવું ઘટે.”

પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયસમુદ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજે પેઢીની વિનતિનો જવાબ આપતાં ફિરોજબાદથી તા. ૧૪-૨-૬૫ના રોજ લખ્યું હતું કે—

“આવી બાબતમાં જે મત હોઈ જ ન શકે. જે પ્રતિમાજીઓની આશાતના થતી હોય તો તે આશાતના દૂર કરવી તે મહાન શાસનસેવા છે. આ વિષયમાં શાસ્ત્રનિષ્ણાત આચાર્યદેવ ૧૦૦૮ શ્રીમદ્ વિજયોદયસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબ પૂર્ણ જાણકાર અનુભવી છે, માટે તેઓશ્રીની સલાહ લેવી યોગ્ય રહેશે. અમારો તો નિશ્ચિત મત છે કે આશાતના દૂર કરવા માટે શ્રી પ્રતિમાજીઓને ઉત્થાપન કરી, જૈન શિલ્પશાસ્ત્ર તથા વિશિષ્ટ સ્થાપત્ય-કલા અનુસાર, સુવ્યવસ્થિત રીતે બિરાજમાન-પુનઃપ્રતિષ્ઠિત-કરાય તે અનુમોદનીય અને અનુકરણીય છે. શ્રી દેરાસરના કણ્ઠપીઠ તથા મંડોવર વિગેરેના ભાગો, જે દબાઈ ગયા હોય તે, ખુલ્લા કરવાથી શિલ્પના દોષો દૂર થતા હોય તો તે કરવા જેવું છે, અને થવું જોઈએ.”

પેદીએ દાદાની ટૂકના છુલોદ્ધાર માટે કરવા ધારેલ જિનપ્રતિમાલ્લઓના ઉત્થાપનના કાર્યને, પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયોદયસૂરીશ્વરજી મહારાજ ઉપરાંત, બીજા આર આચાર્ય મહારાજોતુ, આ પ્રમાણે, સમર્થન મળતાં, આ કાર્યના વ્યાજબીપણા અને શાસ્ત્રીયપણાની સામેની બધી શંકા-કુશંકાઓતુ તથા વિરોધની લાગણીતુ નિરાકરણ થઈ ગયું; અને તેથી આ કાર્યમાં આગળ વધવાની બાબતમાં પેદીના ટ્રસ્ટીઓ બિલકુલ ચિંતામુક્ત થયા અને એમના હાથ વધુ મજબૂત બન્યા.

### બાકીનાં પ્રતિમાલ્લઓતુ ઉત્થાપન

આ પછી, દાદાની ટૂકમાંથી બીજાં જે પ્રતિમાલ્લઓતુ ઉત્થાપન કરવાતુ કામ બાકી હતું તે, વિ. સં. ૨૦૨૧ના જેઠ વદિ ૧૦ના રોજ એટલે કે ચાલુ ચાત્રાના સમયમાં જ, વિધિપૂર્વક પૂરું કરવામાં આવ્યું. આ વખતે આશરે ૩૪૦ જેટલાં જિનબિંબોતુ ઉત્થાપન કરીને એમને પહેલાં ઉત્થાપન કરેલ પ્રતિમાલ્લઓની સાથે બિરાજમાન કરવામાં આવ્યાં.

મોટી ટૂકમાંની આ પ્રતિમાઓતુ ઉત્થાપન કર્યા પછી દાદાના મુખ્ય મંદિરતુ જૂતું રૂપસમૃદ્ધ જે શિલ્પકામ પ્રગટ થવા પામ્યું અને બીજાં સ્થાનો પણ સ્વચ્છ અને સુંદર થઈ શક્યાં, તેથી દાદાની ટૂકની શોભા અને લખ્યતા ઔર વધી ગઈ છે, અને હવે તો બધું એ ભાવિક જનના મનને વશ કરી લે છે! જે કોઈને આ ટૂકને નયને નીરખવાનો લાલ મળે છે, તેઓ એની મુક્ત મને પ્રશંસા કરે છે; અને દીર્ઘદષ્ટિભરી આવી ઉત્તમ કામગીરી બજાવવા માટે પેદીને યશ અને ધન્યવાદ પણ આપે છે.

આ કાર્યમાં પેદીને આવો યશ મળ્યો એતુ કારણ, આ ઉત્થાપનની અને છુલોદ્ધારની કામગીરીથી આ મહાતીર્થની અને દાદાની ટૂકની શોભામાં કેટલો બધો વધારો થવાનો છે, એ સંબંધી એતુ દર્શન સ્પષ્ટ હતું, એ છે. આ બધું કરવાની પાછળ એનો ઇરાદો દાદાની ટૂકની શોભામાં વધારો કરવાનો અને એમાં સેંકડો જિનબિંબોની આશાતના કરવાના અજ્ઞાત રીતે થઈ જતા દોષથી ભાવિક યાત્રિકોને બચાવી લેવાનો શુભ અને ભદ્ર હતો. અને ભદ્ર ઇરાદાથી કરવામાં આવેલા કાર્યતુ ક્ષણ પણ ભદ્ર જ આવે છે. તેથી જ પેદીના આ કાર્યને, ચતુર્વિંધ શ્રીસંઘે, અંતરના ઉદ્ધાસથી વધાવી લઈને એની ખૂબ ખૂબ અનુમોદના કરી છે.

આ પ્રમાણે, ગિરિરાજના સુવર્ણકળશ સમી દાદાની ટૂકના છુલોદ્ધારના એક મહત્વના ભાગરૂપ જિનપ્રતિમાઓતુ ઉત્થાપન કરવાતુ કાર્ય, છેવટે, નિર્વિંદને અને શાંતિથી પૂરું થયું. એટલે હવે એ પ્રતિમાલ્લઓને દાદાની ટૂકમાં જ, કોઈક યોગ્ય સ્થાને, કાયમને માટે, પુનઃપ્રતિષ્ઠિત કરી શકાય એવી ગોઠવણ કરવાતુ બીજું કામ શરૂ કરવાતુ હતું. અને પેદીએ એ બાબત ઉપર જ પોતાનું ધ્યાન કેન્દ્રિત કર્યું હતું.

એટલે હવે એની જ વિગતો ભ્રષ્ટ એ,

## તૈયારી

ઉત્થાપન કરવામાં આવેલ જિનપ્રતિમાઓની પુનઃપ્રતિષ્ઠા કરવાનો મહોત્સવ સારી રીતે ઊજવી શકાય એ માટે, ઉજવણીની તૈયારી તથા પૂર્વતૈયારી રૂપે, આ પ્રમાણે ત્રણ કામોની ગોઠવણુ કરવાની હતી :

(૧) જિનખિંઓને પધરાવવા માટે નૂતન જિનાલય બંધાવવું તથા આ નૂતન જિનાલયમાં પધરાવતાં જે પ્રતિમાઓ વધે એમને દાદાની ટૂકમાં જ, અન્ય સ્થાનોએ પધરાવી શકાય એવી ગોઠવણુ કરવી.

(૨) આ જિનમંદિર તૈયાર થઈ જાય એટલે એમાં તથા અન્ય સ્થાનોમાં જિનખિંઓની પ્રતિષ્ઠા કરવાના આદેશો આપવાની પદ્ધતિ નક્કી કરવી.

(૩) શ્રેષ્ઠીવર્ષ કર્મશાએ કરાવેલ તીર્થોધિરાજના સોળમા ઉદ્ધાર પછી આશરે સાડાચારસો વર્ષ બાદ આવતો, દાદાની ટૂકમાં ૫૦૪ જેટલાં જિનખિંઓની પ્રતિષ્ઠા કરાવવાનો અપૂર્વ પ્રસંગ, ગિરિરાજ શ્રી શત્રુજયના મહિમાને છાજે, શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢીની શોભાને વધારે અને ચતુર્વિધ શ્રીસંઘના ગૌરવને અતુરૂપ હોય એ રીતે, ખૂબ ઉલ્લાસપૂર્વક, ભવ્ય રૂપે અને ચિરસ્મરણીય બની રહે એ રીતે ઊજવી શકાય એવી બધી પૂર્વતૈયારીઓ કરવી.

શ્રી ચતુર્વિધ શ્રીસંઘના પુણ્યોદયે તથા એના ઉમંગભર્યા સહકારથી આ બધી તૈયારી અને પૂર્વતૈયારીઓ ખૂબ સંતોષકારક થઈ શકી હતી. એની કેટલીક મહત્વની વિગતો આ પ્રમાણે છે—

### (૧) નૂતન જિનપ્રાસાદ

પ્રતિમાઓનું ઉત્થાપન કરાવ્યા બાદ પેઢીએ સૌથી પહેલું કામ એ કરવાનું હતું કે, પરોણાદાબલ પધરાવવામાં આવેલ જિનખિંઓને, કાયમને માટે, દાદાની ટૂકમાં જ ખિરાજમાં કરી શકાય એવા સ્થાનની ગોઠવણુ કરવી. શરૂઆતમાં તો દાદાના દેરાસરની આસપાસની ભમતીમાં, જ્યાં અનુકૂળતા દેખાય ત્યાં, આ પ્રતિમાઓને પધરાવવાં, એવો કંઈકે વિચાર કરવામાં આવ્યો હતો. પણ આટલાં બધાં પ્રતિમાઓને માટે ભમતીમાં પૂરતી જગ્યા મળી આવે એમ ન લાગ્યું; અને એમ કરવા જતાં જિનખિંઓની ફરી પાછી આશાતના થવાની અને શિલ્પશાસ્ત્રનાં વિધાનોની ઉપેક્ષા થવાની શક્યતા દેખાઈ એટલે, એ વિચાર જતો કરીને, એક નૂતન જિનાલય બંધાવવાનું નક્કી કરવામાં આવ્યું.

પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયનંદનસૂરીશ્વરજી મહારાજે, દાદાની ટૂકમાં આવેલ બેબારાના નામે જોળખાતી ખાલી જગ્યાનું આ માટે પહેલાં સૂચન કરેલું હતું. આ જગ્યા દાદાના દેરાસરના ડાબા હાથે આવેલી ભમતીના પાછળના ભાગમાં આવેલી છે; અને ત્યાં મોટું જિનમંદિર બનાવી શકાય એટલી એ વિશાળ પથ છે. છેવટે આ જગ્યા નક્કી કરીને ત્યાં, ૧૦૦ ફૂટ લંબાઈ અને ૬૩ ફૂટ પહોળાઈના માપનો બાવન જિનાલયથી શોભતો નૂતન જિનપ્રાસાદ રચવાનો નિર્ણય કરવામાં આવ્યો; અને એ કામની જવાબદારી પેઢીના કુશળ સ્થપતિ શ્રી અમૃતલાલ મૂળશંકર ત્રિવેદીને સોંપવામાં આવી. આ માટેના જરૂરી નકશાઓ વગેરે તૈયાર થઈ જતાં, ખીજી વારના ઉત્થાપન પછી આશરે એક વર્ષ બાદ, વિ. સં. ૨૦૨૨ના જેઠ વદિ ૧, શનિવાર, તા. ૪-૬-૧૯૬૬ના રોજ બપોરના ૧૨-૨૨ વાગતાં, પેઢીના પ્રમુખ શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈ લાલભાઈના શુભ હસ્તે, આ નૂતન જિનાલયનો શિલાન્યાસવિધિ કરાવવામાં આવ્યો.

વચ્ચે ભગવાન આદીશ્વરનું મુખ્ય જિનાલય અને ચારે તરફ ૫૧ દેવકુલિકાઓ, એ રીતે બાવન જિનાલયની શિલ્પપદ્ધતિથી, આ નૂતન જિનપ્રાસાદની રચના કરવામાં આવી છે. એની કોરણી મધ્યમ છે, પથ માંડણી મનોહર અને સપ્રમાણ છે. મધ્યમ આકારનો અને બેઠા ઘાટનો પશ્ચિમભિમુખ આ જિનપ્રાસાદ ચિત્તને વશ કરી લે એવો રજિયામણો છે. નાનકડા અને સુંદર દેવવિમાનની જેમ શોભતા આ દેવમંદિરનું બાકીનું કામ પ્રતિષ્ઠા બાદ છ-આઠ મહિનામાં, કુલ સાત-સાડાસાત લાખ રૂપિયાના ખર્ચે, પૂરું થશે, એવી ગણતરી હતી. અને તે પ્રમાણે હવે એ કામ પૂરું થઈ ગયું છે. શત્રુજયના પહાડના ઊંચામાં ઊંચા શિખર ઉપર, સાત-સાડાસાત લાખ રૂપિયામાં જ, આવા મોટા નૂતન જિનમંદિરની રચના થયાનું કોઈ કહે તે, અત્યારના અતિમોંઘા બાંધકામના સમયમાં, એ વાત ભાગ્યે જ માન્યામાં આવે; અને છતાં આ એક હકીકત છે; અને તે પેઢીના દ્રષ્ટીઓના ચીવટ અને કરકસરભર્યા બચત વહીવટની અને પેઢીના સ્થપતિ શ્રી અમૃતલાલભાઈ ત્રિવેદીની સ્પષ્ટ સમજ, કાર્યકુશળતા અને પ્રામાણિકતાની કીર્તિગાથા બની રહે એવી છે.

નવેક વર્ષની કામગીરીને અંતે, બેએક વર્ષ પહેલાં, વિ. સં. ૨૦૩૧ ની સાલ દરમ્યાન, આ નૂતન જિનપ્રાસાદમાં જિનબિંબોની પ્રતિષ્ઠા કરવાનો મહોત્સવ ઊજવી શકાય એ રીતે એ તૈયાર થઈ ગયો, એટલે એમાં જિનબિંબોને બિરાજમાન કરવાનો મહોત્સવ વિ. સં. ૨૦૩૨ ની સાલમાં કરવાનું પેઢીએ નક્કી કર્યું અને એનું મંગલ મુહૂર્ત કાઢી આપવાની પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયનંદનસૂરીશ્વરજી મહારાજને વિનતિ કરી. આચાર્ય મહારાજે આ માટે વિ. સં. ૨૦૩૨ ના માહ શુદ્ધિ ૭, તા. ૭-૨-૧૯૭૬, શનિવાર, સવારના ૬ કલાક, ૩૬ મિનિટ અને ૫૪ સેકન્ડનું મંગલ મુહૂર્ત કાઢી આપ્યું.

આ રીતે આ પ્રતિષ્ઠાનો સમય નક્કી થઈ ગયો એટલે પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ સારી રીતે ઊજવી શકાય એ માટેની કાર્યવાહીનાં ચક્રો ગતિમાન થયાં.

### ( ૨ ) પ્રતિષ્ઠાનો આદેશ આપવાની પદ્ધતિ

આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયનંદનસૂરીશ્વરજી મહારાજે આપેલ શુભ મુહૂર્તે પ્રતિષ્ઠા કરાવવાનું નક્કી થઈ ચૂક્યું હતું, એટલે હવે પ૦૪ જેટલાં જિનખિંબોને પધરાવવાના આદેશો આપવાની પદ્ધતિ નક્કી કરવાની હતી. આ માટે તા. ૧૬-૩-૧૯૭૫ના રોજ રાણપુરતીર્થમાં મળેલ પેઢીના વહીવટદાર દ્રુષ્ટીઓ તથા પ્રાદેશિક પ્રતિનિધિઓની સલામમાં ચર્ચા-વિચારણા કરવામાં આવી હતી; અને એમાં આટલાં બધાં જિનખિંબોને પધરાવવાના આદેશો બોલી ( ઉછામણી ) બોલાવીને આપવાનું વ્યવહારુ નહીં હોવાથી, તેમ જ એમ કરવા જતાં એમાં ભારતભરનો સંઘ ભાગ પણ લઈ શકે એમ ન હોવાથી, આ આદેશો, જૈન શાસનમાં પ્રચલિત પ્રણાલિકા પ્રમાણે, નકરાની પદ્ધતિથી આપવાનું નક્કી કરવામાં આવ્યું હતું.

### શ્રીસંઘને મળેલ લાભ

આ પદ્ધતિ અપનાવવામાં આવી એનો ખાસ નોંધપાત્ર બીજો મોટો લાભ સકલ શ્રીસંઘને એ મળ્યો કે, એમાં સામાન્ય સ્થિતિનાં શ્રાવક લાઈ ઓ અને શ્રાવિકા બહેનો પણ ભાગ લઈ શક્યાં હતાં. આમ થવાથી આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ સામાન્ય સ્થિતિના ગૃહસ્થવર્ગને માટે પણ વિશેષ ઉત્સાહજનક અને ચિરસ્મરણીય બની શક્યો હતો. શ્રીસંઘના સામાન્ય વર્ગમાં વ્યાપેલ આ ઉલ્લાસ અને ઉત્સાહ નજરે બેવાનો જેમને જેમને અવસર મળ્યો હતો, તેઓ અંતરને સ્પર્શી બંધ અને હૈયાને ગદ્ગદ બનાવી મૂકે એવા એ આહ્વાદકારી દૃશ્યને કચારેય નહીં વીસરી શકે. પ્રભુપ્રતિમાને ધિરાજ-માન કરવાનો આદેશ મેળવનાર આવાં ભાગ્યશાળી લાઈ ઓ-બહેનોના હર્ષની તો બહુ કોઈ અવધિ જ નહોતી રહી ! એમને તો જીવનમાં આ એક અપૂર્વ અને અણમોલ લહાવો પોતાને મળ્યો હોય એમ જ લાગતું હતું.

### બીજા બે નિર્ણયો

આવો નિર્ણય લેવાયા પછી પણ, એના અમલની સકલ શ્રીસંઘ જોગ બહિરાત કરતાં પહેલાં, પેઢીના દ્રુષ્ટી મહાનુભાવોએ આ પ્રમાણે બીજા બે આવકારદાયક નિર્ણયો કર્યા હતા--

(૧) ઉત્થાપન કરેલ પ્રતિમાજીઓમાંથી જે પ્રતિમાઓની પ્રતિષ્ઠા પોતાના પૂર્વજેએ કર્યાની પ્રમાણભૂત માહિતી જેઓ આપી શકે, તે પ્રતિમાઓની પ્રતિષ્ઠા કરવાનો આદેશ, કોઈ પણ જાતનો નકરો લીધા સિવાય, એમના વારસદારોને જ આપવો.

(૨) નૂતન બાવન જિનાલય જિનપ્રાસાદના મુખ્ય મંદિરમાં બિરાજમાન કરવામાં આવનાર મૂળનાયક શ્રી આદ્યશ્વર ભગવાન તથા એની આસપાસનાં છ જિનબિંબોની પ્રતિષ્ઠા કરવાના આદેશો, પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ દરમ્યાન, પાલીતાણા શહેરમાં, બોલી (ઉછામણી) બોલાવીને આપવા. આ નિર્ણયને લીધે જેઓ ઉછામણી બોલીને ભગવાનનાં પ્રતિમાણને પધરાવવાનો લાભ લેવા ઇચ્છતા હોય, તેઓને પોતાની ભાવના પૂરી કરવાનો સોનેરી અવસર મળતો હતો.

આ પ્રમાણે પ્રતિષ્ઠાના આદેશો આપવા અંગેની ભૂમિકા નક્કી થયા પછી શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢી તરફથી નીચે પ્રમાણે વિજ્ઞપ્તિ દેશભરના સંઘો ઉપર મોકલવામાં આવી હતી; તેમ જ ગુજરાતનાં તથા ગુજરાત બહારનાં વર્તમાનપત્રોમાં પણ, ગુજરાતી તથા હિંદી ભાષામાં, એ છપાવવામાં આવી હતી—

## સકળ સંઘને વિનંતી

“ પવિત્ર શત્રુજય ગિરિરાજ ઉપર શ્રી દાદાની ટૂકમાં નૂતન બાવન જિનાલયનું આંધકામ પૂરું થવા આઠયું છે અને ઉત્થાપન કરવામાં આવેલ શ્રી જિનેશ્વર ભગવંતોનાં પ્રતિમાણઓને નૂતન બાવન જિનાલયમાં તથા દાદાની ટૂકમાંનાં બીજાં દેરાસરોમાં, ગાદીનશીન કરવાનું શુભ મુહૂર્ત વિ. સં. ૨૦૩૨ ના મહા સુદી ૭, શનિવાર, તા. ૭-૨-૧૯૭૬ના રોજ રાખ્યું છે.

“ આ ઉત્થાપન કરેલ પ્રતિમાણઓમાંનાં કોઈ પ્રતિમાણની પ્રતિષ્ઠા, પોતે કે પોતાના પૂર્વજોએ કરી હોવાની આધારભૂત માહિતી જેમની પાસે હોય તેમણે તે વિગત પેઢીને તા. ૩૧-૧૦-૭૫ સુધીમાં મોકલી આપવી; જે તપાસી ખાતરી થયેથી તેની પુનઃપ્રતિષ્ઠા કરવાનો લાભ, કોઈ પણ જાતનો નકરો લીધા સિવાય, તેમના વારસોને આપવામાં આવશે.

## મુખ્ય દેરાસર

“ આ નૂતન બાવન જિનાલયના મુખ્ય દેરાસરજીમાં મૂળનાયક તરીકે શ્રી રૂપભદ્રે ભગવંતની પ્રતિમાણ બિરાજમાન કરવામાં આવનાર છે.

“ આ મૂળનાયક ભગવાનની પ્રતિષ્ઠા કરવાની જે ભાઈ-બહેનની ભાવના હોય, તેમણે પોતાની બોલીની રકમ તા. ૩૧-૧૨-૭૫ સુધીમાં આ પેઢીના સરનામે લખી મોકલવી.

“ આવી રીતે લખાઈ આવેલી બોલીઓ પૈકી સૌથી વધુ રકમની બોલી, ૧૯૭૬ના જાનેવારીના બીજા અઠવાડિયામાં જાણ કરવામાં આવશે અને છેલ્લી ઉછામણી, પાલીતાણા



મુકામે, સં. ૨૦૩૨ના મહા સુદી ૨ ને સોમવાર, તા. ૨-૨-૭૬ના રોજ કરવામાં આવશે અને તે જ દિવસે આદેશ આપવામાં આવશે.

“આ મુખ્ય દેરાસરમાં મૂળનાયક ઉપરાંત ખીજા ૬ જિનેશ્વર ભગવંતોનાં પ્રતિમાલયો બિરાજમાન કરવામાં આવનાર છે. તેની ઉછામણી પણ ઉપર સૂચવેલ સ્થળે અને સમયે કરવામાં આવશે.

“આ સિવાયનાં પ્રતિમાલયોને બિરાજમાન કરવા માટે નીચે પ્રમાણેના ચાર વિભાગ કરવામાં આવ્યા છે—

### વિભાગ-૧

“નૂતન જિનાલયની દેવકુલિકાઓમાં બિરાજમાન કરવાના ૫૧ મૂળનાયકની પ્રતિમાલયોને દરેક પ્રતિમાલયો નકરો રૂ. ૨૫૦૧૫, અંકે રૂપીયા પચીસો ને એક અને દેવકુલિકા ઉપર ધ્વજદંડ અને કળશ ચઢાવવાનો નકરો રૂ. ૧૦૦૧૫, એક હજાર ને એક રાખવામાં આવ્યો છે. જેને મૂળનાયક બિરાજમાન કરવાનો આદેશ પ્રાપ્ત થશે, તેમણે ધ્વજદંડ અને કળશ ચઢાવવાનો છે.

### વિભાગ-૨

“દેવકુલિકાઓમાં મૂળનાયક ભગવાનની આસપાસ બિરાજમાન કરવાનાં ૨૪૪ પ્રતિમાલયોનો, દરેક પ્રતિમાલયો નકરો રૂ. ૧૫૦૧૫, અંકે રૂપીયા પંદરસો ને એક રાખવામાં આવ્યો છે.

### વિભાગ-૩

“શ્રી નવા આદીશ્વરજી, શ્રી સીમધંસ્વામીજી, શ્રી પુંડરીકસ્વામીજી અને શ્રી ગંધારિયાજીના દેરાસરોમાં તૈયાર કરેલા ૧૮ ચૌમુખજીઓમાં ૭૨ પ્રતિમાલયો બિરાજમાન કરવામાં આવનાર છે. આ પ્રતિમાલયો બિરાજમાન કરવાનો દરેક પ્રતિમાલયો નકરો રૂ. ૧૦૦૧૫, અંકે રૂપીયા એક હજાર ને એક રાખવામાં આવ્યો છે.

### વિભાગ-૪

“શ્રી આદીશ્વર ભગવાનના (દાદાના મુખ્ય દેરાસરના) ઉપરના ગોખલાઓમાં ૧૦૦, શ્રી ગંધારિયાજીના દેરાસરના ગોખલાઓમાં ૨૨ અને જૂની ભમતીમાં ૧-એક એમ કુલ ૧૨૩ પ્રતિમાલયો બિરાજમાન કરવામાં આવનાર છે. આ દરેક પ્રતિમાલયો નકરો રૂ. ૨૫૧૫, અંકે રૂપીયા બસો એકાવન રાખવામાં આવ્યો છે.

“ જે ભાઈ-બહેનને જે વિભાગમાં પ્રતિભાજી ખિરાજમાન કરવાની ભાવના હોય તેમણે તે વિભાગ માટે નિયત કરેલ ફોર્મ મંગાવી ભરીને સં. ૨૦૩૨ના માગસર સુદી ૨ ને શુક્રવાર, તા. ૪-૧૨-૭૫ સુધીમાં નીચેના સરનામે મોકલી આપવું.

“ ત્યારબાદ આવેલ અરજીઓ ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે નહીં.

“ એક ફોર્મમાં એક પ્રતિભાજી પધરાવવાની માગણી કરવી.

“ આવેલ માગણીઓ પૈકી પ્રતિષ્ઠા કરાવવાનો લાભ કેને પ્રાપ્ત થશે તે વિભાગવાર અલગ અલગ ચિટ્ટીઓ નાખી નક્કી કરવામાં આવશે. અને જે ભાગ્યશાળી ભાઈ-બહેનને જે વિભાગના જે ભગવાન ખિરાજમાન કરવાનો આદેશ મળશે તેઓએ તે ભગવાનની પ્રતિષ્ઠા કરાવવાની રહેશે.

“ માગણીનાં ફોર્મ નીચેના ઠેકાણેથી મળી શકશે:—

“(૧) શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢી, ઝવેરીવાડ, પો. બો. નં. ૫૧, અમદાવાદ-૧

“(૨) શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢી, પાલીતાણા ( સૌરાષ્ટ્ર )

ઝવેરીવાડ, પટણીની ખડકી, પો. બો. નં. ૫૧,

અમદાવાદ. પો. કો. નં. ૩૮૦ ૦૦૧

શેઠ આણંદજી કલ્યાણજી”

આ વિજ્ઞપ્તિ એ ખરી રીતે આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવના મુખ્ય આકાર-પ્રકારનો તથા આદેશ આપવાની પદ્ધતિનો ખ્યાલ આપતા એક મહત્ત્વના દસ્તાવેજરૂપ બની ગઈ હતી; અને એના લીધે દેશભરના સકલ શ્રીસંઘમાં આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવમાં ભાગ લેવાના ઉત્સાહની જાણે પ્રેરણાદાયક હવા પ્રસરી ગઈ હતી.

ચાર વિભાગનાં બિનબિંબોની પ્રતિષ્ઠાનો લાભ લેવા માટે અરજી કરવાનાં જુદા જુદા ચાર રંગનાં પત્રકો ( ફોર્મ ) છપાવવામાં આવ્યાં હતાં અને તે, જુદી જુદી વ્યક્તિઓની વ્યાપક માગણી મુજબ, દેશભરમાં, સંખ્યાબંધ શહેરો અને ગામોમાં, હજારોની સંખ્યામાં મોકલવામાં આવ્યાં હતાં. આને અંતે પહેલા વિભાગ માટે ૨૧૯૩; બીજા વિભાગ માટે ૨૨૫૮; ત્રીજા વિભાગ માટે ૨૫૩૦; અને ચોથા વિભાગ માટે ૪૮૭૬—એમ કુલ મળીને ૧૧૮૫૭ જેટલાં ફોર્મ ભરાઈને આવ્યાં હતાં, એ ઉપરથી પણ જાણી શકાય છે કે, આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવના આદેશો આપવા માટે પેઢીએ અપનાવેલી નકરાની પદ્ધતિને આખા દેશમાં શ્રીસંઘ તરફથી કેટલો અધો આવકાર મળ્યો હતો, અને એથી સમસ્ત શ્રીસંઘમાં ઉત્સાહ અને ઉલ્લાસ પણ કેટલો અધો જાગી ઊઠ્યો હતો ! ખરેખર, સકલ શ્રીસંઘને માટે અપૂર્વ હતો આ અવસર અને એણે એને અપૂર્વ કહી શકાય એવી ઉમંગભરી રીતે ઊજવી પણ જાણ્યો હતો.

આદેશોનો નિર્ણય

સંઘ જોગી વિનતિમાં જણાવવામાં આવ્યા પ્રમાણે ૭ પ્રતિમાઓની પ્રતિષ્ઠા કરવાના આદેશો એ પ્રતિષ્ઠા કરનાર મહાનુભાવોના વંશજોને આપવામાં આવ્યા હતા. અને નૂતન જિનાલયના મુખ્ય મંદિરમાં બિરાજમાન કરવામાં આવનાર મૂળનાયક શ્રી આદીશ્વર ભગવાનની પ્રતિમા સહિત સાત પ્રતિમાઓને પધરાવવાના આદેશો પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ દરમ્યાન, પાલીતાણા શહેરમાં, ઉછામણી ઓલાવીને, તા. ૨-૨-૧૯૭૬ના રોજ, આપવાના હતા. એ રીતે કુલ ૫૦૪ જિનબિંબોમાંથી ૧૪ પ્રતિમાઓને બાદ કરતાં બાકીની ૪૯૦ જિનપ્રતિમાઓની પ્રતિષ્ઠા કરવાના આદેશો કેને મળે છે એનો નિર્ણય, ચાર વિભાગમાં આવેલ અરજીઓમાંથી, ચિઠ્ઠીઓ ઉપાડીને કરવાનો હતો.

આ નિર્ણય તા. ૨૨-૧૨-૧૯૭૫ ના રોજ ખપોરના, પેઢીના કાર્યાલયમાં, પેઢીના પ્રમુખ શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈ લાલભાઈ વગેરે વહીવટદાર ટ્રસ્ટીઓની હાજરીમાં, એમના જ હાથે ચિઠ્ઠી ઉપડાવીને, કરી લેવામાં આવ્યો હતો. આ માટે એવી વ્યવસ્થા કરવામાં આવી હતી કે, પ્રતિષ્ઠા કરવાનો આદેશ મેળવનાર વ્યક્તિએ કયા સ્થાનમાં, કયા તીર્થકર ભગવાનનાં, કયા નંબરનાં અને કેટલા માપનાં પ્રતિમાજી પધરાવવાનાં છે, એ પણ એ વખતે જ નક્કી થઈ જાય.

આ નિર્ણયની જાણ પ્રતિષ્ઠાનો આદેશ મેળવનાર દરેક પુણ્યશાળી ભાઈ-બહેનને સમયસર કરી દેવામાં આવી હતી. જેમને જેમને આ આદેશ મળ્યો હતો તેઓ તે પોતાનું સફલાગ્ય અને પોતાનો પુણ્યયોગ જાણી ઊઠ્યો, એમ માનીને જાણે હર્ષલેલાં થઈ ગયાં હતાં.

વળી, પોતાના પૂર્વજોએ પધરાવેલ પ્રતિમાજીઓની પ્રતિષ્ઠા કરવાના આદેશો એ પૂર્વજોના જે જે વારસદારોને મળ્યા હતા, એમને પણ એની ખબર તરત પહોંચાડી દેવામાં આવી હતી.

આ રીતે પ્રતિષ્ઠા કરાવનાર ભાગ્યવંત સહધર્મી ભાઈઓ-બહેનોનાં નામ નક્કી થઈ જવાને લીધે શ્રીસંઘમાં, આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ અંગે, કોઈ અનેરા ઉત્સાહનું મોજું પ્રસરી ગયું હતું; અને જિનેશ્વર ભગવંતના બિંબને પધરાવવાની એ ધન્ય ઘડી ક્યારે આવી પહોંચે એની બધાં ઉત્સુકતાથી રાહ જોઈ રહ્યાં હતાં.

આટલાં બધાં જિનબિંબોની પ્રતિષ્ઠા કરવાનો પુણ્યલાભ મળવાથી કયા કયા મહાનુભાવ આત્માઓનાં જીવન ધન્ય બનવાનાં હતાં, એનો છેવટનો નિર્ણય આ પ્રમાણે લેવાઈ ગયો હતો, એટલે હવે આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ, એક અપૂર્વ પુણ્યઅવસર તરીકે,

લવ્ય અને દિવ્ય રીતે ઊજવાય એની પૂર્વતૈયારીમાં જ સૌએ પરોવાઈ જવાનું હતું. અને નાના-મોટા, ગરીબ-તવંગર, યુવાન-વૃદ્ધ બધાં આ ધર્મપ્રસંગને પૂરેપૂરો કામિયાબ કરવાના કાર્યમાં મન-વચન-કાયાથી તન્મય બની ગયાં—આવા અણુમોલ અવસરનો લાભ લેવાનું ભલા કોણ ચૂકે અથવા એમાં પાછળ પણ કોણ રહે ?

૪૯૦ જિનગિંબોને પધરાવવાના આદેશો, ચાર વિભાગ માટે જુદો જુદો નકરો નક્કી કરીને, નકરાની પદ્ધતિથી, ચિટ્ટીઓ ઉપાડીને, આપવાનો નિર્ણય કરીને, પેઢી તરફથી, વર્તમાનપત્રોમાં, એની સમયસર જાહેરાત પણ કરી દેવામાં આવી હતી અને એ પત્રિકારૂપે છપાવીને જુદાં જુદાં કેન્દ્રોમાં મોકલી આપવામાં પણ આવી હતી. (આ જાહેરાતની પત્રિકા આ પ્રકરણમાં છાપવામાં આવી છે.) અને, આ જાહેરાતમાં જણાવવામાં આવ્યા પ્રમાણે, ગિરિરાજ ઉપર પ્રતિષ્ઠા કરાવવાનો લાભ લેવા ઇચ્છતાં ભાવિક ભાઈ એ-બહેનોએ, પોતે જે વિભાગનાં પ્રતિમાજીને પધરાવવા ઇચ્છતાં હોય, તે વિભાગના અરજીપત્રક (ફોર્મ) શેઠ આણુંદંભ કલ્યાણજીની પેઢીમાંથી મંગાવીને, એમાં સૂચવવામાં આવેલ તારીખ સુધીમાં પહોંચી જાય એ રીતે, પેઢી ઉપર મોકલી આપવાની શરૂઆત પણ કરી દીધી હતી.

આ રીતે પ્રતિષ્ઠાનો આદેશ આપવાની પેઢીએ નક્કી કરેલી પદ્ધતિને શ્રીસંઘે પૂરા ઉત્સાહથી વધાવી લીધી હતી; અને એ કામ, ધારણા પ્રમાણે, સારી રીતે આગળ પણ વધી રહ્યું હતું.

### વિરોધ અને ખુલાસો

દરમ્યાનમાં, ચતુર્વિધ શ્રીસંઘમાંના કેટલાક આચાર્ય મહારાજો, મુનિરાજો તથા ગૃહસ્થોએ નકરા-પદ્ધતિથી પ્રતિષ્ઠાના આદેશો આપવાથી દેવદ્રવ્યને મોટું નુકસાન થવાનું છે, અને તેથી શેઠ આણુંદંભ કલ્યાણજીની પેઢી, શ્રીસંઘ તથા નકરાની પદ્ધતિથી પ્રતિષ્ઠાના આદેશો મેળવનારા પણ દેવદ્રવ્યની હાનિ કરવાના મોટા દોષના ભાગી બનવાના છે. માટે આ નકરા-પદ્ધતિને બંધ કરીને, ઉછામણી યોલાવીને જ બધા આદેશો આપવા બેઠાં એ—એમ જણાવીને પેઢીએ અપનાવેલી પદ્ધતિની સામે વિરોધ જાહેર કર્યો. અને પછી તો, ચતુર્વિધ શ્રીસંઘમાં આ વિરોધને વ્યાપક અને સફળ બનાવીને આ ધર્મકાર્યમાં મોટો અવરોધ ઊભો કરવા માટે પ્રવચનો દ્વારા, સહીની ઝૂંબેશ દ્વારા, વ્યક્તિગત પત્રો લખીને, પત્રિકાઓ છપાવીને, વર્તમાનપત્રોમાં ખરચાળ જાહેરાતો છપાવીને—એ રીતે અનેક બતના પ્રયત્નો કરવામાં આવ્યા. પરિણામે, બ્યારે એક બાબુ પ્રતિષ્ઠાનો આદેશ મેળવવા માટેનાં ફોર્મો ભરાઈને રોજે રોજ સેંકડોની સંખ્યામાં પેઢી ઉપર આવી રહ્યાં હતાં, ત્યારે બીજી બાબુ આવા વિરોધના વાતાવરણને વિસ્તૃત અને વિકરાળ રૂપ આપવાના પ્રયત્નો થઈ રહ્યા હતા !

આ વિરોધને શમાવવા માટે અને પ્રતિષ્ઠાનો આદેશ મેળવનાર ભાવિક જનો આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવમાં જિનખિંબ પધરાવવાના અમૂલ્ય લાભથી વચિત રહી ન બન્ય એ માટે તેમ જ શ્રીસંઘ આવા પુણ્ય અવસરે મોટી સંખ્યામાં હાજર રહેતો ન અચકાય એ માટે પેઢી તરફથી તથા ખીબ જવાબદાર શ્રમણુ ભગવંતો તરફથી વસ્તુસ્થિતિની શાંત રજૂઆત કરવાના જે પ્રયત્નો કરવામાં આવ્યા હતા, તેમાં પાંચ નિવેદનો વિશેષ નોંધપાત્ર હતાં.

આમાંનું 'પહેલું' નિવેદન શાસ્ત્ર અને પરંપરાના બળકાર પરમપૂજ્ય મુનિરાજ શ્રી જંબૂવિજયજી મહારાજ તરફથી કરવામાં આવ્યું હતું અને તે અમદાવાદના દૈનિક પત્ર "ગુજરાત સમાચાર"ના તા. ૧૮-૧-૧૯૭૬ના અંકમાં પ્રગટ થયું હતું. ળીજી' નિવેદન, આ વિવાદમાં કરવામાં આવતા પોતાના નામના દુરુપયોગની સામે સાચી વાતનો ખ્યાલ આપતું પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયમંગલપ્રભસૂરીશ્વરજી મહારાજ તરફથી કરવામાં આવ્યું હતું. બહુ જ સંક્ષિપ્ત ખુલાસારૂપે આ નિવેદન "ગુજરાત સમાચાર" દૈનિકના તા. ૨૧-૧-૧૯૭૬ ના અંકમાં છપાયું હતું. ત્રીજું બહુ જ ટૂંકું, ખિલકુલ મુદાસરતું અને છતાં ભ્રમંતું નિવારણુ કરતું નિવેદન શેઠ આણુંદજી કલ્યાણજીની પેઢી તરફથી, તા. ૨૨-૧-૧૯૭૬ નાં અખબારોમાં, છપાવવામાં આવ્યું હતું. આ પછી ચોથું નિવેદન આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવના દસ દિવસના કાર્યક્રમની શરૂઆત થયા પછી, જેઓ-શ્રીની નિશ્રામાં આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવની ઉજવણી થઈ રહી હતી, તે પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયકસ્તુરસૂરીશ્વરજી મહારાજ તથા પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી હેમસાગરસૂરીશ્વરજી મહારાજના નામથી તા. ૩-૨-૧૯૭૬નાં છાપાંઓમાં પ્રતિદ્ થયું હતું. આ નિવેદન પણ ટૂંકું જ હતું. અને પાંચમું નિવેદન બરાબર પ્રતિષ્ઠાના સુઅવસરે, તા. ૫-૨-૧૯૭૬ ના રોજ, મુંબઈનાં અખબારોમાં પ્રસિદ્ધ થયું હતું. આ નિવેદન કોઈ પણ બતના ખુલાસારૂપે નહીં, પણ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવની ઉજવણીમાં વ્યાપક રૂપે પોતાનો સૂર પુરાવવાના સમસ્ત શ્રી જૈન સંઘને આપવામાં આવેલ આદેશરૂપે પ્રગટ કરવામાં આવ્યું હતું. આ નિવેદન ઘણું મોટું હતું.

ઐતિહાસિક ગણી શકાય એવું આ નિવેદન તે વખતે મુંબઈમાં ખિરાજતા પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયપ્રતાપસૂરીશ્વરજી મહારાજ, પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયધર્મસૂરીશ્વરજી મહારાજ, પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજય-મેરુપ્રભસૂરીશ્વરજી મહારાજ, પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયદેવસૂરીશ્વરજી મહારાજ, પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયકીર્તિયંદ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજ, પરમ-પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયભુવનચંદ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજ આદિ શ્રમણુભગવંતોની સહીથી પ્રગટ કરવામાં આવ્યું હતું. આ આચાર્ય મહારાજોએ તે દ્વારા ભારતભરના

જૈન સંઘને આદેશ આપ્યો હતો કે, આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ એ તો ભારતભરના સમસ્ત જૈન સંઘોનો અપૂર્વ મહોત્સવ છે. તેથી પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવના મંગલ મુહૂર્ત વખતે ( વિ. સં. ૨૦૩૨ ના માહ સુદી ૭, તા. ૭-૨-૧૯૭૬ શનિવારના રોજ સવારના ૯-૩૬-૫૪ વાગતાં ) બધાએ પોતપોતાના ગામ-નગરમાં ઘંટનાદો કરીને, પૂજા ભણાવીને તેમ જ જીવો છોડાવીને એને પૂર્ણ ઉલ્લાસથી વધાવી લેવો.

આ પાંચે નિવેદનો મહત્વનાં તેમ જ પરિણામલક્ષી હોવાથી અહીં ઉદ્ધૃત કરવામાં આવે તે ઉચિત તથા જરૂરી છે.

( ૧ )

પરમપૂજ્ય મુનિરાજ શ્રી જંબુવિજયજી મહારાજે પ્રગટ કરેલું નિવેદન આ પ્રમાણે હતું—

પરમપૂજ્ય આચાર્યદેવ શ્રી વિજયસિદ્ધિસૂરીશ્વરજી મહારાજ (બાપજી મહારાજ)ના સમુદાયના પ્રસિદ્ધ વિદ્વાન તપસ્વી મુનિરાજ શ્રી જંબુવિજયજી મ. તરફથી—

### શ્રી સકલ સંઘને વિજ્ઞાપ્તિ

શ્રી શત્રુજય સિદ્ધગિરિરાજ ઉપર નિર્માણ થયેલા નૂતન જિનમંદિરમાં અમુક પ્રતિમાજીની પ્રતિષ્ઠાનો આદેશ નકરાથી આપવાની જાહેરાત શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઠી તરફથી ગયા વર્ષે શ્રાવણ માસમાં સમાચારપત્રોમાં જાહેર રીતે કરવામાં આવી હતી. કચ્છમાં પત્રી ગામમાં ચતુર્માસ દરમ્યાન આ જાહેરાત મારા જ્ઞેવામાં આવી હતી.

ત્યાર પછી તો ઘણા માહિત્તા વીતી ગયા. હમણાં હું કચ્છ ભદ્રેશ્વરજી તીર્થમાં હતો તથા ત્યાંથી વિહાર કરીને શંખેશ્વરજી તીર્થમાં આવતો હતો તે દરમ્યાન વર્તમાનપત્ર અને પત્રિકામાં આનો વિરોધ વાંચવામાં આવ્યો. વિરોધ કરનારાઓને રહી રહીને આટલો મોટો વિરોધ કરવાનું કેમ સૂઝ્યું એ મોટું આશ્ચર્ય થયું. અને વિરોધમાં કરવામાં આવતો ખોટો પ્રચાર વાંચીને ઘણું દુઃખ પણ થયું. વિરોધ કરનારાઓનું કહેવું છે કે આ આદેશ લોટરી પદ્ધતિથી આપવામાં આવ્યો છે, અને આપણી પ્રાચીન પ્રણાલિકાનો ભંગ કરે છે વગેરે વગેરે.

ખરેખર, હકીકતને વિકૃત કરીને આ વાત રજૂ કરવામાં આવે છે. ઉછામણીથી અથવા નકરાથી આદેશ આપવાની પ્રથા જૈન સંઘમાં પરાપૂર્વથી ચાલી આવે છે. કેઈ પણ પ્રશ્નમાં અનેક માગણીઓ હોય ત્યારે ખિલકુલ સરળતાથી તે તે પ્રશ્નોને ઉકેલવા માટે ચિઠ્ઠી ઉપાડીને નિર્ણય કરવાની પ્રથા જૈન સંઘમાં વર્ષોથી ચાલી આવે છે. અને તે ખૂબ જ માન્ય પ્રથા છે. આમાં લોટરી શબ્દનો પ્રયોગ કરવો એ પણ તદ્દન અનુચિત અને અવાસ્તવિક છે.

અનેક વર્ષો પછી પરમપાવન સિદ્ધગિરિરાજ ઉપર પ્રતિષ્ઠાનો મંગળ પ્રસંગ આ વર્ષે શ્રીસંઘને પ્રાપ્ત થયો છે. આવો મંગળ પ્રસંગ આવે ત્યારે શ્રીસંઘમાં ઉદ્ભાસનું મંગળ વાતાવરણ સર્જાય તેવો પ્રયત્ન આપણે સૌએ કરવો જોઈએ. આવા મંગળ પ્રસંગે વિદ્વ નાખવું કે અમંગળ વાતાવરણ સર્જવું એ જરા પણ ઉચિત નથી.

શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢીએ દેવદ્રવ્યના રક્ષણ માટે આજ સુધી ઘણા જ પ્રયત્નો કર્યા છે. તે પેઢી દેવદ્રવ્યની હાનિ ઇચ્છે એવું કોઈ પણ માની શકે નહિ.

શ્રી જિનશાસન માટે સૌએ એક થઈને ઊભા રહેવું એ આપણી સૌની પવિત્ર ફરજ છે. આવી રીતની વિરોધની પ્રવૃત્તિ જાણ્યે અજાણ્યે પણ શાસનને ખૂબ હિનન કરવામાં પરિણમે છે.

માટે શ્રી ચતુર્વિંશ સંઘને મારી નામ વિશ્વસિ છે કે આવા મંગળ પ્રસંગે મન, વચન કે કાયાથી વિદ્વ નાખી પોતાનું જ અમંગળ કરવાની પ્રવૃત્તિથી સૌકોઈ દૂર રહે અને આ પાવનકારી પ્રભુપ્રતિષ્ઠાના મંગળ કાર્યમાં ફરજ, કરાવણ અને અનુમોદના દ્વારા સૌ પોતાનો સાથ સહકાર આપે.

શ્રી શંખેશ્વરજી તીર્થ સંઘસ્થવિર પૂજ્યપાદ આચાર્ય દેવ શ્રી વિજયસિદ્ધિસૂરીશ્વરજી મહારાજ (બાપજી)  
પોષ સુદી ૧૫, ના પટ્ટધર, પૂજ્યપાદ આચાર્ય દેવ શ્રી વિજયમેઘસૂરીશ્વરજી મહારાજના શિષ્ય  
સં. ૨૦૩૨ મુનિરાજ શ્રી ભુવનવિજયાન્તેવાસી મુનિ જન્મવિજય.

( ૨ )

પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયમંગલપ્રભસૂરીશ્વરજી મહારાજ તરફથી આ પ્રમાણે ખુલાસો પ્રગટ કરવામાં આવ્યો હતો—

પરમપૂજ્ય આચાર્ય દેવ મંગલપ્રભસૂરીશ્વરજી તથા પરમપૂજ્ય આચાર્ય દેવ અરિહંતસિદ્ધસૂરીશ્વરજી મ. નો ખુલાસો

તા. ૫-૧-૭૬ જિનશાસન રક્ષાસંઘ જામનગરથી તથા કલ્યાણ માસિકના પ્રકાશનમાં અમારા નામનો દુરઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે તે ઉચિત નથી.

તીર્થોધિરાજના પ્રતિષ્ઠાના શુભ કામમાં સર્વ જીવોનું કલ્યાણ જ છે. એમાં સૌ કોઈએ ભાગ લેવો તે શ્રેયકારી છે. સઘે ઠરાવ કર્યા પછી તેનો વિરોધ કરવો તે જરા પણ ઉચિત નથી.

સંડેરાવ ભવન, પાલીતાણા,  
તા. ૨૦-૧-૭૬

મંગલપ્રભસૂરિ

( ૩ )

શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢીએ તા. ૨૨-૧-૧૯૭૬ નાં કેટલાંક વર્તમાનપત્રોમાં નીચે મુજબનું જાહેર નિવેદન પ્રગટ કર્યું હતું—



### જાહેર નિવેદન

તીર્થોધિરાજ શ્રી શત્રુઙ્ગ્ય પર ધનાર પ્રતિષ્ઠા બાબતમાં ભારતભરના સંઘને જણાવવાનું કે હાલમાં નક્કી કરેલ વ્યવસ્થા સંજોગાનુસાર કરી છે. દેવદ્રવ્ય કે દેવદ્રવ્યની વ્યવસ્થાને હાનિ પહોંચાડવાનો કોઈ ઉદ્દેશ નથી જ. વહીવટ શાસ્ત્રની પ્રણાલિકા મુજબ જ કરવાની પેઠીની માન્યતા છે. માટે કોઈને પણ ગેરસમજ હોય તો દૂર કરવી.

ઘણાં વર્ષો પછી શેત્રુઙ્ગ્ય ગિરિરાજ ઉપર પ્રતિષ્ઠા કરવાનો અપૂર્વ અવસર પ્રાપ્ત થયો છે. આ પ્રતિષ્ઠા ભારતના સકલ સંઘની છે અને આવા અપૂર્વ અવસરમાં ધર્મોદ્ધાસ વધે તે રીતે આનંદપૂર્વક ભાગ લેવા સર્વને વિનંતી છે.

પો. બો. નં. ૫૧

શેઠ આણંદજી કલ્યાણજી

અવેરીવાડ, અમદાવાદ-૧

( ૪ )

પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયકસ્તુરસૂરીશ્વરજી મહારાજ તથા પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી હેમસાગરસૂરીશ્વરજી મહારાજે વર્તમાનપત્રોમાં આ પ્રમાણે નિવેદન પ્રગટ કરાવ્યું હતું—

### શ્રી સકળ સંઘને વિજ્ઞાપિત

તરણતરણ તીર્થોધિરાજ શ્રી સિદ્ધગિરિરાજ ઉપર વિ. સં. ૨૦૩૨, મહા સુદ ૭, તા. ૭-૨-૭૬ શનિવારના રોજ નૂતન નિર્માણ થયેલ જિનમંદિરમાં ૫૦૪ પ્રતિમાજી ભગવંતોની પ્રતિષ્ઠા થવાની છે.

આ પ્રતિમાજી ભગવંતોની પ્રતિષ્ઠાનો આદેશ શેઠ શ્રી આણંદજી કલ્યાણજીની પેઠીએ જે રીતે નકરાથી (ચિટ્ટીઓ દ્વારા) અને ઉછામણીથી આપેલ છે, તે રીત શાસ્ત્ર અને પ્રણાલિકાને અનુરૂપ છે.

આવા પરમ પાવન પ્રસંગે સૌએ પોતાની શક્તિ ગોપવ્યા સિવાય તન, મન અને ધનથી લાભ લેવો જોઈએ. કેમ કે આવો પુણ્ય અવસર શ્રીસંઘને ૪૫૦ વર્ષે પ્રાપ્ત થયો છે.

આ અંગે ઊંડાપોહ કરનારાઓએ જે રીત ભાષા વગેરેની અખત્યાર કરી છે તે રીત સાધુ-મહાત્માઓને માટે ઉચિત નથી. તેમ જ આ અંગેનો ઊંડાપોહ વ્યાજબી નથી.

પાલીતાણા

તા. ૨-૨-૧૯૭૬

વિજયકસ્તુરસૂરિ

હેમસાગરસૂરિ

મુંબઈનાં અખબારોમાં તા. ૫-૨-૧૯૭૬ ના રોજ પ્રગટ થયેલ નિવેદનમાં પરમ-પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયપ્રતાપસૂરીશ્વરજી મહારાજ આદિ શ્રમણ-ભગવંતોએ ફરમાવ્યું હતું કે—

## ચલો પાલીતાણા

## જય પ્રતિષ્ઠાનો

મહા સુદ સાતમે : ૭ મી ફેબ્રુઆરીએ : ૯ કલાક અને ૩૬ મિનિટે  
ઘંટારવ અને થાળીનાદથી ઘરા અને ગગન ગજવી દો.

સુવિહિત આચાર્ય મહારાજે, શ્રમણ ભગવંતો તેમ જ સાધ્વીજી મહારાજેની શુભ નિશ્રામાં વીરસંવત ૨૫૦૨ ( વિ. સં. ૨૦૩૨ ) મહા સુદ સાતમ, ૭મી ફેબ્રુઆરીના રોજ શનિવારે ૯-૩૬ વાગે સૌરાષ્ટ્ર-પાલીતાણામાં પરમપવિત્ર શાશ્વત તીર્થોધિરાજ શ્રી શત્રુજય ગિરિરાજ ઉપર મૂળ નાયક શ્રી આદીધર ભગવંતની મોટી ટૂંકમાં નૂતન ખાવન જિનાલયયુક્ત જિનમંદિરમાં ૫૦૪ જિનપ્રતિમાજીઓની પ્રતિષ્ઠાના મહા-મંગળકારી મહોત્સવ પ્રસંગે ભારતભરના સમગ્ર શ્વેતામ્બર મૂર્તિપૂજક જૈનો આટલું અચૂક કરે—

- \* દરેકે દરેક જૈન—પૂજા ભણાવે \* ઘંટનાદ કરે \* જીવો છોડાવે.
- \* દરેક જિનાલયમાં સામુદાયિક સ્નાત્રપૂજા, નવ્વાણુપ્રકારી પૂજા કે પંચકલ્યાણકની પૂજા ભણાવો.
- \* દરેક જિનાલય-ઉપાશ્રયમાં શ્રી શત્રુજય પટ ખાંધી શ્રી સિદ્ધાચળજીના દુહા બોલો, ચૈત્યવંદન કરો અને શ્રી શત્રુજયની સ્તુતિ અને સ્તવનો ગાવ.
- \* પ્રતિષ્ઠાની મંગળ પળે ગામેગામનાં જિનાલયોમાં ઘંટારવ કરો, ઘરામાં થાળીનાદ કરો અને જૈન શાસનની જયઘોષણા બોલો.
- \* જેમને જિનપ્રતિમા પધરાવવાનો પુણ્ય લાભ મળ્યો છે તે સૌ ભાગ્યવંતાઓની ધર્મભાવનાની સૌ ત્રિકરણ યોગે અનુમોદના કરે.
- \* પાલીતાણા સુધરાઈને આગ્રહભરી વિનંતી કે તે પણ આ પાવન દિવસે શહેરનાં કતલખાનાં ખંધ રખાવે.
- \* દરેક જૈન ગરીબોને ગમે તે પ્રકારે મદદ કરે, કબૂતરો-પંખીઓને ચણ નાંખે, કસાઈખાનેથી જીવોને છોડાવે.

દરેક જૈનો આ મંગળ પ્રસંગ નિમિત્તે પેઢી ઉપર પત્ર-તાર દ્વારા શુભેચ્છા પાઠવે.

\* નિવેદકો \*

વિજય પ્રતાપસૂરિ, વિજય ધર્મસૂરિ, વિજય મેરૂપ્રભસૂરિ, વિજય દેવસૂરિ,  
વિજય કીર્તિચંદ્રસૂરિ, વિજય ભુવનચંદ્રસૂરિ આદિ મુનિ સમુદાય, મુંબઈ  
શ્રી જૈન શ્વેતામ્બર કોનફરન્સ, ગોડીજી બિલ્ડીંગ, પાયધુની, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૦૩

ચલો પાલીતાણા

જય હો પ્રતિષ્ઠાનો

પેઢી તરફથી તેમ જ સંઘમાન્ય શ્રમણ ભગવંતો તરફથી જુદા જુદા સમયે પ્રગટ કરવામાં આવેલ આ નિવેદનોને લીધે વિરોધનો વટોળ સારા પ્રમાણમાં શમી ગયો હતો, વાતાવરણ ખૂબ સ્વચ્છ અને ઉદ્દાસમય બની ગયું હતું અને દેશભરના શ્રીસંઘમાં આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ માટે વિશેષ ઉમંગ અને ઉત્સાહ બળી ઊઠ્યા હતા.

### પૂર્વતૈયારી

આચાર્ય મહારાજને વિનંતિ—આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયનંદનસૂરીશ્વર મહારાજની શુભ નિશ્રામાં ઊજવવાનું શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢીના ટ્રસ્ટીઓએ નક્કી કરીને આચાર્ય મહારાજને એ માટે વિનંતિ કરી હતી; અને આચાર્ય મહારાજે એનો સ્વીકાર પણ કર્યો હતો. આ પ્રમાણે નિર્ણય લેવાયા પછી, પાલીતાણા સમયસર પહોંચી જઈ શકાય એ માટે, આચાર્ય મહારાજે, પોતાના સાધુ-સમુદાય સાથે, અમદાવાદથી, વિ. સં. ૨૦૩૨ના માગસર વદ ૩, રવિવાર, તા. ૨૧-૧૨-૧૯૭૫ના રોજ વિહાર પણ કરી દીધો હતો. પણ ભવિતવ્યતાનો યોગ કંઈક ખીલે જ હશે એટલે, આ વિહાર દરમ્યાન જ, માગસર વદિ ૧૪, તા. ૩૧-૧૨-૧૯૭૫ ને બુધવારના રોજ સાંજના ૫-૨૫ વાગતાં, તગડી મુકામે, તેઓ કાળધર્મ પામ્યા !

આ બનાવ સાવ અણધાર્યો બની ગયો, એટલે સૌને એ વજ્રપાત જેવો વસમો લાગ્યો. અને ગિરિરાજની પ્રતિષ્ઠા માટેના વિહાર દરમ્યાન આંકરુણ ઘટના બનવા પામી તેથી શ્રીસંઘમાં વિશેષ ગમગીની પ્રસરી ગઈ. પણ હવે વાસ્તવિકતાનો સ્વીકાર કે સામનો કર્યા વગર ચાલે એમ ન હતું. એમને અગ્નિસંસ્કાર કર્યા કરવો એની રાત્રે વિચારણા થઈ. એ માટે અમદાવાદ, ધંધુકા અને બોટાદ સંઘના અગ્રણીઓ પોતાની માગણી રજૂ કરવા તરત જ તગડીમાં એકત્ર થઈ ગયા હતા. આ ત્રણે ગામના અગ્રણીઓએ પોતાના શહેરમાં અંતિમ સંસ્કાર કરવાની વિનંતિ ભારપૂર્વક રજૂ કરી; સાથે સાથે તગડીના દરબાર વગેરેએ પણ આ માટેની બંધી જાતની સગવડ કરી આપવા પોતાની પૂરી તૈયારી બતાવી. પણ છેવટે, બોટાદ એ આચાર્ય મહારાજની જન્મભૂમિ હોવાથી, બોટાદ સંઘની વિનંતિ માન્ય રહી. અને તે જ રાતના વહેલી સવારે આચાર્ય મહારાજના મૃત દેહને તગડીથી બોટાદ લઈ જઈ શકાય એવી બંધી ગોઠવણ કરવામાં આવી. પરોઢીએ ચારેક વાગતાં તગડીથી રવાના થઈને ડોળીવાળાઓ બપોરના બારેક વાગતાં બોટાદ પહોંચ્યા ત્યારે આખું ગામ શોકમાં ડૂબી ગયું હતું અને ગામમાં પાખી પાળવામાં આવી હતી. સાથે ચાર મુનિવરો પણ ૨૪ માર્ચ જેટલો લાંબો વિહાર કરીને બોટાદ પહોંચી ગયા હતા. બપોરના ત્રણેક વાગતાં, હબરો લોકોની હાજરીમાં, મહારાજશ્રીની અંતિમ યાત્રા નીકળી હતી; અને એમાં ભાગ લેવા અનેક શહેરો તથા ગામોનાં જૈન ભાઈ-બહેનો બોટાદ

પહોંચી ગયાં હતાં. આ પ્રસંગે શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢીના દ્રુટીઓ પણ હાજર રહ્યા હતા. સાંજના પાંચેક વાગતાં આસપાસ મહારાજશ્રીના દેહને અગ્નિસંસ્કાર કરવામાં આવ્યો હતો.

આ પછી, આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ, ચતુર્વિધ શ્રીસંઘની ધારણા મુજબ, પૂરા ઉદ્ધાસથી ઊજવાય એ માટે પેઢીના દ્રુટીઓએ આ પ્રસંગ પરમ પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયકસ્તુરસૂરીશ્વરજી મહારાજની શુભ નિશ્રામાં ઊજવવાનું નક્કી કર્યું અને એ પ્રમાણે તેઓશ્રીને વિનંતી કરી. તેઓશ્રીની નિશ્રામાં અન્ય પાંચ સ્થાનોમાં પ્રતિષ્ઠા કરાવવાનું તથા ૩ બહેનોને દીક્ષા આપવાનું, ઘણા વખત પહેલાં, નક્કી થયું હોવા છતાં, આ મહાન કાર્યને સમસ્ત શ્રીસંઘનું કાર્ય માનીને એમણે આ વિનંતિનો સ્વીકાર કર્યો, અને અન્ય પ્રતિષ્ઠાઓ માટે ત્યાંના સંઘને સંતોષ થાય એવી ગોઠવણ કરી આપી. આ વિનંતિનો સ્વીકાર કર્યા પછી તેઓએ વિ. સં. ૨૦૩૨ના પોષ સુદ ૧૩, ગુરુવાર, તા. ૧૫-૧-૧૯૭૬ના રોજ પાલીતાણા તરફ મંગલ પ્રયાણ કર્યું.

પેઢીની વિનંતિથી પરમ પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી દેવેન્દ્રસાગરસૂરીશ્વરજી મહારાજે પણ પાલીતાણા પહોંચવાનું નક્કી કર્યું હતું. જોકે એમને પણ દીક્ષા નિમિત્તે બીજે રોકાઈ જવું પડે એવી પરિસ્થિતિ હતી, પણ શ્રીસંઘના આ કાર્યને મહાન લાભનું કારણ માનીને એમણે પણ પોતાના નક્કી થયેલા કાર્યક્રમમાં ફેરફાર કર્યો હતો. એટલે તેઓ પણ વિહારમાં પરમ પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયકસ્તુરસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાથે અમદાવાદથી જ જોડાયા હતા.

આ ઉપરાંત, પેઢીની વિનંતિથી, પરમ પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી સાંગરાનંદ-સૂરીશ્વરજી મહારાજના ગરજાધિપતિ પરમ પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી હેમસાગર-સૂરીશ્વરજી મહારાજ, પરમ પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયનીતિસૂરીશ્વરજી મહારાજના સમુદાયના ગરજાધિપતિ પરમ પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયમંગલપ્રલસૂરીશ્વરજી મહારાજ, પરમ પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયકેસરીસૂરીશ્વરજી મહારાજના સમુદાયના પરમ પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયપ્રલવચંદસૂરીશ્વરજી મહારાજ, વિમલ ગરજના પરમ પૂજ્ય પંચાસજી મહારાજ શ્રી હિંમતવિમલજી ગણિવરના શિષ્ય પરમ પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી શાંતિવિમલસૂરીશ્વરજી મહારાજ, પરમ પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયવલ્લભસૂરીશ્વરજી મહારાજના શિષ્ય પરમ પૂજ્ય પંચાસજી મહારાજ શ્રી બલવંતવિજયજી ગણિ, ખરતરગરજાધિપતિ પરમ પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી જિનહરિસાગર-સૂરીશ્વરજી મહારાજના શિષ્ય અનુયોગાચાર્ય શ્રી કાંતિસાગરજી મહારાજ તથા પાર્શ્વચંદ્રગરજના પરમ પૂજ્ય મુનિરાજ શ્રી વિદ્યાચંદ્રજી મહારાજ વગેરે આ મહોત્સવમાં

ઉપસ્થિતિ રહેવાના હતા. અને શાસનસમ્રાટ આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયનેમિસૂરી-શ્વરજી મહારાજના સમુદાયના અનેક પઠવીધરો તથા મુનિવરો પણ આ પ્રસંગે પધારવાના હતા, એ કહેવાની જરૂર નથી.

**આમંત્રણ-પત્રિકા**—આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ નિમિત્તે વિ. સં. ૨૦૩૨ના પોષ વદિ ૧૪, તા. ૩૦-૧-૭૬, શુક્રવારથી માહ સુદિ ૮, તા. ૮-૨-૭૬, રવિવાર સુધીના ૧૦ દિવસનો ધાર્મિક કાર્યક્રમ નક્કી કરવામાં આવ્યો હતો. એટલે એમાં ભાગ લેવા પધારવાની સન્સ્ત શ્રીસંઘને વિનંતિ કરવા માટે પેઢી તરફથી શ્રીસંઘ આમંત્રણ પત્રિકા છપાવીને દેશભરમાં ઠેર ઠેર મોકલવામાં આવી હતી.

**મહોત્સવની ઉજવણી માટે કમીટીઓની નિમણૂક**—પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ અંગે દેશભરના સંઘોમાં જે અસાધારણ ઉત્સાહ પ્રવર્તતો જોવામાં આવતો હતો, એ ઉપરથી સ્પષ્ટ લાગતું હતું કે, આ મહોત્સવ ઘણા મોટા-વિરાટ રૂપમાં ઉજવાવાનો છે; અને તેથી, એની ઉજવણીને સુવ્યસ્થિત અને સફળ બનાવવી હોય તો, એને માટે અનેક પ્રકારની કામગીરીને સરખી રીતે પહોંચી વળી શકે એવું સમર્થ વ્યવસ્થાતંત્ર ઊભું કર્યા વગર ચાલે એમ ન હતું. પેઢીના પ્રમુખ શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈ લાલભાઈ તથા પેઢીના વહીવટદાર ટૂચીઓ આ માટે સતત ચિંતા સેવતા હતા અને અમદાવાદના સંઘના આગેવાનો અને કાર્યકરો સાથે અવારનવાર આ અંગે ચર્ચા-વિચારણા પણ કરતા રહેતા હતા.

આ બધાને અંતે, જુદાં જુદાં કામોનો આકાર-પ્રકાર નક્કી કરીને એને પહોંચી શકે એવા બાહોશ, નિષ્ઠાવાન અને શ્રમશીલ કાર્યકરોનું એક એકરંગી જૂથ રચવા માટે અને જુદાં જુદાં કાર્યકરોને જુદાં જુદાં પ્રકારની કામગીરીની જવાબદારીની સોંપણી કરવાની વિચારણા કરીને ઘટ્ટો નિર્ણય કરવા માટે, તા. ૨૨-૧-૭૬ ને ગુરુવાર ના રોજ, અમદાવાદના આગેવાનો અને કાર્યકરોની સભા, પેઢીના કાર્યાલયમાં, શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈ લાલભાઈના સાંનિધ્યમાં, યોજાવવામાં આવી હતી.

આ સભામાં બધી બતની કામગીરીની વિગતવાર ચર્ચા-વિચારણા કરવામાં આવી હતી, અને છેવટે નીચે મુજબ ૮ સમિતિઓની રચના કરવામાં આવી હતી; અને દરેક સમિતિના કન્વીનર નક્કી કરીને, દરેક સમિતિ પોતાની કામગીરી સરખી રીતે બજાવતી રહે, એની દેખરેખ રાખવાની જવાબદારી એમને સોંપવામાં આવી હતી—

- (૧) મહોત્સવ સમિતિ (નવ સભ્યો); કન્વીનર, શ્રી ચંદ્રકાંત ચુનીલાલ મશરૂવાળા.
- (૨) લોજન સમિતિ (વીસ સભ્યો); કન્વીનર, શ્રી જયંતીલાલભાઈ ભાઉ.
- (૩) ઉતારા સમિતિ (સાત સભ્યો); કન્વીનર, શ્રી નંદલાલ ચુનીલાલ શાહ.
- (૪) વિધિવિધાન સમિતિ (પાંચ સભ્યો); કન્વીનર, શ્રી ફૂલચંદ છગનલાલ સલોત.

- (૫) માહિતી તથા પ્રચાર સમિતિ (નવ સભ્યો); કન્વીનર, શ્રી મહેન્દ્રભાઈ પી. ફડિયા.  
 (૬) સ્વયંસેવક સમિતિ (આઠ સભ્યો); કન્વીનર, શાંતિલાલ કેશવલાલ શાહ  
 (૭૩ ખાણુભાઈ)  
 (૭) વરઘોડા સમિતિ ( છ સભ્યો ).  
 (૮) નાણાં સમિતિ ( નવ સભ્યો ).

શ્રી કલ્યાણભાઈ પી. ફડિયાએ બધી સમિતિઓની કામગીરીની દેખરેખ રાખવાની અને એમને જરૂરી સલાહ-સૂચના અને સહાય આપવાની મહત્ત્વની અને પાયાની કામગીરી સંભાળી હતી; અને આ કામગીરીમાં એમણે પંડિત શ્રી મફતલાલ ખંવેરચંદ ગાંધીને પોતાની સાથે રાખ્યા હતા.

આ રીતે સમિતિઓની રચના કરીને દરેક સમિતિના કન્વીનરના હાથ નીચે, જે તે સમિતિએ બજાવવાની કામગીરીને ધ્યાનમાં લઈને, એની જરૂરિયાત મુજબ, બુદ્ધી બુદ્ધી સંખ્યાના કાર્યકરો મૂકવામાં આવ્યા હતા.

આ પ્રકારની ગોઠવણ થયા પછી હવે વ્યવસ્થાતંત્ર અંગે વિશેષ ચિંતા કે વિચારણા કરવાની ન હતી, પણ ૩૦મી જાન્યુઆરીથી શરૂ થતા દસ દિવસના મહોત્સવને શાનદાર રીતે કામિયાબ બનાવવા માટે, સમયસર પાલીતાણા પહોંચી જઈને, સૌએ કામે લાગી જવાનું હતું. વિશેષ આનંદ ઉપજાવે એવી વાત તો એ હતી કે, આ વ્યવસ્થાતંત્રમાં જેમને જેમને પોતાની સેવાઓ આપવાનો અવસર મળ્યો એમણે એને, લેશ પણ ભારરૂપ માનવાને બદલે, એક અર્પૂર્વ પુણ્ય પ્રસંગમાં સામેલ થવાનો અણુમોલ અવસર મળ્યો માનીને, પોતાના પરમ સહભાગ્યરૂપે ઉમંગથી વધાવી લીધા હતાં. એટલે પછી સૌ પોતપોતાના કામમાં પૂરા ઉત્સાહથી પરોવાઈ જાય એમાં શી નવાઈ? સૌનાં અંતરમાં બાણે એક જ સાદું શુંજતો હતો : “ અવસર ખેર ખેર નહીં આવે ! ” આવો લાખેણો અવસર ફરી ફરી ક્યાં મળવાનો હતો ? એનો તો બને તેટલો વધુ લાભ લઈ લીધો જ સારો !

દસ દિવસ સુધી ચાલેલા આ મહાન પુણ્ય અવસરની ઉજવણી ચાદગાર, ઐતિહાસિક, સર્વાંગસંપૂર્ણ અને શાનદાર થઈ શકી એનો ચશ જેમ આ મહોત્સવ ઉપર હાજર રહેલ ભાવિક ચતુર્વિધ શ્રીસંઘને ઘટે છે, તેમ ઉજવણી અંગેની નાની-મોટી તમામ પ્રકારની વ્યવસ્થા સાચવવાની જવાબદારીને સારી રીતે પૂરી કરનાર આ સમિતિઓના બધા ધ્યેયનિષ્ઠ કાર્યકરોને તેમ જ પેઢીના સંચાલકોને પણ ઘટે છે.

ખર્ચની ગોઠવણ—દેશભરના જૈન સંઘમાં મહોત્સવ નિમિત્તે જે ઉત્સાહ બાળ્યો હતો તે જોતાં, એને સફળ બનાવવા માટે જેમ વ્યવસ્થિત અને વિશાળ વ્યવસ્થાતંત્રની જરૂર હતી તેમ, હબરો કે લાખેણા ખર્ચને સરળતાથી પહોંચી શકાય એવી આર્થિક

વ્યવસ્થા કરવાની પણ જરૂર હતી. જુદી જુદી સમિતિઓની રચના દ્વારા એક સમર્થ વ્યવસ્થાતંત્ર તો ઊભું થઈ ગયું હતું. એટલે હવે ખર્ચને પહોંચી વળવા માટે આર્થિક જોગવાઈ જ કરવાની આકી હતી. આ માટે એક નાણું સમિતિની તો રચના કરવામાં આવી જ હતી. ઉપરાંત આ માટે કંઈક વ્યવહારુ યોજના કરવાની પણ જરૂર હતી. આ માટે પેઢીએ એવી યોજના કરી હતી કે, “પ્રતિષ્ઠાનું સાધારણ ખાતું” નામે એક ખાસ ખાતું શરૂ કરીને એક વ્યક્તિ પાસેથી એક હજાર રૂપિયાના હિસાબે જુદા જુદા ગૃહસ્થો પાસેથી ફાળો એકત્ર કરવો; અને એ રીતે એક સારું એવું ભંડોળ ઊભું કરવું. આ માટે પેઢીએ જે કાંઈ સામાન્ય પ્રયત્ન કર્યો એટલા માત્રથી મહોત્સવના ખર્ચને ખૂબ સારી રીતે પહોંચી વળી શકાય એટલો સારો ફાળો એકત્ર થઈ ગયો હતો. આ વાત ઉપરથી પણ સકલ શ્રીસંઘને આ ઉત્સવ માટે કેટલો બધો ઉમંગ હતો, અને પેઢી ઉપર અને એની કાર્યશક્તિ ઉપર કેટલો બધો ઇતખાર છે, એ જાણી શકાય છે.

**વધેલા પૈસા પાછા આપ્યા**—આ બાબતનું વિશેષ ઊજળું અને ખૂબ પ્રશંસા માગી લે એવું પાસું તો એ છે કે, પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવના ખર્ચના હિસાબો વખતસર નક્કી થઈ ગયા પછી, આ ખાતામાં ખર્ચ કરતાં આવકનો વધારો રહેલો જણાયો, એટલે પેઢીના વહીવટદાર દ્રુષ્ટીઓએ આવો ફાળો આપનાર પ્રત્યેક વ્યક્તિને એક હજારે ત્રણસો રૂપિયા પાછા આપી દીધા! આ બનાવ અતિ વિરલ છે અને એ પેઢીની ઉજ્જવળ કારકિર્દીમાં વિશિષ્ટ યશસ્વળીરૂપ બની રહે એવો છે. ભાવિક જનોએ ભાવોદ્વાસપૂર્વક આપેલાં અને પોતાના કબજામાં આવી ગયેલાં નાણાં, આ રીતે, પાછા આપી દેવાનું કોને સૂઝે કે કોને ગમે લલા ? છતાં પેઢીએ એમ કરી બતાવ્યું; અને એમ કરીને પેઢીએ એક ઉત્તમ દાખલો બેસાર્યો છે, એમાં શક નથી.

**પ્રેસકોન્ફરન્સ**—આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ માટે દેશના હર હરના અને નજીકના પ્રદેશોના જૈન સંઘોમાં જાગેલ ઉદ્દાસના તથા આ ઉત્સવની ઉજવણીને લગતા જે થોડા-ઘણા પણ સમાચારો અખબારી આલમ સુધી પહોંચતા હતા અને અખબારોમાં પ્રગટ થતા હતા, તે ઉપરથી તેમ જ આ અર્પૂર્વ પુણ્ય પ્રસંગની વધારે માહિતી અખબારો દ્વારા જનતા સુધી પહોંચી શકે એ ઉદ્દેશથી, શ્રી મહેન્દ્રભાઈ પી. ફડિયા અને જાહેર અખબારોના એજન્ટ નવનીતલાલ એન્ડ કંપનીવાળા શ્રી રમણભાઈ મોહનલાલ ગાંધીને એવો વિચાર આવ્યો કે, આ પ્રસંગ નિમિત્તે એક પ્રેસકોન્ફરન્સ યોજાવવામાં આવે તો તે ઘણી ઉપયોગી થાય. આ ઉપરથી તા. ૨૯-૧-૭૬ ને ગુરુવારના રોજ બપોરના, શેઠશ્રી કરતુરભાઈ લાલભાઈના સાંનિધ્યમાં, પેઢીના કાર્યાલયમાં, એક પ્રેસકોન્ફરન્સ યોજાવવામાં આવી હતી. આ પ્રસંગે પેઢીના દ્રુષ્ટીઓ ઉપરાંત અમદાવાદ સંઘના કેટલાક અગ્રણીઓ અને કાર્યકરો પણ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. આ પ્રેસકોન્ફરન્સમાં નીચે મુજબ ૧૪ અખબારો કે સમાચાર-સંસ્થાઓના પ્રતિનિધિઓએ હાજરી આપી હતી—



અમદાવાદનાં અખબારો

૧. ધી ટાઇમ્સ ઓફ ઈન્ડિયા
૨. ગુજરાત સમાચાર
૩. સંદેશ
૪. જનસત્તા
૫. પ્રભાત
૬. જ્યહિંદ
૭. વેસ્ટર્ન ટાઇમ્સ
૮. ઈન્ડિયન એક્પ્રેસ

બીજાં અખબારો

૯. જન્મભૂમિ, મુંબઈ
૧૦. ગુજરાત મિત્ર, સૂરત
૧૧. નવભારત ટાઇમ્સ, દિલ્લી

સમાચાર-સંસ્થાઓ

૧૨. ઓલ ઈન્ડિયા રેડિયો
૧૩. હિંદુસ્તાન સમાચાર
૧૪. પી. ટી. આઈ.

શેઠશ્રી કર્તુરભાઈ એ સૌને આવકાર આપીને શ્રી શત્રુંજય તીર્થને લગતી તથા આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢીને લગતી કેટલીક માહિતી આપી હતી અને શ્રી શત્રુંજય તીર્થમાં ઊજવવામાં આવનાર પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ સંબંધી તેમ જ ગિરિરાજ ઉપર બનેલ નૂતન બાવન જિનાલય જિનપ્રાસાદ અંગેની વિશેષ સમજૂતી આપી હતી. આ ઉપરાંત શેઠશ્રીએ જુદા જુદા પત્રોના પ્રતિનિધિઓએ પૂછેલ સંખ્યાબંધ પ્રશ્નોના સંતોષકારક ખુલાસા આપ્યા હતા.

નકરાથી પ્રતિષ્ઠાને આદેશ આપવાની પેઢીએ સ્વીકારેલી પદ્ધતિનો વિરોધ કરવાની જે લોકોએ ઝૂંબેશ ઉપાડી હતી એમણે, પોતાના વિરોધી પ્રચારને વ્યાપક બનાવવા માટે, અખબારોનો પણ સારા પ્રમાણમાં આશ્રય લીધો હતો. આથી વર્તમાનપત્રોના પ્રતિનિધિઓમાં નકરાની પદ્ધતિ અને ઉછામણી (બોલી) બોલવાની પદ્ધતિ અંગે એક જાતનું કુતૂહલ પ્રવર્તતું હતું. એટલે કેટલાક પ્રેસ-પ્રતિનિધિઓએ આ અંગે પણ પ્રશ્નો પૂછ્યા હતા. શેઠશ્રી કર્તુરભાઈ એ આ અંગે જ્ઞાન પ્રજ્વાલિકાની સવિસ્તર સમજૂતી આપીને બધાને વસ્તુસ્થિતિનો ખ્યાલ આપ્યો હતો અને આમાં પેઢીએ કરી જ ભૂલ નથી કરી એમ ભારપૂર્વક કહ્યું હતું.

આ બધી વાતચીતને અંતે શેઠશ્રીએ સાડાચારસો વર્ષ પછી આ તીર્થ ઉપર ઊજવવામાં આવનાર આ મહોત્સવને નજરે જોવા આવવાનું બધા પ્રેસ-પ્રતિનિધિ ભાઈ-ઓને આમંત્રણ આપ્યું હતું અને એમને લઈ જવા-લાવવાની તથા પાલીતાણામાં રહેવા વગેરેની બધી સગવડ મહોત્સવ-સમિતિ તરફથી કરવામાં આવશે, એમ જણાવ્યું હતું.

આ પ્રેસકોન્ફરન્સ પછી, આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવના સમાચાર, અખબારોની પાંખે ચડીને, આખા દેશમાં, ઠેર, ઠેર, સારા પ્રમાણમાં પહોંચી ગયા હતા, એ કહેવાની જરૂર નથી.

## મહોત્સવ માટેની વ્યવસ્થા

ઉમંગલરી ધર્મલાવના, એ જેમ લાવિકના અંતરને સ્પર્શી જાય છે, એમ જન-સમૂહને માટે પણ એ પ્રેરણારૂપ બની રહે છે. જ્યોત જ્યોતને પ્રગટાવે એમ, આવી ધર્મલાવના અનેક લાવિક આત્માઓના અંતરમાં લાવનાની જ્યોત પ્રગટાવે છે અને એમને આત્મસાધનાના સર્વમંગલકારી માર્ગે પ્રયાણ કરવા પ્રેરે છે. અંતરમાં ધર્મલાવના બગવી, એ મોટું સફલાગ્ય સમજવું. એનું મૂલ્ય કોણ આંકી શકે? એ તો દેવોનેય દુર્લભ છે અને એની પ્રાપ્તિ એ માનવજીવનનો અનેરો લહાવો છે. આવી ધર્મલાવના આગળ તો દેવોય દાસ બનીને એને વંદના કરે છે.

ગિરિરાજ શ્રી શત્રુજય મહાતીર્થ ઉપરનો પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ એ કોઈ એક નગર, સંસ્થા, મંડળ કે ગઢનો મહોત્સવ ન હતો, પણ એ તો દેશભરના જૈન સંઘોનો (જૈન પ્રવેતાંબર મૂર્તિપૂજક સંઘ સમસ્તનો) મહોત્સવ હતો; અને આ પુણ્ય અવસર નિમિત્તે ચતુર્વિધ શ્રીસંઘમાં ઉમંગલરી ધર્મલાવનાની જે ભરતી આવી હતી અને તેથી એણે જે ઉલ્લાસથી આ મહોત્સવમાં ભાગ લીધો હતો તે અંતરને લાગણીભીતું બનાવી મૂકે એવી બીના હતી.

આ અવસરને જીવનનો એક લાખેણો અવસર લેખીને દેશના દૂર દૂરના અને નજીકના ભાગોમાંથી કેવા કેવા ચાત્રિકો, કેટલી મોટી સંખ્યામાં પ્રભુ-પ્રતિમાને પ્રતિષ્ઠિત કરવાનો લાલ લેવા તેમ જ એને નયને નીરખવા માટે આ પ્રસંગે હાજર રહીને પોતાના જીવનને કૃતાર્થ કરવા આવ્યા હતા એમાં સફળસ્થોય હતા અને સન્નારીઓય હતી; વૃદ્ધાય હતા અને પ્રૌઢો, યુવાનો અને બાળકોય હતા; તવંગરોય હતા અને મધ્યમ સ્થિતિના તથા ગરીબોય હતા; સશક્તોય હતા; અને અશક્તોય હતા; અરે, કેટલીક તો અપંગ કહી શકાય એવી વ્યક્તિઓ પણ આવી હતી! સૌનાં અંતરમાં એક જ લાવના ગુંજતી હતી કે, આવો અવસર કંઈ વારંવાર આવતો નથી. એટલે એની ધર્મલાવનાની ભાગીરથીમાં પુણ્યસ્નાન કરી લીધું જ સારું! આવી આંતરિક લાવનાનાં દોષો બહેનો-ભાઈઓ ઉત્તરોત્તર વધુ ને વધુ સંખ્યામાં આવતાં ગયાં અને આ મહોત્સવને ગૌરવશાળી અને શોભાભર્યો બનાવતાં રહ્યાં. પ્રતિષ્ઠાના દિવસે તો આ સંખ્યા પચીસેક હજારના આંકનેય વટાવી ગઈ હતી. અને નવસોથી એકહજાર જેટલાં પૂજ્ય શ્રમણુ ભગવંતો તથા પૂજ્ય સાધ્વીજી મહારાજોની ઉપસ્થિતિથી આ મહોત્સવ વિશેષ માહિમાવતો બન્યો હતો.

આ મહોત્સવની ગિરિરાજ ઉપર તથા શ્રી પાલીતાણુ શહેરમાં ઉજવણી થઈ શકે

એ માટે વિ. સં. ૨૦૩૨ના પોષ વદિ ૧૪, તા. ૩૦-૧-૧૯૭૬, શુક્રવારથી માહ સુદિ ૮, તા. ૮-૧-૧૯૭૬, રવિવાર સુધીનો દસ દિવસનો વિવિધ પ્રકારનો નીચે મુજબ કાર્યક્રમ નક્કી કરવામાં આવ્યો હતો—

૧. પોષ વદિ ૧૪, તા. ૩૦-૧-૭૬, શુક્રવાર, મહોત્સનો પ્રારંભ, સવારે ૧૦-૧૫ વાગતાં કુંભસ્થાપનાદિ તથા પંચકલ્યાણુક પૂજા.
૨. પોષ વદિ, ૦), તા. ૩૧-૧-૭૬, શનિવાર, સવારના ૧૦ વાગતાં નવપદ્મની પૂજા.
૩. મહા સુદિ ૧, તા. ૧-૨-૭૬, રવિવાર, ,, ,, ,, નવાણુપ્રકારી પૂજા.
૪. ,, ,, ૨, તા. ૨-૨-૭૬, સોમવાર, ,, ,, ,, ખાર વ્રતની પૂજા.
૫. ,, ,, ૩, તા. ૩-૨-૭૬, મંગળવાર, ,, ,, ,, અંતરાયકર્મનિવારણુ પૂજા.
૬. ,, ,, ૪, તા. ૪-૨-૭૬, બુધવાર, ,, ,, ,, નવગ્રહ આદિ પાટલા પૂજા.
૭. ,, ,, ૫, તા. ૫-૨-૭૬, ગુરુવાર, ,, ૬-૩૦,, સર્વ જ્ઞાનર્ષિઓને અદાર અભિષેક, ચૈત્યાભિષેક તથા ધ્વજદંડ-કલપાભિષેક.
૮. ,, ,, ૬, તા. ૬-૨-૭૬, શુક્રવાર, ,, ૧૦-૦૦ વાગતાં સંક્ષિપ્ત નંદાવર્ત-પૂજા, અપોરના ૨-૦૦ વાગતાં શ્રી પાલીતાણુ શહેરમાં રથયાત્રાનો વરઘોડો.
૯. ,, ,, ૭, તા. ૭-૨-૭૬, શનિવાર ,, શ્રી જ્ઞાનર્ષિઓની પ્રતિષ્ઠા સવારના ૯ કલાક, ૩૬ મિનિટ, ૫૪ સેકન્ડે. તથા અપોરના વિજયમુહૂર્તે શ્રી શાંતિસ્નાત્ર.
૧૦. ,, ,, ૮, તા. ૮-૨-૭૬, રવિવાર, સવારના ૧૦ વાગતાં દ્વારોદ્ઘાટન તથા સત્તરલેદી પૂજા.

નોંધ—શરૂઆતમાં બધા કાર્યક્રમો ગિરિરાજ ઉપર ઊજવવાનું નક્કી કરીને ઉપર પ્રમાણે જાહેરાત કરવામાં આવી હતી, પણ વધારે યાત્રિકો પૂજાઓનો લાભ લઈ શકે એટલા માટે, એમાં ફેરફાર કરીને, તા. ૩૦-૧-૭૬ થી તા. ૪-૨-૭૬ સુધીના છ દિવસોની પૂજાઓ, પાલીતાણુ શહેરમાં નજરબાગમાં, અપોરના, ભણાવવામાં આવી હતી. અને રાત્રે નજરબાગમાં ભાવના ઝેસતી હતી. રોજેરોજનાં ધર્માતુષ્ઠાનો તથા ધર્મક્રિયાઓની ઉછામણી પણ આગલા દિવસે ભાવના વખતે, નજરબાગમાં જ, બોલાવવામાં આવતી હતી.

આ બધા કાર્યક્રમો ગિરિરાજ ઉપર તથા પાલીતાણુ શહેરમાં એટલા મોટા પાયા ઉપર અને એટલા ઉત્સાહથી ઊજવાયા હતા અને એમાં ચતુર્વિધ સઘે એવા હર્ષોલ્લાસથી ભાગ લીધો હતો કે એનું દશ્ય દેવનેય દુર્લભ કહી શકાય એવું અદ્ભુત અને અલૌકિક

હતું. આ સમગ્ર મહોત્સવ કેટલો બધો વિશાળ અને હૃદયસ્પર્શી હતો એનો ખરો ખ્યાલ તો જેમણે જેમણે એને નયને નિહાળવાનો લહાવો લીધો હોય એમને જ આવી શકે. એનું હૂબહૂ વર્ણન કરવામાં તો શબ્દો ઓછા પડે અને ભાષા એને પૂરો ન્યાય ભાગ્યે જ આપી શકે એવી સ્થિતિ છે. અને છતાં, આ મહોત્સવમાં શામેલ નહીં થઈ શકનાર ધર્માનુરાગી જનોને તેમ જ આપણી ભવિષ્યની પેઢીને આ સમારોહની વ્યાપકતા અને ભવ્યતાની થોડીક પણ ઝાંખી કે ઝલક કરાવવી હોય તો, એ માટે ભાષાનો જ આશ્રય લેવો રહ્યો.

ત્યારે હવે આ ઉજવણી માટે કરવામાં આવેલી વ્યવસ્થા ની વિગતોનું, યથાશક્ય વિસ્તારથી, દર્શન-વર્ણન કરવા પ્રયત્ન કરીએ.

### વ્યવસ્થા

આ મહોત્સવની સફળ ઉજવણી માટે પાલીતાણા શહેરમાં જે વ્યવસ્થા કરવામાં આવી હતી, તેનું પહેલાં દર્શન કરીએ.

જુઓ, આ છે પાલીતાણાનું રેલ્વેસ્ટેશન અને સ્ટેટ ટાન્સપોર્ટની બસોનું સ્ટેશન. ખૂબ સ્થાનોએ યાત્રિકોને ઉત્સવ સંબંધી પ્રાથમિક માહિતી મળી રહે એવાં બોર્ડો મૂકવામાં આવ્યાં છે, અને વિશેષ માહિતી ક્યાંથી મળી શકશે એ પણ એમાં સૂચવવામાં આવ્યું છે. દરરોજ રેલ્વે મારફત તથા બસો મારફત સેંકડોની સંખ્યામાં આવતાં યાત્રિકો આ પ્રાથમિક માહિતી મેળવીને તથા ઉતારા સમિતિનો સંપર્ક સાધીને પોતાના ઉતારા વગેરેની વ્યવસ્થા કરવામાં લાગી જતાં હતાં.

ઉતારાની સગવડ—આટલાં બધાં યાત્રિકો સરખી રીતે રહી શકે એવી ઉતારાની વ્યવસ્થા કરવાનું કામ, દરેક યાત્રા-મેળાના પ્રસંગની જેમ જ, આ વખતે પણ ઘણું અટપટું અને મુશ્કેલ હતું. આ મુશ્કેલી વધારે ઘેરી તો એ કારણે બની હતી કે આવડા મોટા ઉત્સવ માટે જે સંસ્થાના નામથી આમંત્રણ-પત્રિકા કાઢવામાં આવી હતી, તે શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીના વહીવટમાં, પાંચ બંગલા, વડો, હજારીનિવાસ, બમનગરવાળી, ઘોઘાવાળી અને મગન-મોદીની એમ ફક્ત છ જ ધર્મશાળાઓ છે. અને, આ વખતે, જેમને જેમને પ્રતિષ્ઠા કરવાના આદેશો મળ્યા હતા, તે પાંચસો જેટલા ભાવ્યશાળીઓના ઉતારાની વ્યવસ્થા કરી આપવાની જવાબદારી એણે પૂરી કરવાની હતી. ઉતારાની વ્યવસ્થા યાત્રિકોને માટે ઓછી તકલીફ-વાળી થાય એ માટે અગમચેતી વાપરીને, શરૂઆતમાં, પેઢીના દ્રુષ્ટીઓએ અને પછીથી ઉતારા સમિતિના મેમ્બરોએ, પાલીતાણાની જુદી જુદી ધર્મશાળાઓના સંચાલકો સાથે વાતચીત કરીને દરેક ધર્મશાળામાંથી બની શકે તેટલી વધુ ઓરડીઓની વ્યવસ્થા પેઢીને સોંપવા જણાવ્યું હતું; અને એને લીધે કેટલીક ધર્મશાળાઓના સંચાલકોએ, વખતને

પારખીને, આવી સગવડ પેઢીને કરી આપી હતી. આ ઉપરાંત, કેટલીક સ્કૂલોમાં પણ યાત્રિકોને ઉતારવાની ગોઠવણ કરવામાં આવી હતી. અને, વિશેષ જરૂર જણાય તો ઉપયોગમાં લઈ શકાય એ માટે, નજરખાજમાં પણ મોટા શમિયાના ઊલા કરવામાં આવ્યા હતા, અને વધારે શમિયાના અનામત પણ રાખવામાં આવ્યા હતા. આવાં બધાં પ્રયત્નોને લીધે તેમ જ ધર્મશાળાઓના સંચાલકો પાસેની વિપુલ સામગ્રી તથા સગવડને લીધે આ મહોત્સવ ઉપર આવેલ વિશાળ જનસમુદાયને માટે ઉતારાની વ્યવસ્થા એકંદર સંતોષકારક અને ઓછી તકલીફવાળી થઈ હતી, એમ દેખાતું હતું. વળી આ મહોત્સવ માટે રચવામાં આવેલ જુદી જુદી સમિતિઓ એકબીજાના સંપર્કમાં રહીને સહકારથી કામ કરી શકે એ માટે એમનો ઉતારો પંજળી ધર્મશાળામાં એક સ્થાને જ રાખવામાં આવ્યો હતો. શિયાળાના સમયમાં યાત્રિકોની આટલી મોટી સંખ્યાને પાથરવા-ઓઢવાનું પાગરણ પૂરતા પ્રમાણમાં મળી રહે એ માટે બહારગામથી ગાદલાં તથા રત્નઈ ઓ હનરોની સંખ્યામાં પેઢીએ મંગાવી રાખ્યાં હતાં.

**કાયદો અને વ્યવસ્થાનો અંદોળસ્ત—**દસ દિવસ સુધી ચાલનાર અને હનરો યાત્રિકોની ઉપસ્થિતિથી હીપી ઊઠનાર આ વિરાટ મહોત્સવ દરમ્યાન કોઈ પણ બતની અવ્યવસ્થા કે અશાંતિ ઊભી થવા ન પામે અને બધા કાર્યક્રમો, યોજના મુજબ, સફળ રીતે ચાલતા રહે એ માટે જરૂરી પોલીસ-અંદોળસ્ત પણ કરવામાં આવ્યો હતો.

**શહેરનો શણગાર—**પાલીતાણા શહેરના પ્રવેશસ્થાનથી તે ઠેઠ જયતલાટી સુધી ઠેર ઠેર ધનપતાકાઓ બાંધીને તથા કમાનો ઊભી કરીને શહેરને શણગારવામાં આવ્યું હતું અને મોટા ભાગની ધર્મશાળાઓએ વીજળીની રંગબેરંગી રોશનીથી પોતાની ઇમારતોને ઝળહળતી બનાવી હતી. ધર્મશાળાઓ વગેરેનાં મકાનો રોશનીથી વધારે શોભાયમાન બને એ માટે રોશનીની હરીફાઈ પણ યોજવામાં આવી હતી. અને શ્રેષ્ઠ રોશની કરનારને ઇનામ આપવાની બહેરાત કરવામાં આવી હતી. આને લીધે પાલીતાણા શહેર એવું શોભાયમાન બની ગયું હતું કે જેથી કોઈ અભણ્યા આગંતુકને પણ એમ લાગે કે, આ શહેરમાં કોઈક મોટો સમારોહ ઊજવાઈ રહ્યો છે. આ પ્રમાણે પાલીતાણા શહેરે કોઈ ઔર શોભા ધારણ કરી હતી, જે સર્વથા પ્રસંગને અનુરૂપ જ હતી; અને સૌએ એમાં હોંશથી પોતાનો સાથ પણ આપ્યો હતો.

**જમવાની જગી અને આદર્શ વ્યવસ્થા—**આ મહોત્સવ ધારણા મુજબ સફળ થયો અને સૌકોઈ એનાં સુમધુર સ્મરણો પોતાની સાથે લઈ ગયાં, એમાં આ પ્રસંગે ઘણા મોટા પાયા ઉપર કરવામાં આવેલ જમણ માટેની દાખલારૂપ વ્યવસ્થાનો ફાળો અસાધારણ હતો એમ કહેવું જોઈએ. ખીજી બધી સગવડ સારી અને સંતોષકારક

હોય, પણ જો જમવાની સગવડ અગવડવાળી અને ખામી ભરેલી હોય તો એથી બીજી રીતે શાનદાર અનેક પ્રસંગનો મહિમા પણ ઘણો ઝાંખો થઈ જાય છે—પછી એ પ્રસંગ વ્યાવહારિક હોય કે ધાર્મિક, એ સૌકોઈના નતઅનુભવની વાત છે. તેથી આ પ્રસંગે આ માટે રસોડા સમિતિએ પૂરેપૂરી તકેદારી રાખી હતી. અને રસોઈની સામગ્રીમાં, ફર-રોજ ખનાવવામાં આવતી ગુદી ગુદી વાનીઓમાં, જમવા બેસવાની તથા પીરસવાની વ્યવસ્થામાં, જમવાનાં તથા રસોઈ માટેનાં વાસણોમાં તેમ જ એવી જ બીજી કોઈ પણ ખાખતમાં ખામી રહેવા ન પામે એ માટે જે વ્યવસ્થા કરવામાં આવી હતી, એમાં આ સમિતિ આવા અટપટા અને અપચત અપાવે એ વિષયમાં પણ કેવી કાર્યકુશળતા, દીર્ઘદષ્ટિ અને કાર્યસૂઝ ધરાવે છે એ સ્પષ્ટ દેખાઈ આવતું હતું. જાણે એમ જ લાગતું હતું કે, દસ-બાર દિવસ માટે, આ સમિતિના મેવડીઓ અને કાર્યકરો પોતાનાં ઊંઘ-આરામને અને પોતાની નત સુધ્ધાને વીસરી ગયા હતા ! કેવા કેવા શ્રીમંત અને સુખી મહાનુભાવો પ્રતિષ્ઠા જેવા પ્રભુના કાર્યમાં કેવા તન્મય બની ગયા હતા ! આવી તમન્ના અને તન્મયતાએ જ આવા જંગી કાર્યમાં એમને આટલો બધો યશ અપાવ્યો હતો. આની થોડીક વિગતો જોઈએ.

આ છે વિશાળ રસોડું. અહીં આઠેક હજારથી લઈને પચીસ હજાર માણસ જમી શકે એટલી બધી રસોઈ રાંધી શકાય એવાં મોટાં મોટાં અને તે પણ નવાં ખરીદેલાં વાસણો જેવા મળે છે ! સંજ્યાબંધ કુશળ રસોઈયાઓ ત્યાં દિવસભર કામ કરે છે અને, જરૂર લાગે ત્યારે, પકવાન વગેરે ખનાવવામાં રાત્રીને પણ દિવસની જેમ જ ગણીને કામ કરતા રહે છે !

આ છે જમવાનો વિશાળ મંડળ. એની વ્યવસ્થા તો ખરેખર હેરત પમાડે એવી છે. એકીસાથે બત્રીસસો માણસો જમવા બેસી શકે એ રીતે, મોટાં મોટાં પાટિયાં જડીને કરવામાં આવેલી ખાંકડા અને ટેબલની ગોઠવણ ત્યાં જેવા મળે છે. જમનારને એલ્યુમિનિયમનાં નવાં હળવાકૂલ થાળી, વાડકો અને ખ્યાલો ચોખ્ખાં આપવામાં આવે છે. અને પીરસવાની સગવડ પણ એવી સારી છે કે, વગર માગ્યે જ બધી વાનીઓ તેમ જ પાણી એવી રીતે મળતાં રહે છે કે જાણે યાંત્રિક રચના જ જોઈત્યો ! અને આટલાં બધાં માણસો જમીને ઊભા થાય અને તરત જ બીજી પંગત જમવા બેસે ત્યારે પણ ન ત્યાં ગંદકીતું નામ કે ન એઠવાડનો દાણો સરખોય હોય ! બેસવાની જગ્યા પણ એવી જ ચોખ્ખી ! તેમ જ જમીન ઉપર કે આસપાસ કયાંય કાદવ-કીચડ પણ જેવા ન મળે. બપોરના બે વાગ્યાથી તે સાંજના છએક વાગ્યા સુધીમાં આવી મોટી મોટી અનેક પંગતો-માં હજારો માણસો જમી જાય, છતાં સાંજે જુઓ તો બધું બિલકુલ ચોખ્ખું જ હોય.

વળી એકાસણાં કે બેસણાંનું તપ કરનારાઓ તથા ગરમ પાણી વાપરનારાઓ જમીન પર એકીસાથે બસોની સંખ્યામાં બેસી શકે એવી સગવડ પણ આ મંડપમાં કરવામાં આવી હતી.

જમવા માટેની આ બધી વ્યવસ્થા શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીના વંડામાં કરવામાં આવી હતી.

દસ દિવસના આ મહોત્સવ દરમ્યાન માહ શુદ્ધિ ૨ થી માહ શુદ્ધિ ૭ (તા. ૨-૨-૭૬ થી તા. ૭-૨-૭૬) સુધી છ દિવસની નવકારશી શુદ્ધા શુદ્ધા સદ્ગૃહસ્થો તરફથી કરવામાં આવી હતી. એમાં પહેલે દિવસે આઠેક હજાર માણસો અને પ્રતિષ્ઠાને દિવસે વીસેક હજાર માણસો જમ્યાં હોવા છતાં, જમનારાઓની સંખ્યામાં ઘણો વધારો થવાને કારણે પણ, વ્યવસ્થા કે સ્વચ્છતામાં કોઈ પણ ખતની ખામી આવવા ખામી ન હતી, એ આ પ્રસંગની અસાધારણ વિશેષતા હતી. શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈ એ પોતે તથા પેઢીના બધા દુસ્ટીઓએ પણ નવકારશીના આ જમણને લાલ લીધા હતા અને તેથી શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈ એ આ સુંદર વ્યવસ્થાની અને ત્યાંની આદર્શ સ્વચ્છતાની, ખતઅનુભવને આધારે, જે પ્રશંસા કરી હતી તે બિલકુલ ચર્ચાર્થ હતી અને એમાં અનેક પ્રશંસકોની લાગણીનો પડઘો રહેલો હતો એમાં શક નથી. પાલીતાણા શહેરના અને આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવના ઇતિહાસમાં નવકારશીની આ વ્યવસ્થા ચિરસ્મરણીય બની રહેશે અને એના સંચાલકોની યશોગાથા સંલગ્નાવતી રહેશે.

માહ શુદ્ધિ ૮ના દ્વારોદ્ઘાટનના દિવસે યાત્રિકોની સંખ્યા સારા પ્રમાણમાં ઓછી થઈ જવાની શક્યતા હતી, કારણ કે આસપાસનાં ગામોમાંથી આવેલ યાત્રિકો પ્રતિષ્ઠાના દિવસથી જ વિદાય થવા લાગ્યાં હતાં; એટલે યાત્રિકો માટે આઠમા દિવસની જમવાની વ્યવસ્થા સારુ, ત્રણ મહાતુલાવો તરફથી, શ્રી સિદ્ધક્ષેત્ર જૈન ભોજનશાળામાં, સવારથી સાંજ સુધીને માટે, સ્વામીવાત્સલ્યનું જમણ રાખવામાં આવ્યું હતું; અને એનો લાભ પાંચેક હજાર યાત્રિકોએ લીધા હતા.

આ ઉપરાંત વિધિ કરનારાઓ તથા બીજી સમિતિઓના કાર્યકરો એ ટંક જમી શકે અને સવારનો નાસ્તો કરી શકે એવી પણ ગોઠવણ કરવામાં આવી હતી.

**માહિતી-કેન્દ્ર**—શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢીનું કાર્યાલય પાલીતાણામાં જસ-કોસ્તી ધર્મશાળામાં આવેલું છે. વીજળીની રેશની અને પ્રવેશદ્વાર આગળ બાંધેલ મંડપથી એ સૌકોઈનું ધ્યાન ખેંચતું હતું. પ્રતિષ્ઠાના વિવિધ કાર્યક્રમોની વિગતવાર જાણકારી યાત્રાળુઓને મળી શકે અને કોઈ પણ બાબત અંગે યાત્રિકો પૂછપરછ કરી શકે, એટલા માટે પેઢીની બહારના ભાગના મોટા ઓટલા ઉપર પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ માહિતી

કેન્દ્ર રાખવામાં આવ્યું હતું. અહીંથી સવારના નવ વાગતાંથી તે રાતના અગિયાર વાગતાં સુધી યાત્રિકોની પૂજાપરછના ખુલાસા આપવામાં આવતા હતા. ઉપરાંત સમય સમયના કાર્યક્રમની તથા પ્રતિષ્ઠાને લગતી બીજી બાબતોની માહિતી જુદા જુદા સ્થળે રહેલાં યાત્રિકો સુધી પહોંચતી કરવા માટે ટહેલિયા મારફત જાહેરાત કરવામાં આવતી હતી, તથા પત્રિકાઓ છપાવીને પણ બધી ધર્મશાળાઓમાં વહેંચવામાં આવતી હતી. વળી, ઘોડાગાડીમાં લાઉડસ્પીકર ગોઠવીને એ દ્વારા, સ્વયંસેવક લાઈઓ શહેરમાં ઠેર ઠેર, જે તે સમયે થનાર કાર્યક્રમોની સમયસર જાણ કરતા રહેતા હતા.

**નજરબાગમાં વિશાળ મંડપ**—શ્રી સિદ્ધક્ષેત્ર જૈન શ્રાવિકાશ્રમની નજીકમાં વિશાળ ખુલ્લું મેદાન આવેલું છે, જે નજરબાગના નામથી ઓળખાય છે. અહીં વિશાળ મંડપ બિલો કરીને એની આગળ બિરુડું સુંદર પ્રવેશદ્વાર મૂકવામાં આવ્યું હતું અને મંડપમાં તથા આસપાસ સારા પ્રમાણમાં વીજળીની રંગબેરંગી રોશની કરવામાં આવી હતી. આ મંડપ દિવસસર તેમ જ રાત્રે પણ યાત્રિકોથી અને પૂજા-લાવનાના કામક્રમોથી ગુંજતો રહેતો હતો. બપોરના અહીં રોજ જુદી જુદી પૂજાઓ લખાવવામાં આવતી હતી અને રાત્રે લાવના ખેસતી હતી. અને ભાવિક જનો એમાં મોટી સંખ્યામાં હાજરી આપી એને ખૂબ લાલ લેતાં હતાં. જાણીતા સંગીતકાર શ્રી રસિકલાલ ખંભાતવાળાને, એમની મંડપી સાથે, પૂજા અને લાવના માટે આમંત્રવામાં આવ્યા હતા. તેઓ તથા એમના સાથીઓ પોતાની સંગીતકળાથી સૌને ભક્તિરસમાં લીન બનાવી દેતા હતા. વળી જુદાં જુદાં અનુષ્ઠાનો તથા વિધિવિધાનો વગેરેની ઉર્જામણીઓ રાત્રે લાવનાના વખતે આ મંડપમાં જ બોલાવવામાં આવતી હતી. માહ શુદ્ધિ પાંચમના રોજ રથયાત્રાનો વિશાળ વરંધો આ સ્થાનમાંથી જ શરૂ થયો હતો અને આખા શહેરમાં ફરીને અહીં જ ઊતર્યો હતો. આ રીતે નજરબાગનું મેદાન આ મહોત્સવનું મહત્ત્વનું અને આકર્ષક કેન્દ્ર બની ગયું હતું.

**ગિરિરાજ ઉપર રોશની**—જૈન સંઘને માટે આ પ્રસંગ ઘણો માહિમાવતો હતો, એટલે પાલીતાણા શહેરની જેમ ગિરિરાજ ઉપર પણ, વીજળીની ખાસ ગોઠવણ કરીને, દાદાની ટૂકમાંનાં જિનમંદિરોને રોશનીથી શણગારવામાં આવ્યાં હતાં. આ રોશની ગિરિરાજના પાછળના (આતપર તરફના) ભાગમાંથી દૂર દૂર સુધી દેખી શકાતી હતી. એથી પણ લોકોને એ વાતની જાણ થતી હતી કે, શ્રી શત્રુજય પર્વત ઉપર કોઈ મોટો ઉત્સવ બિજવાઈ રહ્યો છે.

**જિનબિંબોના સ્થાને નંબર**—બધાં જિનબિંબોને પોતપોતાનાં નિયત સ્થાને ગોઠવી દઈને ત્યાં નંબરો લખી દેવામાં આવ્યા હતા, જેથી પ્રતિષ્ઠાનો આદેશ પ્રાપ્ત



કરનાર પુણ્યશાળી વ્યક્તિ પોતાને પધરાવવાના જિનખિંબને પહેલાંથી જોઈ-જાણી લે, જેથી પ્રતિષ્ઠાનો વિધિ અને સમય બરાબર સાચવી શકાય.

**ચાંદીનો સિંકો**—આ મહોત્સવ નિમિત્તે, એની યાદમાં, પેઢી તરફથી ચાંદીનો ખાસ સિંકો તૈયાર કરાવવામાં આવ્યો હતો. નવ ગ્રામ વજનના આ સિંકાની એક બાબુ ૧૭૦નો ચંત્ર અને બીજી બાબુ પ્રતિષ્ઠાના દિવસની તિથિ મૂકવામાં આવ્યાં હતાં. એ બાર રૂપિયાની પડતર કિંમતે મેળવી શકાતો હતો. મૂળનાયક તથા અન્ય જિનખિંબોની ગાદી નીચે ગુપ્ત લંડારમાં નાખવા માટે તેમ જ આ મહોત્સવની પવિત્ર સ્મૃતિ પોતાની પાસે સાચવી રાખવા માટે, પ્રતિષ્ઠાનો આદેશ મેળવનાર લાજ્યશાળીઓએ તથા અન્ય ભાવિક યાત્રિકોએ આ સિંકો ખરીદ્યો હતો.

**ખાસ પાસની ગોઠવણ**—ગિરિરાજ ઉપર એકીસાથે ૫૦૪ જિનખિંબોને ગાદી-નશીન કરવાનાં હતાં અને નૂતન ખાવન જિનાલય જિનપ્રાસાદમાં તથા અન્ય સ્થાનોમાં ન્યાં ન્યાં જિનખિંબોની પ્રતિષ્ઠા કરવાની હતી ત્યાં અધે, આ મહાન અવસરના પ્રમાણમાં, જગ્યા મર્યાદિત હતી. એટલે માહ શુદ્ધિ પાંચમના દિવસે સવારના સાડાનવ વાગતાં કરવામાં આવનાર અઠાર અભિષેકના વિધાન વખતે અને માહ શુદ્ધિ સાતમના રોજ સવારના ૯ કલાક, ૩૬ મિનિટ અને ૫૪ સેકન્ડના મંગળ મુહૂર્તે થનાર જિનખિંબોની પ્રતિષ્ઠા વખતે, વધારે પડતી ભીડને કારણે, કોઈ પણ જાતની અવ્યવસ્થા થવા ન પામે અને આદેશ પ્રાપ્ત કરનાર બધાં લાજ્યશાળીઓ, શાંતિ અને ઉલ્લાસથી એનો લાભ લઈ શકે એવો પાકો બંદોબસ્ત કરવાની ખાસ જરૂર હતી. આ બંને પ્રસંગોમાં પૂરેપૂરી વ્યવસ્થા સચવાય એ માટે પેઢી તરફથી, બંને દિવસો માટે, બુદા બુદા પાસ (ખિલ્લા) તૈયાર કરાવવામાં આવ્યા હતા.

આદેશ મેળવનાર બધાં લાજ્યશાળીઓને અઠાર અભિષેક માટેના પાસ આગલા દિવસે (ચોથના દિવસે) અને જિનખિંબોને ગાદીનશીન કરવા માટેના પાસ છઠ્ઠા દિવસે આપવામાં આવ્યા હતા. અને બધાં ભાઈઓ-બહેનોને, નાહીને પૂજનાં વસ્ત્રો પહેરીને, સમયસર, પોતપોતાના સ્થાને હાજર થઈ જવાની સૂચના પત્રિકાઓ વહેંચીને તથા લાઉડ સ્પીકરથી જાહેરાત કરીને અગાઉથી આપવામાં આવી હતી.

આ પાસોની સંખ્યા અંગે ગોઠવણ નીચે મુજબ કરવામાં આવી હતી—

અઠાર અભિષેક માટે પ્રત્યેક વ્યક્તિને બે પાસ આપવામાં આવ્યા હતા.

મૂળનાયક ભગવાનની પ્રતિમાનો આદેશ લેનારને ૧૧ પાસ આપવામાં આવ્યા હતા.

મુખ્ય દેરાસરમાં બીજાં પ્રતિમાણ પધરાવવાનો આદેશ પ્રાપ્ત કરનાર છ મહાતુ-ભાવેને દરેકને પાંચ પાસ આપવામાં આવ્યા હતા.

મુખ્ય જિનમંદિર ઉપર ધબ્બડ-કલશ ચડાવવાનો આદેશ લેનારને પાંચ પાસ આપવામાં આવ્યા હતા.

એકાવન દેરીઓમાં મૂળનાયક ભગવાનની પ્રતિષ્ઠા કરવાનો આદેશ પ્રાપ્ત કરનારે જ તે તે દેરી ઉપર ધબ્બડ-કલશ ચડાવવાનો હતો, એટલે એમને દરેકને ચાર પાસ આપવામાં આવ્યા હતા.

અન્ય જિનપ્રતિમાઓને પધરાવવાનો આદેશ લેનાર દરેક ભાગ્યશાળીને બે પાસ આપવામાં આવ્યા હતા.

આ ઉપરાંત કાર્યકરો, પ્રેસ-પ્રતિનિધિઓ, સ્વયંસેવકો વગેરેને માટે પણ પાસની (ખિલ્લાની) ગોઠવણ કરવામાં આવી હતી.

આમાંનો કોઈ પણ પ્રકારનો પાસ મેળવનાર વ્યક્તિને પોતાનો પાસ, સ્વયંસેવકો વિના પ્રયત્ને બેઈ શકે એ રીતે, પોતાના વસ્ત્ર ઉપર લગાડવાની ખાસ સૂચના અગાઉથી જ આપવામાં આવી હતી, જેનો અમલ બધાંએ બહુ સારી રીતે કર્યો હતો.

અઠાર અભિષેકના દિવસે તો ચતુર્વિંધ શ્રીસંઘને ગિરિરાજ ઉપર ગમે ત્યાં જવાની છૂટ હતી; માત્ર અભિષેક-વિધિ આદેશ મેળવનાર વ્યક્તિ અને એમના સાથીઓ જ કરે એટલી વ્યવસ્થા સાચવવા પૂરતો જ પાસનો બંદોબસ્ત કરવામાં આવ્યો હતો. પણ પ્રતિષ્ઠાના દિવસે આ બંદોબસ્ત એવો પાકો કરવામાં આવ્યો હતો કે જેથી પૂજ્ય શ્રમણુ ભગવતો તથા પૂજ્ય સાધ્વીજી મહારાજો કોઈ પણ જાતના પ્રતિબંધ વગર પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે હાજર રહી શકે; અને બાકીનાં શ્રાવક ભાઈઓ તથા શ્રાવિક બહેનોમાંથી તેમ જ અન્ય વ્યક્તિઓમાંથી જેમની જેમની પાસે આવા પાસ હોય એમને જ હનુમાનના હડાથી દાદાની ટૂક તરફ જવા દેવામાં આવતાં હતાં; અન્ય યાત્રિકો આ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવને દૂરથી નજરે નિહાળી શકે અને મંત્રોચાર તથા ઘંટનાદ સાંભળી શકે એ માટે એમને નવ ટૂકમાં જવાની છૂટ હતી.

આ પાસની તપાસ કરવાની ગોઠવણ એવી પાકી કરવામાં આવી હતી કે જેથી પાસ વગરની વ્યક્તિ દાદાની ટૂકમાં પ્રવેશ મેળવી શકી ન હતી અને પ્રતિષ્ઠાનું કામ વિધિસર અને વેળાસર સારી રીતે થઈ શક્યું હતું. એમ કહેવું બેઈ એ કે, આ અવસરે વ્યવસ્થા બળવવા માટે અનિવાર્ય હોય એટલા પ્રતિબંધનો જ ઉપયોગ કરવામાં આવે અને કોઈને બિનજરૂરી મુશ્કેલી વેઠવી ન પડે, એ માટે પેઢીએ પૂરેપૂરી ચીવટ રાખી હતી. અને તેથી સૌકોઈએ આ પ્રતિબંધનું સમજૂતી અને સ્વેચ્છાથી પાલન કર્યું હતું અને જરા પણ અવ્યવસ્થા ઊભી થવા પામી ન હતી, એ સ્પષ્ટ દેખાઈ આવતું હતું.

**આચાર્ય મહારાજનું આગમન**—આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ શાસનસમ્રાટ પરમ પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયનેમિસૂરીશ્વરજી મહારાજના પટ્ટધર પરમ પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયવિજ્ઞાનસૂરીશ્વરજી મહારાજના પટ્ટધર પરમ પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયકસ્તુરસૂરીશ્વરજી મહારાજની શુભ નિશ્રામાં ઊજવવાનું પેઢીના દ્રષ્ટીઓએ નક્કી કર્યું હતું. આ માટે આચાર્ય મહારાજ, પોતાના શિષ્યપરિવાર સાથે, ઉત્સવ શરૂઆત થયા પછી ચોથે દિવસે, માહ શુદ્ધિ ૨ ને સોમવારના રોજ, પાલીતાણા પધાર્યા ત્યારે ચતુર્વિધ શ્રીસંઘે, શ્રીસંઘના મોવડીઓએ તથા શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીના વહીવટદાર દ્રષ્ટીઓએ ખૂબ ઉલ્લાસથી એમનું સામૈયું કર્યું હતું. આચાર્ય મહારાજની પધરામણી થવાથી પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ માટેના ચતુર્વિધ શ્રીસંઘના લાવોલ્લાસમાં વિશેષ ભરતી આવી હતી.

**ઉછામણી**—મુખ્ય જિનાલયમાં સાત જિનબિંબોની પ્રતિષ્ઠા કરવાના આદેશો, ઉછામણી બોલાવીને, ચતુર્વિધ શ્રીસંઘ તથા શ્રીસંઘના અગ્રણીઓની વિશાળ હાજરીમાં, આ દિવસે તા. ૨-૨-૧૯૭૬ના રોજ અપોરના આપવામાં આવ્યા હતા. અને એથી સર્વત્ર આનંદ અને ઉલ્લાસનું વાતાવરણ પ્રસરી ગયું હતું. અને આ આદેશો પ્રાપ્ત કરવાનો જેમનો અર્પૂર્વ પુણ્ય યોગ જાગી ઊઠ્યો હતો એમને સૌએ ધન્ય ધન્યના નાદોથી વધાવી લીધા હતા, અને એમનું કંકુના તિલકથી બહુમાન કરવામાં આવ્યું હતું.

**ગણવાનો મંત્ર**—જે લાજ્યશાળી ભાઈઓ-બહેનોને ગિરિરાજ ઉપર જિનેશ્વર ભગવાનની પ્રતિમાની પ્રતિષ્ઠા કરવાનો આદેશ મળ્યો હતો, એમને આ પુણ્ય કાર્યને અનેકગણો લાભ મળે એટલા માટે, દરેક વ્યક્તિને, એક મંત્ર છપાવીને પેઢી તરફથી વખતસર મોકલી આપવામાં આવ્યા હતા; અને એની સાથે એમ પણ સૂચવવામાં આવ્યું હતું કે, પ્રતિષ્ઠા પહેલાંના ત્રણ દિવસથી શરૂ કરીને પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ પછીના દસ દિવસ સુધી દરરોજ આ મંત્રની એક માળા ગણવી. જેઓએ માગણી કરી એમને પાલીતાણામાં પણ માહિતી કેન્દ્રમાંથી આ મંત્રની નકલો આપવામાં આવી હતી. આ મંત્ર આ પ્રમાણે છે—

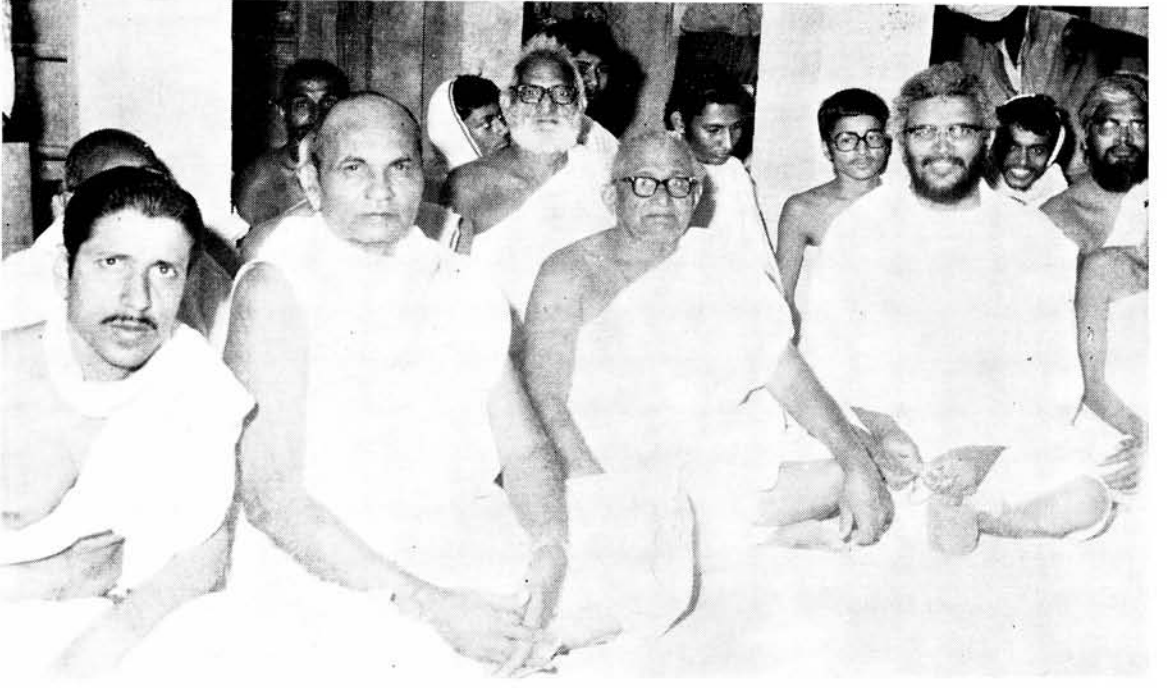
ॐ નમોઽર્હતે પરમેશ્વરાય ચતુર્મુખાય પરમેષ્ઠિને દિક્કુમારીપરિપૂજિતાય દિવ્ય-  
શરીરાય ત્રૈલોક્યમહિતાય દેવાધિદેવાય શ્રી ( આ સ્થાને પોતાને મળેલ જિનેશ્વરનું  
નામ ઉમેરી લેવું. ) નમઃ ॥

**વિધિકારકો**—૫૦૪ જિનબિંબોને ગાદીનશીન કરવાનું કામ ઘણું મોટું અને વિધિવિધાનોમાં નિપુણ એવી અનેક વ્યક્તિઓની શક્તિ અને ભક્તિને માગી લે એવું હતું. આ બાબતનો પેઢીના દ્રષ્ટીઓને પૂરો ખ્યાલ હતો. એટલે એમણે વિધિ વિધના

સમિતિની રચના કરી હતી અને અમદાવાદના શ્રી ભાઈલાલભાઈ નાનાલાલ અને એમની મંડળી, ખંભાતના પંડિત શ્રી છબીલદાસ કેસરીચંદ સંઘવી અને એમના સહકાર્યકરો તથા ખીબ પશુ કેટલાક વિધિકારકોની સેવાઓ માંગી લીધી હતી. એ બધાએ પણ પૂરા ઉમંગથી શાસન-પ્રભાવનાના આ અર્પૂર્વ પ્રસંગને વધાવી લીધો હતો અને બધાં ધર્માનુષ્ઠાનો અને બધી ધર્મક્રિયાઓ વેળાસર, વિધિસર અને સારી રીતે થાય એ માટે પૂરી ચીવટ રાખી હતી. આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ ભવ્ય રીતે ઉજવાયો એમાં આ વિધિકારક મહાનુભાવોનો તથા વિધિવિધાન સમિતિના સભ્યોનો ફાળો પણ મહત્વનો હતો, એમ કહેવું જોઈએ.

આ બધી તો પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવની ઉજવણી સુંદર રીતે થઈ શકે એ માટે પાલીતાણા શહેરમાં તથા ગિરિરાજ ઉપર કરવામાં આવેલ શણગાર, સગવડો અને ખીલ યોજનાઓની વાત થઈ.

હવે આ અવસરની ઉજવણી માટે યોજવામાં આવેલ દસ દિવસના ધર્મોત્સવના કાર્યક્રમમાંના શરૂઆતના આઠ દિવસના વિવિધ કાર્યક્રમોનાં પુનિત દર્શન કરી કૃતાર્થ થઈએ.



પૂ. આ. શ્રી હેમચાગરસૂરિજી, પૂ. આ. શ્રી વિજયસૂર્યોદયસૂરિજી આદિની નિશામાં કુંભસ્થાપનવિધિ→



પૂ. આ. શ્રી સૂર્યોદયસૂરિજી કુંભસ્થાપન માટે મંત્રાક્ષરો ભણે છે.



कुंभस्थापना



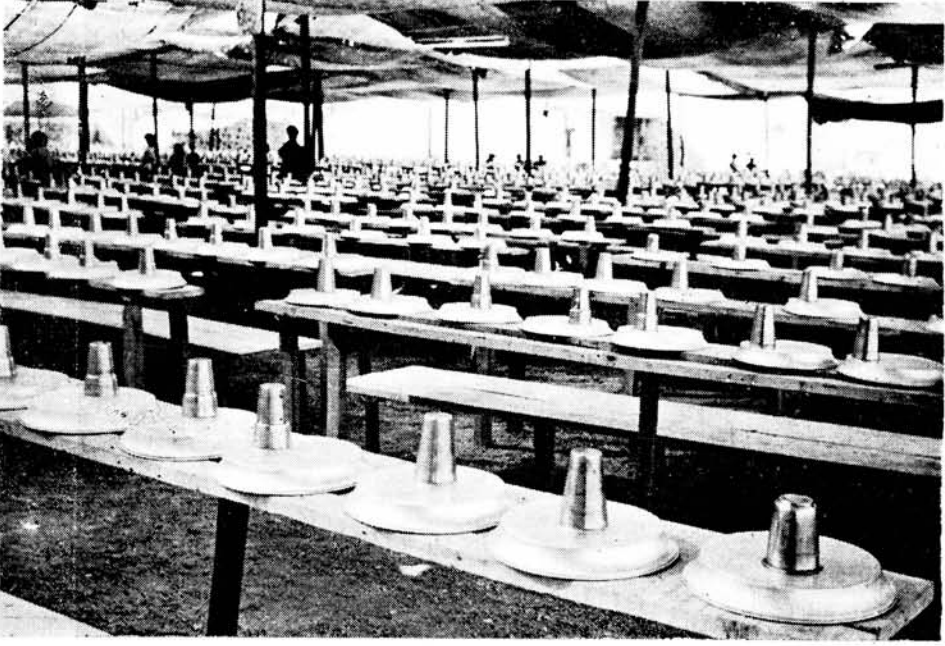
दीपकस्थापना



જવારા રોપણનાં બે દૃશ્યો



## નવકારશીના જમણની વિશાળ વ્યવસ્થા



એકસાથે બત્રીસસો જમનારાઓને માટે ખુરશી-ટેબલ જેવી ગોઠવણ ધરાવતો વિશાળ ભાજન-મંડપ



એકાસણાં કરનારાઓ તથા ગરમ પાણી વાપરનારાઓ માટે બસો જેટલી બેઠકોની વ્યવસ્થા





સંઘપ્રમુખ શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈ લાલભાઈએ ભોજન-મંડપની મુલાકાત લીધી એનાં બે દૃશ્યો





પૂ. આ. શ્રી વિજયકસ્તુરસૂરિજી, પૂ. આ. શ્રી હેમસાગરસૂરિજી આદિની નિશ્રામાં ઉછામણીથી આદેશો આપવામાં આવ્યા તે ધન્ય પ્રસંગનું દર્શન





સાધ્વીજી મહારાજી



શ્રીસંઘના અગ્રણીઓ, પેઢીના ટ્રસ્ટીઓ તથા શ્રમણોપાસકો



ઉછામણીનો ઉછરંજ રેવાવતા શ્રી કુલચંદભાઈ સવોત

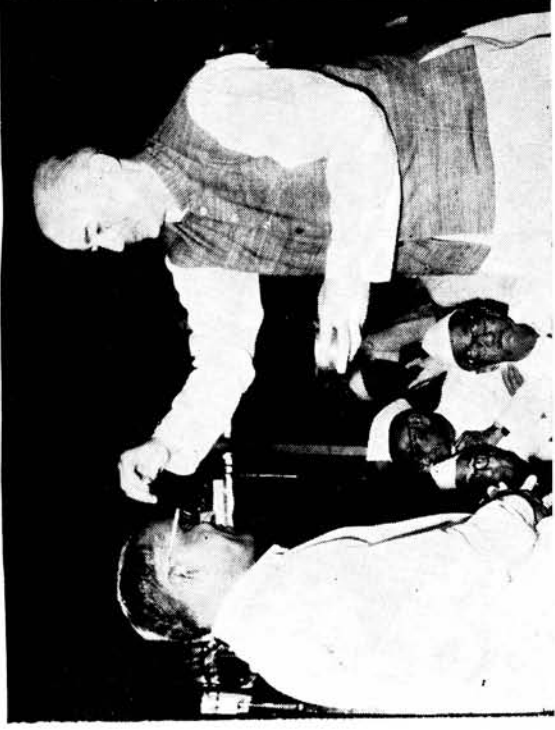




શ્રી પુષ્પસેન પાનાચંદ્ર અવેરી વતી આદેશ લેનાર શ્રી રાજચંદ્ર ભગનલાલ શાહ



એક ગુલસ્થ વતી શ્રી વિનોદચંદ્ર હરયાળ અવેરી



શ્રી શનાભાઈ ઘેલાભાઈ ઓડવેકેટ



શ્રી ચંદ્રકાંત છોટાલાલ વકીલ શેઠશ્રી શ્રીચિત્તભાઈનું અહુમાન કરે છે.





શ્રી વણરાજ માવજીભાઈ

(છઠ્ઠી પ્રતિમાનો આદેશ લેનાર શેઠશ્રી ભોગીલાલ લેહેરગંદની છબી નથી મળી.)



શ્રી મેનાબહેન વાડીલાલ મનસુખરામ



શ્રી સંપતલાલ પદમચંદજી



શ્રી પ્રદિપલાલ શાસ્ત્રી મનસુખરામ

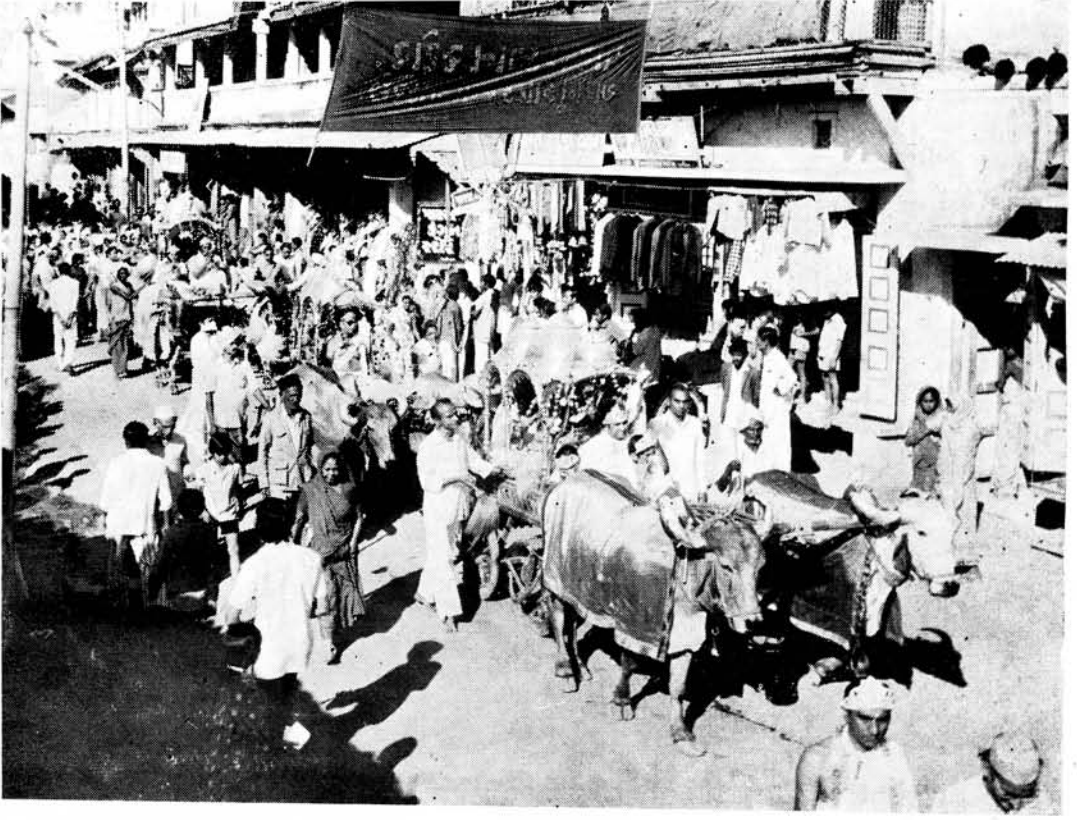


શ્રી નાથીબાઈ સંપતવાલજી લૂંકડ



પેઢીના ટ્રસ્ટીઓ તથા અન્ય સદ્ગૃહસ્થો સાથે શ્રેષ્ઠીશ્રી કસ્તુરભાઈ વાલભાઈ

રથયાત્રાની લબ્યતા, રમણીયતા અને વિશાળતાની ઝલક



રત્નત્રયીની સ્મૃતિ સમાજિનેશ્વરદેવના ત્રણ રથ







ભકિત અને શ્રદ્ધાના પ્રેરક શ્રી જિનેશ્વરદેવની ભકિત



સ્થયાત્રાના ગૌરવ સમા, શણગાર સભલા બે ગજરાજી



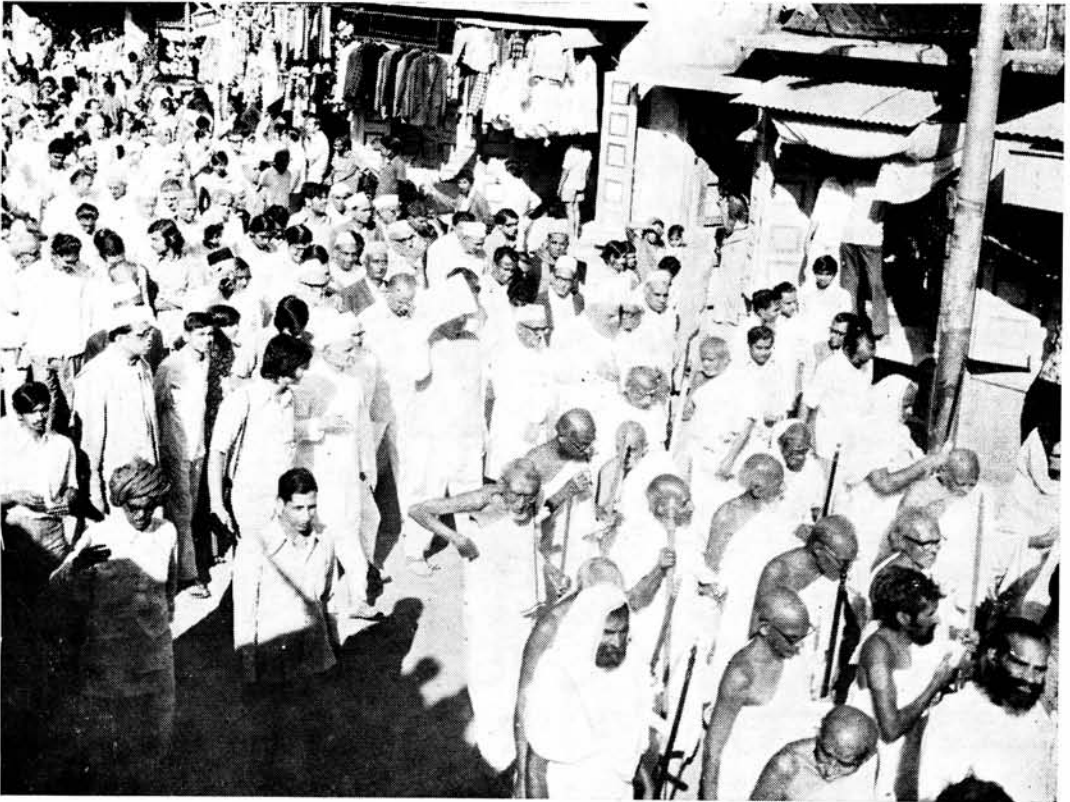
વિશાળ શ્રમણસમુદાય તથા જનમેદની



શ્રમણસમુદાયની સાથે શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈ લાલભાઈ



ભાવના રેવાવતાં સેંકડો સાધ્વીજી મહારાજો



શ્રામણ ભગવંતો, અગ્રણીઓ તથા અસંખ્ય ભાવિકો

સંઘ પ્રમુખ શ્રીહીવર્ય કર્સ્તુરભાઈ લાલભાઈની લાગણીઓનું દર્શન



ઉત્સુકતા



પ્રસન્નતા



સાથીઓ સાથે



વિચારમગ્ન



સંતોષ



ગંભીરતા

# મહોત્સવના આઠ દિવસ

(૧)

પોષ વદિ ૧૪, તા. ૩૦-૧-૭૬, શુક્રવાર

કુંભસ્થાપન તથા દીપસ્થાપન

પ્રતિષ્ઠા માટેના દસ દિવસના ઉત્સવની શરૂઆત કુંભસ્થાપન, દીપસ્થાપન તથા જ્વારા વાવવાના મંગલ વિધિથી થવાની હતી. આ વિધિ, ગિરરાજ ઉપર, સવારના સવાહસ વાગતાં, ચતુર્વિધ શ્રીસંઘની હાજરીમાં, વિધિકારકોએ, એ માટેનો આદેશ મેળવનાર મહાનુભાવોના હાથે કરાવ્યો હતો. પરમ પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજય-કસ્તુરસૂરીશ્વરજી મહારાજ આ મહોત્સવની શરૂઆત તથા પછી ચોથે દિવસે, તા.-૨-૨-૭૬ ને સોમવારના રોજ, પાણીતાણા પધારવાના હતા, એટલે કુંભ-દીપ સ્થાપનનો વિધિ, પરમ પૂજ્ય આગમોદ્ધારક આચાર્ય મહારાજ શ્રી સાગરાનંદસૂરીશ્વરજી મહારાજના સમુદાયના ગરબાચાર્ય પરમ પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી હેમસાગરસૂરીશ્વરજી મહારાજની નિશ્રામાં કરવામાં આવ્યો હતો. આ પ્રસંગે શાસનસમ્રાટ આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજય-નેમિસૂરીશ્વરજી મહારાજના તથા અન્ય સમુદાયના આચાર્ય મહારાજે, અન્ય પદસ્થો, સાધુ-મુનિરાજે તથા સાધ્વીજી મહારાજે તેમ જ શ્રાવક-શ્રાવિકાઓ સહિત ચતુર્વિધ શ્રીસંઘ સારી સંખ્યામાં ઉપસ્થિત રહ્યો હતો, તે ઉપરથી પણ દેખાઈ આવતું હતું કે આ મહોત્સવ અંગે શ્રીસંઘમાં કેટલો ઘોષો ઉમંગ પ્રવર્તે છે.

(૧-૫)

તા. ૩૦-૧-૭૬ શુક્રવારથી તા. ૩-૨-૭૬ મંગળવાર

પાંચ દિવસ જુદી જુદી પૂજાઓ

પોષ વદિ ૧૪ના કુંભ-સ્થાપન તથા દીપ-સ્થાપનના મહોત્સવના પ્રથમ દિવસથી શરૂ કરીને તે માહ શુદ્ધિ ૩, તા. ૩-૨-૭૬ સુધી, પાંચ દિવસ માટે, અપોરના, નજરબાગના વિશાળ પંડાલમાં, નીચે મુજબ, જુદી જુદી પૂજાઓ લણાવવામાં આવી હતી. એમાં ચતુર્વિધ શ્રીસંઘે સારી સંખ્યામાં હાજરી આપી હતી—



- (૧) પોષ વદિ ૧૪, શ્રી પંચકલ્યાણક પૂજા.
- (૨) પોષ વદિ ૦)), શ્રી નવપદ્મની પૂજા.
- (૩) માહ શુદ્ધિ ૧, શ્રી નવાણુપ્રકારી પૂજા.
- (૪) માહ શુદ્ધિ ૨, શ્રી આરવ્રતની પૂજા.
- (૫) માહ શુદ્ધિ ૩, શ્રી અંતરાયકર્મનિવારણ પૂજા.

(ખુલાસો—જ્યારે પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવનો દસ દિવસનો કાર્યક્રમ નક્કી કરવામાં આવ્યો ત્યારે, આ બધી પૂજાઓ ગિરિરાજ ઉપર લખાવવાનું વિચારવામાં આવ્યું હતું; અને તેથી પ્રતિષ્ઠાની શ્રીસંઘ આમંત્રણ પત્રિકામાં તથા કાર્યક્રમની માહિતી આપતી પત્રિકામાં પણ એ પ્રમાણે જ છાપવામાં આવ્યું હતું. પણ ચતુર્વિધ શ્રીસંઘ મોટી સંખ્યામાં પૂજાઓનો લાભ લઈ શકે એટલા માટે, મૂળ યોજનામાં ફેરફાર કરીને, આ બધી પૂજાઓ, દરરોજ અપોરના, નજરબાગમાં લખાવવાનું નક્કી કરીને એ વાતની સૌને સમયસર જાણ કરવામાં આવી હતી.)

### સાત જિનખિંબો વગેરેની ઉછામણી

આગળ સૂચવવામાં આવ્યું છે તે પ્રમાણે, આ પ્રતિષ્ઠાના મુખ્ય પ્રતિષ્ઠાકારક પરમ પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયકસ્તુરસૂરીશ્વરજી મહારાજની પાલીતાણામાં પધરામણી માહ શુદ્ધિ બીજ, તા. ૨-૨-૧૯૭૬, સોમવારના રોજ સવારમાં થઈ હતી. તે દિવસે, અપોરના આરવ્રતની પૂજા લખાવવાનો કાર્યક્રમ પૂરો થયા પછી, ગિરિરાજ ઉપર અનેલ નૂતન આવનજિનાલય જિનપ્રાસાદના મુખ્ય દેરાસરની અંદર મૂળનાયક શ્રી આદીશ્વર ભગવાન, એમની આસપાસ એ જિનપ્રતિમાજી, ગભારાની અંદર સામસામે બનાવેલ એ ગોખલામાં એ જિનપ્રતિમાજી અને ગભારાની બહાર કોલીમંડપમાં સામસામે આવેલ એ ગોખલામાં એ જિનપ્રતિમાજી-એમ કુલ સાત જિનખિંબોની પ્રતિષ્ઠા કરવાના આદેશો ઉછામણી બોલાવીને આપવાના હતા. આ ઉપરાંત દેરાસરના મુખ્ય શિખર ઉપર ધનદંડ તથા કળશ ચડાવવાનો તેમ જ ઘુમ્મટ ઉપર કળશ ચડાવવાનો તથા ચૈત્યઅભિષેક કરવાનો એમ બીજા ચાર આદેશો પણ ઉછામણી બોલાવીને આપવાના હતા.

આ અગિયાર આદેશો માટે આ વખતે શ્રીસંઘનો ઉત્સાહ અનેરો અને અસીમ કહી શકાય એવો હતો. આવો અવસર નજરે જોવાનો વિરલ લડાવો લેવા માટે હાજર રહેલા પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ આદિ સાધુ-મુનિરાજો, પૂજ્ય સાધ્વીજી મહારાજો, પેદીના દ્રુષ્ટીઓ, શહેરેશહેરના અગ્રણીઓ તેમ જ સફળહસ્થો અને સન્નારીઓની વિશાળ સંખ્યાને લીધે નજરબાગનો વિશાળ મંડપ પણ જાણે સાંકડો બની ગયો હતો અને કયાંય

તલપૂર જગ્યા પણ ખાલી જોવા મળતી ન હતી ! જેમ જેમ ઉછામણી યોલાતી ગઈ અને એક પછી એક ધર્માતુરાગી, ઉદારહૃદય પુણ્યશાળીઓ, અંતરના ચઢતા પરિણામે, ઉદ્ભાસથી, ઉછામણી યોલીને આદેશ લેતા ગયા, તેમ તેમ ચતુર્વિધ શ્રીસંઘ એમને હર્ષ અને ધન્યવાદના નાદોથી વધાવી લીધા અને આવા ધર્મોદ્ભાસ પ્રત્યેની સકલ શ્રીસંઘની હાર્દિક અનુમોદનાની ભાવનાના પ્રતીકરૂપે, દરેકને કંકુનું તિલક કરીને તેમ જ પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજેએ એ બધાના શિરે વાસક્ષેપ નાખીને એમની ધર્મભાવનાનું બહુમાન કર્યું હતું.

જે પ્રસંગે આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવના સુવર્ણ કળશ સમા હતા, એમાંનો એક પ્રસંગ તે આજની ઉછામણીનો પ્રસંગ હતો. એથી સૌનાં અંતરમાં જાણે ભાવનાની ભરતી આવી હતી. મોડી સાંજે જ્યારે આ કાર્ય પૂરું થયું ત્યારે તો જાણે સમગ્ર પાલીતાણા નગરનું વાતાવરણ આનંદ-કલ્લોલના હિલોળે ચડ્યું હતું અને ઉછામણીના જે અવસરની લાંબા સમયથી રાહ જોવાઈ રહી હતી તે અવસર સર્વોગસુંદરપણે પૂરો થયો હતો. અને આવા મહાન આદેશો પ્રાપ્ત કરનાર ભાગ્યશાળીઓ, આ પ્રસંગ પોતાના જીવનનો ધન્ય પ્રસંગ બને અને એમાં હાજર રહેવાનો લાભ પોતાનાં સગાં-સ્નેહીઓ-સ્વજનોને પણ સારા પ્રમાણમાં મળે એ માટેની તૈયારીમાં લાગી ગયા હતા. કેવો લાખેણો આ અવસર મળ્યો હતો ! આવો સુઅવસર જીવનમાં કંઈ વારે વારે આવતો નથી !

(૬)

માહ શુદ્ધિ ૪, પાટલાપૂજન

પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવના છઠ્ઠા દિવસે, માહ શુદ્ધિ ચોથવા રોજ, ગિરિરાજ ઉપર નવ ગ્રહ, દશ દિક્પાળ અને અષ્ટ મંગળના પાટલાના પૂજનનો વિધિ રાખવામાં આવ્યો હતો. પરમ પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજે આદિ શ્રમણસમુદાયની નિશ્રામાં અને ચતુર્વિધ શ્રીસંઘની હાજરીમાં, વિધિકારકોએ, વિધિપૂર્વક અને મંત્રોના ઉચ્ચારણ સાથે, ઉછામણી યોલીને આ માટેનો આદેશ પ્રાપ્ત કરનાર મહાનુભાવો પાસે, આ પૂજનવિધિ કરાવ્યો હતો.

(૭)

માહ શુદ્ધિ ૫, અઢાર અભિષેક આદિ વિધાન

આજનો દિવસ વસંત પંચમીનો જનમાન્ય દિવસ હતો. આજે જિનખિંબોને આદીનશીન કરવાની ક્રિયાના પૂર્વવિધાનરૂપ તેમ જ એના અવિલાબ્ય અંગરૂપ અઢાર

અભિષેકનું વિધાન કરવાનું હતું. આ માટે ૫૦૪ જિનખિંબોને પધરાવવાનો આદેશ પ્રાપ્ત કરનાર ભાઈઓ-બહેનોએ, પોતાને પ્રતિષ્ઠિત કરવાનાં જિનખિંબોનો અઢાર પ્રકારનો અભિષેક કરીને એમને પ્રાણપ્રતિષ્ઠા માટે સન્ન કરવાનાં હતાં. જિનખિંબોના અઢાર અભિષેકના વિધાનની સાથે ચૈત્યાભિષેક તથા ધનદંડ-કલશના અભિષેકનું અનુષ્ઠાન પણ આજે જ કરવાનું હતું. આજનો આ અવસર એકીસાથે, સમૂહરૂપે, ધર્માનુષ્ઠાન કરવાનો હોઈ એ દશ્ય કોઈ અનેરા પ્રકારનું હતું. સંખ્યાબંધ વિધિકારકોએ આ માટે ખડે પગે હાજર રહીને આ વિધિ ખામીરાહતપણે પૂરો કરાવ્યો હતો. અને આચાર્ય મહારાજે આદિ મુનિસમુદાયે વિધિ-મંત્રોનું ઉચ્ચારણ કરીને એના નાદથી પર્વતરાજને ગુંળથમાન કરી દીધા હતા. આ વિધિ લગભગ બે કલાક સુધી ચાલુ રહ્યો હતો; અને અભિષેકની ક્રિયા કરનાર મહાનુભાવો અને એમની સાથે અભિષેકનો લાલ લેનાર એમના સાથીઓ પૂરતો જ પાસનો પ્રબંધ કરવામાં આવ્યો હતો; અને બીજાઓ દર્શન માટે આ પ્રસંગે હાજર રહે એ અંગે કોઈ પ્રતિબંધ ન હતો. એટલે ચતુર્વિધ શ્રીસંઘ મોટી સંખ્યામાં આ વિધાનને પોતાની નજરે નીરખવાનો લહાવો લીધા હતા. આ વિધાન ગિરિરાજ ઉપર થયું હતું, એટલે એનું આકર્ષણ પણ સમસ્ત શ્રીસંઘને મન ઘણું હતું.

(૮)

### માહશુદ્ધિ દના અનેક કાર્યક્રમો

છઠ્ઠાને શુક્રવાર મહોત્સવનો આઠમો દિવસ હતો, આજનો દિવસ જિનખિંબોની પ્રતિષ્ઠાના પુણ્ય દિવસનો આગલો દિવસ હતો. સાથે સાથે, આજે સવારના ગિરિરાજ ઉપર લઘુનંદાવર્ત પૂજન લણાવવાનું હતું અને બપોરના પાલીતાણા શહેરમાં વિરાટ રથયાત્રા નીકળવાની હતી. બીજા દિવસે-સાતમના દિવસે-પ્રભુપ્રતિમાની પ્રતિષ્ઠાનો અણમોલ અવસર અને એના આગલો દિવસે બપોરના રથયાત્રાના વરઘોડાનો પ્રસંગ-આ બંને કાર્યક્રમો આ મહોત્સવના શિરમોર જેવા કાર્યક્રમો હતા અને એનું આકર્ષણ શ્રીસંઘમાં એટલું બધું હતું કે મોટર, રેલ્વે, બસ વગેરે જે જે વાહનની સગવડ મળી એ મારફત પાલીતાણા આસપાસનાં ગામો-શહેરોમાંથી તેમ જ દૂરનાં અને નજીકનાં અન્ય સ્થાનો-માંથી પણ હજારો યાત્રિકો પાલીતાણા શહેરમાં આવી પહોંચ્યાં હતાં. અને જ્યાં નજર નાખો ત્યાં જાણે માનવમહેરામણ હિલોળે ચડ્યો હોય એવું અદ્ભુત અને આહ્લાદ-કારી દશ્ય જોવા મળતું હતું.

જૈન સંઘના તથા પેઢીના પ્રમુખ શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈ લાલભાઈ આ દિવસે સવારના આવી ગયા હતા; તેમ જ જુદાં જુદાં અખબારો, સમાચાર-સંસ્થાઓ, ટી.વી. તથા



આકાશવાણીના પ્રતિનિધિઓ પણ આ દિવસે જ બપોરના બાર-એક વાગે પાલીતાણા આવી પહોંચ્યા હતા. આના લીધે પણ વાતાવરણમાં વિશેષ ઉત્સુકતા અને જિજ્ઞાસાનો ઉમેરો થયો હતો—સૌનાં મનને લાગતું હતું કે, આ બે દિવસ દરમિયાન, જૈન સંઘના ઇતિહાસમાં વિશિષ્ટ કહી શકાય એવી પવિત્ર કાર્યવાહી નજરે જોવાનો અવસર મળવાનો છે.

### લઘુનંદાવર્ત પૂજન

આજે સવારના દસ વાગતાં, ચતુર્વિધ શ્રીસંઘની હાજરીમાં, ગિરિરાજ ઉપર, આદેશ લેનાર મહાનુભાવની પાસે, વિધિકારકોએ, લઘુનંદાવર્ત પૂજન કરાવ્યું હતું.

### રથયાત્રાનો વરઘોડો

આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવનો વિશેષ મહિમાવંતો અને યાદગાર અવસર, આજે બપોરના બેએક વાગતાં, નજરબાગમાંથી કાઢવામાં આવેલ રથયાત્રાના વરઘોડાનો હતો. એની ભવ્યતા અને શોભાનો ખરો ખ્યાલ તો એને નજરે જોનારાંને જ આવી શકે.

વરઘોડામાં ત્રણ શણગારેલ રથોમાં જિનેશ્વર ભગવાનની પ્રતિમાઓ બિરાજમાન કરવામાં આવી હતી. રથ હાંકવાના તથા જિનેશ્વર દેવની વિવિધ પ્રકારે ભક્તિ કરવાના આદેશો મેળવનાર સદ્ગૃહસ્થો અને સન્નારીઓ રથમાં બેઠાં હતાં. એ જ રીતે શણગાર સજેલા ચાર ગજરાજો ધીર-ગંભીર ચાલે ચાલતા હતા અને પોતાના શણગારથી તથા પોતાની અંબાડીમાં બેઠેલાં ભાવિક જનોથી સહુનું ધ્યાન ખેંચતા હતા.

ચાર બેઠો, ડંકા-નિશાન, રાસ-મંડળીઓ અને ભક્તિસંગીતને રેલાવતાં અનેક મંડળો પોતપોતાના મધુર સૂરો રેલાવીને વાતાવરણને સૂરીલું બનાવતાં હતાં અને નગર-જનોને આકર્ષતાં હતાં. તેમાંય પોતાની વાદનિપુણતા અને શિસ્તબદ્ધ કામગીરીથી, મુંબઈ જૈન યુવક સંઘની મોટી બેન્ડ પાટી, સૌતું વિશેષ ધ્યાન આકર્ષતી હતી. મંગલ સૂચક બેડાં માથે મૂકીને ચાલતી મહિલાઓ, કથાપ્રસંગોની કે બીજી રચનાઓથી શણગારેલી મોટરૂકો, સાબેલાઓથી શોભતા અરવો વગેરેથી વરઘોડાની શોભા કંઈક ઔર બની હતી.

વરઘોડામાં શામેલ થનાર અને વરઘોડાના દર્શન કરવા માટે શહેરમાં ઠેર ઠેર એકત્ર થયેલ જનમેદની તો હૈયેહૈયું દળાય એટલી વિશાળ હતી. હજારો નર-નારીઓની આ હાજરીથી તો એમ જ લાગતું હતું કે, પરમ પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજો આદિ વિશાળ શ્રમણ-સમુદાય તથા સેંકડો પૂજ્ય સાધ્વીજી મહારાજો સહિત ચતુર્વિધ શ્રીસંઘ તથા શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈ લાલભાઈ તેમ જ બીજા અનેક અગ્રણીઓ ઉપરાંત અઢારે આલમના સામાન્ય પ્રજાજનોએ પણ આ ઉત્સવ ઉપર પોતાપણથી છાપ મારીને આ અનેરા પ્રસંગને ઉમંગથી વધાવી લીધો હતો.

લગભગ અઢી કલાક સુધી શહેરના મુખ્ય મુખ્ય માર્ગો ઉપર ફરીને બ્યારે રથયાત્રા નજરબાગમાં પૂરી થઈ ત્યારે, બીજા દિવસે ઊજવવામાં આવનાર આ મહોત્સવના પ્રાણ સમા મુખ્ય કાર્યક્રમરૂપ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ માટેની ઉત્સુકતાએ બાણે વાતાવરણમાં વીજળી જેવી અસર ઊભી કરી દીધી હતી. અને લાગતાવળગતાં બધાં એ માટેની તૈયારી કરવામાં લાગી ગયાં હતાં.

**પ્રેસ-પ્રતિનિધિઓ સાથે વાર્તાલાપ**—આજે સાંજના ૬:૧૭ વાગતાંથી તે ૮ વાગતાં સુધી, બહાર ગામથી આવેલ પ્રેસ-પ્રતિનિધિઓ સાથે શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈનો વાર્તાલાપ રાખવામાં આવ્યો હતો. આ પ્રસંગે શેઠશ્રીએ ગિરિરાજ શત્રુઞ્ચ, નૂતન જિનાલય, પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ, પ્રતિષ્ઠાનો આદેશ આપવાની પદ્ધતિ, નૈન સંઘનો આ અંગેનો ઉત્સાહ, શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઠી વગેરે બાબતો સંબંધી એમને સવિસ્તર માહિતી આપી હતી અને એમણે પૂછેલા સંખ્યાબંધ પ્રશ્નોના ખુલાસા આપ્યા હતા. શેઠશ્રી સાથેની આ વાતચીતથી પ્રેસ-પ્રતિનિધિઓ ખૂબ રાજ અને પ્રભાવિત થયા હતા. તેઓએ આ અંગેની પોતાની ખુશાહી દર્શાવવાની સાથે સાથે વિશેષમાં એમ પણ કહ્યું હતું કે, અહીં આવેલ પ્રેસ-પ્રતિનિધિઓની સંખ્યા (છઠ્ઠીસ) જેટલા પ્રેસ-પ્રતિનિધિઓ તો મોટામાં મોટા રાજપુરુષના પ્રવાસમાં પણ નથી જોડાતા !

### એક અવિસ્મરણીય અને અનોખો પ્રસંગ

છઠ્ઠી તારીખે રાત્રે, ભાવના વખતે, નજરબાગમાં, એક અવિધિસરનો છતાં અંતરની ઊર્મિથી ભરેલો કાર્યક્રમ ઊજવવામાં આવ્યો હતો. જેમણે જેમણે આ કાર્યક્રમ જોવાનો લહાવો લીધો એમના માટે તે એક ભાવનીરતા સ્મરણરૂપ બની ગયો હતો.

આ પ્રસંગે આ પ્રમાણે ત્રણ કાર્યક્રમો યોજવામાં આવ્યા હતા—

- (૧) શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈને પાલીતાણાના શ્રીસંઘ તરફથી તથા પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ ઉપર આવેલા હજારો યાત્રિકો તરફથી એમ બે અલિનંદન-પત્રો અર્પણ કરવાનો.
- (૨) પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવને સફળ બનાવનાર કાર્યકરોની સેવાઓની અનુમોદના કરવાનો.
- (૩) નવકારશી કરાવનાર મહાનુભાવોનું અભિવાદન કરવાનો.

રાત્રિના સાડાઆઠ વાગતાં ઊજવવામાં આવેલ આ કાર્યક્રમ વખતે, નજરબાગમાં બાંધવામાં આવેલ વિશાળ મંડપ પણ બાણે ઘણો સાંકડો બની ગયો હતો અને એમાં રજમાત્ર જગ્યા ખાલી નહોતી રહી, એટલું જ નહીં, પણ સંખ્યાબંધ ભાઈઓ-બહેનોને મંડપની બહાર પણ સંકડાઈને ઊભા રહેવું પડ્યું હતું ! શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈ પ્રત્યે સકલ શ્રીસંઘ કેવી આદર, બહુમાન અને વાત્સલ્યની લાગણી ધરાવે છે, એનો ખોલતો પુરાવો અહીં પણ જોવા મળતો હતો.

પાલીતાણાના સઘે, અતિ આગ્રહ કરીને, ઘણી મુશ્કેલીથી, અલિનંદન-પત્રનો સ્વીકાર કરવાની શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈની સંમતિ મેળવી હતી. આ માટે તેઓએ માત્ર અડધા કલાક જેટલો જ સમય આપ્યો હતો. પણ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ નિમિત્તે આવેલ યાત્રિકોમાંના જૈન સંઘના મોવડીઓને જ્યારે આ વાતની જાણ થઈ એટલે એમણે પણ તાત્કાલિક વિચાર-વિનિમય કરીને, શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈને આ વાતની જાણ કર્યા વગર જ, સમસ્ત યાત્રિકોની વતી જુદા જુદા વિભાગના ૨૧ અગ્રણીઓની સહીથી, જુદું અલિનંદન-પત્ર આપવાનું નક્કી કર્યું હતું અને એ માટે ખડું જ ઓછા વખતમાં એવી સુંદર તૈયારી કરી હતી કે જે જોઈને કોઈને પણ આશ્ચર્ય થયા વગર ન રહે—જાણે શેઠશ્રીની જાગતો પુણ્યપ્રકૃતિએ જ આ માટે પ્રેરણા આપી હતી.

રાત્રે જ્યારે, આ અવસર નિમિત્તે, જુદા જુદા વક્તાઓએ શેઠશ્રીની જૈન શાસનની અમૂલ્ય સેવાઓને લાગણીભીના શબ્દોમાં બિરદાવ્યા પછી, એમને બંને અલિનંદન-પત્રો અર્પણ કરવામાં આવ્યાં ત્યારે શેઠશ્રીના તથા વિશાળ જનસમૂહનાં અંતરને ગદગદ બનાવી મૂકે એવું હૃદયસ્પર્શી દૃશ્ય સરબંધુ હતું. શેઠશ્રીએ “આ પ્રસંગે મારું અલિનંદન શા માટે કરવામાં આવે છે, એ મને સમજતું નથી; ખરા અલિનંદનના અધિકારી તો આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવને સફળ બનાવનાર કાર્યકરો અને મારા સાથીઓ છે.” એ મતલબના શબ્દો ઉચ્ચારીને, પોતાની વિનમ્રતા દર્શાવી હતી અને લાગણીભીના શબ્દોમાં સૌનો આભાર માન્યો હતો.

જાણે પોતાના આભાર-નિવેદનની પૂર્તિ કરતા હોય એમ જ્યારે શેઠશ્રીએ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવને સફળ બનાવવાની જહેમતભરી કાર્યવાહી બજાવનાર એક પછી એક કાર્યકરનો; દરેકની લાક્ષણિકતાનો ખ્યાલ આપતો, ટૂંક પરિચય હાસ્ય રેલાવતા શબ્દોમાં આપ્યો ત્યારે સમસ્ત વાતાવરણ રમૂજલયું બની ગયું હતું; અને શેઠશ્રીનું કંઈક જુદા જ પ્રકારનું વ્યક્તિત્વ આ અવસરે જોવા મળ્યું હતું. તેઓએ શ્રી કલ્યાણભાઈ કુડિયા, પંડિત શ્રી મફતલાલ ઝવેરચંદ ગાંધી, શ્રી મહેન્દ્રભાઈ કુડિયા, શ્રી જયંતીલાલભાઈ ભાઉ, શ્રી કૃલચંદભાઈ છગનલાલ સલોત અને શ્રી શાંતિલાલ કેશવલાલ શાહ બિર્જી બાબુભાઈ વગેરેને ઊભા કરી કરીને શ્રીસંઘને એમનો પરિચય આપ્યો હતો. આ પ્રસંગે નવકારશીના જમણુ માટેની વ્યવસ્થા અંગે પોતાની વિશેષ ખુશાલી દર્શાવતાં તેઓએ, હસતાં હસતાં, કહ્યું હતું કે, આ નવકારશીના જમણુમાં એક વાત મારા જોવામાં ન આવી, તે એ છે કે, ત્યાં કયાંય ધૂળની રજ પણ ન હતી ! આવી સ્વચ્છતા નવકારશીમાં અહીં જ જોઈ.”

આ પ્રસંગે છ નવકારશીનો લાભ લેનારાઓમાંથી સુંબઈના શેઠ ખૂમચંદજી રતનચંદજી જોરાજી, અમદાવાદ સંજીવબાગના સદ્ગૃહસ્થોની વતી શ્રી કલ્યાણભાઈ કુડિયા તથા શ્રી ચંદ્રસેનભાઈ પાનાચંદ ડાહ્યાભાઈ ઝવેરીને તેઓએ ધન્યવાદ આપ્યા હતા.

દ્વારેદ્વારની ઉછામણી પણ આ વખતે જ યોજાવવામાં આવી હતી.

અર્પૂર્વે કહી શકાય એવો આ સમારોહ અડધા-પોણા કલાકને બદલે દોઢકે કરતાં પણ વધુ સમય બાદ રાતના સાડાદસ વાગતાં પૂરો થયો ત્યારે સૌ આનંદમય વાતાવરણમાં વીખરાયાં હતાં.

આ પ્રમાણે છઠ્ઠી તારીખનો ( માહ શુક્ર ૬ ને શુક્રવારનો ) દિવસ સવાર, બપોર અને છેક રાત્રી સુધી ચાલેલ વિશિષ્ટ સમારોહોથી વિશેષ ચાદગાર અને આહ્વાહકારી બન્યો હતો.

નજરયાગનો હૃદયસ્પર્શી બહુમાન-સમારોહ



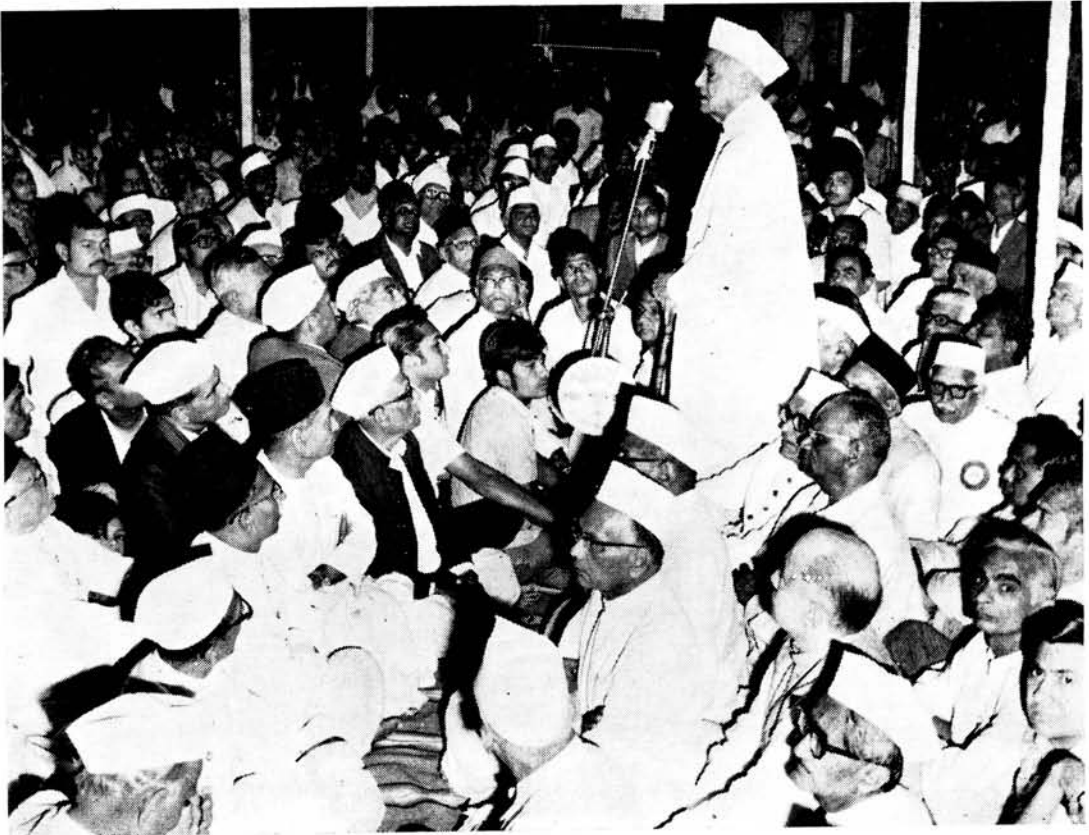
શ્રી મનુભાઈ શાહ શ્રી પાલીતાણા સંઘનું સન્માનપત્ર શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈ લાવભાઈને અર્પણ કરે છે



શ્રી પુષ્પસેન પાનાચંદ ઝવેરી પ્રતિષ્ઠાના વિશાળ યાત્રિક સમુદાયનું સન્માનપત્ર શેઠશ્રીને અર્પણ કરે છે



બંને સન્માનપત્રો તથા ભાવિક સાધર્મિકો સાથે શેઠશ્રી



શેઠશ્રી લાગણીભીના શબ્દોમાં સકલ શ્રીસંઘનો આભાર માને છે



પ્રતિષ્ઠાના પુણ્ય દિવસની નોકારશીનો આદેશ બેનાર ભાગ્યશાળી શ્રી પુષ્પસેન પાનારાંદ ઝવેરીનું બહુમાન



નોકારશીનો આદેશ બેનાર ભાગ્યશાળી  
શ્રી ખૂમરાંદ રતનચંદનું બહુમાન



નોકારશીનો આદેશ બેનાર અમદાવાદ સંજીવ ભાગના  
ભાગ્યશાળી રહેવાસીઓ વતી  
શ્રી કલ્યાણભાઈ પી. ફડિયાનું બહુમાન

પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવનાં પાવનકારી દર્શન

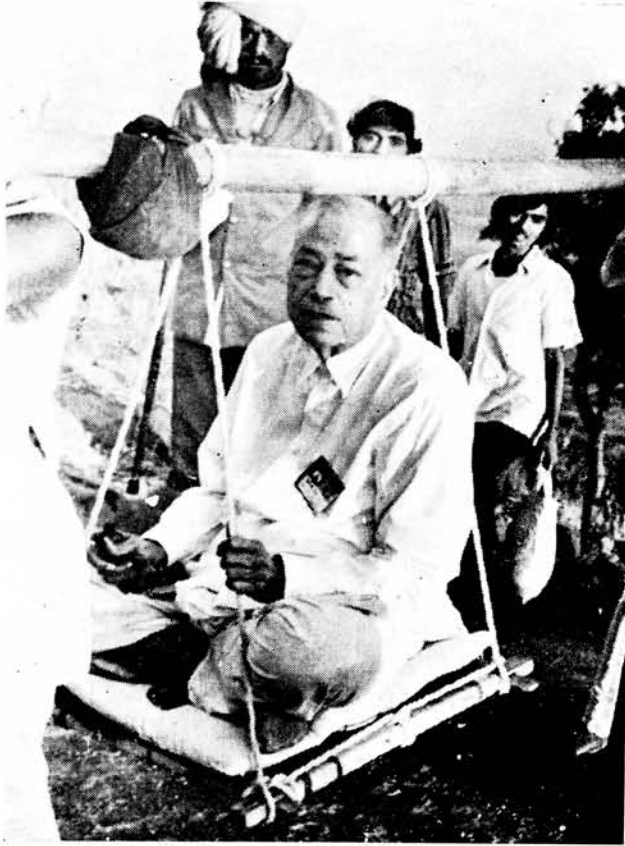


ગિરિરાજ શ્રી શત્રુંજયની શરિમા : “ગિરિવર દરિશણ વિરલા પાવે”

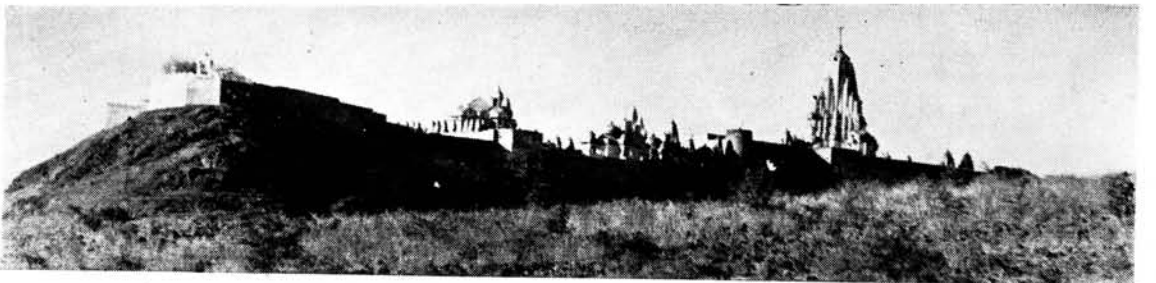




જ્યાં દેવાધિદેવ આદીશ્વરનાં બેસણાં છે, તે ગરવો ગિરિવર શ્રી શત્રુંજય



શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈ લાલભાઈ મહોત્સવમાં જઈ રહ્યા છે



દેવમંદિરેથી શોભાયમાન તીર્થાધિરાજ શ્રી શત્રુંજય



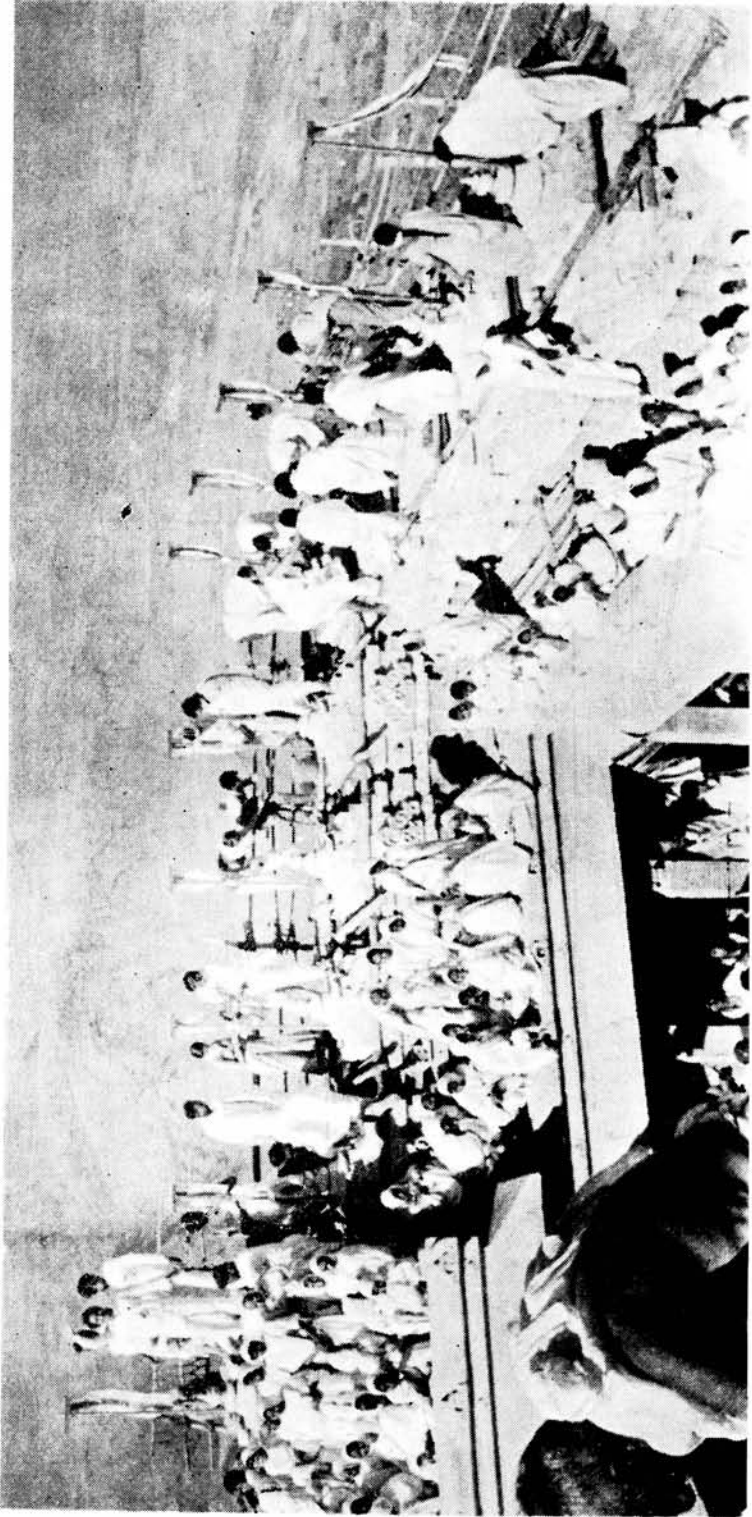
દાદાના ધર્મદરબારનું મુખ્ય પ્રવેશદ્વાર-રામપોળ



પુત્રકારો વગેરે સાથે શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈ લાલભાઈ

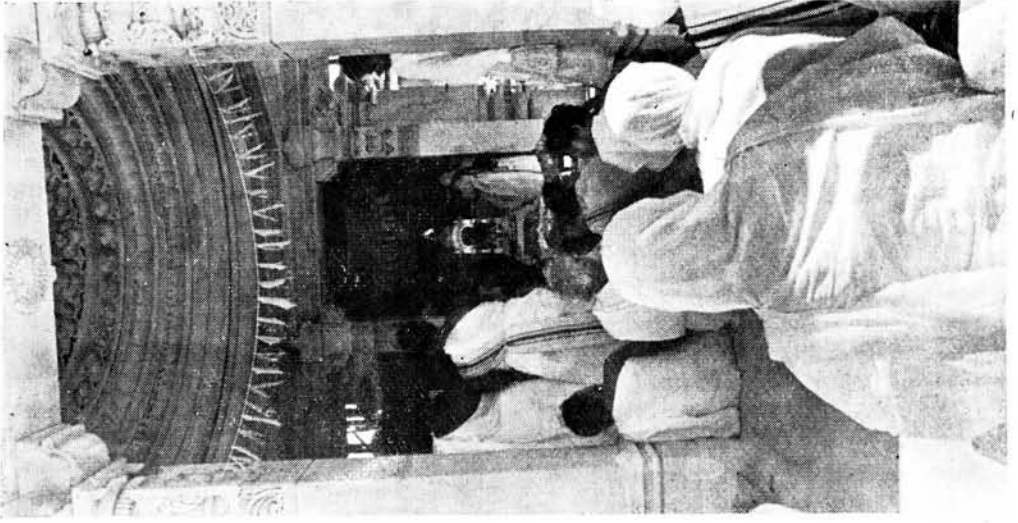


શ્રેઠશ્રી કસ્તુરભાઈ પત્રકારોને ગિરિરાજનો મહિમા સમજાવી રહ્યા છે

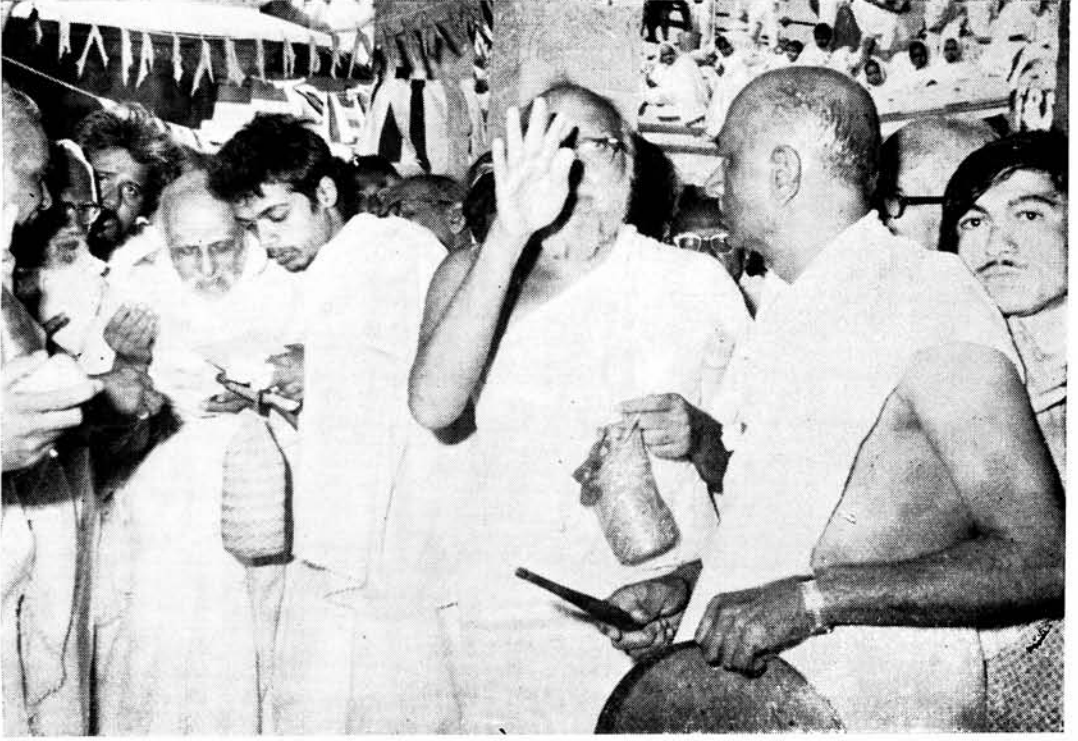


નૂતન જિનાલયની દેરીઓ ઉપર ધજાઓ ચડાવવાનો વિધિ થઈ રહ્યો છે

प्रतिष्ठा मंडोत्सवनां त्राण दृश्ये







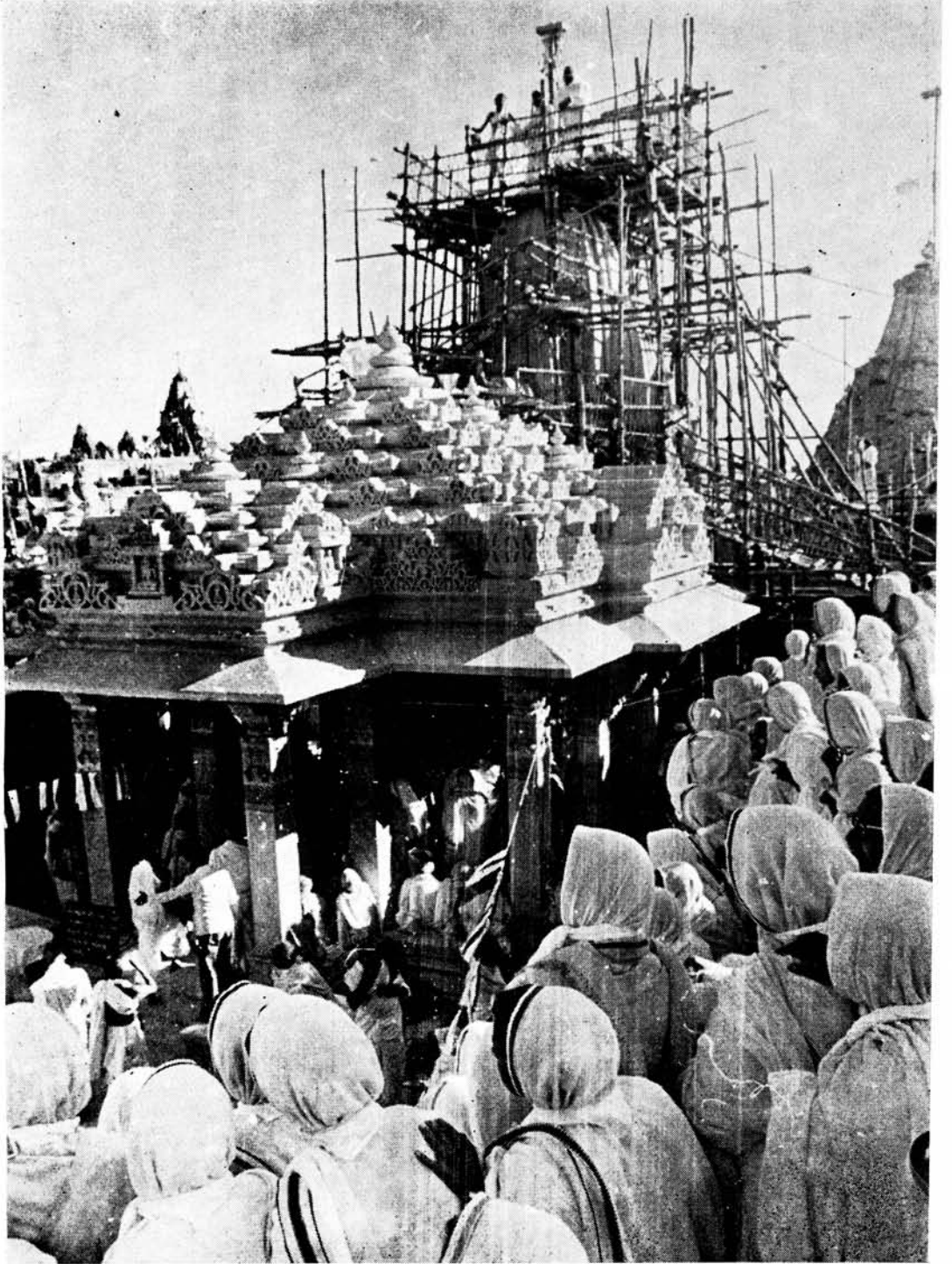
પૂ. આ. શ્રી વિજયકસ્તુરસૂરિજી પ્રતિષ્ઠાનો વાસત્તેપ મંત્રી રહ્યા છે



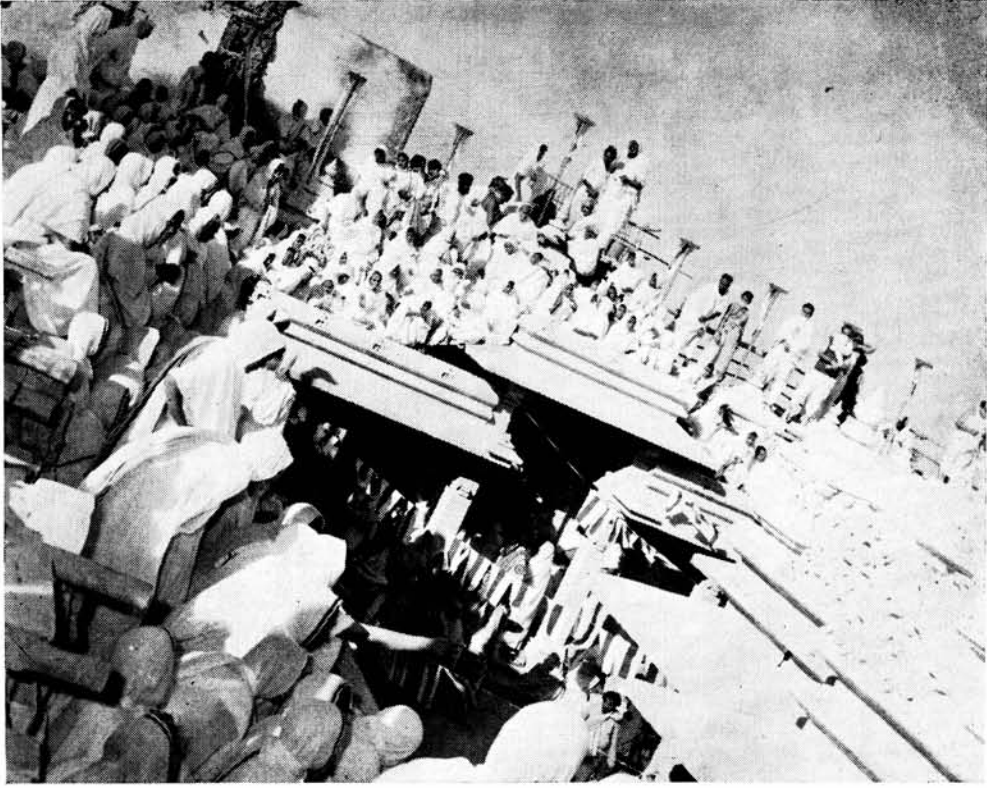
પૂ. આ. શ્રી વિજયકસ્તુરસૂરિજી, પૂ. આ. શ્રી હેમસાગરસૂરિજી આદિ પ્રતિષ્ઠાની ક્રિયા પછી સમૂહ ચૈત્યવંદન કરી રહ્યા છે



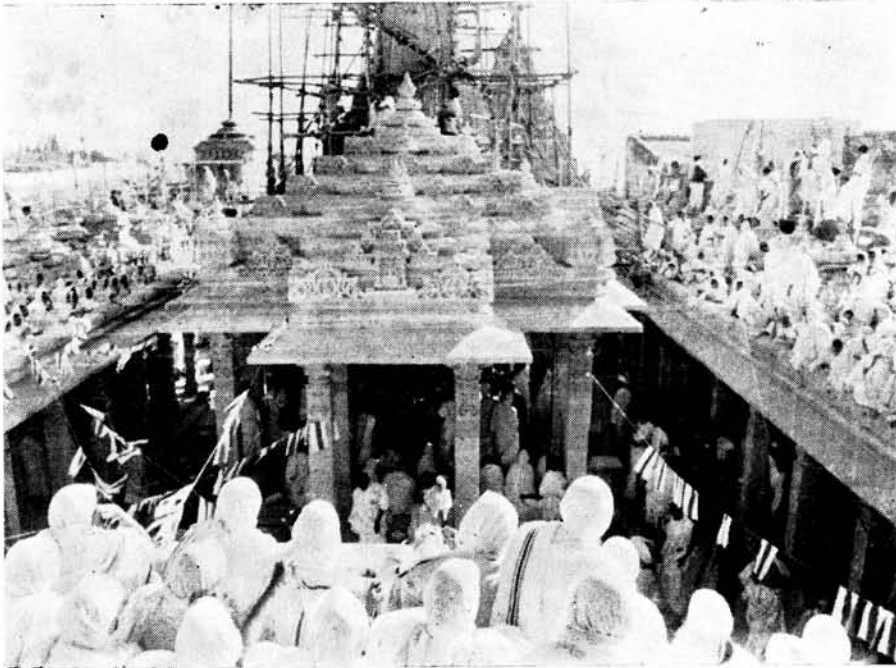
नूतन निनालय उपरथी दादना मुप्य प्रासादनुं आडुवाडकारी दर्शन



समग्र नूतन जिनालयनुं भाववाडी मनोरम दृश्य

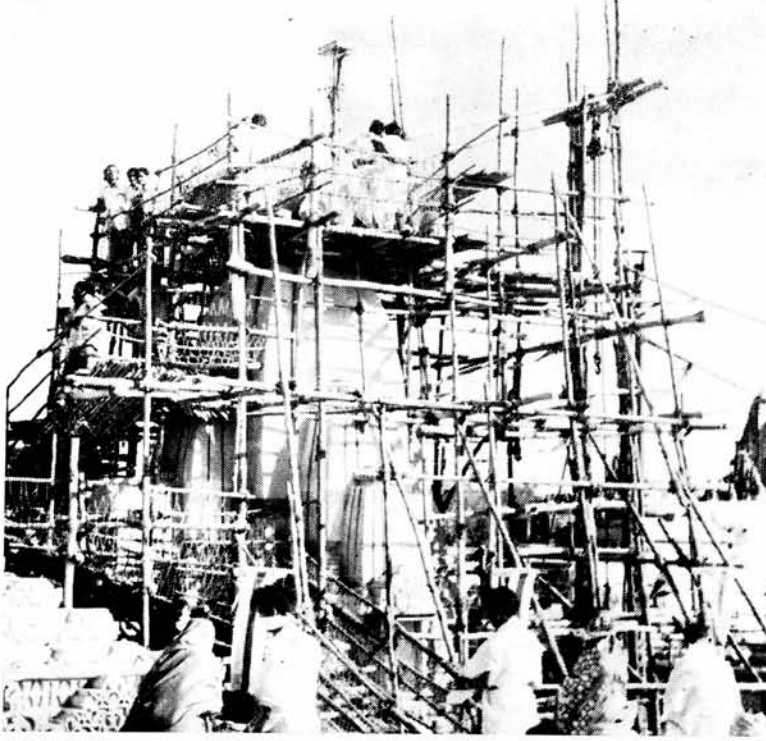


સાધ્વીજી મહારાજીનો વિશાળ સમુદાય



નૂતન જિનાલયનું મુખ્ય દેરાસર તથા બે બ્રાહ્મણી ભમતી



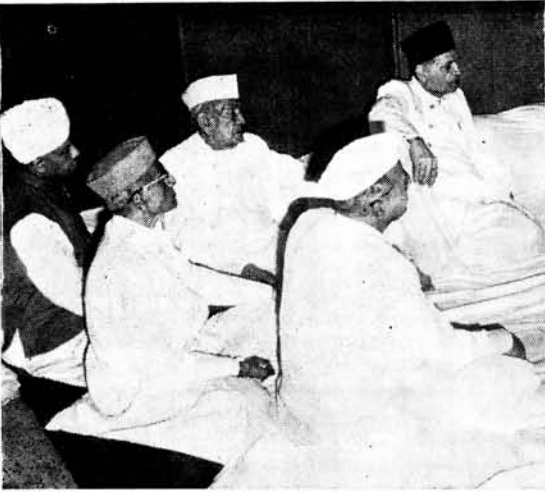


मुज्य शिपर उपर ध्वजरोपण-विधि



मुज्य शिपर उपर कवशरोपण विधि

સંઘપ્રમુખ શ્રેષ્ઠી કસ્તુરભાઈ લાલભાઈની નિવૃત્તિ  
(અમદાવાદ, તા. ૭-૩-૧૯૭૬, શેઠ આ. ક. ની જનરલ સભા)



પ્રાદેશિક પ્રતિનિધિઓ, પેઢીના કર્મચારીઓ તથા આમંત્રિતો



પેઢીના ટ્રસ્ટીઓ તથા પ્રનિષ્ઠા મહોત્સવના મુખ્ય કાર્યકરો



શ્રેષ્ઠશ્રી કસ્તુરભાઈ લાલભાઈ પેઢીની અરધી સદીની કાર્યવાહીનું દર્શન કરાવતું ઐતિહાસિક નિવેદન વાંચે છે

પ્રતિનિધિઓ દ્વારા થયેલ બહુમાનનાં દર્શનો



વયોવૃદ્ધ શ્રીષ્ઠી  
કેશવલાલ વલ્લુભાઈ ઝવેરી  
બહુમાન કરે છે



શ્રીષ્ઠી જીવતલાલ પ્રતાપસી દ્વારા બહુમાન



જીવી કુલોની સુવાસ એવી જ  
જીવનની સુવાસ



જ્યારે પ્રતિનિધિઓની લાગણી સંઘપ્રમુખશ્રીના અંતરને લાગણીભીંજી બનાવે છે

## પ્રતિષ્ઠાનો પુણ્ય અવસર

ધર્મોત્સવના કાર્યક્રમોમાં આગળ વધતાં વધતાં આપણે છેક ૫૦૪ જિનબિંબોને ગાદીનશીન કરવાના પરમ મંગલકારી દિવસ સુધી પહોંચી ગયા. ઋતુસળ વસંતનો આજનો સૂરજ કેવી ભાવના અને શ્રદ્ધાનો પવિત્ર રસ રેલાવતો ઊગ્યો હતો! આ પ્રતિષ્ઠા તો થવાની હતી તીર્થોધિરાજ શ્રી શત્રુઞ્ચ મહાગિરિ ઉપર, પણ શ્રીસંઘમાં પ્રગટેલ ભાવભયા ઉલ્લાસનાં અમીછાંટણાં ઠેર ઠેર વરસી ગયાં હતાં! આ સમારોહ ભારતભરના જૈન સંઘોનો પનોતો સમારોહ બની ગયો હતો.

**પુણ્યશાળીઓ**—શ્રી જિનેશ્વર દેવની પ્રતિમાની પ્રતિષ્ઠા કરવાનો અમૂલ્ય આદેશ મેળવનાર પુણ્યશાળીઓ, પોતપોતાના સાથીઓ સાથે, વહેલી સવારથી, ચડતે પરિણામે, ગિરિરાજ ઉપર ચડવા લાગ્યાં છે. જયતળાટીની પાવન ભૂમિ પાસે ઊભા રહીને એમનાં દર્શન કરીએ તો દેખાય છે કે, મોટા ભાગના પુણ્યશાળીઓ, ગિરિરાજની પવિત્ર ધૂલીને સ્પર્શ કરતાં કરતાં, પગે ચાલીને ઉપર જઈ રહ્યાં છે; તો કેટલાક ડોળીમાં પણ ખેંઠેલા છે. અને દરેકના અંગ ઉપર, પુણ્ય કાર્યના પરવાના સમો, પાસ શોભી રહ્યો છે. એમની સાથે સાથે કાર્યકરનો, સ્વયંસેવકનો, પ્રેસ-પ્રતિનિધિનો કે એવા કોઈ પ્રકારનો પાસ ધરાવનારાઓ પણ ઉપર જઈ રહ્યા છે. ઉપરાંત પૂજ્ય શ્રમણ ભગવંતો તથા પૂજ્ય સાધ્વીજી મહારાજો પણ સેંકડોની સંખ્યામાં ઉપર ચડવા લાગ્યાં છે. સૌનાં અંતરમાં અત્યારે એક જ ભાવના શુભ રહી છે કે, પ્રતિષ્ઠાના વિધાન તથા પુણ્ય અવસર માટે વેળાસર ઉપર પહોંચી જવું.

શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈ પણ આઠેક વાગતાં સુધીમાં ગિરિરાજ ઉપર પહોંચી ગયા હતા. એટલે એમણે, એ અરસામાં પર્વત ઉપર પહોંચી ગયેલા પ્રેસોના પ્રતિનિધિભાઈઓની સાથે એકાદ કલાક સુધી દાદાની ટૂકમાં જુદાં જુદાં સ્થાનોએ બેસીને, એમને તીર્થના કળાપૂર્ણ શિલ્પસ્થાપત્ય સંબંધી તથા તીર્થની પવિત્રતા તથા પ્રાચીનતા સંબંધી વાતો સમજાવી હતી. ગિરિરાજ ઉપર રચવામાં આવેલ સેંકડો જિનમંદિરોનો, જૈન સંઘની ધર્મભાવના અને કળાપ્રીતિના સંગમ સમો શિલ્પસ્થાપત્યનો વૈભવ બંધે પ્રેસ-પ્રતિનિધિઓનાં અંતરમાં વસી ગયો હતો. સાથે સાથે ૮૧-૮૨ વર્ષની વૃદ્ધ ઉંમર છતાં શેઠશ્રીએ આ બાબતમાં જે શાસનપ્રેમ અને ઉત્સાહ બતાવ્યો હતો, એ પણ એમને માટે ચાહગાર બની ગયો હતો. આને લીધે તેમ જ આ મહાન પુણ્ય પ્રસંગને નજરે નિહાળવાનો સુયોગ મળવાને લીધે, આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવના સમાચાર સારા પ્રમાણમાં દેશના દૂર દૂરના ભાગે સુધી પહોંચી શક્યા હતા, એ કહેવાની જરૂર નથી.

વળી પ્રતિષ્ઠાનો પાસ નહીં ધરાવનાર યાત્રિકોને પણ ગિરિરાજ ઉપર ચડવાની કોઈ રોક-ટોક ન હતી. પ્રતિષ્ઠાનું મુહૂર્ત સચવાઈ રહે અને એનો વિધિ સાંગોપાંગ પૂરો થાય એટલા વખત માટે જ તેઓને દાદાની મુખ્ય ટૂકમાં જવાની મનાઈ છે; એટલે તેઓ હનમાનના હડાથી નવ ટૂકમાં ખુશીથી જઈ શકે છે, અને ત્યાંથી, અતુકૂળ સ્થળેથી પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવને પણ જોઈ અને એના મંત્રોચ્ચારો કે ઘંટનાદોને સાંભળી શકે છે. આ રીતે આજે ગિરિરાજ ઉપર અતુવિંધ શ્રીસંઘનો વિરાટ મેળો બમ્બે હોય એમ લાગે છે. અને એ રીતે સમયની ગતિ આગળ વધતાં વધતાં પ્રભુ-પ્રતિમાઓની પ્રતિષ્ઠા કરવાની પુણ્ય ઘડી પણ આવી પહોંચી.

**પુણ્યાહં પુણ્યાહં**—કુદરતમાં ચોમેર ઋતુરાજ વસંતની બહાર પ્રસરી રહી છે, ત્યારે અહીં માનવ-મહેરામણનાં હૈયાંમાં પણ ભાવના-શ્રદ્ધા-લક્ષિતની વસંતના પ્રમોદકારી ફૂલડાં પુરબહારમાં ખીલી નીકળ્યાં છે. આ માનવસમૂહ, દેવાધિદેવના ચરણોમાં સંસારની સર્વ જળોજ્જ્વાળને ભૂલીને, અત્યારે જાણે પરમાત્મામય બની ગયો છે ! સૂર્યદેવનો રથ ધીમે ધીમે આગળ વધે છે. સવારના નવ પણ વાગી ગયા. પ્રતિષ્ઠા કરનારોની ઉત્સુકતામાં જાણે ભરતી આવી રહી છે, અને પળે પળે એમાં વધારો થતો જાય છે. ઘડિયાળનો કાંટો સવાનવના અંકને વટાવીને આગળ વધી રહ્યો છે. પ્રતિષ્ઠા કરનારાઓ પોતપોતાનાં જિનબિંબો પાસે ઉપસ્થિત થઈ ગયાં છે. એમના રામ રામમાંથી જાણે પ્રભુના નામ-સ્મરણનો મૂક ધ્વનિ ગુંબરવ કરી રહ્યો છે. પ્રતિષ્ઠા કરાવનાર મુખ્ય આચાર્યદેવ પરમ પૂજ્ય શ્રી વિજયકસ્તુરસૂરીશ્વરજી મહારાજે સર્વ આચાર્યો અને મુનિરાજોને, સમયસર મંત્રોચ્ચાર અને વાસક્ષેપ કરવા માટે, જુદાં જુદાં સ્થાનોએ ગોઠવી દીધા છે. વિધિકારકો પણ પોત-પોતાનાં સ્થાનોએ, બધી સામગ્રી સાથે, સજ્જ થઈને ઊભા છે. જિનેશ્વર ભગવાનની પ્રતિમાઓને ગાદીનશીન કરવાની વેળા અને વિધિ અણીશુદ્ધ રીતે સચવાય એ માટેની પૂરેપૂરી તૈયારી થઈ ગઈ છે, અને પ્રતિષ્ઠાનું મંગલ મુહૂર્ત નજીક આવતું જાણીને, અતુવિંધ શ્રીસંઘે ગિરિરાજને પુણ્યાહં પુણ્યાહં પ્રીયન્તાં પ્રીયન્તાં ના ખુલ્લું મંત્રોચ્ચારોથી ગુંબજમાન કરી મૂક્યો અને ગિરિવરનાં શિખર તથા એની કંઠરાઓ એના પડઘાથી ગાજી ઊઠ્યાં.

અને.... અને.... અને પ્રતિષ્ઠાની (૯-૩૬-૫૪ વાગતાંની) એ મંગલ વેળા પણ આવી પહોંચી અને જિનબિંબોને સમયસર ગાદીનશીન કરીને મંત્રોચ્ચારો, જય જયના નાદો અને ઘંટારવોથી એ વેળાનાં વધામણાં કરીને પ્રતિષ્ઠાનું કાર્ય, ભાવોલ્લાસપૂર્વક પૂરું થયાની સૌને જાણ કરવામાં આવી.

ભાવિક જનો ગદ્ગદ બનીને ભગવાનને અભિવંદી રહ્યાં અને પોતાના જીવતરને અભિનંદી રહ્યાં ! પરમાત્મા ! કેવા અણુમોલ અવસરનો પુણ્ય લાલ આજે અમને આપ્યો ! સૌનાં અંતર જાણે પ્રભુલક્ષિત અને હર્ષોલ્લાસના અમીરસથી છલકાઈ ગયાં !



આ મહોત્સવને ઘંટનાદો અને પુણ્યાહં પુણ્યાહંના મંત્રોચ્ચારોથી વધાવી લેવાનો આદેશ, ખાસ જાહેરાત દ્વારા, ગામેગામના સંઘોને અનેક આચાર્ય ભગવંતોએ આપ્યો હતો. એટલે અનેક સ્થાનોના સંઘોએ આ આદેશને શિરે ચડાવીને આ મંગલ અવસરને પોતાની ભાવનાનાં અર્ધ અર્પણ કર્યાં હતાં.

પ્રતિષ્ઠાનું મહાન કાર્ય સમયસર અને વિધિપૂર્વક સર્વાંગસુંદર રીતે પૂરું થયું એટલે, સવારના સાડાઠસ વાગતાંના સુમારે, સૌને માટે દાદાની ટૂક ખુલ્લી મૂકી દેવામાં આવી હતી. તેથી હજારો ભાવિક જનોએ નૂતન પ્રતિષ્ઠિત થયેલ જિનેશ્વરદેવોની પ્રતિમાઓનાં દર્શનનો લાભ લીધો હતો.

બધાનાં મોં મીઠાં કરાવ્યાં—પ્રતિષ્ઠાના અર્પણ અવસર નિમિત્તે, આખા પાલીતાણા શહેરમાં, માણસ દીઠ લાડવાની લહાણી કરીને સૌનાં મોં ગળ્યાં કરાવવામાં આવ્યાં હતાં.

કતલખાનાં બંધ—આ પ્રસંગના વિશિષ્ટ સંભારણા તરીકે, ગુજરાત સરકારે પણ, પ્રતિષ્ઠાના દિવસે, રાજ્યભરમાં કતલખાનાં બંધ રાખવાનો આદેશ આપ્યો હતો. ગુજરાત સરકારનું આ પગલું જેમ અહિંસાના અવતાર સમા તીર્થંકર ભગવાનોની સેંકડો પ્રતિમાઓની પ્રતિષ્ઠા જેવા પુણ્ય અવસર સાથે સુસંગત અને સુવર્ણમાં સુગંધનો ઉમેરો કરવા જેવું હતું, તેમ એ એનાં લોકચાહના અને ગૌરવમાં ઉમેરો કરે એવું પણ હતું. ભગવાન તીર્થંકરની પ્રતિમાઓની પ્રતિષ્ઠા નિમિત્તે અબોલ, નિર્દોષ, સેંકડો પશુઓને અલચ્છાન મળે એના જેવું ઉત્તમ કાર્ય આવા પ્રસંગે બીજું કયું હોઈ શકે? ગુજરાત સરકારે આવું જીવોને બચાવવાનું સત્કાર્ય કરીને આ મહોત્સવનું સાચું બહુમાન કર્યું હતું એમ કહેવું જોઈએ. આ માટે ગુજરાત સરકારને જેટલાં ધન્યવાદ અને અભિનંદન આપીએ તેટલાં ઓછાં છે.

શાંતિસ્નાત્ર—પ્રતિષ્ઠાના પર્વ દિવસે, બપોરના વિજય મુહૂર્તે, નૂતન જિનાલયમાં શાંતિસ્નાત્ર ભણાવવામાં આવ્યું હતું અને એમાં આદેશ લેનારાઓએ તથા ચતુર્વિધ શ્રીસંઘે ઉલ્લાસથી ભાગ લીધો હતો.

અને.... અને.... અને

“ ઓરછવ રંગ વધામણાં ” ની લબ્ધ અને દિવ્ય ભાવના સાથે જિનબિંબોને પધરાવવાનો આજનો મુખ્ય સમારોહ પૂરો થયો હતો.

(૧૦)

છેલ્લો-દસમો દિવસ : દ્વારોદ્ધાટન

“ગોઠીડા ! તું બાર ઉઘાડ, પણ છે પૂજનું.”

—લક્ષ્મણ પ્રભુના પૂજારી પાસે માગણી કરે છે : હે ગોઠી ! હે પૂજારી ! પરમાત્માના દરબારનાં દ્વાર ઉઘાડ, મારે પ્રભુની પૂજનું મારું વચન (પણ) પૂરું કરવું છે.

પ્રતિષ્ઠા પછી આસ્તી-મંગળદીવો ઉતાર્યા બાદ સંધ્યા ટાણે પ્રભુમંદિરનાં દ્વાર બંધ કરવામાં આવ્યાં હતાં, તેનું આજે પહેલી વાર મંગળ ઉદ્ધાટન કરાવવાનું છે. પણ આજે આ દ્વાર પૂજારીના હાથે નહીં પણ પ્રભુના ભાવિક લક્ષ્મણના હાથે, મંગળ મુહૂર્તે, ઉઘડાવવાનાં છે. અને એનો આદેશ ક્લોદીનિવાસી અમદાવાદના વતની શેઠશ્રી સંપતલાલજી પદમચંદ્રજીએ લીધો છે.

માહ શુદ્ધિ ૮ ના રોજ પહેલી સવારે ચતુર્વિંધ શ્રીસંઘ શેઠશ્રી સંપતલાલજીને આ માટે વિનંતિ કરવા, વાજતે ગાજતે, એમના આંગણે ગયો, અને શ્રીસંઘ સાથે, વાજતે ગાજતે, હાથીના હોદા ઉપર બેસીને, તેઓ ગિરરાજની તળાટી સુધી ગયા; અને ત્યાંથી દ્વારો-દ્ધાટન માટે ગિરરાજ ઉપર વખતસર પહોંચી ગયા.

દસ વાગતાંના મંગળ મુહૂર્તે, ચતુર્વિંધ શ્રીસંઘના જ્યનાદો તથા હર્ષનાદો વચ્ચે, તેઓએ નૂતન જિનપ્રાસાદનું દ્વારોદ્ધાટન કરીને દેવાધિદેવનાં દર્શન સ્વયં કર્યું અને સર્વને કરાવ્યાં ત્યારે બાણે હવામાં પણ એ જ સાદ ગુંજતો હતો કે—

યુગાદિદેવ શ્રી આદીશ્વર દાદાનો જય !

પછી ગિરરાજ ઉપર સત્તરસેદી પૂજા ભણાવવામાં આવી અને એ પૂજાની પૂર્ણાહુતિ સાથે દસ દિવસના મહોત્સવની પણ પૂર્ણાહુતિ થઈ. અને સૌ, આ અર્પણ અવસરનાં મીઠાં-મધુર સંસ્મરણો સાથે, પોતપોતાના ગામે પહોંચવા વિદાય થવા લાગ્યા.

જય, તીર્થાધિરાજ શ્રી શત્રુજય મહાગિરિનો જય !

॥ શ્રી ઋષભસ્વામિને નમઃ ॥



પ રિ શિ ણો

## પરિશિષ્ટ ૧ : ૫૦૪ પ્રતિષ્ઠાપત્રોની યાદી

પૂર્વજોએ પ્રતિષ્ઠિત કરેલ સાત પ્રતિભાવ્યોના આદેશ મેળવનાર ભાગ્યશાળી વારસદારોનાં નામ વગેરે

અવ. નં.	આદેશ મેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિમાણના નંબર	પ્રતિમાણનું નામ	સ્થળ
૧.	શ્રી અનુભાઈ સોમચંદ શાહ	ફતેહપુરા યસ સ્ટેન્ટ પાસે સરખેળ રોડ, અમદાવાદ-૭	૨૫૧	શ્રી નેમિનાથજી	નૂતનજિનાલય દેરી નં. ૪૨
૨.	"	"	૨૫૨	શ્રી શાંતિનાથજી	" દેરી નં. ૪૨
૩.	"	"	૧૯૩	શ્રી સુનિસુવતસ્વામી	" દેરી નં. ૩૪
૪.	શ્રી ચંદ્રાવતી હીરાલાલ શાહ	સાગર મહાલ, પાંચમે માળે, ફ્લોટ નં. ૩૬, ૬૫, વાલકેન્દ્રરોડ, સુંબઈ-૬	૨૩૯	શ્રી અજિતનાથજી	" દેરી નં. ૪૦
૫.	શ્રી મેઘકુમાર નાનુભાઈ ઝવેરી	૨૪૫, મમ્માદેવી રોડ, ચોથે માળે, ઝવેરીબજાર, સુંબઈ-૨	૪૨૭	શ્રી સંલવનાથજી	દાદાના દેરાસરના ઉપરના ગોખલામાં
૬.	શ્રી ચીમનલાલ ગોપટલાલ રાણા	" દિવાપુશ" બંગેલા, લો કેલેજ પાછળ, એલિસબ્રિજ, અમદાવાદ-૬	૪૫૨	શ્રી આદીન્દ્રજી (શ્યામ)	"
૭.	શ્રી શિવકુવરબહેન હીરાચંદ	C/o શાહ પ્રેમચંદ મોહનલાલ દેરાસર પાસે, ગારીઆધાર (સૌરાષ્ટ્ર)	૫૦૪	શ્રી સંલવનાથજી	દાદાની જૂની લમતીમાં : નૂતન જિનાલયના નાકે

પ્રતિષ્ઠાનો કુલિવાલ

मुप्य जिनादयमां सात प्रतिभाळोना आदेश उछामणी ओदीने भेणवनार लायशायणीओनां नाम वगेरे

अनु. नं.	आदेश भेणवनारनुं नाम	सरनासुं	प्रतिभाळुना नं'अर	प्रतिभाळुनुं नाम	स्थण
१.	श्री युणसेन पानाय'द अवेरी (श्री पानाय'द अहाला'द अवेरी) (श्री प्रलावतीअहेन पानाय'द अवेरी)	कृष्णनिवास, पडेले माणे, मरमाहेवी रोड, सु'अर्ध-२	३०३	श्री आदीश्वर'ए (भूणनायक)	गलारामां
२.	श्री शनाला'द वेदाला'द शाडे ओडवोकेट	"सौभाग्य", पोस्ट ओडिसि पास, ओदिसाप्रिण, अमदावा'द-६	३०२	श्री आदीश्वर'ए	भूणनायकनी नभणी आणु
३.	ओकगृहस्थ (ड. श्री विनोदय'द डरपाण अवेरी)	C/o श्री नेस'गदाद लागवान'दास अवेरी, पाटणु (उत्तर गुजरात)	३०४	श्री भडावीरस्वामा	भूणनायकनी डांणी आणु
४.	श्री श्रेणिकला'द कस्तुरला'द दादला'द	शाडीभाग, अमदावा'द-४	३०१	श्री आदीश्वर'ए	भूणनायकनी नभणी आणुना गो'अदामां
५.	श्री वछराज भावल	C/o शाडे डेस्तीमस दक्षमीय'द ओ.डु.क. पड, गुदादवाडी, सु'अर्ध-४	३०५	श्री शातिनाथ'ए	भूणनायकनी डांणी आणुना गो'अदामां
६.	श्री देहेरय'द उत्तमय'द (ड. श्री लोगीदाद देहेरय'द पाटणुवाणा)	१६६, ओस. वी. रोड, अ'धेरी, सु'अर्ध-५	३००	श्री आदीश्वर'ए	गलारामां अडार डोदी म'डपमां नभणी आणु
७.	श्री मेनाअहेन वाडीदाद (ड. श्री लोगीदाद देहेरय'द पाटणुवाणा)	कपडव'ण (गुजरात)	३०६	श्री आदीश्वर'ए	गलारामां अडार डोदी म'डपमां डांणी आणु

## વિભાગ પહેલો

નૂતન જિનાલયની ૫૧ ટેરીઓમાં મૂળનાયકે પધરાવવાનો તથા ધબ્બદંડ-કેળશ ચડાવવાનો આદેશ મેળવનાર ભાગ્યશાળીઓનાં નામ વગેરે

અંક નં.	આદેશ મેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિભાણનો નંબર	પ્રતિભાણનું નામ	સ્થળ	ટ્ટરી નંબર
૧.	શ્રી શાહ રતનચંદ કાકુરામ આફના	ગોરોંકા વાસ, સાદ્દી (રાજસ્થાન)	૨૩૧	શ્રી પુડરીકસ્વામી પ્રાચીન (વિ.સં. ૧૦૬૪ના)	નૂતન જિનાલય	૩૯
૨.	શ્રી સુશીલાબહેન કાન્તિલાલ શાહ	સદાશિવભુવન-એ, ત્રીને માળે, પ્લોટ નં. ૧૧, રામસ્તન ત્રિવેદી રોડ, સુહાંડ (વિસ્ત), સુબર્ષ-૮૦	૨૭૫	શ્રી શાન્તિનાથજી	"	૪૬
૩.	શ્રી કમલ કુસુમચંદ સુતરીયા	૭૫, ધનજી સ્ક્રીંદ, ત્રીને માળે, સુબર્ષ-૩	૨૪૩	શ્રી ધર્મનાથજી	"	૪૧
૪.	શ્રી નરેન્દ્રકુમાર કૂલચંદજી	C/o. કુમાર એજન્સી, ૪૨-૪૪, ખાડીલકર રોડ, કાંઠાવાડી, સુબર્ષ-૪	૧૧૨	શ્રી નેમિનાથજી (શ્યામ)	"	૨૨
૫.	શ્રી વિશાખા નવીનચંદ્ર અંગડીવાળા	ભણશાળી પોળ, અંગડીઓવાળા ખાંચો, ગોપીપુરા, સુરત	૨૬૫	શ્રી નેમિનાથજી (શ્યામ)	"	૪૪
૬.	શ્રી શાંતિલાલ સોમચંદ ચોપ્પસી	૨૦૮, શ્રીપાલનગર, જે. એમ. મહેતા રોડ, સુબર્ષ-૬	૯૪	શ્રી ધર્મનાથજી	"	૧૮

પ્રતિષ્ઠાનો મહેવાલ

અહીં નં.	આદેશ મેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિભાષકો નંબર	પ્રતિભાષકનું નામ	સ્થળ	દેરી નંબર
૭.	શ્રી દીપાલી ચંદ્રકાન્ત શાહ	ઘડીઆળી પોળ, પીપળા શેરી, વડોદરા	૧૨૦	શ્રી વિમલનાથજી	નૂતન બિનાલય	૨૩
૮.	શ્રી સુરેન્દ્રભાઈ અવેરી	૩-સી, જયહિન્દ એસ્ટેટ બીલ્ડીંગ, ભુલેશ્વર, ડો. આત્મારામ રોડ, સુબર્ધનર	૪૦	શ્રી પુંડરીકસ્વામી	"	૭
૯.	શ્રી કૃતાજી દરગાજી મેડતીઆ	C/o શાહ જીવરાજ કૃતાજી મેડતીઆ ૨૬૬/૨, ફુગો હાઉસીંગ સોસાયટી, ભવાની પેઠ, સાયીકા લેન, પૂના-૨	૧૩૫	શ્રી મહાવીરસ્વામી	"	૨૫
૧૦.	શ્રી સેવંતીલાલ ચીમનલાલ	ઘોડ અંદર રોડ, જવાન નગર, ઈ-૬, ત્રીને માળે, ધારીવલી, સુબર્ધનર	૯૦	શ્રી મહાવીરસ્વામી	"	૧૭
૧૧.	શ્રી ઉજ્જમળદેવ જેઠાલાલ	૩૨/૩૬, અનંતવાડી, ભુલેશ્વર, પથસ્વાળો માળે, પહેલે માળે, સુબર્ધનર	૧૭૨	શ્રી પાર્શ્વનાથજી	"	૩૧
૧૨.	શ્રી હનરીમલજી મૂલચંદજી	તૈન ધર્મશાળા સ્ટ્રીટ, પીંડવાડા (રાજસ્થાન)	૨૦૪	શ્રી શાન્તિનાથજી	"	૩૫
૧૩.	શ્રી શૈલેશ રમણીકલાલ શાહ	૩, પારસ સોસાયટી, "આદર્શ", સુરેન્દ્રનગર-૧ ( સૌરાષ્ટ્ર )	૬૯	શ્રી વાસુદેવજી સ્વામીજી	"	૧૨

અર્થ. નં.	આદેશ મેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિભાણનો નંબર	પ્રતિભાણનું નામ	સ્થળ	કેરી નંબર
૧૪.	શ્રી દેવોન્દ્રાબહેન કુમારપાળ શાહે ૬૮, ગિરધરનગર, શાહીબાગ, અમદાવાદ-૪	૩૧	૩૧	શ્રી ચંદ્રપ્રભુજી	નૂતન જિનાલય	૬
૧૫.	શ્રી બાણુભાઈ દુર્લભદાસ શાહે પરમાર શેરી, શિહોર (સૌરાષ્ટ્ર)	૨૭૦	૨૭૦	શ્રી શાન્તિનાથ	"	૪૫
૧૬.	શ્રી ખ્યારીબહેન સુલતાનમલ રાઠોડ પરસોત્તમનગર, એ બ્લોક નં. ૩, જરીમરી મંદિર, વાંઢરા, સુબંધ-૫૦	૧૪૭	૧૪૭	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૨૭
૧૭.	શ્રી ભાવેશકુમાર મણિલાલ શાહે જશરાજ ભુવન, ચોથે માળે, જૂની હંતુમાન ગલી, કાલબાઈવી રોડ, સુબંધ-૨	૧૦૪	૧૦૪	શ્રી અભિનંદનજી	"	૨૦
૧૮.	શ્રી આત્મારામ ભોગીલાલ સુતરીયા કેમ્પ રોડ, શાહીબાગ, અમદાવાદ-૪	૫૭	૫૭	શ્રી અભિનંદનસ્વામી	"	૧૦
૧૯.	શ્રી રસીકમણિ નરોત્તમભાઈ શેઠ આંગલી પોળ, રતનપોળ, અમદાવાદ.	૯૯	૯૯	શ્રી ચંદ્રપ્રભુજી	"	૧૯
૨૦.	શ્રી ગુલાબબાઈ હંસરાજ સંઘવી ૨૨૬, નવા રવિવાર પેઠ, પુના સિટિ.	૧૮૮	૧૮૮	શ્રી પદ્મપ્રભુજી	"	૩૩
૨૧.	શ્રી ચંદ્રકિશોર પનાલાલ મસલોયા ૩૯, વસંતવિલાસ, બન્હામ હોલ લેન, પ્રાર્થના સમાજ, સુબંધ-૪	૨૬	૨૬	શ્રી અનંતાનાથજી	"	૫
૨૨.	શ્રી કુસુમબહેન સુમતિલાલ C/૦ શ્રી સુબોધચંદ્ર પોપટલાલ, ૧૮૧, ન્યુ કલોથ માકેટ, અમદાવાદ-૨	૨૧૬	૨૧૬	શ્રી મહાવીસ્વામી (ગાદી-પરિકરવાળા)	"	૩૭

अ.सं.	व्यादेश भेगवनासुर्युं नाम	सरनासुं	प्रतिभाळुना नं'अर	प्रतिभाळुना नाम	स्थळ	दुसरी नं'अर
२३.	श्री हलपतलाळ प्रेमचं'हलाई शाह	प्लोड नं. ३३, सरदारगंज, पालनपुर.	२६१	श्री सं'खनाथळ	नूतन जिनालय	५०
२४.	श्री अमृतलाळ दानमल शाह	प्लोड नं. ७-३८, त्रीजे भाजे, सर्वोदयनगर, पांजरापोण रोड, सु'अई-४.	१४१	श्री नेमिनाथळ	"	२६
२५.	श्री सनज्जनकुमारी हंजरीमलळ	श्री हंजरीमलळ मूलय'हळ नैन धर्मशाणा स्ट्रीट, पी'डवाडा (राजस्थान)	२५७	श्री महावीरस्वामी	"	४३
२६.	श्री चं'पकलाळ अभीचं'द	महाराज मेडीकल हॉल, शाराई अभर, सावनगर.	१७८	श्री महावीरस्वामी	"	३२
२७.	श्री रिअभयचं'हळ सुखतानमलळ	C/o डी. रिअचं'द अॅन्ड ड्यां., १७०, न्यु क्लोथ मारकीट, अमदावाह-२	७४	श्री पद्मप्रभुळ	"	१३
२८.	श्री नथुभाई देवचं'द शाह	७०२, कुष्णुनगर, नैन देरासर पासे, सावनगर.	१६२	श्री आदीश्वरळ (गादी-परीकरवाणा)	"	२६
२९.	श्री जसराज नेमीचं'द शाह	प्लोड नं. १६, श्री नवपह सोसायटी, आजवा रोड, वडोदरा-१	७८	श्री अजितनाथळ	"	१४
३०.	श्री मधुकान्ता सुभतिलाळ	४१३, चंद्रलोक, भी, भानवमं'दिर रोड, सु'अई-६.	२८७	श्री धर्मनाथळ	"	४६

અવધ. નંબર	આદેશ મેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિમાણનો નંબર	પ્રતિમાણનું નામ	સ્થળ	દરી નંબર
૩૧.	શ્રી નાનલભાઈ સોમચંદ	C/o વિનોદકુમાર ટ્રિપ્પીનચંદ્ર કું. ટ્રિન્સેસ સ્ટ્રીટ, હુહાર ચાલ, મસ્કતી મહાલ, પહેલે માળે, સુબઈ-૨.	૨૨	શ્રી શાન્તિનાથજી	નૂતન જિનાલય	૪
૩૨.	શ્રી શેઠ મહેન્દ્રકુમાર હરગોવિંદદાસ	C/o શ્રી યાજ્ઞચંદ ગોપાલજી, ૨૮૩, વડગાદી, સુબઈ-૩	૨૩૭	શ્રી કુશુનાથજી	"	૪૦
૩૩.	શ્રી બસુદેવજી હરિલાલ કચરાભાઈ	૨૦૧૦, નાગજી બુદરની પોળ, માંડવીની પોળ, અમદાવાદ.	૬૧	શ્રી પસપ્રભુજી	"	૧૧
૩૪.	શ્રી સંઘવી વિજયરાજ કેસરીમલ	C/o શાહ મેઘજી હીરાચંદ, ૨૨૧, ઝવેરી યજ્ઞર, સુબઈ-૨.	૧૮	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૩
૩૫.	શ્રી રાયચંદ મગનલાલ શાહ	૨૦૦/૨૦૬, બીને લોઈવાડો, સુબઈ-૨.	૨૪૯	શ્રી નેમિનાથજી (સ્થામ)	"	૪૨
૩૬.	શ્રી શાન્તિલાલ પી. મહેતા	મનસોહન માર્કેટ, જામનગર.	૧૯૮	શ્રી ચંદ્રપ્રભુજી	"	૩૪
૩૭.	શ્રી શનાલાલ ગૌતમચંદ શાહ	૧૧૪, વી. પી. રોડ, આર. કે. વાડી, સુબઈ-૪.	૪૯	શ્રી પાર્શ્વનાથજી	"	૮
૩૮.	શ્રી રતિલાલ ધાનાચંદ પરીખ	“મનસુખ”, ૧૮, સંજીવભાગ, ન્યૂ શારદા મંદિર રોડ, પાલડી, અમદાવાદ-૭.	૧૬૭	શ્રી વાસુપૂજ્યસ્વામી	"	૩૦

પ્રતિષ્ઠાનો પ્રહારવાલ



અ.નં.	આદેશ મેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિમાણના નંબર	પ્રતિમાણનું નામ	સ્થળ	દેરી નંબર
૩૯.	શ્રી લાવણ્ય ગૌતમભાઈ	C/o શ્રી લલ્લુભાઈ સુરચંદ ૨૩૪૩, માણિક્યોક, અમદાવાદ.	૮૬	શ્રી આદીશ્વરજી	નૂતન બિનાલય	૧૬
૪૦.	શ્રી તારાચંદ વનમાળીદાસ	સ્વદેશી માર્કેટ, રાધા ગલી, ૩૧૮, કાલ્યાણદેવી રોડ, સુંબઈ-૨.	૫	શ્રી વાસુપૂજ્યસ્વામી	"	૧
૪૧.	શ્રી રવીન્દ્ર હેબરીમલ શાહ	મનહર નિવાસ, બેંક ઓફ ઈન્ડિયા સામે, રામનગર, સાબરમતી, અમદાવાદ-૫.	૧૨૯	શ્રી નેમિનાથજી (પીળા)	"	૨૪
૪૨.	શ્રી અમીષ ગૌતમભાઈ	C/o શ્રી લલ્લુભાઈ સુરચંદ, ૨૩૪૩, માણિક્યોક, અમદાવાદ.	૨૨૫	શ્રી સંલવનાથજી	"	૩૮
૪૩.	શ્રી ધનલક્ષ્મી યુધાભાઈ તેલી	૫૬, પો. હે. જૈનનગર, પાલડી, અમદાવાદ-૭	૫૩	શ્રી સુમતિનાથજી	"	૯
૪૩.	શ્રી અશ્વિન કાનજી પુંબભાઈ	૧૧૬, કેશવજી નાયક રોડ, ૪થે માળે, રૂમ નં. ૩૩. સુંબઈ-૯.	૨૧૦	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૩૬
૪૫.	શ્રી ધુલચંદજી પનાલાલજી	C/o હંસા કોર્પોરેશન, ડી. એસ. લેન, ચીક પેટ, બેંગલોર-૫૩,	૮૨	શ્રી શાન્તિનાથજી	"	૧૫
૪૬.	શ્રી શુભામળહેન આર. શાહ	૧૫, ફીરહોસ, ૫૬, મરીન ડ્રાઇવ, સુંબઈ-૨૦	૨૭૬	શ્રી શાન્તિનાથજી	"	૪૭

અયુ. નં.	આદેશ મેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિમાણનો નંબર	પ્રતિમાણનું નામ	સ્થળ	ફેરી નંબર
૪૭.	શ્રી નવનિચંદ્ર જયચંદ શાહ	C/o શાહ નવનિચંદ્ર દિલીપકુમાર કલોથ મરચન્ટ એન્ડ કમીશન એજન્ટ, ૬૦/૬૨, છીપી ચાલ, ૪થો માળે, સુબર્ષ-૨.	૧૫૩	શ્રી ચંદ્રપ્રભુજી	નૂતન બિનાલથ	૨૮
૪૮.	શ્રી નટવરદાલ વાડીલાલ શાહ	વાયા-મંચર, આંબિગાંવ (બિ. પૂના; મહારાષ્ટ્ર)	૨૮૩	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૪૮
૪૯.	શ્રી મનોરમલજી શિવદાન- મલજી લુરુડ	સેકાલીયાકા બાસ, ભીનમાલ (રાજસ્થાન)	૨૯૫	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૫૧
૫૦.	શ્રી દોલીબાઈ પૂનમચંદજી સંઘવી	C/o શ્રી પૂનમચંદ ચંદ્રાણી સંઘવી, યોકારો સ્ટ્રીટ, વાયા જવાઈબંધ, તખતગઢ (રાજસ્થાન)	૧૦	શ્રી કુશુનાથજી	"	૨
૫૧.	શ્રી રેખાબહેન રમણદાલ ઝવેરી	સિંદ્યકેની પોળ, પાટણ (ઉ. ગુ.)	૧૦૮	શ્રી ધર્મનાથજી	"	૨૧

વિભાગ બીજો

પરિશિષ્ટ ૧ : ૫૦૪ પ્રતિષ્ઠાપકોની યાદી

નૂતન જિનાલયની ૫૧ દેરીઓમાં ૨૪૪ પ્રતિષ્ઠાઓ પધરાવવાનો આદેશ મેળવનાર ભાગ્યશાળીઓનાં નામ વગેરે

અર્થ. નં.	આદેશ મેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિષ્ઠાનો નંબર	પ્રતિષ્ઠાનું નામ	સ્થળ	દેરી નંબર
૧.	શ્રી શાહ વરદુબ્દિન ભયુતમલભૃ	સત્યનારાયણ નગર, અમરાઈવાડી, અમદાવાદ-૮	૨૦૧	શ્રી પાર્શ્વનાથભૃ	નૂતન જિનાલય	૩૫
૨.	શ્રી રજનીકાંત રવીન્દ્ર શાહ	મનહર નિવાસ, બેક ઓફ ઇન્ડિયા સામે, રામનગર, સાબરમતી, અમદાવાદ-૫.	૨૩૬	શ્રી મહાવીરસ્વામી	"	૪૦
૩.	શ્રી તારાબહેન અમૃતલાલ	C/o શ્રી અમૃતલાલ લાલચંદ લક્ષ્મી નિવાસ, પ્લોટ નં. ૮૦/૧, પ્રાટન વાડા રોડ, કીંગ સર્કલ, સુબર્ષ-૧૯.	૩૦	શ્રી ચંદ્રપ્રભુભૃ	"	૬
૪.	શ્રી પ્રભાવતી ભાઈચંદ સંઘવી	પુલ્વા નિવાસ, રૂમ નં. ૮, પરસોતમ જેરાજ રોડ, મહર્ષિ અરવિંદ ચોક પાસે, સુબર્ષ, સુબર્ષ-૮૦.	૨૦૭	શ્રી આદીશ્વરભૃ	"	૩૫
૫.	શ્રી રમેશચંદ્ર કાળીદાસ શાહ	મહાવીર ઇન્ડસ્ટ્રીઝ, ૫, રજપુતપરા, રાજકોટ.	૧૩૯	શ્રી મહાવીરસ્વામી	"	૨૬

[ ૬ ]

અર્થ. નં.	આદેશ મેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિમાણનો નંબર	પ્રતિમાણનું નામ	સ્થળ	કેરી નંબર
૬.	શ્રી હેમંતકુમાર ચંદ્રકાંત	C/o શ્રી ચંદ્રકાંત પ્રાગલભાઈ વાસણના વેપારી, સિદ્ધિર (સૌરાષ્ટ્ર)	૧૩૪	શ્રી સલવનાથજી	નૂતન બિનાલાય	૨૫
૭.	શ્રી ચંદનબહેન હરગોવિનદાસ	૧૩૨, ગુલાલાવાડી, બીજે માળે, સુ'બઈ-૪	૧૬૪	શ્રી શાંતિનાથજી	"	૨૯
૮.	શ્રી સ્મિતા વિક્રમ શાહ	૧૯, ગોવિંદ મહાલ, ૮૬-બી, મરીન ડ્રાઇવ, સુ'બઈ-૨	૪૩	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૭
૯.	શ્રી શાહ છાયાબહેન કલ્યાણચંદ	ઘડીયાળી પોળ, પીપળા ટોરી, વડોદરા.	૩	શ્રી અભિનંદન	"	૧ (ગોખલો)
૧૦.	શ્રી શાહ રંજનબહેન મૂળચંદ	C/o શ્રી મૂળચંદ ગુલાબચંદ સિદ્ધિર (સૌરાષ્ટ્ર)	૨૯૩	શ્રી મહાવીરસ્વામી	"	૫૦
૧૧.	શ્રી રમણલાલ છનાલાલ શાહ	૨૦૩/૨૦૫, કીકા સ્ટ્રીટ, ચોથે માળે, રૂમ નં. ૩૯, સુ'બઈ-૨	૨૬૭	શ્રી શાંતિનાથ (ગાદી-પરિકસ્વાળા)	"	૪૫
૧૨.	શ્રી દોશી યશીકાંત પૂનમચંદ	૧૫૯, ભવાની શંકર રોડ, રૂમ નં. ૩૫, તમાકુવાળા બીલ્ડીંગ, ઘાઠર (વેસ્ટ), સુ'બઈ-૨૮.	૨૨૮	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૩૮
૧૩.	શ્રી ઇન્દુમતીબહેન મનુભાઈ	ઈ-૧, ગજરાવાલા ફ્લેટ, પાલકી, અમદાવાદ-૭.	૧૨૧	શ્રી શાંતિનાથજી	"	૨૩ (ગો.)

પ્રતિષ્ઠાનો અધિકારી

अनु. नं.	आदेश भेगनारसु' नाम	सरनासु'	प्रतिभाणना न'अर	प्रतिभाणसु' नाम	स्थण	हेरी न'अर
१४.	श्री अमीचंद कूलचंद शाह	"गौतम", नवापरा, लावनगर	२२६	श्री नेमिनाथ	नूतन जिनालय	३६
१५.	श्री मोहनदास ज्वारमल	आगमंदिर, तलाटी रोड, ज्वन ज्वन, पाटीताळा.	१०६	श्री विमलनाथ	"	२१
१६.	श्री कृति'कुमार प्राणुदास दोशी	गार्डन न्यु सोसायटी, गोवालीया ट्रेक, मुंअरि-३६.	२०५	श्री आदीश्वर	"	३५
१७.	श्री लयेत्नाअडेन अजितसाध	सुतरीया भीडी'ग, वा. सा. डोस्त्रिपटल सामे, अमदावाद-६	११६	श्री पार्थनाथ (कृष्णाधारी)	"	२२
१८.	श्री हसय'तीअडेन योगेशसाध	C/o च'डुलाद अेन्ड सन्स ४०/३, विद्यालयन, माणिकेयोक, अमदावाद-१	१४०	श्री आदीश्वर	"	२६
१९.	श्री नीना कुमारपाण शाह	इपा सुरवा'दनी पोण, हेरासर सामे, माणिकेयोक, अमदावाद.	२३४	श्री शांतिनाथ (गद्दी-परिकरवाणा)	"	४०
२०.	श्री सांकसाध'सराण	C/o सोमचंद अ्रधस', रपण/६५, नरसी नाथा स्टीट, मुंअरि-६.	२०८	श्री सुमतिनाथ	"	३६
२१.	श्री वीरेन्द्रकुमार इत्सेचंद वोरा	मोती भीडी'ग, मडात्मा गांधी रोड, पूना-१	४८	श्री अजितनाथ	"	८ (गो.)
२२.	श्री शाह इरगेविंद मण्डिदास	वाया-मढडा, दाळा (सौराष्ट्र)	२६०	श्री मडावीरस्वामी	"	५०

અંબુ. નં.	આદેશ મેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિભાણનો નંબર	પ્રતિભાણનું નામ	સ્થળ	ટૂંકી નંબર
૨૩.	શ્રી ભરત દલપતલાલ શાહ	૩૭૬, સરદાર વી. પી. રોડ, ત્રીજે માળે, મુંબઈ-૪.	૬	શ્રી ચંદ્રપ્રભુજી	નૂતન બિનાલય	૧
૨૪.	શ્રી પ્રવીણચંદ્ર લક્ષ્મીચંદ મણીઆર	સ્મિતા યીલ્ડીંગ, લલ્કુભાઈ પાર્ક, અંધેરી (વેસ્ટ), મુંબઈ-૫૮.	૭૭	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૧૪
૨૫.	શ્રી હીરાબહેન નેકાલાલ શાહ	સી. પી. ટેન્ક, મૂળજીભાઈ નિવાસ, ચોથે માળે, મુંબઈ-૪.	૧૪૨	શ્રી સુમતિનાથજી	"	૨૬
૨૬.	શ્રી અશોક અમૃતલાલ શાહ	અંગલા નં. ૨૫, દશાપોરવાડ સોસાયટી, પાલડી, અમદાવાદ-૭.	૨૫૩	શ્રી અંબિનાથજી	"	૪૨ (ગા.)
૨૭.	શ્રી મંગળદાસ ગુલામચંદ ગાંધી	પીપળા ફળી, ઘંઘુકા (સૌરાષ્ટ્ર)	૨૯૯	શ્રી સંભવનાથજી	"	૫૧ (ગા.)
૨૮.	શ્રી ક્રાંતિલાલ જીવરાજ મડેસા	થાણા-૧, (મહારાષ્ટ્ર)	૪૬	શ્રી શાંતિનાથજી	"	૮ (ગા.)
૨૯.	શ્રી કિરીટકુમાર નેરમલભાઈ શાહ	C/o શ્રી શાહ નેરમલભાઈ કસ્તુરચંદ, ૯, હીવાનપરા, રાજકોટ-૧	૧૬૩	શ્રી શાંતિનાથજી	"	૨૯
૩૦.	શ્રી અમિતકુમાર પ્રકાશભાઈ શાહ	શ્યામકલા, પાછળની બાજુ, ત્રીજે માળે, ંહાઈટ હાઉસ સામે, ૧૦૦, વાલકેશ્વર રોડ, મુંબઈ-૬	૨૫૬	શ્રી શાંતિનાથજી	"	૪૩ (ગા.)

अ.सं.	आदेश अणवनामसुं नाम	सरनासुं	प्रतिभाएतु नाम	प्रतिभाएतु नंअर	स्थण	द्वेरी नंअर
३१.	श्री निर्मणअडेन भीमयंदभाई सुतरीआ	७५, धनए सुंद्री, त्रीने साणे, सुंअई-३	श्री कुंथुनाथए	१२	नूतन जिनालय	२
३२.	श्री सिताअडेन श्रीकांतभाई	ई-१, गजरावादा इलेट, पावडी, अमदावाह-७	श्री सुनिसुनतस्वामी	२१७	"	३७
३३.	श्री निर्मणा जयंतीदाव महेता धंटीवाणा	C/o श्री जयंतीदाव जेयंद वारा अणार, अवेर बाहयंदनी अडकी, लावनगर.	श्री धर्मनाथए	१८३	"	३२ (गो.)
३४.	श्री रमणिकदाव अमृतदाव शाह	कुडडा प्रेस, शेरी नं. ६, अणार, सुरेन्द्रनगर.	श्री शांतिनाथए	५०	"	८ (गो.)
३५.	श्री भीमकोरअडेन एवराज शाह	७०२, कृष्णनगर, जैन देशसर पासे, लावनगर.	श्री चंद्रप्रजुए	११०	"	२१
३६.	श्री शांताअडेन भायुभाई	ज्यो. जेन. ए. सी. ज्योडिस सासे, राणुल पार्क सोसायटी, अं. नं. १५, रामनगर, साणरमती, अमदावाह-५	श्री आदीशरए	७०	"	१२
३७.	श्री शाह पोपटदाव अंणादाव	C/o मे. भइतदाव तलकयंद स्टेशन रोड, जिअ (७. अ.)	श्री आदीशरए	२६४	"	४४
३८.	श्री शाह नंददाव लाययंद	छ अंगला, डीरा जैन सोसायटी, रामनगर, साणरमती, अमदावाह-५	श्री शांतिनाथए	१६	"	३

અવ. નં.	આદેશ ભેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિમાજીનો નંબર	પ્રતિમાજીનું નામ	સ્થળ	ફરી નંબર
૩૯.	શ્રી સુકેશકુમાર ફરોહચંદ વોરા	મોતી બીહીંગ, મહાત્મા ગાંધી રોડ, પૂના.	૭૨	શ્રી વાસુપૂજ્યસ્વામી	નૂતન જિનાલય	૧૩
૪૦.	શ્રી શાહ છનાલાલ કકલાસ	મોદીવાસ, પાલનપુર	૨૯૪	શ્રી નેમિનાથજી	"	૫૧
૪૧.	શ્રી મનહરલાલ માણિકલાલ શાહ	૭૭, મરીનડ્રાઈવ, પાટણુ જૈન મંડળ બીહીંગ નં. ૨, ત્રીજો માળે, ખ્લોક નં. ૧૯, સુંબઈ-૨૦	૨૦૩	શ્રી પોટીલાજિન	"	૩૫
૪૨.	શ્રી જીનેન કુમારપાળ	C/૦ શ્રી સુબોધચંદ્ર પોપટલાલ ૧૮૧, ન્યુ કલોથ મારકેટ, અમદાવાદ-૨	૧૦૨	શ્રી સુનિસુવતસ્વામી	"	૧૯
૪૩.	શ્રી નયના રમેશચંદ્ર ઝવેરી	C/૦ શ્રી પાનાચંદ નાનુભાઈ ૩૦૫, કૃષ્ણનિવાસ, ચૌથે માળે, મસ્જીદ અંદર રોડ, સુંબઈ-૩	૨૮૨	શ્રી સંભવનાથજી	"	૪૮
૪૪.	શ્રી અશોકકુમાર સુંદરલાલ જૈન	લસુંદ્રા (તા. કપડવંજ)	૧૯૨	શ્રી અજિતનાથજી	"	૩૩ (ગો.)
૪૫.	શ્રી અવનિખેન રમણુલાલ શાહ	૬, સુભાષનગર, શાહીબાગ, અમદાવાદ-૪	૧૦૯	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૨૧
૪૬.	શ્રી લીલાખેન છગનલાલ	પીપરમીટ ચાલ, રૂમ નં. ૯૩, સ્ટેશન રોડ, ભાંડુપ, સુંબઈ-૭૮	૬૪	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૧૨
૪૭.	શ્રી લીલાવતી વસંતલાલ	C/૦ શ્રી જીવતલાલ પ્રતાપશી, કદપના ત્રણ અંગલા, નવરંગપુરા, અમદાવાદ-૯	૨૮૦	શ્રી વાસુપૂજ્યસ્વામી	"	૪૭



अ. नं.	आदेश भणवत्कारनु' नाम	सरनासु'	प्रतिमाळता न'अर	प्रतिमाळतु' नाम	स्थण	हरी न'अर
४८.	श्री हितेन पी. शाळ	१५, हीरदोस, ५६, मरीनश्राधव, सु'अर्ध-२०	६२	श्री शांतिनाथलु	नूतन बिनालय	११
४९.	श्री हवितराज सोभाय'ह	६५, नीनरुपा नायक स्ट्रीट, पो. ओ. नं. ५१८, मद्रास-३	१६०	श्री वासुपूज्यस्वामी	"	२९
५०.	श्री सुकेश सुमतिदास शाळ	५४, रीज रोड, सागरद्वीप नं. २, भीजे माणे, सु'अर्ध-६	१००	श्री आहीश्वरलु	"	१९
५१.	श्री मती न्योत्सना कमलकुमार सुतरीया	७५, धनलु स्ट्रीट, रीजे माणे, सु'अर्ध-३	१३६	श्री वासुपूज्यस्वामी	"	२५
५२.	श्री विजयकुमार रमणुदास	१२, अक्षयपुरी, गुजरात विद्यापीठनी आशुभां, अमदावाद-१३	२३८	श्री आहीश्वरलु	"	४०
५३.	श्री शा. भडेशकुमार नवलय'ह	C/o श्री शा. नवलय'ह वीरय'ह कपोदवाडी, शिडोर (सौराष्ट्र)	२८८	श्री कुंतुनाथलु	"	४९
५४.	श्री हसायडेन नयतीदास शाळ	८०५, श्रीपालनगर, १२, हार्डेस रोड, सु'अर्ध-६	१४६	श्री आहीश्वरलु	"	२७
५५.	श्री शाळ रमणुअडेन हदयाणुय'ह	धडियाणी पोण, पीपणा शेरी, वडोदरा.	२६२	श्री आहीश्वरलु (गो.)	"	४४
५६.	श्री हरीयाणुअर्ध	C/o श्री मनोरमलु शिवदानमलु म्युनि. ऑर्डींग, इम नं. १४, सुणदासलु स्ट्रीट, सु'अर्ध-८	८८	श्री आहीश्वरलु (पीणा)	"	१७

અર્થ. નં.	આદિશ યોગવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિમાલનો નંબર	પ્રતિમાલનું નામ	સ્થળ	ટૂંકી નંબર
૫૭.	શ્રી વસંતલાલ ધીરજલાલ વકીલ	વસંત વિલાસ, એન્ટુસ રોડ, શાંતાકૂલ (વેસ્ટ), સુંબઈ-૫૪	૨૦૦	શ્રી પાર્શ્વનાથજી	નૂતન જિનાલય	૩૪
૫૮.	શ્રી લક્ષ્મીબહેન ઉમેદચંદ કુવરજી દાણાવાળા	૮/૫, રૂપચંદ્રોચ સ્ટ્રીટ, કલકત્તા-૭	૨૫૦	શ્રી અજિતનાથજી	"	૪૨
૫૯.	શ્રી દ્વિશકુમાર કેસરીચંદ ચોકસી	શ્રીપાળનગર, પાછળની આગુ, બીજી વીંગ, બીજે માળે, ફ્લોટ નં. ૨૦૬, હાકનેસ રોડ, સુંબઈ-૬	૨૪૬	શ્રી આદીશ્વરજી (ગાદી-પરિકરવાળા)	"	૪૧
૬૦.	શ્રી અમીતાબહેન રસિકલાલ શાહ	જૈન ઉપાશ્રય સામે, શેઠ ફળિયા, વલસાડ.	૧૮૭	શ્રી મુનિસુનતસ્વામી	"	૩૩
૬૧.	શ્રી સોહનલાલ લાલચંદ જૈન	૫, બીજી સુથાર ગલી, નારાયણ નિવાસ, બીજે માળે, રૂમ નં. ૧૨, સુંબઈ-૪.	૨૬૦	શ્રી પાર્શ્વનાથજી	"	૪૩
૬૨.	શ્રી શાંતાબહેન ઉમસિંહ દેવીયા	C/o શ્રી ડૉ. યુ. પી. દેવીયા અંબર (કચ્છ)	૨૩૦	શ્રી મલ્લિનાથજી	"	૩૯
૬૩.	શ્રી પતાસાબહેન કેસરીમલ સંઘવી	૨૦, નવપદ સોસાયટી, આબવા રોડ, વડોદરા-૧	૨૯૮	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૫૧
૬૪.	શ્રી ન્યૌત્નાબહેન વિનોદચંદ્ર શાહ	૮, ગૌતમબાગ સોસાયટી, પાલડી, અમદાવાદ-૭	૧૯૭	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૩૪

(ગો.)

व्य. नं.	आदेश देणवनास्तु' नाम	सरनासु'	प्रतिभाळुना नं'अर	प्रतिभाळुना नाम	स्थण	हेरी नं'अर
६५.	श्री केसरअडेन हीराय'द लं'दारी	C/o श्री मोतीय'द हीराय'द लं'दारी कोटम त्रीन, अकरीया अं'दर रोड, मोडन वीडी'ग नं. २, यीन्जे माणे, इम. नं. ७, सु'अर्ध-१५.	२३२	श्री सं'लवनाथळ	नूतन बिनालय	३६
६६.	श्री नथुभाई देवय'द शाई	७०२, कृष्णनगर जैन हेरासरनी आशुभां, लावनगर.	१२८	श्री सुविधिनाथळ	"	२४
६७.	श्री केशवदाव भाळुकय'द	पिळाळगंज, नूनी गेंक पासो, मडेसाणा.	६८	श्री सुमतिनाथळ	"	१२
६८.	श्री लगवानदास नागरदास राव	धीवटाभां, कसारवाडो, पाटणु ( व. गु. )	२६३	श्री शांतिनाथळ	"	४४
६९.	श्री लस्तकुमार जय'तीदाव जैन	५४८, डी. भाणी विवा, तेगुकाया पार्क, डो. व्यांजेडकर रोड, माहुंगा, सु'अर्ध-१६.	२४७	श्री अरनाथळ	"	४२
७०.	श्रीमती धन'क्राआर्ध जय'तीदाव	C/o श्री रमणुदाव कुनैयादाव १७/२१, विकुलवाडी, सु'अर्ध-२.	२८४	श्री विमलनाथळ	"	४८
७१.	श्री नानादाव त्रिभोवनदास भसावीया	३, धनळ स्ट्रीट, डायमंड भरय'ट जेसोसीअेशन, सु'अर्ध-३	८	श्री यं'क्रानळ ( शाकलताबिन )	"	२

અંક નં.	આદેશ મેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિમાણનો નંબર	પ્રતિમાણનું નામ	સ્થળ	ફરી નંબર
૭૨.	શ્રી રેણુકા નીતીન ચોકસી	૧૦૨, દોશીવાડાની પોળ, કસુંબાવાડ, અમદાવાદ	૧૭૭	શ્રી અરનાથજી	નૂતન ગિનાલય	૩૨
૭૩.	શ્રી નટવરલાલ કચરાલાલ મહેતા	૨-બી, સ્નેહસંગમ સોમાયટી, ઉસ્માનપુરા, અમદાવાદ-૧૩.	૨૯૭	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૫૧ (ગો.)
૭૪.	શ્રી સુભોધચંદ્ર ભોગીલાલ	૧૭૬૧, છગન દક્તરીની ખડકી, માંડવીની પોળ, અમદાવાદ.	૧૬૯	શ્રી કુંચુનાથજી	"	૩૦
૭૫.	શ્રી સુભદ્રાબહેન હરજોવનદાસ પંડિત	૧૦૯, વી.પી. રોડ, મંગલ ભુવન, પાંચમે માળે, સુબર્ષ-૪,	૮૩	શ્રી વિમલનાથજી	"	૧૫
૭૬.	શ્રી શાહ ક્રીતિકુમાર જ્યંતીલાલ	સમાધાન બંગલો, મીરજ રોડ, સાંગલી ( મહારાષ્ટ્ર )	૩૪	શ્રી પાર્શ્વનાથજી (કૃષ્ણવાળા)	"	૬ (ગો.)
૭૭.	શ્રી વિદ્યાબહેન	C/o શ્રી વી. એમ. અવેરી વિજયમહાલ, ડી રોડ, સુબર્ષ-૨૦.	૭૧	શ્રી પાર્શ્વનાથજી	"	૧૨
૭૮.	શ્રી વિનોદચંદ્ર કાંતિલાલ	શામળાની પોળ, વચ્છો ખાંચો અમદાવાદ.	૪૧	શ્રી અંબિકાનાથજી	"	૭
૭૯.	શ્રી શાહ લક્ષ્મીચંદ હીપચંદ	મૂલજી જેઠા મારકેટ, કૃષ્ણ ચોક, સુબર્ષ-૨.	૫૪	શ્રી વાસુપૂજ્યસ્વામી	"	૯
૮૦.	શ્રી શા. નવલચંદ વીરચંદ	કપોલવાડી, શિહોર (સૌરાષ્ટ્ર)	૧૪૩	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૨૬

પ્રતિષ્ઠાનો અહેવાલ

अ.सं.	आदेश भणवनासुं नाम	संस्थासुं	प्रतिभाळसुं नाम	स्थळ	ट्रेरी नं.अर
८१.	श्री रमेश आणुभाई शाह	चंद्रलोक भिड्डींग, प्लोक नं. १६, आर्जुन इंदोर, मानव मंदिर रोड, वाढकेकर, सुंअर्ध-६	११३ श्री अंबितनाथलु	नूतन जिनालय	२२
८२.	श्री देवथानीअडेन विपिनभाई	C/o श्री सुयोग्यंद्र पोपटलाई १८१, न्यु क्लोथ मारकेट, अमदावाह-२	२४८ श्री पद्मप्रलुल	"	४२
८३.	श्री दाबुी परसोत्तम गजलभाई	C/o श्री आर. डी. टेक्षटाईडिस क्लोथ मरयंटस, २६/२८, चंभागली, सुंअर्ध-२ पोस्ट नं. जे. ३८१, भादवाडा (राजस्थान)	५८ श्री पार्श्वनाथलु	"	१०
८४.	श्री डाडीअडेन पुंनलु	C/o श्री केशरीभलल पूनमयंडलु संधवी, चोकडेरी गली वाथा-जवाधियंध स्टेशन तअतगाड (राजस्थान)	१४४ श्री आदीशरलु	"	२६
८५.	श्री जडावीआई केशरीभलल संधवी	C/o श्री सुरजभल मंगणयंड लक्ष्मीदास मारकेट, पड्डेले भाजे, सुंअर्ध-२	२३३ श्री नेमिनाथलु	"	३६
८६.	श्री रभीदाअडेन सुरजभल	चोरा पानायंड गांडाभाई हाबुापीड, पाडीताबुा	२२४ श्री सुनिसुनतस्वाभी	"	३७
८७.	श्री सुशीदाअडेन वजलल चोरा		१३७ श्री वासुपून्सस्वाभी	"	२५

અંક નં.	આદેશ મેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિભાણનો નંબર	પ્રતિભાણનું નામ	સ્થળ	દેશી નંબર
૮૮.	શ્રીમતી સુશીલા છોટાલાલ શાહ	શ્રીનાથજી બિહડીંગ, બીજી માળે, રૂમ નં. ૫૪, ગુલાલાવાડી, સુબર્ષ-૪	૨૮૧	શ્રી પાર્શ્વનાથજી	નૂતન બ્રિનાલાય	૪૭
૮૯.	શ્રી રસીલાબહેન વ્યંતીલાલ શાહ	સ્વેતાંબર ભુવન, બીજી માળે, અવેરરોડ, મુહુંડ (વેસ્ટ), સુબર્ષ-૮૦	૨૮૫	શ્રી નેમિનાથજી	"	૪૮
૯૦.	શ્રી પોપટલાલ છગનલાલ શાહ	૭, હીપકનગર, પાલડી, અમદાવાદ-૭.	૭	શ્રી મહાવીરસ્વામી	"	૧ (ગો.)
૯૧.	શ્રી જૈન દિલીપકુમાર તિકમચંદજી	અલકનંદા સોસાયટી, પહેલે માળે, ડો. દેશમુખ લેન, વી. પી. રોડ, પ્લોટ નં. ૨, સુબર્ષ-૪	૧૭૬	શ્રી પાર્શ્વનાથજી	"	૩૨
૯૨.	શ્રી ઉત્તમકુમાર પોપટલાલ શાહ	પી. વિદુલદાસ એન્ડ કું., ૧૦૫, ભવાની પેઠ, પૂના-૨	૨૧૮	શ્રી મહાવીરસ્વામી	"	૩૭
૯૩.	શ્રી શાંતિબાઈ રતનચંદ આફના	ગોરોંકા વાસ, સાહડી (રાજસ્થાન)	૧૪૮	શ્રી કુંડુનાથજી	"	૨૭
૯૪.	શ્રી વિનોદચંદ્ર નેમિચંદ કોઠારી	C/o મે. નેમિચંદ મિત્રીલાલ કોઠારી અમલનેર (મહારાષ્ટ્ર)	૨૯૬	શ્રી શાંતિનાથજી	"	૫૧
૯૫.	શ્રી પારસમલ શિવલાલ જૈન	C/o-અગ્નિકાં પ્લાસ્ટિક ઇન્ડસ્ટ્રીઝ એશિયન કેમિકલ કંપાઉન્ડ, ભોગેશ્વરી (ઈસ્ટ), સુબર્ષ-૬૦	૧૧૪	શ્રી પાર્શ્વનાથજી (કણુધારી)	"	૨૨
૯૬.	શ્રી પુંબલાઈ નોયાલાઈ	C/o શ્રી શા. કાનજી પુંબલાઈ ૧૧૬, કેશવજી નાયક રોડ, ચોથે માળે, રૂમ નં. ૩૩, સુબર્ષ-૬	૧૭	શ્રી શાંતિનાથજી	"	૩

પ્રતિષ્ઠાનો અહેવાલ

अ.क्र. नं.	आदेश देणवनांतु' नाम	सरनासु'	प्रतिभाळना नं'अर	प्रतिभाळनु' नाम	स्थण	हरी नं'अर
६७.	श्री धन्द्राअडेन आयुदाव	७, मधुधर डो-ओप. सोसायटी, सागरमती, अमहावाह-५	१८१	श्री मछावीरस्वामी	नूतन	३२
६८.	श्री यीरेन अलखकुमार शाह	C/o श्री अलखकुमार दादलाह शाह उ, इव्याणु सोसायटी, ओदिसाप्रौज, नगरी होस्पिटल पास, अमहावाह-६	५६	श्री चंद्रप्रभुल	जिनालय (गो.)	१०
६९.	श्री इपेश रमेशचंद्र शाह	घडियाणी पोण, पीपणा शेरी, वडोहरा	१५२	श्री पार्श्वनाथल	"	२८
१००.	श्री छेटादाव नरशीवास दोशी	C/o हेवरीट वोग कुं.	७५	श्री शांतिनाथल	"	१३
१०१.	श्री मणिकंत विक्रमदाव शाह	८०८, गांधी रोड, अमहावाह	२११	श्री शीतलनाथल	"	३६
१०२.	श्री पतुसाह भूणचंद शाह	मणिकचोक, अंलात	८६	श्री अनंतनाथल	"	१७
१०३.	श्री कचनअडेन कान्तिदाव गांधी	C/o श्री कान्तिदाव दीपचंद गांधी सु. शाहपुर (जि. थाणु, मछाराष्ट्र)	१६१	श्री पार्श्वनाथल	"	२६
१०४.	श्री निरंजना हंससुअल्लाह	२०७६, नागल बुहरनी पोण. मांडवीनी पोण, अमहावाह-१	३२	श्री मेमिनाथल	"	६
१०५.	श्री मछेन्द्रल्लाह अमृतदाव ढाल	टी २८/ओ, शांतिनगर सोसायटी, उस्मानपुरा, अमहावाह-१३	२७४	श्री सुमतिनाथल	"	४६
१०६.	श्री हीराअडेन मोतीचंद लखुसाणी	C/o श्री मोतीचंद हीराचंद लखुसाणी, कोटन झीन, अकरीया अंहर रोड, मोडन जिहडी'ग नं. २, अजि भाणे, इम नं. ७, सुंअह-१५	११	श्री वारिषेणुल (शाथताजिन)	"	२

અવકાશ નં.	આદેશ મેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિમાણનો નંબર	પ્રતિમાણનું નામ	સ્થળ	ફરી નંબર
૧૦૭.	શ્રી મણિલાલ છણાભાઈ વોરા	સ્પેશન પ્લોટ નં. ૧૦૦, ધોરાણ (સૌરાષ્ટ્ર)	૨૫૪	શ્રી ધર્મનાથજી	નૂતન જિનાલય (ગા.)	૪૩
૧૦૮.	શ્રી રમેશચંદ્ર મંગળધાસ ગાંધી	નવિશ સ્ટોર્સ, મહેન્દ્ર રોડ, મોરબી (સૌરાષ્ટ્ર)	૪૨	શ્રી ચંદ્રપ્રભુજી	"	૭ (ગા.)
૧૦૯.	શ્રી શાહ કંચનલાલ ગભડચંદ શિવલાલ	નાની વાણિયાવાડ, વાયા-મહેસાણા, વ્યાજુરમા	૨૨૨	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૩૮
૧૧૦.	શ્રી પ્રકાશમલ રૂપચંદ	C/o શ્રી મોહનલાલ મહેન્દ્રકુમાર ૭૪, અવેરી બનાર, ત્રીને માળે, મુંબઈ-૨	૧૧૮	શ્રી અભિનંદનજી	"	૨૩ (ગા.)
૧૧૧.	શ્રી હરિલાલ પરસોત્તમ મહેતા	મણી મેનોર, સાવસર પ્લોટ, મોરબી (સૌરાષ્ટ્ર)	૨૪૧	શ્રી શાંતિનાથજી	"	૪૧
૧૧૨.	શ્રી નીરજ કુમારપાળ શાહ	ફંટ, ગિરધરનગર, અમદાવાદ-૪	૨૬૧	શ્રી સુવિધિનાથજી	"	૪૪ (ગા.)
૧૧૩.	શ્રી મોના ઉત્તમચંદ	૧૭, તવપદ સોસાયટી, આજવા રોડ, વડોદરા	૧૮૯	શ્રી ધર્મનાથજી	"	૩૩
૧૧૪.	શ્રી આયુભાઈ છગનલાલ શ્રોફ	૭૨, ભારતી ભુવન, મરીનડ્રાઇવ, મુંબઈ-૧	૨૯૨	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૫૦
૧૧૫.	શ્રી શા. અશોકકુમાર ધીરજલાલ	C/o શ્રી ધીરજલાલ અવેરચંદ જૂની બેંક, શિહોર (સૌરાષ્ટ્ર)	૧૭૪	શ્રી પાર્શ્વનાથજી (કૃષ્ણધારી)	"	૩૧
૧૧૬.	શ્રી તીનબહેન લાલચંદ	૧૭, ગિરધરનગર, અમદાવાદ-૪	૨૦૬	શ્રી સુમતિનાથજી	"	૩૫



अ. नं.	आदेश अणवनाम' नं. नाम	सरनासु'	प्रतिभाएना नं'अर	प्रतिभाएनु' नाम	स्थण	इरी नं'अर
११७.	श्री त्रिलोकचं'द	C/o. ओस. सोडनदाव, कपडाना वडेपारी, सुलाष चौक, कटनी (म. प्र.)	१	श्री विमणनाथए	नूतन जिनालय	१
११८.	श्री लघुतमल डीरुतयं'दए	C/o लुडारमल नवीनयं'द शाड, डट, न्यु क्लोथ मारडीट, अमदावाड-२	१०१	श्री सुनिसुवतस्वामी	" "	१६
११९.	श्री सुमतिदाव डेशवदाव	८, जैन मसयं'ट सोसायटी, अमदावाड-७	१५१	श्री सुपार्थनाथए	" "	२८
१२०.	श्री मंछाअडेन हवीयं'द	C/o श्री हवीयं'द शुलाअयं'द शिडोर, (सौराष्ट्र)	२७३	श्री आहीश्वरए (गाही-परीकरवाणा)	" "	४५
१२१.	श्री शारदाअडेन पनादाव माणुकरदाव दोशी	C/o श्री डीरादाव ग'लीरमद वपारीया, ११०, डीका स्ट्रीट, त्रीजे माणे, सुंअर्ध-४	११७	श्री अजितनाथए	" "	२३ (ग.)
१२२.	श्री उत्तमदाव मोडनदाव सवाणी	C/o सवाणी मेटदा धं-डस्ट्रीअ, २०७, वी. पी. रोड, सुंअर्ध-४	१८०	श्री पार्थनाथए	" "	३२
१२३.	श्री सत्येन तथा विराग सुरेश अवेरी	८१/६, दोलतनगर, कोरीवली (पूर्व), सुंअर्ध-६६	४४	श्री शांतिनाथए	" "	७
१२४.	श्री लणुसावी श्रीमंतदाव गगलसाई	C/o प्रकाश प्लास्टिक धं-डस्ट्रीअ ११, लुडेश्वर रोड, भीणु शेडल वाडी, सुंअर्ध-२	२२०	श्री शांतिनाथए	" "	३८
१२५.	श्री अंभादाव नगिनदास शाड	२५, लोगीदाव पार्क, आर. वी. डेसाई रोड, वडोहरा	१५०	श्री पार्थनाथए (पीणा, गाही-परीकरवाणा)	" "	२८

અંતુ. નં.	આદેશ મેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિમાણના નંબર	પ્રતિમાણનું નામ	સ્થળ	ફેરી નંબર
૧૨૬.	શ્રી ચેહિત ચીમનલાલ ભાણુસાળી	૩૭૬, સરદાર વી. પી. રોડ, ત્રીજે માળે, વિક્રૂલ મેન્શન, સુ'અર્ધ-૪	૧૭૩	શ્રી ધર્મનાથજી	નૂતન જિનાલય	૩૧
૧૨૭.	શ્રી ઉમરાવભાઈન પારસમલ જૈન	૧૩, નવપદ સોસાયટી, આજવા રોડ, વડોદરા	૨૧૫	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૩૭
૧૨૮.	શ્રી લાલભાઈ લક્ષ્મણપરીખ	પ્રીતમનગર, પહેલો ઢાળ, એલિસપ્રીજ, અમદાવાદ-૬	૨૫	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૫
૧૨૯.	શ્રી મેઘરાજ બેગાની	મૈથ મારકેટ, રાજપુર, (મ. પ્ર.)	૧૨૭	શ્રી પદ્મપ્રભુજી	"	૨૪
૧૩૦.	શ્રી ભવાનજી કાનજી ગાલા	૩૧, રાધા નિવાસ, રાજવાડી, રોડ નં. ૭, ફેસ નં. ૨૦, ઘાટકોપર, સુ'અર્ધ-૭૭	૨૮	શ્રી શ્રેયાંસનાથજી ( પીળા )	"	૫
૧૩૧.	શ્રી જવાહરલાલ મીઠાલાલ નાગોરી	૩૮૭, રવિવાર પેઠ, પુના-૨	૨૧	શ્રી વિમલનાથજી	"	૪
૧૩૨.	શ્રી દીપક દીપચંદ તાસવાલા	નગીનદાસ મેન્શન, પાંચમે માળે, ૫૭/૬૧, ગીરગામ રોડ, ઓપેરા હાઉસ, સુ'અર્ધ-૪	૩૭	શ્રી મહાવીરસ્વામી	"	૭ (ગા.)
૧૩૩.	શ્રી યશવંતકુમાર હરિલાલ ઓવેરી	સિદ્ધચંકની પોળ, પાટણ(ઉ.ગુ.)	૧૬૫	શ્રી સીમંધરસ્વામી	"	૩૦
૧૩૪.	શ્રી ઉપેન્દ્રભાઈ હિંમતલાલ વોરા	ત્રણ ભંગલા, ગજરાવાલા ફ્લેટ પાછળ, પાલડી, અમદાવાદ-૭	૫૧	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૯
૧૩૫.	શ્રી શાહ સકરચંદ ખુશાલાદાસ	સંભવનાથની ખડકી, જીવણુ કમળશીની પોળ પાસે, શાહપુર દરવાજા, અમદાવાદ	૯૭	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૧૯

अधु. नं.	व्यादेश भणवनारथुं नाम	सरलासुं	प्रतिमाञ्जना नं'अर	प्रतिमाञ्जनुं नाम	स्थण	हेरी नं'अर
१३६.	श्री क्रान्तावह्मी शांतिदास शाह	C/o श्री शांतिदास दुर्लभदास शाह बाबुसहन, प्लोक नं. २, रामरतन रोड, सुडुन्ड (वेस्ट), सु'अर्ध-८०	७६	श्री पद्मप्रभु	नूतन जिनालय	१४
१३७.	श्री नरेन्द्र रसिकदास	७६, पंथासर, मरीन ड्राईव, त्रीने माणे, सु'अर्ध-२०	१६६	श्री आहीश्वर	"	३४
१३८.	श्री सोहनराज	C/o शा. सोहनराज ज्येन्डकुं. जरीवावा, १५, मरीआमा टेम्पल स्ट्रीट, ये'गलोस-५३	१८४	श्री शांतिनाथ	"	३३ (गि.)
१३९.	श्री पनादास नागरदास	४८, वसंत विदास, अनाम होल दोहन, प्रार्थना समाज, सु'अर्ध-४	२१२	श्री आहीश्वर	"	३६
१४०.	श्री सुमोघचंद्र हरिदास साडीवाणा	२०१०, नागण्णुहरनी पोण, मांडवीनी पोण, अमहावाह	१७५	श्री भविलास	"	३२
१४१.	श्री उमंगीदास हरगोवनदास	सिस्मानगर, वी. पी. रोड, प्लोक नं. ४-२, सु'अर्ध-४	२०२	श्री धर्मनाथ	"	३५
१४२.	श्री जेठादास भीम	३८, मंगलदास भिदडी'ग, इम नं. ३२१, त्रीने माणे, प४, क्रीयन गार्डन लेन, सु'अर्ध-२	११६	श्री सुपार्थनाथ	"	२३ (गि.)
१४३.	श्री मंगलयंघ साकलयंघ	३७, महेता भिदडी'ग, सीथी गली, पडेले माणे, सु'अर्ध-४	१५४	श्री चंद्रप्रभु	"	२८

અંક નં.	આદેશ યેળવનારું નામ	સરનામું	પ્રતિમાલના નંબર	પ્રતિમાલનું નામ	સ્થળ	કેરી નંબર
૧૪૪.	શ્રી શા. યેગેશકુમાર મણિલાલ	સુરસાગર, મ્યુઝિક કેલેજ ખાલળ, શેકનો વાડો, વડોદરા-૧	૧૩૦	શ્રી આદીશ્વરજી	નૂતન બિનાલય	૨૪
૧૪૫.	શ્રી સુશીલા કીર્તિકુમાર શાહ	૧૪, ભારતનચોક, ઇન્દોર (મ. પ્ર.)	૬૭	શ્રી નેમિનાથજી	"	૧૨
૧૪૬.	શ્રી રૂક્મણીબહેન હરગોવનદાસ	C/o શ્રી શાહ ક્રાંતિલાલ અમૃતલાલ ૧૧, શ્રીપાલનગર,	૨૬૯	શ્રી મહાવીરસ્વામી	"	૪૫
૧૪૭.	શ્રી ક્રાંતિલાલ નાનચંદ શાહ	ઉસ્માનપુરા, અમદાવાદ	૨૬૬	શ્રી અબ્જિતનાથજી	"	૪૪
૧૪૮.	શ્રી દિનેશચંદ્ર પનાલાલ મસાલીઆ	C/o યોગ્યે કસ્થિયાણા સ્ટોર્સ ગોળ અબ્જર, ભાવનગર (સૌરાષ્ટ્ર)	૧૨૬	શ્રી મલ્લિનાથજી	"	૨૪ (ગો.)
૧૪૯.	શ્રી વિમળાબહેન સિદ્ધાર્થભાઈ	૩૯, વસંત વિલાસ, અનામ હોલ લેઈન, પ્રાર્થના સમાજ, સુ'અઈ-૪	૧૩૧	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૨૪
૧૫૦.	શ્રી હસસુખબહેન અમૃતલાલ શાહ	શાહીબાગ, અમદાવાદ-૪	૨૭૭	શ્રી ગૌતમસ્વામી (ગાદીવાળા)	"	૪૭
૧૫૧.	શ્રી શાહ રસીલા કુસુદચંદ્ર	સર્વોદયનગર, પાંજરાપોળ રોડ, સુ'અઈ-૪	૨૫૫	શ્રી પદ્મપ્રભુજી	"	૪૩
૧૫૨.	શ્રી લેણલાલ સંપતલાલજી હુ'કડ	વિઠ્ઠલભાઈ રોડ, દર્શના (એ), પ્લોક નં. ૩૦૩	૬૬	શ્રી શાંતિનાથજી	"	૧૯
૧૫૩.	શ્રી ભોગીલાલ ખેચરદાસ શાહ	વીલેપારલે (વેસ્ટ), સુ'અઈ-૫૬ C/o શ્રી પ્રકાશચંદ્ર હુ'કડ	૭૩	શ્રી અરુનાથજી	"	૧૩
		ફલ્ટન ગલી, સોલાપુર				
		કરાણીલેન, ગીતાભુવન, આગ્રા રોડ, પ્લોક નં. ૧, ઘાટકોપર, સુ'અઈ-૭૭				

અનુ. નં.	આદેશ અંગવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિમાણનો નંબર	પ્રતિમાણનું નામ	સ્થળ	દેરી નંબર
૧૫૪.	શ્રી શાહ નીતીન કુમ્હચંદ્ર	વિકૂલભાઈ રોડ, દર્શના“એ”, પ્લોટ નં. ૩૦૩ વિલેપાલા (વેસ્ટ), સુઅઈ-૫૬	૬૦	શ્રી પાર્શ્વનાથજી	નૂતન જિનાલય	૧૧
૧૫૫.	શ્રી ભદ્રા સુરેન્દ્રભાઈ	C/o શ્રી સુરેન્દ્રભાઈ નરોત્તમદાસ ૩૨, શ્રીમાળી સોસાયટી, નવરંગપુરા, અમદાવાદ-૬	૩૬	શ્રી શાંતિનાથજી	”	૭ (ગો.)
૧૫૬.	શ્રી પ્રતાપરાય તારાચંદકોટડીયા	આર. આર. ડી. રોડ, ત્રિવેદી લવન, બીજે માળે, મુહુન્ડ, સુઅઈ-૮૦	૧૬૦	શ્રી નેમિનાથજી	”	૩૩ (ગો.)
૧૫૭.	શ્રી શાંતિલાલ હીરાલાલ શાહ	૬, સુભાષનગર, ગિરધરનગર પાસે, અમદાવાદ-૪	૪૭	શ્રી સુવિધિનાથજી	”	૮ (ગો.)
૧૫૮.	શ્રી હિંમતલાલ ચમતલાલ	૨૩૪૩, માણિક્યોક, અમદાવાદ	૪૫	શ્રી આદીશ્વરજી	”	૮ (ગો.)
૧૫૯.	શ્રી દીપ્તિ ગૌતમચંદ બેતાલા	C/o શ્રી માણિક્યંદજી બેતાલા ૪/૩૦, વીરાપ્પન સ્ટ્રીટ, સાહુકાર પેઠ, મદ્રાસ-૧	૩૫	શ્રી કુંથુનાથજી	”	૬ (ગો.)
૧૬૦.	શ્રી રસીલા સુમતિચંદ્ર	૧૨૦૨, શામળાની પોળ, વચ્ચે ખાંચો, અમદાવાદ-૧	૨૭૮	શ્રી આદીશ્વરજી	”	૪૭
૧૬૧.	શ્રી જનકકુમાર હરિલાલ બેવેરી	સિદ્ધચક્રની પોળ, પાટણ (ઉ.ગ.)	૨૭૬	શ્રી આદીશ્વરજી	”	૪૬

અવકાશ નં.	આદેશ મેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિમાલનો નંબર	પ્રતિમાલનું નામ	સ્થળ	ફરી નંબર
૧૬૨.	શ્રી કાંતાબહેન શાંતિલાલ	C/O શ્રી સુબોધચંદ્રપોપટલાલ ૧૮૧, ન્યૂ કલોથ મારકેટ, અમદાવાદ-૨	૧૩૮	શ્રી આદીશ્વરજી (ગાદી-પરિકર-કદપવૃક્ષવાળા) જિનાલય	નૂતન	૨૫
૧૬૩.	શ્રી હેમચંદભાઈ	C/O એસ. સોહનલાલ	૨૭૨	શ્રી આદીશ્વરજી (ગાદી-પરિકરવાળા)	"	૪૫
૧૬૪.	શ્રી ગૌતમચંદ નિર્મલાકુમારી બેતાલા	સુભાષ ચૌક, કટની (મ.પ્ર.) C/O શ્રી માણેકચંદજી બેતાલા ૨/૩૦, વીરાપન્ન સ્ટ્રીટ, સાહુકાર પેઠ, મદ્રાસ-૧	૧૫૬	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૨૮
૧૬૫.	શ્રી યોગેશકુમાર ચંપકલાલ	C/O શ્રી ચંપકલાલ અમરચંદ ૫/૭૪૩, હરિપુરા, ભવાની વડ, સુરત-૩	૮૧	શ્રી શાંતિનાથજી	"	૧૫
૧૬૬.	શ્રી ધાત્રી પ્રજ્ઞાસ અભેચંદ	કાપડ બબર, મહુવા (સૌરાષ્ટ્ર)	૧૩૨	શ્રી આદીશ્વરજી (ગાદી-પરિકરવાળા)	"	૨૫
૧૬૭.	શ્રી બ્યેસ્નાબહેન નરોત્તમભાઈ	"મમતા", શાહીયાગ, અમદાવાદ-૪	૨૨૪	શ્રી અભિતનાથજી	"	૩૮
૧૬૮.	શ્રી અરુણાબહેન પ્રકાશચંદજી	C/O કુમાર એન્જ-સી (ઇન્ડિયા) ૪૪, ખાડીલકર રોડ, સુંબઈ-૪	૧૨૫	શ્રી મહાવીરસ્વામી (ગાદી-પરિકરવાળા)	"	૨૪ (ગા.)
૧૬૯.	શ્રી વિમળાબહેન શાંતિલાલ કાપડિયા	વાડીલાલ હોસ્પિટલ પાસે, કાપડિયા નિવાસ, એલિસપ્રીન્ક, અમદાવાદ-૬	૧૮૬	શ્રી સંભવનાથજી	"	૩૩
૧૭૦.	શ્રી રમીલાબહેન ભવતીલાલ શાહ	૬૪/૬૮, ગીરગામ રોડ, રાબખહેલુર અંસીલાલ બિલ્ડીંગ, બ્લોક નં. ૧૪, ચૌથે માળે, સુંબઈ-૪	૨	શ્રી શાંતિનાથજી	"	૧ (ગા.)

अ. नं.	आदेश मेळवनाखुं नाम	सरनाखुं	प्रतिभाळना नं.अर	प्रतिभाळखुं नाम	स्थण	दरी नं.अर
१७१.	श्री पानआर्षिनेहाबाई, कुंवरआर्षि २७५, डी दाईल रोड, दादल, सतोकभडेन कांतिदाव सुअर्षि-१३ वती शा. विशनल मूणलनी कुं.		१६४	श्री आदीश्वरल	नूतन बिनालय	३४
१७२.	श्री धंदायेन अंद्रकान्तबाई	C/o श्री दादबाई सुरथंढ . २३४३, माझिकचोक, अमहावाढ	२७१	श्री पार्थनाथल	"	४५
१७३.	श्री वाडीदाव काणीदास	C/o जेस. आयुदाव जेन्ड कुं. कवीथ मख्यंढ २६/२८, अं'पागडी, सुअर्षि-२	१२३	श्री धर्मनाथल	"	२३ (गि.)
१७४.	श्री नीदायडेन आयुदाव	C/o श्री आयुदाव यीमनदाव आंआवाडी, रामनगर साभरमती, अमहावाढ-५	२१३	श्री पद्मप्रभुल	"	३७
१७५.	श्री शा. त्रेमयंढ धंशरदाव	प्लोट नं. ३३, सरहारर गंज, पालनपुर	२८६	श्री अजितनाथल	"	४६
१७६.	श्री ज्योति नदिनकान्त	C/o श्री लवतदाव प्रतापशी कडपना, तणु अंगदा, नवरंगपुरा, अमहावाढ-६	१८५	श्री ज्ञेयांसनाथल	"	३३ (गि.)
१७७.	श्री अं'पायडेन अं'बादाव शाड	C/o श्री अं'बादाव दडुबाईशाड कडियानी दाणे, आदासिनोर	१६६	श्री शांतिनाथल	"	३०
१७८.	श्री क्रीशल नरेन्द्रकुमार शाड	धंटीआणा, तारायंढ पारिअने आंचि, वडेहरा-१	१५६	श्री अजितनाथल	"	२८

અનુ. નં.	આદેશ મેળવનારનું નામ	સરકારનું	પ્રતિભાણનો નંબર	પ્રતિભાણનું નામ	સ્થળ નંબર	દેરી નંબર
૧૭૬	શ્રી તુષાર ભરતકુમાર	C/o શ્રી અમૃતલાલ મોહનલાલ ગોડીભટ્ટની ચાલી, ત્રીજો માળે, ગુલાવવાડી, સુંબઈ-૪	૮૭	શ્રી આદીશ્વરજી	નૂતન બિનાલય	૧૬
૧૮૦.	શ્રી દિગ્વિજય ઉત્તમચંદ્ર ત્રજલાલ	નવા બસ સ્ટેશન પાસે, પાલીતાણા	૨૨૬	શ્રી ધર્મનાથજી	"	૩૮
૧૮૧.	શ્રી સુરેશચંદ છોટાલાલ શાહ	વ્યોમેશ, ડી પ્લોક, ફલેટ-૭૨, એસ.વી. રોડ, યોરીવલી (વેસ્ટ), સુંબઈ-૬૨	૬૩	શ્રી શ્રેયાંસનાથજી	"	૧૧
૧૮૨.	શ્રી અશોકકુમાર ફતેહચંદ વોરા	C/o વી. મુકેશની કુંઃ મહાત્મા ગાંધી રોડ, પૂના-૧	૨૨૧	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૩૮
૧૮૩.	શ્રી શાહ પોપટલાલ કાળીદાસ	C/o એસ. બાબુલાલ એન્ડ કું. રફરટ, ચંપાગલી, સુંબઈ-૨	૩૯	શ્રી મહાવીરસ્વામી	"	૭
૧૮૪.	શ્રી પૃથ્વીરાજ ચીમનલાલજી	C/o શ્રી મહેન્દ્રકુમાર ખીમચંદ ૧૩૧/૧૩૩, અવેરીબજાર, સુંબઈ-૨	૩૩	શ્રી અબિતનાથજી	"	૬ (ગો.)
૧૮૫.	શ્રી રીટાબહેન હિમતલાલ શાહ	C/o શ્રી શાહ અબાલાલ ખીમચંદ એન્ડ સન્સ, સ્ટેશન રોડ, નડિયાદ	૧૪	શ્રી શાંતિનાથજી	"	૨
૧૮૬.	શ્રી પ્રવીણાબહેન પ્રતાપભાઈ	પ્લોક નં: ૫/૫, સેક્ટર નં: ૧૭, "છ" ટાઈપ, ગાંધીનગર (ગુજરાત)	૮૪	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૧૫
૧૮૭.	શ્રી ભયેત્નાબહેન હસમુખલાલ કાપડિયા	મૂલજી બેઠા મારકેટ, ૩૦૦, ધર્મરાજ ગલી, સુંબઈ-૨	૧૦૫	શ્રી અબિતનાથજી	"	૨૦
૧૮૮.	શ્રી જગદીશ મણિલાલ શાહ	ગ્યારા કંપની, પો. ઓ. નં: ૩૬, નંદરબાર (મહારાષ્ટ્ર)	૯૨	શ્રી ધર્મનાથજી	"	૧૭

પ્રતિષ્ઠાનો પ્રકલિપાલ



અંક નં.	વ્યાજ્ઞ મેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિષ્ઠાનો નંબર	પ્રતિષ્ઠાનું નામ	સ્થળ	દેરી નંબર
૧૮૯.	શ્રી હીરાચંદ્ર મંગલચંદ્ર ચૌધરી	C/૦ શ્રી આર. એસ. મેટલ્સ પ્રા. લિ. મંગલભવન, સ્ટેશન રોડ, જયપુર (રાજસ્થાન)	૨૨૩	શ્રી ધર્મનાથજી	નૂતન જિનાલય	૩૮
૧૯૦.	શ્રી પનાલાલ લલ્લુભાઈ ભાવસાર	C/૦ એન. પી. ભાવસાર એકઝીક્યુટિવ એન્જિનિયર, ૫૬, અલકા સોસાયટી, સુરેન્દ્રનગર	૨૩	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૪
૧૯૧.	શ્રી ચંદ્રાબહેન હિંમતલાલ સલોત	૧૯, મલ્લિક સ્ટ્રીટ, બડા બજાર, શાણા સામે, કલકત્તા-૭	૧૬૮	શ્રી સુનિસુવતસ્વામી	"	૩૦
૧૯૨.	શ્રી ચીમનલાલ નાથાલાલ ગાંધી	૫, શોર્પિંગ સેન્ટર, પહેલે માળે, સ્ટેશન રોડ, શાંતાકુલ (વેસ્ટ), સુબર્હ	૧૭૧	શ્રી ધર્મનાથજી	"	૩૧
૧૯૩.	શ્રી ભાનુમતી હસમુખલાલ મણીઆર	૧૦૬, શ્રીપાલનગર, ૧૨, જે. મહેતા રોડ, સુબર્હ-૬	૧૪૫	શ્રી સુવિધિનાથજી	"	૨૭
૧૯૪.	શ્રી જ્વનમલ લક્ષ્મીચંદ્રજી	C/૦ શ્રી લક્ષ્મીચંદ રમણલાલ રંગવાલા મારકેટ, અમદાવાદ-૨	૧૩૩	શ્રી નેમિનાથજી	"	૨૫
૧૯૫.	શ્રી સોભાગ્યાઈ ચંપાલાલજી	C/૦ શ્રી સી. એમ. સમદરીયા શ્રીરામ મારકેટ, એવન્યુ રોડ, બેંગલોર	૨૪૪	શ્રી શાંતિનાથજી	"	૪૧
૧૯૬.	શ્રી જૈન દિલીપકુમાર ત્રિકમચંદ્રજી	અલકનંદા સોસાયટી, ડો. દેશમુખ લેન, વી. પી. રોડ, પહેલે માળે, બ્લોક નં. ૨, સુબર્હ-૪	૧૬૯	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૩૪
૧૯૭.	શ્રી કૃતરમલ હિંમતમલ બાઈના	૫૨, ચંપાગલી, ત્રીજે માળે, સુબર્હ-૨	૪	શ્રી શીતલનાથજી	"	૧

અંક નં.	આદેશ મેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિભાણનો નંબર	પ્રતિભાણનું નામ	સ્થળ	દેરી નંબર
૧૯૮.	શ્રી શાહ પદ્માબહેન મનુભાઈ	અં. નં. ૫, સિદ્ધાર્થ સોસાયટી, અરુણ સોસાયટી પાછળ, પાલડી, અમદાવાદ-૭	૧૧૫	શ્રી પાર્શ્વનાથજી (શુભાબી, દુષ્યાધારી)	નૂતન જિનાલય	૨૨
૧૯૯.	શ્રી શાંતિલાલ એન. બોરાણા વર્કસ એક્ટિવિન્ટસ	C/o મહિન્દ્રા યુજિન સ્ટીલ કું. ખોપોલી (જિ. કુલાબા, મહારાષ્ટ્ર)	૨૯	શ્રી મહાવીરસ્વામી	"	૬
૨૦૦.	શ્રી વિમળાબહેન જયંતીલાલ ઝવેરી	હાહેરીયા પોળ, ઝવેરી વાડ, અમદાવાદ	૮૦	શ્રી કુચુનાથજી	"	૧૫
૨૦૧.	શ્રી શાહ અનિલકુમાર છોટાલાલ	C/o અનિલકુમાર એન્ડ પ્રથર્સ વાસણુવા વેપારી, શિહોર (સૌરાષ્ટ્ર)	૧૭૯	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૩૨
૨૦૨.	શ્રી સરોજ દિલીપકુમાર ખાખુ	બી. જી. ધારામ બાગ, વિનસન્ટ રોડ, હાદર ( C. R. ), સુંઘઈ-૧૪	૫૯	શ્રી વિમલનાથજી	"	૧૧
૨૦૩.	શ્રી પ્રવીણાબહેન કિરણકુમાર રતિલાલ શાહ	૨, સિદ્ધાર્થ સોસાયટી, અરુણ સોસાયટી પાછળ, પાલડી, અમદાવાદ-૭	૧૪૯	શ્રી શાંતિનાથજી	"	૨૭
૨૦૪.	શ્રી મહેતા ચંદ્રકાન્ત ધીરજલાલ	C/o ચેમ્પીયન એન્જી. ટોર્સ ૧૨૨, નારાયણ કુ સ્ટ્રીટ, સુંઘઈ-૩	૯૩	શ્રી વિમલનાથજી	"	૧૮
૨૦૫.	શ્રી વીરેન્દ્રકુમાર હાહ્યાભાઈ શાહ	શાંતિનિકેતન પાર્ક, પો. નવજીવન, અમદાવાદ-૧૪	૨૬૮	શ્રી આદીશ્વરજી (ગાદી-પરિકરવાળા)	"	૪૫
૨૦૬.	શ્રી દિયોરા ભસ્તકુમાર રમણિકલાલ	C/o શ્રી દિયોરા ઉત્તમચંદ વજલાલ, નવા બસ સ્ટેશન સામે, પાલીતાણા	૧૦૭	શ્રી ધર્મનાથજી	"	૨૧
૨૦૭.	શ્રી લીલાવતીબહેન શાંતિલાલ ઝવેરી	ઘડિયાળી પોળ, પીપળાશેરી, વડોદરા.	૯	શ્રી શાંતિનાથજી	"	૨

अ.सं. नं.	आदेश देणवनासतुं नाम	सरनासुं	प्रतिभाएतुा प्रतिभाएतुं नाम	स्थान	केरी नांअर
२०८.	श्री हलपतदाव प्रेमयंदभाई	प्लोट नं. ३३, सरदार गंज, पालनपुर.	१२४ श्री अलिनंदनस्वामी	नूतन जिनदाय (गि.)	२४
२०९.	श्री शा. महेन्द्रकुमार मण्डिवाल कोढवाणा	C/0 श्री शा. मगनदाव दक्षमीयंद इना वेपारी, प्रांगणा (सौराष्ट्र)	१२२ श्री अजितनाथल	"	३२ (गि.)
२१०.	श्री महीर हीपयंद तासवादा	नगीनदास मेन्शन, पांचमे भागे; ५७/६१, गीरगांव रोड, ओपेरा हाउस, सुंअई-४	१५८ श्री आदीश्वरल	"	२८
२११.	श्री अनंतराय बहवल	C/0 श्री भांतिदाव ओम. शाह ६६, धनल स्ट्रीट, गोविंदनिवास, सुंअई-३	२५६ श्री आदीश्वरल	"	४३ (गि.)
२१२.	श्री रसिकदाव प्राणुलवन	C/0 श्री केशवल ओन्ड कुं. ३-अ, पौढोक स्ट्रीट, कलकत्ता-१	२२७ श्री आदीश्वरल	"	३८
२१३.	श्री नेहल न्योतिषयंद	C/0 श्री अमृतदाव मोहनदाव १५, श्रेयस, यंदनवाडी अस्टेट, शाहीभाग, अमदावाह-४	१५५ श्री आदीश्वरल	"	२८
२१४.	श्री दोकेश योरील	C/0 श्री पी. सी. योरील २५, बाबुसावी अस्टेट, दोलतनगर, योरीवली (हद), सुंअई-६६	६५ श्री आदीश्वरल	"	१२
२१५.	श्री न्योतिषलेन कुमारसाई	C/0 श्री सुभोधयंद पोपटदाव १८१, न्यू क्लोथ मारकीट, अमदावाह.	१५ श्री सुपार्वनाथल	"	२

અનુ. નં.	આદેશ મેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિમાજનો નંબર	પ્રતિમાજનો નામ	રથળ	દેરી નંબર
૨૧૬.	શ્રી ધારિણી વિમળભાઈ શાહ	C/૦ શ્રી શાહ વિમળભાઈલાલભાઈ ૩, કલ્યાણ સોસાયટી, નગરી હોસ્પિ. પાસે, એલિસબ્રીજ, અમદાવાદ-૬	૨૭	શ્રી ચંદ્રપ્રભુજી	નૂતન જિનાલય	૫
૨૧૭.	શ્રી લોલોબહેન પનુભાઈ શાહ	C/૦ શ્રી મૂળચંદ સોમચંદ શાહ માણિકચોક, ખંભાત	૩૮	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૭ (ગા.)
૨૧૮.	શ્રી સુભદ્રાબહેન વિનોદચંદ્ર	૨૦૧૦, નાગજી બુદરની પોળ, માંડવીની પોળ, અમદાવાદ	૨૮૯	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૫૦
૨૧૯.	શ્રી અલ્પચ રતિલાલ દોશી	C/૦ શ્રી સ્ટાન્ડર્ડ મેટલ વર્કસ પ્રા. લિ. ૧૭, તારદેવી ક્રીજ (નજીક), મુંબઈ-૩૪	૨૪	શ્રી અલિતંદનસ્વામી (પીળા)	"	૫
૨૨૦.	શ્રી પ્રભાવતી અમૃતલાલ શાહ	મૂલજી નિવાસ, સી. પી. ટેંક, ૪થે માળે, મુંબઈ-૪	૨૧૬	શ્રી ચંદ્રપ્રભુજી	"	૩૭
૨૨૧.	શ્રી અશોકકુમાર વનાજી સંઘવી	૧૪૬૮, સી. લક્ષ્મીપુરી, કોલ્હાપુર	૫૨	શ્રી શાંતિનાથજી	"	૯
૨૨૨.	શ્રી અજિતભાઈ ત્રિકમલાલ	સુતરિયા બિર્ડાંગ, વા. સા. હોસ્પિ. પાસે, અમદાવાદ-૬	૧૭૦	શ્રી અજિતનાથજી	"	૩૧
૨૨૩.	શ્રી કાંતિલાલ ડાહ્યાલાલ શાહ	C/૦ શ્રી અલિતંદન એન્ડ કું. જૈન દેરાસર સામે, ઉસ્માનપુરા, અમદાવાદ-૧૩	૫૫	શ્રી કુંથુનાથજી	"	૯
૨૨૪.	શ્રી શાહ હંસાબહેન ખાળુલાલ	૫, સિદ્ધાર્થ સોસાયટી, અરુણ સોસાયટી પાછળ, પાલડી, અમદાવાદ-૭	૨૪૨	શ્રી મલિલનાથજી	"	૪૧

પ્રતિષ્ઠાનો અહેવાલ

अनु. नं.	आदेश भेगवनास्तुं नाम	सरनासुं	प्रतिभाणो नं.अर	प्रतिभाणुं नाम	स्थण	हरी नं.अर
२२५.	श्री निपुषु हीपयं ह तासवाला	नवीनदास सेन्शन, पांचमि भागे, ५७/६१, गीरगाम रोड,	२५८	श्री महावीरस्वामी	नूतन	४३
२२६.	श्री शाल्युनी कल्याणुलाह	ओपेरा हाउस, सुंअर्ध-४ C/o श्री कल्याणुलाह मयालाह	१३	श्री यशोधरजिन	जिनालय (गो.)	२
२२७.	श्री शाह पदवनी अनुलाह	४८६, डांण पटेवनी पोण, अमहावाह अवेरीवाड, भरतरनी भाडकी सांमि, अमहावाह-१	८५	श्री वासुपूण्यस्वामी	"	१६
२२८.	श्री हेवेन्द्र नरेशचंद्र	डांण पटेवनी पोण, शांतिनाथनी पोण, अमहावाह.	१११	श्री सुविधिनाथल	"	२२
२२९.	श्री कंचन हुंकराराय	C/o श्री सुभराज अनोपयं ह परमार	१९	श्री महावीरस्वामी	"	३
२३०.	श्री रमिलाअडेन शुषुवंतराय शाह	६, न्यु एतेकर गाल, ठांकर धार रोड, सुंअर्ध-२	२०९	श्री चंद्रप्रभुल	"	३६
२३१.	श्री अरविंदराय तलकचं ह	हवेदीवाणी शेरी, भावनगर, (सौराष्ट्र)	२०	श्री धर्मनाथल (पीणा)	"	३
२३२.	श्री प्रांतिलाव लडेचं ह शाह	गंजअन्नर, डांण (अेत. ल.)	१९१	श्री वासुपूण्यस्वामी	"	३३
२३३.	श्रीमती प्रवीणा कुमारपाणशाह	१०४, धनलद्रीट, चौथे भागे, सुंअर्ध-३	२३५	श्री आदीश्वरल	"	४०
२३४.	श्री दिव्येश नरैत्तमलाह शेठ	C/o श्री केशवलाव लडुलाह अवेरी आंअदीनी पोण, अमहावाह.	६८	श्री चंद्रप्रभुल	"	१९

અંક નં.	આદેશ મેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિભાણના નંબર	પ્રતિભાણનું નામ	સ્થળ	ફેરી નંબર
૨૩૫.	શ્રી વિમળભાઈ નગીનદાસ	ડિમ્પલ અંગલો, એલિસપ્રીબ, શેઠ ચી. ગિ. રોડ, અમદાવાદ-૬	૧૦૩	શ્રી પાર્શ્વનાથજી	નૂતન જિનાલય	૨૦
૨૩૬.	શ્રી શાહ હિતેશકુમાર કલ્યાણચંદ ધડિયાળી પોળ, પીપળા શેરી, વડોદરા	૨૪૫	શ્રી વાસુપુત્રસ્વામી	"	"	૪૧
૨૩૭.	શ્રી સરલા સુરેશચંદ્ર	C/o શ્રી કેશવજી એન્ડ કં.	૯૫	શ્રી શાંતિનાથજી	"	૧૮
૨૩૮.	શ્રી શા. હસમુખલાલ મીઠાલાલ નાગોરી	ક-એ, પોલોક સ્ટ્રીટ, કલકત્તા-૧	૧૯૫	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૩૪ (ગા.)
૨૩૯.	શ્રી શાહ ગંગાબહેન કેશવલાલ	૧૧, ધરણીધર સોસાયટી, વિકાસગુહ પાસે, અમદાવાદ-૭	૧૫૭	શ્રી આદીશ્વરજી	"	૨૮
૨૪૦.	શ્રી વિમલાબહેન સરેમલ શાહ	એડા ભુવન, ડો. ગાંધીની બેંકે, હીરા જૈન સોસાયટી, રામનગર, સાબરમતી, અમદાવાદ-૫	૯૧	શ્રી કુચુનાથજી	"	૧૭
૨૪૧.	શ્રી ચંપકલાલ નાનચંદ શાહ	ઓમ્યે કરિયાણા સ્ટોર્સ, ઝોળ ખબર, ભાવનગર (સૌરાષ્ટ્ર)	૭૬	શ્રી કુચુનાથજી	"	૧૩
૨૪૨.	શ્રી પ્રુમચંદ રતનચંદ શાહ	૨૧૯, ઝીકા સ્ટ્રીટ, ગુલાલવાડી, મુંબઈ-૨	૨૪૦	શ્રી આદીશ્વરજી (ગાદી-પરિકરવાળા)	નૂતન જિનાલય	૪૧
૨૪૩.	શ્રી નીરવકુમાર એન. શાહ	ધંડીઆળા, તારાચંદ પારેખનો ખાંધા, વડોદરા-૧	૬૬	શ્રી સુમતિનાથજી	"	૧૨
૨૪૪.	શ્રી ચંદ્રાવતી હોરાલાલ શાહ	૬૫, વાલકેશ્વર રોડ, પ. સાગરમહેલ, ખલોક નં. ૩૯, મુંબઈ-૬	૧૨૨	શ્રી પાર્શ્વનાથજી (કેશુવાળા)	"	૨૩ (ગા.)

પ્રતિષ્ઠાનો અહેવાલ

विलाग त्रीन्नि

श्री नवा आदीश्वरलु, सीम'धस्वामीलु, पु'ंडरीकस्वामीलु तथा गंधारियालुनां जिनादयोमां १८ चोसुअलुनी  
७२ प्रतिमाओा पधराववानो आदेश भेणवतार बाग्यशाणीओानां नाम वजेरे

अनु. नं.	आदेश भेणवतारलुं नाम	सरनासु'	प्रतिमाओता न'अरे	प्रतिमाओलुं नाम	स्थण
१.	श्री छससुअलाव प्रेमचंद	१२६७, शामजानी पोण, शामजालुना उ७२ आंया सामे, रायपुर, अमहावाह-१	उ७२	श्री अंद्रप्रलुलु	सीम'धस्वामीना म'हिर-नी चोकी उपर.
२.	श्री क'कुआर्छ धुलचंदलु	C/o छंसा कोपोरिशत, डी. जेस. देन, चिकपेट, अंगदोर	उ५४	श्री आदीश्वरलु	नवा आदीश्वरलुनी उपरनी चोकीमां.
३.	श्री अ्रेयस लारत चोक्सी	१०२, दोशीवाडानी पोण कसुंजावाड, अमहावाह.	उ६२	श्री आदीश्वरलु	सीम'धस्वामीना म'हिरनी चोकी उपर.
४.	श्री शांताअडेन आयुआर्छ	जो. जेन. लु. सी. नी चोकीस सामे; राजुल पार्क, अंगदा नं. १५, सागरमती, रामनगर, अमहावाह-५	उ७५	श्री शांतिनाथलु	गंधारिया पश्चिम चोकी.
५.	श्री शाड अिपिनचंद्र छनालाव	मोही वास, पादाथपुर	उ४३	श्री शांतिनाथलु	नवा आदीश्वरनी चोकी उपर.
६.	श्री न्योति प्रवीणचंद्र सरवैया	C/o कीर्तिकुमार अंडुलादानी कुं. ५०, छंसाओ द्रोद, वडगाडी, सुंअर्छ-३	उ४४	श्री महावीरस्वामी	नवा आदीश्वरनी चोकी उपर.
७.	श्री नसुअणडेन यीमनलाव दोशी	१६२१, विकुलदास अंदन द्रोद, ४थे भाणे, मस्लुह अंदर रोड, सुंअर्छ-३	उ६३	श्री शीतलनाथलु	सीम'धस्वामीना म'हिरनी चोकी उपर.

અહીં નં.	આદેશ મેળવનારું નામ	સરનામું	પ્રતિભાણનો નંબર	પ્રતિભાણનું નામ	સ્થળ
૮.	શ્રી મંગળાબહેન શાંતિલાલ	C/o રાયચંદ મગનલાલ શાહ ૨૦૦/૨૦૬, બ્લોકો લોઈવાડો, સુબર્ન-૨	૩૫૦	શ્રી શાંતિનાથજી નવા આદીશ્વરજીની ઉપરની ચોકીમાં.	ઉપરની ચોકીમાં.
૯.	શ્રી બિરેન અલખકુમાર શાહ	C/o અલખકુમાર લાલભાઈ શાહ ૩, કલ્યાણ સોસાયટી, એલીસપ્રીજ, નગરી હોસ્પીટલ પાસે, અમદાવાદ-૬	૩૭૭	શ્રી આદીશ્વરજી ગંધારિયા પાંચમ ચોકી.	ગંધારિયા પાંચમ ચોકી.
૧૦.	શ્રી કાન્તિલાલ મોતીલાલ શાહ	એસ. વી. રોડ, સુંદરનગર, M/૧/૪, મલાડ (વેસ્ટ), સુબર્ન-૬૪	૩૨૯	શ્રી આદીશ્વરજી પુડરીકજી ચોકીમાં.	ઉપરની ચોકીમાં.
૧૧.	શ્રી હંસાબહેન કાન્તિલાલ શેઠ	૧૨, જીવનકુંજ, મહાત્મા ગાંધી રોડ, સુહાંદ, સુબર્ન-૮૦	૩૮૪	શ્રી આદીશ્વરજી નવા શિખરમાં ગભારામાં.	નવા આદીશ્વરજીના શિખરમાં ગભારામાં.
૧૨.	શ્રી હરીચંદ રણછોડલાસ વારિયા	C/o કપુરચંદ રણછોડલાસ, ગોરાવાડી, વારિયા સહન, પાલીતાણા (સૌરાષ્ટ્ર)	૩૧૬	શ્રી મહાવીરસ્વામી પુડરીકજીના ભાગમાં.	ઉપરના ભાગમાં.
૧૩.	શ્રી અરવિંદભાઈ પુખચંદભાઈ શાહ	૭, શાંતિનગર સોસાયટી, આશ્રમ રોડ, અમદાવાદ-૧૩	૩૪૫	શ્રી અભિતાનાથજી નવા ઉપરની ચોકીમાં.	નવા આદીશ્વરજીની ઉપરની ચોકીમાં.
૧૪.	શ્રી ચંદનબહેન નંદલાલ શાહ (ટાણાવાલા)	શિવનિવાસ, યીને માળે, ખેલોક નં. ૧૩, ચીંચમંદર, સુબર્ન-૯	૩૮૧	શ્રી પાર્શ્વનાથજી ગંધારિયા ચોકી.	ગંધારિયા દક્ષિણ ચોકી.
૧૫.	શ્રી વિજયકુમાર સુમતિચંદ્ર	C/o શ્રી કાન્તિલાલ સાંકળચંદ, ૧૨૦૨, શામળાજીની પોળ,	૩૬૯	શ્રી અભિનંદનસ્વામી સીમંધરસ્વામીના મંદિરની ચોકી ઉપર.	સીમંધરસ્વામીના મંદિરની ચોકી ઉપર.
૧૬.	શ્રી ચંપાબહેન છગનલાલ દોશી કેટીયાવાળા	વયલો ખાંચો, અમદાવાદ-૧ ૭૯, અવેર રોડ, વિદ્યાવિહાર, પહેલો માળે, રૂમ નં. ૧૬, જૈન દેરાસર સામે, સુહાંદ, સુબર્ન-૮૦	૩૮૨	શ્રી આદીશ્વરજી ગંધારિયા ચોકી.	ગંધારિયા દક્ષિણ ચોકી.



અંક, આદેશ મેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિમાણનો નંબર	પ્રતિમાણનું નામ	સ્થળ
૧૭. શ્રી યીના ચંદ્રકાન્ત શાહ	ઘડીયાળી પોળ, પીપળા શેરી, વડોદરા. ૩૪૦	૩૪૦	શ્રી વિમલાનાથજી	નવા આદીશ્વરની ચોકી ઉપર.
૧૮. શ્રી શાહ ધરમચંદ રૂપાજી	૭૩/૭૫, વિકુલવાડી, બીજે માળે, સુબંધ-૨	૩૨૧	શ્રી અગ્નિનાથજી	પુંડરીકજીના ઉપરના ભાગમાં.
૧૯. શ્રી જયંતીલાલ મફતલાલ દલાલ	પટ. જૈન નગર, સંજીવની સામે, પાલડી, અમદાવાદ-૭	૩૧૯	શ્રી ચંદ્રપ્રભુજી	પુંડરીકજીના ઉપરના ભાગમાં.
૨૦. શ્રી મણિલાલ ડાહ્યાભાઈ	પો. ઓ. નં. ૩૬, નંદરખાર (મહારાષ્ટ્ર)	૩૪૬	શ્રી સુવિધિનાથજી	નવા આદીશ્વરની ચોકી ઉપર.
૨૧. શ્રી પૂતમચંદ માણિક્યંદ સંઘવી	૪૩૭, સસ્ત્રાર વલ્લભભાઈ પટેલ સ્ટ્રીટ, પૂતા-૧	૩૬૭	શ્રી કુનિસુવત-સ્વામી	સીમંધરસ્વામીના મંદિરની ચોકી ઉપર.
૨૨. શ્રી કંચનકુમારી	C/o સી. જે. શાહ, ગબ્બતંદ કોલોની, બીલ્ડીંગ નં. ૨, રૂમ નં. ૧૨, ગોરેગાવ (વેસ્ટ), સુબંધ-૬૨	૩૩૯	શ્રી વિજયજિન	નવા આદીશ્વરની ચોકી ઉપર.
૨૩. શ્રી અરુણા ધીરજલાલ	C/o શ્રી ધીરજલાલ અવેશ્યંદ કંપોળવાડી, શિહોર (સૌરાષ્ટ્ર)	૩૧૮	શ્રી મલિનાથજી	પુંડરીકજીના ઉપરના ભાગમાં.
૨૪. શ્રી રસિકલાલ અમૃતલાલ શાહ	C/o શ્રી કાન્તિલાલ અમૃતલાલ શાહ ૩૮૩, ૧૧, શ્રીપાલનગર, ઉસ્માનપુરા, અમદાવાદ-૧૩	૩૮૩	શ્રી સંલવનાથજી	નવા આદીશ્વરજીના શિખરના ગભારામાં.
૨૫. શ્રી રસીલાખહેન દિનેશચંદ્ર અવેરી	૧૩૬-૧૪૨, વીર વિકુલદાસ ચંદન સ્ટ્રીટ, ત્રીજે માળે, વડગાદી, સુબંધ-૩.	૩૬૮	શ્રી સુમતિનાથજી	સીમંધરસ્વામીના મંદિરની ચોકી ઉપર.

અહીં નં.	આદેશ મેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિભાજનો નંબર	પ્રતિભાજનો નામ	સ્થળ
૨૬.	શ્રી મનહરલાલ દાનમલ	C/0 શ્રી કેશવલાલ મોહનલાલ, ૫૧, વિક્રમવાડી, સુંબઈ-૨	૩૫૭	શ્રી આદીશ્વરજી	સીમંધરસ્વામીના મંદિરની ચોકી ઉપર.
૨૭.	શ્રી હેમા હસમુખભાઈ ગાંધી	C/0 શ્રીહસમુખભાઈચીમનલાલ ગાંધી ટાગોર પાર્ક, પ્લોટ નં. ૭, એસ. વી. શેડ, વીંગ-એ, મલાડ (વેસ્ટ), સુંબઈ-૬૪	૩૩૦	શ્રી આદીશ્વરજી	પુંડરીકજીની ઉપરની ચોકીમાં.
૨૮.	શ્રી રંજનખડેન જીતમલ શાહ	C/0 જીતમલ રાજમલ શાહ, ઘાંચીની પોળ, માણિકેચોક, અમદાવાદ	૩૩૮	શ્રી કુચુનાથજી	નવા આદીશ્વરની ચોકી ઉપર.
૨૯.	શ્રી શાહ છનાલાલ કકડાસ	મોદીવાસ, પાલણપુર.	૩૭૮	શ્રી શાંતિનાથજી	ગંધારિયા પશ્ચિમ ચોકીમાં.
૩૦.	શ્રી ભાવેશુભાર હર્ષદરાય	૩૨/૩૬, અનંતવાડી, ભૂલેશ્વર, સુંબઈ-૨	૩૧૭	શ્રી મહાવીરસ્વામી	પુંડરીકજીના ઉપરના ભાગમાં.
૩૧.	શ્રી મણિલાલ નગીનદાસ શાહ	C/0 શાંતિલાલ વકીલાતના મકાનમાં, બનીશેરી, ઘડીયાળી પોળ, વડોદરા-૧	૩૫૬	શ્રી મહાવીરસ્વામી	સીમંધરસ્વામીના મંદિરની ચોકી ઉપર.
૩૨.	શ્રી સુભદ્રાખડેન ભોગીલાલ શાહ	C/0 શ્રી ભોગીલાલ કંકુચંદ શાહ, ૧૧૬, બાયુ ખોટે સ્ટ્રીટ, સુંબઈ-૩	૩૮૬	શ્રી આદીશ્વરજી	નવા આદીશ્વરજીના શિખરના ગભારામાં.
૩૩.	શ્રી સુમેરમલજી સોનાજી	ચુનિસિપાલીટી બીહડીંગ, બીજે મોળે, રૂમ નં. ૫૪, સુખલાજી સ્ટ્રીટ, સુંબઈ-૮	૩૭૧	શ્રી પાર્શ્વનાથજી	સીમંધરસ્વામીના મંદિરની ચોકી ઉપર.
૩૪.	શ્રી નાનાલાલ ત્રિભોવનદાસ મસાલીયા	૩, ધનજી સ્ટ્રીટ, ડાયમંડ મરચંડસ એસોસીએશન, સુંબઈ-૩.	૩૪૨	શ્રી અલિતદત્તસ્વામી	નવા આદીશ્વરની ચોકી ઉપર.

अधु. नं.	आदेश भेणवनासुं नाम	सरनासुं	प्रतिभाणसो नंअर	प्रतिभाणसुं नाम	स्थण
उप.	श्री लीलावती शांतिदाव दोशी	प, सागर मडव, प्लोक नं. उद, ६५, वालकेधर रोड, सुंअर्ध-६	उ५१	श्री मडावीरस्वामी	नवा आदीधरएणी उपरनी चोकीमां.
उ६.	श्री शाड रवयंढ वडुलुवार्ध	C/o श्री प्रवीणयंत्र रवयंढवार्ध, सरदार गंज, प्लोट नं. २१, पादानपुर,	उ६०	श्री मडावीरस्वामी	गंधारीआ हक्षिण चोकीमां.
उ७.	श्री न्योस्नाअडेन मूणयंढ	C/o श्री मूणयंढ गुलाबयंढ, शिडोर (सौराष्ट्र)	उ७४	श्री आदीधरए	पुंडरीकएणा उपरना लागमां.
उ८.	श्री जयंतीदाव दावयंढ शाडे	C/o पायोनीयर एरिपेक्ष ट्रस्ट, १७६ ओ, अण्डुव रडेमान स्ट्रीट, पडेवे भाणे, सुंअर्ध-३	उ७३	श्री सीमंधरस्वामी	पुंडरीकएणा उपरना लागमां.
उ९.	श्री नरेशकुमार धीसुदाव शाडे	C/o वंढना साडी सेन्टर, २६, साहडीवाणा मार्केट, सुरत-३	उ७१	श्री सुविधिनाथए	पुंडरीकएणा उपरना लागमां.
४०.	श्री कान्ताअडेन डेशवदाव शाडे	पटवा पोण, मडेसाथा	उ७२	श्री आदीधरए	नवा आदीधरएणी उपरनी चोकीमां.
४१.	श्री सुरेआअडेन छगनदाव	C/o श्री डिमतदाव वनेयंत्र ४५-४७, धनए स्ट्रीट, सुंअर्ध-३	उ२५	श्री आदीधरए	पुंडरीकएणा उपरना लागमां.
४२.	श्री सुरीदा रमणुदाव शाडे	६, सुभाषनगर, शाहीभाग रोड, अमदावाद-४	उ१५	श्री मडावीर- स्वामी	पुंडरीकएणा उपरना लागमां.
४३.	श्री सुभाषयंढ आसकरणए	मादवीय रोड, रायपुर (मध्य प्रदेश)	उ४६	श्री आदीधरए	नवा आदीधरएणी उपरनी चोकीमां.
४४.	श्री निर्मणा मनडरदाव	C/o लक्ष्मी स्ट्रीट ओन्डवायर धन्डस्ट्रीट, अंहर रोड, लावतगर.	उ२७	श्री शांतिनाथए	पुंडरीकएणा उपरना लागमां.

અવ. નં.	આદેશ મેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિમાલનો નંબર	પ્રતિમાલનું નામ	સ્થળ
૪૫.	શ્રી કમલાબાઈ મહાવીરચંદ્રભાઈ	C/o સી. એમ. સમહરીયા, શ્રી રામ માર્કેટ, એવન્યુ રોડ, એંગલોર સિટી.	૩૫૮	શ્રી અજિતનાથભાઈ	સીમંધરસ્વામી મંદિરની ચોકી ઉપર.
૪૬.	શ્રી રીટાબહેન સતીશકુમાર શાહ	C/o શ્રી મૂળચંદભાઈ સોમચંદ માણિકચોક, ખંભાત	૩૨૬	શ્રી આદીશ્વરભાઈ	પુંડરીકભાઈના ઉપરના ભાગમાં.
૪૭.	શ્રી કલ્હોલિની વિદ્યુતભાઈ દલાલ પ્લોટ નં. ૩૩, “વિરતિ”, નેમિનાથ નગર સોસાયટી, એસ. એમ. રોડ, આંબાવાડી, અમદાવાદ-૧૫		૩૬૪	શ્રી વિમલનાથભાઈ	સીમંધરસ્વામીના મંદિરની ચોકી ઉપર.
૪૮.	શ્રી ભરતકુમાર અમૃતલાલ	કુમાર એજન્સી, ૪૨/૪૪, ખાદીલકર રોડ, ખાડેવાડી, મુંગ્લ-૪	૩૨૪	શ્રી આદીશ્વરભાઈ	પુંડરીકભાઈના ઉપરના ભાગમાં.
૪૯.	શ્રી સુરેખા દેવેન્દ્ર શાહ	તલોગાંવ દાભાડા (જિલ્લ પૂના)	૩૭૬	શ્રી ધર્મનાથભાઈ	ગંધારિયા પશ્ચિમ ચોકીમાં.
૫૦.	શ્રી ભુતેન્દ્ર નેરમલા શાહ	C/o નેરમલા ફોર્જમલ શાહ, નવા બબર, વડોદરા-૬	૩૪૧	શ્રી અનંતવીરંભાઈ	નવા આદીશ્વરની ચોકી ઉપર.
૫૧.	શ્રી ભુતેન્દ્ર જયંતીલાલ શાહ	C/o શાન્તિલાલ વાડીલાલ શાહની કું. ૧૮, શનિવાર પેઠ, કરાડ (જિ. સતારા, મહારાષ્ટ્ર)	૩૭૩	શ્રી મુનિસુવત સ્વામી	સીમંધરસ્વામીના મંદિરની ચોકી ઉપર.
૫૨.	શ્રી મનોરમા કાન્તિલાલ શાહ	કે. શાહ એન્ડ કું. ૯૧, હાથીખાતા, રતન પોળ, અમદાવાદ.	૩૫૯	શ્રી શાંતિનાથભાઈ	સીમંધરસ્વામીના મંદિરની ચોકી ઉપર.
૫૩.	શ્રી કપૂરચંદ અતરાજભાઈ	આગમ મંદિર, તલાટી રોડ, ભુવન ભુવન, પાલીતાણા.	૩૫૩	શ્રી આદીશ્વરભાઈ	નવા આદીશ્વરભાઈના ઉપરની ચોકીમાં.

અંગુ. નં.	આદેશ ભેગવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિષ્ઠાનો નંબર	પ્રતિષ્ઠાનું નામ	સ્થળ
૫૪.	શ્રી કાન્તાબહેન કેશવલાલ	નાગજી ભુદરની પોળ,	૩૨૦	શ્રી આદીશ્વરજી	પુંડરીકજીના ઉપરના ભાગમાં.
	મૂળચંદ શાહ	મંકોડી પોળના નાકે, અમદાવાદ.			
૫૫.	શ્રી મહેતા જમનાદાસ ગુલાબચંદ નવાપરા	ચોક, પાલીતાણા.	૩૭૯	શ્રી નેમિનાથજી	ગધારિયા દક્ષિણ ચોકીમાં.
૫૬.	શ્રી સુભદ્રાબહેન જયંતીલાલ શાહ C/o ચંદલાલ એન્ડ સન્સ,	વિદ્યાભુવન, માણેચોક, અમદાવાદ.	૩૬૦	શ્રી શાંતિનાથજી	સીમંધરસ્વામીના મંદિરની ચોકી ઉપર.
૫૭.	શ્રી જસરાજ ચીમનલાલ શાહ	આસ્ટોડિયા, રંગાટી કાપડ અબ્દર,	૩૬૬	શ્રી આદીશ્વરજી	સીમંધરસ્વામીના મંદિરની ચોકી ઉપર.
		નવા રસ્તાના નાકે, અમદાવાદ-૧			
૫૮.	શ્રી ચોકસી સમીર મહેન્દ્રકુમાર	૧૨૯૪, ધ્રુવાવાળો ખાંચો, શામળાની પોળ, રામપુર, અમદાવાદ-૧	૩૩૨	શ્રી આદીશ્વરજી	પુંડકજીના ઉપરના ભાગમાં.
૫૯.	શ્રી નૈન દિલીપકુમાર તીકમચંદજી	અલકનંદા સોસાયટી લી., ડો. દેશમુખ ૩૫૫		શ્રી શાંતિનાથજી	સીમંધરસ્વામીના મંદિરની ચોકી ઉપર.
		લેન, વી. પી. રોડ, પહેલે માળે, ખ્લોક નં. ૨, મુંબઈ-૪			
૬૦.	શ્રી શોભા રતિલાલ દોશી	૩/૩૨, એ વન એપાર્ટમેન્ટસ,	૩૩૫	શ્રી આદીશ્વરજી	નવા આદીશ્વરની ચોકી ઉપર.
		૨૭૦, વાલકેશ્વર રોડ, મુંબઈ-૬			
૬૧.	શ્રી ધનલક્ષ્મી બુધાભાઈ તેલી	૫૬, પોપટલાલ હેમચંદ નૈનનગર,	૩૨૮	શ્રી મહાવીરસ્વામી પુંડરીકજીના	ઉપરના ભાગમાં.
		પાલડી, અમદાવાદ-૭			
૬૨.	શ્રી યોગેશભાઈ અનુભાઈ શાહ	C/o ચંદલાલ એન્ડ સન્સ, ૪૦/૩,	૩૨૩	શ્રી આદીશ્વરજી	પુંડકરીજીના ઉપરના ભાગમાં.
		વિદ્યાભુવન, માણેચોક, અમદાવાદ-૧			
૬૩.	શ્રી જયંતીલાલ મોહનલાલ	આગમ મંદિર, તલાટી રોડ,	૩૨૨	શ્રી શાંતિનાથજી	પુંડરીકજીના ઉપરના ભાગમાં.
		જીવન ભુવન, પાલીતાણા.			
૬૪.	શ્રી હંસાબહેન જયંતીલાલ શાહ	૮૦૫, શ્રીપાલનગર,	૩૪૮	શ્રી પાર્શ્વનાથજી	નવા આદીશ્વરજીની ઉપરની ચોકીમાં.
		૧૨, હાઈનેશ રોડ, મુંબઈ-૬			

અહીં, આદેશ ચેળવનારનું નામ નં.	આરનામું	પ્રતિમાણનો નંબર	પ્રતિમાણનું નામ	સ્થળ
૬૫. શ્રી આશિષ મણિલાલ શાહ	જસરાજ ભુવન, ૪થે માળે, જૂની હનુમાનગલી, કાલ્યાદેવી રોડ, સુંબર્ઈ-૨	૩૭૦	શ્રી શાંતિનાથજી	સીમંધરસ્વામીના મંદિરની ચોકી ઉપર.
૬૬. શ્રી દીપાલી ચંદ્રકાન્ત શાહ	ઘડીઆળી પોળ, પીપળા શેરી, વડોદરા	૩૬૧	શ્રી ચંદ્રપ્રભુજી	સીમંધરસ્વામીના મંદિરની ચોકી ઉપર.
૬૭. શ્રી ચુનીલાલ કાલીદાસ શાહ	૫૭/૬૧, ગુલાલવાડી, કીકા સ્ટ્રીટ, વ્યાસ ભુવન, ધીજે માળે, રામ મંદિરની બાજુમાં, સુંબર્ઈ-૪	૩૮૫	શ્રી આદીશ્વરજી	નવા આદીશ્વરજીના શિખરના ગભારામાં.
૬૮. શ્રી ગંગાબહેન મગનલાલ	બંગલા નં. ૧૫, રાજુલ પાર્ક સોસાયટી, ઓ. એન. જી.સી.ની ઓફિસ સામે, રામનગર, સાબરમતી, અમદાવાદ-૫	૩૬૫	શ્રી શાંતિનાથજી	સીમંધરસ્વામીના મંદિરની ચોકી ઉપર.
૬૯. શ્રી ચીમનલાલ કીલાચંદ શાહ	૩૦૫, મસ્જીદબંદર રોડ, કૃષ્ણ-નિવાસ, ત્રીજે માળે, સુંબર્ઈ-૩	૩૩૭	શ્રી પાર્શ્વનાથજી	નવા આદીશ્વરની ચોકી ઉપર.
૭૦. શ્રી પદ્મા પ્રજોધચંદ્ર	ગૌતમ આગ, તથુ બંગલા, પાલડી, અમદાવાદ-૭	૩૩૬	શ્રી ચંદ્રપ્રભુજી	નવા આદીશ્વરની ચોકી ઉપર.
૭૧. શ્રી પદ્માવતી ચુનીલાલ પરમાર	C/o શ્રી શા. ચુનોલાલજી હિંડુજી પરમાર, ડી-૭૭, ડા. રાશિંકરબોલ, કસબા ગેટ, પોલીસ ચોકી પાસે, કોલ્હાપુર-૨	૩૭૪	શ્રી આદીશ્વરજી	સીમંધરસ્વામીના મંદિરની ચોકી ઉપર.
૭૨. શ્રી નિરંબન માણિકલાલ શાહ	૪૭૧, હાજમપેલની પોળ, શાંતિનાથની પોળ, અમદાવાદ.	૩૪૭	શ્રી મહાવીરસ્વામી	નવા આદીશ્વરજીની ઉપરની ચોકીમાં.

વિભાગ ચોથો

શ્રી આદીશ્વરજીના (દાદાના સુખ્ય) જિનાલય તથા ગંધારચાલના જિનાલયના ઉપરના ગોખલાઓમાં  
૧૨૩ પ્રતિમાઓ પધરાવવાનો આદેશ મેળવનાર ભાગ્યશાળીઓનાં નામ વગેરે.

અંક નં.	આદેશ મેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિમાઓ નંબર	પ્રતિમાઓ નામ	સ્થળ
૧.	શ્રી શાહ મંગળદાસ કર્તુરચંદ	પતાસા પોળ, કમળશાની ખડકી, અમદાવાદ.	૩૯૫	શ્રી આદીશ્વરજી	ગોખલા નં. ૫.
૨.	શ્રી અંબાલાલ લલ્લુભાઈ શાહ	કડિયાની ઢાળે, બાલાસિનોર	૪૩૧	શ્રી શાંતિનાથજી	" " ૨૮.
૩.	શ્રી સમરથબહેન નેસ્તીંગભાઈ	C/o શ્રી અમરતલાલ મોહનલાલ ૧૫, પ્રેયસ, ચંદનવાડી એસ્ટેટ, શાહીબાગ, અમદાવાદ-૪	૪૫૬	શ્રી ધર્મનાથજી	" " ૧૮.
૪.	શ્રી ચંપાબહેન રામચંદ મહેતા	C/o શ્રી શાંતિલાલ અંબાલાલ શાહ શાંતિકુંજ કોલોની, નગરશેઠનો વડો, જૂની સિવિલ પાસે, અમદાવાદ	૪૮૬	શ્રી સુવિધિનાથજી	" " ૩૩.
૫.	શ્રી કુસુમભાઈ છગનલાલ શાહ	વલ્લભબાગ લેન, મહાવીર બંચોત, એ.બી. નં. ૯, ઘાટકોપર, મુંબઈ.	૩૮૮	શ્રી શાંતિનાથજી	" " ૧.
૬.	શ્રી કુસુમ કાંતિલાલ શાહ	C/o શ્રી કાંતિલાલ પોપટલાલ શાહ શરાફ એન્ડ મની લેન્ડર્સ, મંચર ( જિ. પૂના.)	૩૧૪	શ્રી શીતલનાથજી	" " ૮.
૭.	શ્રી મહેતા ચંદલાલ ખુલાખીદાસ	C/o શ્રી મહેતા હીરાલાલ ખુલાખીદાસ, ખેરોજ (જિ. સાબરકાંઠા)	૩૦૮	શ્રી મહાવીરસ્વામી	" " ૨.

અનુ. નં.	આદેશ મેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિમાણનો નંબર	પ્રતિમાણનું નામ	રથળ
૮.	શ્રી લીલીબહેન ગોકુળદાસ	C/૦ શ્રી સુરેન્દ્રકુમાર ચીનુભાઈ (હ. સુભદ્રાબહેન) પતાસાની પોળ, નવી પોળ, અમદાવાદ.	૪૮૩	શ્રી અન્વિતનાથજી ગોખલા નં: ૩૨.	
૯.	શ્રી સ્વોન્દ્ર હેબરીમલ શાહ	મનહર નિવાસ, એ'ક બોક્ષ- ઇન્ડીયા સામે, રામનગર, સાબરમતી, અમદાવાદ-૫.	૪૮૧	શ્રી શાંતિનાથજી "	" ૩૧.
૧૦.	શ્રી નયના કનૈયાલાલ કેરડીયા	C/૦ શ્રી કનૈયાલાલ ટી. કેરડીયા આર. એચ. બી.રોડ, જય ગૌતમનગર, બ્લોક નં. ૧૨, ૧લે માળે, સુહ્રુડ, સુ'બર્ષ-૮૦	૪૨૮	શ્રી કુનિસુવતસ્વામી "	" ૨૭.
૧૧.	શ્રી માંગુભાઈ યુખરાજ શ્રીશ્રીમાલ	C/૦ શ્રી શા. યુખરાજ સેઠાજી માહીમ, મોતીવાડી, લેડો જમશેદજી રોડ, સુ'બર્ષ-૧૬	૪૬૩	શ્રી અન્વિતનાથજી "	" ૨૩.
૧૨.	શ્રી હીરાબહેન ગિરધરલાલ શાહ	C/૦ ને. ગિરધરલાલ એન્ડ બ્રધર્સ ૫૬, શેરીફ દેવજી સ્ટ્રીટ, બીને માળે, સુ'બર્ષ-૩	૩૯૯	શ્રી ચંદ્રપ્રભુજી "	" ૯.
૧૩.	શ્રી કુમારી મંજુલા	C/૦ શ્રી મોહનલાલ યોખરાજ એન્ડ કુાં.૪૬૫ ડી. એસ. લેન, ચીકપેટ, જંગલોર સીટી	૩૬૫	શ્રી પાર્થનાથજી "	" ૨૪.
૧૪.	શ્રી ઉત્તમચંદ સુકનરાજ	૧૭, નવપદ સોસાયટી, આબવા રોડ, વડોદરા	૩૯૨	શ્રી શીતલનાથજી "	" ૩.



अनु. नं.	आदेश भेगवनारनुं नाम	सरनामुं	प्रतिभाळना नं.अर	प्रतिभाळनुं नाम	स्थग
१५.	श्री जसलार्थ लादलार्थ	शेठनी पोण, रतनपोण, अमहावाह-१	४२५	श्री मुनिसुवतस्वामी गोअदा नं.२५.	
१६.	श्री गांधी अतिवकुमार वाडीलाव	पीपणी अळार, दुळुवाडा	३६३	श्री पद्मप्रभुल	" "
१७.	श्री विमणाअडेन नरोत्तमदास	२०७६, नागलुबुदरनी पोण, अमहावाह	४६६	श्री आदीथरल	" "
१८.	श्री नारंगीअडेन हीरादाव आप्पा	C/o श्री हीरादाव वाडीदाव आप्पा, गुसापारेअनी पोण, आप्पाना डळेदामां, अमहावाह	४६५	श्री धर्मनाथल	" "
१९.	श्री कमल दुसुमयंह सुतरीया	७५, श्री धनल स्ट्रीट, उजे भाणे, सुंअर्ध-३	४२६	श्री महावीरस्वामी	" " २७.
२०.	श्री रामदाव यमनाल शाह	C/o आर. पी. शाह येन्ड कुं. सी-४, लारतनगर, सुंअर्ध-७	४१८	श्री अजितनाथल	" " २०.
२१.	श्री लाळुअडेन मूदल हुंसारज	पंयहाटडी पासि, नमअंलाणीया.	३६६	श्री शांतिनाथल	" " ५.
२२.	श्री मानकयंहल मोहनदावल	C/o श्री मोहनदाव तेजराज ७७, लुग्मा मसुह रौड, भेंगलोर-२	४२६	श्री धर्मनाथल	" " २६.
२३.	श्री वसंतदाव धीरजदाव वडील	वसंतविलास, येन्डुस रौड, शांतकुळ, (वेस्ट), सुंअर्ध-५४	३६१	श्री मुनिसुवतस्वामी	" " ३.
२४.	श्री लुतेन्द्रकुमार धीरजदाव देसाध	C/o धीरजदाव नरोत्तमदास देसाध अंभाळतो चोक, येटाह (सौराष्ट्र).	४३७	श्री शांतिनाथल	" " ३०.
२५.	श्री दूदयंह नरशील	C/o कुमार येन्डनी ४४, आडीलकर रौड, सुंअर्ध-४	३६०	श्री शीतलनाथल	" " २.

અંક નં.	આદેશ મેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિમાણનો નંબર	પ્રતિમાણનું નામ	સ્થળ
૨૬.	શ્રી નેનીબાઈ નથમલજી	C/o શ્રી રતનચંદ માંગીલાલ ધનલક્ષ્મી માર્કેટ, કોસલોન, અમદાવાદ-૨	૪૩૬	શ્રી આદીશ્વરજી	ગોખલા નં. ૩૦.
૨૭.	શ્રી સંબંધ મહેંદુલાલ શાહ	C/o. શરદ સી. શાહ, સાહકૂટી રોડ, નંદનવન સોસાયટી, પ્લોટ નં. ૭, નાસિક (મહારાષ્ટ્ર)	૫૦૩	શ્રી આદીશ્વરજી (ગાદી-પરિકરવાળા)	" " ૮.
૨૮.	શ્રી દોશી હરખચંદ હઠીચંદ	૨, ગનજો સ્ટ્રીટ, કોટ, સુબંધ-૧	૩૯૪	શ્રી અભિનંદનજી	" " ૪.
૨૯.	શ્રી શારદાબહેન મણિલાલ શાહ	૧૨, નંદન સોસાયટી, ચાહુર, અહાઈ સેન્ટર, અમદાવાદ-૧	૪૬૪	શ્રી શાંતિનાથજી	" " ૨૪.
૩૦.	શ્રી શા. શાંતિલાલ બેચરદાસ	૨૮, ગંગા દ્વાર, સંન્યાસ આશ્રમ, વિકૂલભાઈ રોડ, વિલપાર્લે (વેસ્ટ), સુબંધ-૫૬	૪૫૫	શ્રી શાંતિનાથજી	" " ૧૮.
૩૧.	શ્રી રમણબહેન બાપુભાઈ ઝવેરી	ત્રાંબાકાટા, ચાહવાળા બિલીંગ, ૪થે માળે, ફૂમનં. ૩૮/૪૨, સુબંધ-૩	૪૯૭	શ્રી શાંતિનાથજી	" " ૬.
૩૨.	શ્રી જનકરાય હર્ષદરાય દોશી	વોરા મેન્શન, ધોરાજી	૫૦૦	શ્રી ધર્મનાથજી	" " ૭.
૩૩.	શ્રી શા. કલ્પેશકુમાર જમનાદાસ	C/o. શ્રી મહેન્દ્રકુમાર સાંકળચંદ ઘડીયાળી પોળ, પીપળા ચેરી, વડોદરા	૪૨૩	શ્રી આદીશ્વરજી	" " ૨૨.
૩૪.	શ્રી જમકુબાઈ હેમચંદ ધરમશી	શેઠશ્રી નરશી નાથા ચેરીટી ટ્રસ્ટ ધર્મશાળા, પાલીતાણા (સૌરાષ્ટ્ર)	૪૭૧	શ્રી આદીશ્વરજી	" " ૨૬.
૩૫.	શ્રી કૃલચંદ જીવરાજ ગાંધી	૨-૧૭, ચલેશ્વર, વી. પી. રોડ, સુબંધ, સુબંધ-૮૦	૪૮૫	શ્રી વાસુદેવસ્વામી	" " ૩૩.

પ્રતિષ્ઠાનો અહેવાલ

अथ, आदेश भेषजनारखुं नाम नं.	सरकासुं	प्रतिभाणुना प्रतिभाणुं नाम नं	स्थल
३६. श्री चंढनण्डेन राधयंढ	C/o. श्री नटरत्नाल मखिदाव शाळ धारीयाथेरी, अकदा, लइय तलोदा रोड, पो. ओ. नं. ३६, नंढनणार ( मडासाष्ट )	४०३ श्री संलवनाथण	गोअला नं. ११.
३७. श्री भीनाशी अशिन शाळ		५०२ श्री संलवनाथण	" " ७.
३८. श्री मडेन्द्रकुमार शांतिलाव शाळ	घटीगणुवाडा, बिडुसालेन, नासिक-१	४५८ श्री विमलनाथण	" " १६.
३९. श्री उमेढमल रतनयंढ	C/o. तारायंढ उमेढमल जेन्ड कुं. २०, डीयनगार्डन लेन, मंगणदास भाडेंटे, बिडीगनं. ६, हुकाननं. ४०६, सुंअष्टि-२	४६६ श्री वासुधैयस्वामी	" " २५.
४०. श्री अवेरण्डेन टोकरशी शाळ	C/o. आशारा कलोथ सेन्टर कलोड रोड, जेकुअ सडेंड, रसुल भीडीग, सुंअष्टि-११	४७८ श्री मडावीस्वामी	" " ३०.
४१. श्री मधुकान्ता नगीनदास	अडपोहरा (नि. साअरकांडा; गुजरात)	४४० श्री आदीश्वरण	" " १.
४२. श्री वोरा अरविंढ परमानंढ	११-ई, माधवआग, नंअडी गडी, ओरीवडी (वेस्ट), सुंअष्टि-६२	४२१ श्री मडावीस्वामी	" " २१.
४३. श्री पुण्याण्डेन भीमनलाव शाळ	१४२८, शुक्वार पेड, पुना-२	५०१ श्री यंढप्रणुण	" " ७.
४४. श्री ताराण्डेन भीमनलाव	C/o. श्री एवतलाव प्रतापशी "कदपनी", तणु अंगला, नवरअपुरा, अमहावाड-६	४४३ श्री पार्थनाथण (गाडी-परिकरवाणा)	" " ३.
४५. श्री यंपाण्डेन प्रणुलाव शाळ	तिलक रोड, घाटकोपर, सुंअष्टि-७७.	४६४ श्री पार्थनाथण	" " ५.
४६. श्री ञसुण्डेन क्रान्तिलाव अडअड वाधणु पोण, अवेरीवाड, अमहावाड		४२२ श्री शांतिनाथण	" " २२.

અંક નં.	આદેશ મેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિમાણનો નંબર	પ્રતિમાણનું નામ	સ્થળ
૪૭.	શ્રી મનીશ બિપિનચંદ્ર તારાચંદ	૩૧૮, કાલ્યાદેવી રોડ, સુંબઈ-૨	૪૨૦	શ્રી ચંદ્રપ્રભુજી	ગોખલા નં. ૨૧.
૪૮.	શ્રી કૃલચંદ્રજી નથમલજી	જૈન ધાર્મિક કન્યા પાઠશાળા, બાબાજીના ડૂવા પાસે, સાહડી (રાજસ્થાન)	૪૭૪	શ્રી ધર્મનાથજી	" " ૨૮.
૪૯.	શ્રી પુષ્પા મેઘરાજ શ્રીશ્રીમાળ	C/o શ્રી પુષ્પરાજ સેલાજી, મોતીવાડી, ૪૪૧ જમશેદજી રોડ, માહિમ, સુંબઈ-૧૬	૪૪૧	શ્રી મહાવીરસ્વામી	" " ૨.
૫૦.	શ્રી કાશ્મીરા વસ્તુપાળ જૈન	C/o શ્રી વસ્તુપાળ જસુભાઈ જૈન વર્ધમાન ફ્લેટ, નં. ૫૦, જૈન મરચન્ટ સોસાયટી સામે, પાલડી, અમદાવાદ-૭	૪૮૦	શ્રી પદ્મપ્રભુજી	" " ૩૦.
૫૧.	શ્રી ગોવિંદલાલ વાડીલાલ વડુવાળા	C/o શ્રી મગનલાલ મોતીલાલ જૈન જૈન સોસાયટી, વરસોડાની ચાલીમાં, સાબરમતી, અમદાવાદ-૫	૪૩૪	શ્રી ધર્મનાથજી	" " ૨૬.
૫૨.	શ્રી પાનવંતી પ્રાણુલાલ શાહ	૧૬૨/૫, ગુલરતન, સાયન (ઈસ્ટ), સુંબઈ-૨૨	૪૬૦	શ્રી અનંતનાથજી	" " ૨૦.
૫૩.	શ્રી હેમેન્દ્રકુમાર ફતેચંદ વોરા	મોતી બિલ્ડિંગ, ગાંધી રોડ, પૂના-૧	૪૦૭	શ્રી ચંદ્રપ્રભુજી	" " ૧૩.
૫૪.	શ્રી શા. ભાનુમતી કાંતિલાલ	C/o શ્રી કાંતિલાલ છગનલાલ વિઠ્ઠનેશ્વર એસ્ટેટ, પ્લોટ નં. બી-૯, ડીગ્મરીયા વાડ, સુરત	૪૭૭	શ્રી વિમલનાથજી	" " ૨૬.
૫૫.	શ્રી નિરંજનાબહેન કિશોરભાઈ ગવેરી	C/o પૂ. સાધ્વીજી મથણાશ્રીજી મ. કેશર નિવાસ, શ્રાવિકાશ્રમની પાસે, પાલીતાણા	૪૬૨	શ્રી ધર્મનાથજી	" " ૨૨.

પ્રતિષ્ઠાનો મુલ્યાંકન

अ. नं.	आदेश मेलवनांतुं नाम	सरनामुं	प्रतिभाळना नं.अर	प्रतिभाळवुं नाम	स्थण
५६.	श्री लाउचिंह नेमचंइ शाह	C/o पयोनीचर धरिचिस ट्रस्ट १७८-जे, अप्पुल रहिमान स्ट्रीट, पहेले भाणे, सुंअर्छि-३	४१३	श्री मुनिसुवतस्वामी गोअदा नं. १८	
५७.	श्री तील्लयडेन लावचंइ	१७, गिरधरनगर, शाहीभाग, अमहावाह-४	४७६	श्री महावीरस्वामी	" " २६
५८.	श्री कांताअडेन अनिलकुमार शाह	C/o मेघाणी सेठल धन्डस्ट्रील ३६, धनल स्ट्रीट, सुंअर्छि-३	४६०	श्री अजितनाथल	" " १
५९.	श्री शा. अमरताला सुनीला	जमीयतपुरा (जि. गांधीनगर)	४०६	श्री आदीश्वरल	" " १४
६०.	श्री धन्डरसल चंडुलालल कोठारी	टीअर डेरपोरेशन, १ मेरुन रोड, शेशाद्रीपुरम, जेगडोर-२४	३१२	श्री आदीश्वरल	" " ६
६१.	श्री चंदाअडेन रमेशचंद्र शाह	C/o श्री रमेशचंद्र नानाला ११६, लुडार बाल, मस्कती महाल, चोथे भाणे, सुंअर्छि-२	४३५	श्री आदीश्वरल	" " ३०
६२.	श्री पत्ता प्रवीणचंद्र शाह	C/o श्री प्रवीणचंद्र मोहनलाल शाह चोसुअल्लनी पोण, जेवरीवाल, अमहावाह-१	४०१	श्री नेमिनाथल	" " १०
६३.	श्री चंफलाल भंगणहास तेवी	C/o श्री भंगणहास सुरालाल तेवी कापड अमर, कपडव'ज	४१२	श्री आदीश्वरल	" " १७
६४.	श्री मडेन्द्रकुमार चंडुलाल शाह	C/o चंफलाल जेन्ड कुं., हलालवाडी सु. कपडव'ज (जि. जेडा)	४३२	श्री चंद्रप्रलुल	" " २६

અંક નં.	આદેશ મેળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિમાલનો નંબર	પ્રતિમાલનું નામ	સ્થળ
૬૫.	શ્રી દીલાવતીબહેન ચીમનલાલ શાહ લવારની પોળ, મહત્તોપાળની હવેલી	૪૧૫	શ્રી ચંદ્રપ્રભુ	ગોખલા નં. ૧૮	
૬૬.	શ્રી સુખરાજ અનોપચંદ પરમાર	પાસે, અમદાવાદ-૧ ૬, નવી છત્રેકર ચાલ,	૪૦૫	શ્રી આદીશ્વર	" " ૧૨
૬૭.	શ્રી વિજય મોતીચંદ ચોકસી	ઠાકોર કાર રોડ, સુઅઈ-૨ પ્રકાશનં. ૧, ફેલેટનં. ૨૫, ૪થે માળે, ૩૧૦	૩૧૦	શ્રી શાંતિનાથ	" " ૪
૬૮.	શ્રી શા. ગિરધરલાલ દીપચંદ	રીજ રોડ, સુઅઈ-૬ પરામાં, ઘોટાદ (સૌરાષ્ટ્ર)	૪૩૩	શ્રી સુપાર્શ્વનાથ	" " ૨૯
૬૯.	શ્રી શા. સુરતાનમલ સુમેરમલ	C/o શ્રી સુરતાનમલ જુહારા	૪૭૯	શ્રી પાર્શ્વનાથ	" " ૩૦
૭૦.	શ્રી દોશી ભાઈચંદ નેમચંદ	માંડવલા (વિ. બલોર, રાજસ્થાન) C/o શ્રી ઉમેશ્વર નેમચંદ	૪૯૧	શ્રી આદીશ્વર	" " ૪
૭૧.	શ્રી મહેતા દલીચંદ કેશવ	ગોળ ખતર, મહુવા (સૌરાષ્ટ્ર)	૪૯૨	શ્રી ચંદ્રાન	" " ૪
૭૨.	શ્રી શા. છાયાબહેન કલ્યાણચંદ	બનરમાં, લગ્યાઉ (કચ્છ)	૪૦૬	શ્રી શાંતિનાથ	" " ૧૨
૭૩.	શ્રી શા. ચીમનલાલ પ્રેમચંદ	ઘડિયાળી પોળ, પીપળા શેરી, વડોદરા. ઉત્તમ દીલાધરની ખડકી, મંગળ	૪૭૨	શ્રી સંભવનાથ	" " ૨૮
૭૪.	શ્રી છત્રેન્દ્રકુમાર રતિલાલ શાહ	પારેખનો ખાંચો, શાહપુર, અમદાવાદ નં. ૧૭, તારાચંદ હત્ત સ્ટ્રીટ, (ગુજરાત ભવન), કલકત્તા-૧	૩૮૯	શ્રી અનીલજિન	" " ૨
૭૫.	શ્રી દીઓરા ભરતકુમાર રમણીકલાલ	C/o શ્રી દીઓરા ઉત્તમચંદ મજલાલ નવા બસ સ્ટેન્ડ સામે, પાલીતાણા.	૪૬૧	શ્રી ધર્મનાથ	" " ૨૧
૭૬.	શ્રી જુહારમલ સાંકળચંદ	૬૮, પેરુમલ મુઠાલી સ્ટ્રીટ, મદ્રાસ-૧ (મેજવાડાવાળા)	૪૪૪	શ્રી સંભવનાથ	" " ૪

अ. नं.	आदेश देणवनासुं नाम	सरनासुं	प्रतिभाळना नं.अर	प्रतिभाळवुं नाम	स्थण
७७.	श्री इषद शांतिदास शाह	तदीदास रोड, नंहरवार (महाराष्ट्र)	४५१	श्री पार्थनाथ	गोयदा नं. ६
७८.	श्री अतुलकुमार शशीकांत मल	८८, मरमाहेवी रोड, रमेश भवन, पांचमि माणे, इम नं. ६८, सुंअरि-३	४४८	श्री आदीश्वर	" "
७९.	श्री व्यंजनमल कटारीया	६१, सुंकेकनी अरमनकोरिद स्ट्रीट, मैदापुर, मद्रास-४	३११	श्री संभवनाथ	" "
८०.	श्री वीरयं त्रिबोवनदास शाह	वाथा पावीताणु, लंजारीया (सौराष्ट्र)	४०२	श्री सुविधिनाथ	" "
८१.	श्री धवलकुमार जसवंतदास शाह	C/o डॉ. जसवंत केशवदास शाह, २३, नैन सोसायटी, हेरासर पास, पावडी, अमदावाद-७	४२४	श्री महावीरस्वामी	" "
८२.	श्री नतीआर्ध नथमल लोणु	हरवात शेरी, आगरा (जि. जदौर, राजस्थान)	४५३	श्री सुपार्थनाथ	" "
८३.	श्री कांताअहेन जुगराज	C/o श्री रतनयं केरमल	४६८	श्री पार्थनाथ (इष्ठाधारी)	" "
८४.	श्री कनक ओम. शाह	भरकती माकेंट, अमदावाद C/o श्री मनुबाध लडुलार्ध शाह, अरुषु सोसायटी सोम, पावडी, अमदावाद-७	४८७	श्री आदीश्वर	" "
८५.	श्री महेता मूणयं पूनमयं	त्रिकमनगर के. डा. सो. हनुमान रोड, अिस. टी. डेपो पाछण, अंगदा नं. ५१-६०	४४५	श्री आदीश्वर	" "
८६.	श्री नवीनयं प्रुशासयं शाह	सुरत C/o श्री रसीकदास अेन्ड अ्रथस ११३, मनोहरदास कटरा, कलकता	४८४	श्री शांतिनाथ	" "

અંક નં.	આદેશ એળવનારનું નામ	સરનામું	પ્રતિમાણનો નંબર	પ્રતિમાણનું નામ	સ્થળ
૮૭.	શ્રી વીણાબહેન હરસુખલાલ	C/o શ્રી ચંદુલાલ મણિલાલ શાહ અમદાવાદી બબ્બર, નડિયાદ (જિ. ખેડા)	૪૩૮	શ્રી આદીશ્વરજી	ગોખલા નં. ૧
૮૮.	શ્રી સ્વીન્દ્ર આસકરજી જીન	૧૨, નવપદ સોસાયટી, અબવા રોડ, વડોદરા	૪૩૬	શ્રીવાસુજીવ્યસ્વામી	" "
૮૯.	શ્રી કલાવતી રમણલાલ વતી	૨૨૩૮, મહુસ્ત પોળ, માણિકચોક, અમદાવાદ	૪૬૩	શ્રી સુપાર્શ્વનાથજી	" "
૯૦.	શ્રી શા. રમણલાલ લોગીલાલ	કૃષ્ણ કુંજ, ૧લે માળે, કે. જોમ. સુનશી માર્ગ, સુબર્ષ-૭	૪૭૫	શ્રી આદીશ્વરજી	" "
૯૧.	શ્રી ભૂપેન્દ્ર અંટોલદાસ	C/o શ્રી અંટોલદાસ ગોરધનદાસ, સીયાયુર, સાગર ટોકીજ પાછળ ગલીમાં, વડોદરા.	૩૦૬	શ્રી ધર્મનાથજી	" "
૯૨.	શ્રી અનોપબહેન મોહનલાલ શાહ	ક્રીકા સ્ટ્રીટ, ગોડીજની ચાલ, ત્રીજે માળે, રૂમ નં. ૩૩, સુબર્ષ-૨	૪૫૭	શ્રી આદીશ્વરજી	" "
૯૩.	શ્રી શા. મોસારજી ખીમરાજ	C/o શ્રી કુંવરજી ખીમજી, ૭૦/૮૦, આંબેડકર રોડ, ૧/૧૪, જીન સ્થાનક ચાલ, વોલ્ટાસ સામે, સુબર્ષ-૧૨	૩૬૮	શ્રી અવિતાનાથજી	" "
૯૪.	શ્રી હર્શક વિનોદચંદ્ર શાહ	૮, ગૌતમબાગ સોસાયટી, પાલડી, અમદાવાદ-૭	૪૩૦	શ્રી અલિનંદનસ્વામી	" "
૯૫.	શ્રી સેસમલજી શુલાબચંદજી	C/o શ્રી સંઘવી કેશરીમલ કાંતિલાલ ૧૦૫, ધનજી સ્ટ્રીટ, સુબર્ષ-૩	૪૪૨	શ્રી પાર્શ્વનાથજી	" "



व्यादेश भोगवन्तं नाम	सरनामं	प्रतिभाळना नं०पर	प्रतिभाळसुं नाम	स्थळ
६६. श्री रंजनअहेन नरेन्द्रकुमार शाह	घंटीपाडा, घडियाणी पोण, वडोदरा.	३८७	श्री शांतिनाथ	गोअदानं. १
६७. श्री रोहित बीमनदास पटवा	पण्ट, नमोजमसेह रोड, जगदीश, पडेवे भाणे, माहुंगा, सुंअर्ध-१६	३०७	श्री शीतलनाथ	" "
६८. श्री सन्धय सूर्यकांत शाह	११७२, शामगानी पोण, रायपुर, अमदावाद-१	४००	श्री विजयजिन	" "
६९. श्री शा. धीरजदास भीम	C/0 श्री शा. कुंवरल भीम	४८२	श्री सुमतिनाथ	" "
	७०/८०, जैन स्थानक वादा,			
	१/१४, डा. आणेडकर रोड, सुंअर्ध-१२			
१००. श्री सुमतभाई असावत	वदलबिहार, पादीताळा (सौराष्ट्र)	४११	श्री सुमतिनाथ	" "
१०१. श्री पुष्पाअहेन कूदायंद	C/0 कुमार जेजन्सी (धन्डिया) ४७०	४७०	श्री आदीशरल	" "
	४४, आदीडकर रोड, सुंअर्ध-४			
१०२. श्री कान्तिदास दाह्याभाई शाह	C/0 अलिनंदन जेन्ड कुं., जैन डेरारसर ४०४	४०४	श्री शांतिनाथ	" "
	सासे, उस्मानपुरा, अमदावाद-१३			
१०३. श्री शा. अनिला महेन्द्रकुमार रतिदास यावाणा	२, सिद्धार्थ सोसायटी, अरुण सोसा. नी पाछण, पादाडी, अमदावाद-७	४५०	श्री कुंथुनाथ	" "
१०४. श्री पूनम भण्डास गादा,	C/0 श्री भण्डास लपमशी उमरशी ४६६	४६६	श्री शांतिनाथ	" "
	गादा, साकेत शोपींग सेन्टर, प्लोक नं. ३, एवे भाणे, स्टेशन रोड, गोरगांम (वेस्ट), सुंअर्ध-६२			

અંક નં.	આદેશ મેળવનારું નામ	સરનામું	પ્રતિમાલનો નંબર	પ્રતિમાલનું નામ	સ્થળ
૧૦૫.	શ્રી અબાલાલ સાંકળચંદ શાહ	શાહપુર, દોલતનો ખાંચો, આરઘરી, ઘર નં. ૨૯, અમદાવાદ-૧	૪૭૩	શ્રી સુપાર્થનાથજી ગોખલા નં. ૨૮	
૧૦૬.	શ્રી મંગુભદ્રેન મણિલાલ શાહ	C/o શ્રી નવીનચંદ્ર મણિલાલ શાહ પાંચરાયોળ, કન્યાશાળા પાસે, મહેસાણા (ઉ. ગુજરાત)	૪૮૯	શ્રી પાર્થનાથજી	" "
૧૦૭.	શ્રી પ્રિયદર્શના પ્રવીણચંદ્ર	શેખનો પાકો, રીલીફ રોડ, અમદાવાદ	૪૫૯	શ્રી અજિતનાથજી	" "
૧૦૮.	શ્રી સુકુંદ પાનાચંદ ઝવેરી	૩૦૫, યુસુફ મેહરઅલી રોડ, સુઅઈ-૩	૪૮૮	શ્રી અનંતનાથજી	" "
૧૦૯.	શ્રી સુભાષચંદ્ર આણુલાલ શાહ	લાલન બિહડીંગ, રૂમ નં. ૪૩, પાંચ રસ્તા, સુહ્રુડ, સુઅઈ-૮૦	૪૬૮	શ્રી અભિનંદનસ્વામી	" "
૧૧૦.	શ્રી કુસુમચંદ્ર રમણુલાલ શાહ	C/o શ્રી રમણુલાલ અમરતલાલ શાહ શાહપુર, મંગળ પારેખનો ખાંચો, ૩૩૧૩, ગોવિંદ કાશીરામની પોળ, અમદાવાદ-૧,	૪૦૮	શ્રી આદીશ્વરજી	" "
૧૧૧.	શ્રી વેરા મહેન્દ્રરાય મૂળચંદ	ડાયા યુનાનો બંગલો, તખતેશ્વર તળેટી, લાવનગર-૨.	૪૫૪	શ્રી શાંતિનાથજી	" "
૧૧૨.	શ્રી કલાવતી રમણીકલાલ	૩, પારસ સોસાયટી, " આદર્શ " સુરેન્દ્રનગર-૧	૪૧૦	શ્રી નેમિનાથજી	" "
૧૧૪.	શ્રી કસતાજી ગલાબાજી	C/o ઇશ્વરલાલ એન્ડ કું., ઇન્દ્રબાગ, સુલતાન બગ્ગર, હેડ્રાબાદ-૧ (આંધ્રપ્રદેશ)	૪૧૪	શ્રી પાર્થનાથજી	" "
૧૧૪.	શ્રી મણિકચંદ વૈઠ	C/o શ્રી બુદ્ધસિંહજી હીરાચંદજી વઘ બેહરી બગ્ગર, વઘપુર (રાજસ્થાન)	૪૪૭	શ્રી પદ્મપ્રજી	" "

પ્રતિષ્ઠાનો અહેવાલ

અહીં અમદેશ એળવનારનું નામ નં.	સરનામું	પ્રતિમાણના નંબર	પ્રતિમાણનું નામ	સ્થળ
૧૧૫. શ્રી જગદીશચંદ્ર અમનલાલ શાહ	૯૭, ન્યુ કલોથ મારકીટ, અમદાવાદ-૨	૪૯૯	શ્રી ધર્મનાથજી	ગોખલાનં. ૬
૧૧૬. શ્રી ઘેલીબહેન રતિલાલ શાહ	ધનાસુતારની પોળ, લાવરીની પોળ, કાળુપુર, અમદાવાદ-૧	૪૬૭	શ્રી સંલવનાથજી	" " ૨૫
૧૧૭. શ્રી હિતેશકુમાર શાંતિલાલ	શાંતિનિવાસ, ૨૨૦, એલ્ડ પો. એ. રોડ, અદોની (જિ. કુર્ણુલ, આંધ્રપ્રદેશ)	૪૧૬	શ્રી સંલવનાથજી	" " ૧૯
૧૧૮. શ્રી નીનાક્ષી ચંદ્રકાન્ત	C/o શ્રી જીવતલાલ પ્રતાપશી " કલ્પના " ત્રણ અંગલા, નવરંગપુરા, અમદાવાદ-૯	૪૪૯	શ્રી અક્વિનાથજી	" " ૯
૧૧૯. શ્રી મહેન્દ્રકુમાર શાંતિલાલ શાહ	C/o શ્રી શાંતિલાલ ચુનીલાલ શાહ	૩૯૭	શ્રી ચંદ્રપ્રભુજી (શ્યામ)	" " ૬
૧૨૦. શ્રી હંસાબહેન કુમારપાળ શાહ	ચુનારાનો ખાંચો, જૈન દેરાસરની સામે, આરઘરી પોળ, ઘ. નં. ૩૦/૩, ત્રીજે માળે, અમદાવાદ-૧	૪૧૭	શ્રી આહીકરજી	" " ૧૯
૧૨૧. શ્રી સેવંતિલાલ એચ. શાહ	૨૭૫, રવિવાર પેઠ, જૈન મંદિર પાસે, પાલડી, અમદાવાદ-૬	૩૧૩	શ્રી શાંતિનાથજી	" " ૭
૧૨૨. શ્રી જયાબહેન નટવરલાલ	પૂના-૨			
૧૨૩. શ્રી શાંતાબહેન મનુભાઈ શાહ	C/o શ્રી તલાકચંદ જગજીવનની દુકાન (કમીશન એજન્ટ), મહુવા (સૌરાષ્ટ્ર)	૪૧૯	શ્રી શાંતિનાથજી	" " ૨૦
	C/o શ્રી મનુભાઈ લક્ષ્મણાઈ શાહ અરુણ સોસાયટી સામે, પાલડી, અમદાવાદ-૭	૪૪૬	શ્રી ચંદ્રપ્રભુજી	" " ૫

## परिशिष्ट २ : विविध भाषिणी

प्रतिष्ठानी श्रीसंघ आमंत्रण पत्रिका

॥ श्री शत्रुंजयमहातीर्थाधीश्वराय श्री ऋषभस्वामिने नमो नमः ॥

॥ अनन्तलब्धिनिधानाय श्री गौतमस्वामिने नमः ॥

॥ आचार्य श्री विजयनेमिसूरीश्वरसद्गुरुभ्यो नमः ॥

॥ जिणविवपहट्ठं जे करंति तह कारवंति भतीए । अणुमत्रंति पंडदिणं सब्बे ते सुहभाइणो हुंति ॥

परम पवित्र तीर्थाधिराज श्री शत्रुंजय गिरिप्रवरे

श्री नूतनजिनालये अन्यजिनमन्दिरेषु च जिनबिम्ब प्रतिष्ठा निमित्ते

### श्री संघ आमंत्रण पत्रिका

आदिमं पृथिवीनाथमादिमं निष्परिमहम् । आदिमं तीर्थनाथं च ऋषभस्वामिनं स्तुमः ॥

पूर्णानन्दमयं महोदयमयं कैवल्यचिद्दृग्मयं  
रूपातीतमयं स्वरूपरमणं स्वाभाविकीश्रीमयं ।  
ज्ञानोद्योतमयं कृपारसमयं स्याद्वादविद्यालयं  
श्रीसिद्धाचलतीर्थराजमनिशं वन्देहमादीश्वरं ॥

अचिन्त्यचिन्तामणिकल्पशास्त्रिने,  
विशुद्धसद्ब्रह्मसमाधिशालिने ।  
दयार्णवायार्थितदायिने सतां,  
नमो नमः श्री गुरुनेमिसूरये ॥

स्वस्ति श्री जिनमंदिर—उपाश्रयादि धर्मस्थानविभूषिते श्री.....नगरे श्री संघ  
समस्त.....योग्य.

जयजिनेन्द्र पूर्वक प्रणाम साथे सहर्षं जणाववानुं के गिरिराज श्री शत्रुंजय महातीर्थ  
उपर उत्थापन करेल श्री जिनबिंबोनी श्री शत्रुंजय गिरिराज उपर नूतन बावनजिनालय-  
विभूषित जिनमन्दिरमां, श्री आदीश्वर भगवानना ( दादाना ) मुख्य जिनालयमां, श्री नवा  
आदीश्वर भगवानना जिनमंदिरमां, श्री सीमंधरस्वामीना जिनमंदिरमां, श्री पुंडरीकस्वामीना  
जिनमंदिरमां तथा श्री गांधारिणा जिनमंदिरमां पुनः प्रतिष्ठा, परमपूज्य शासनसम्राट आचार्य  
भगवंत श्री विजयनेमिसूरीश्वरजी महाराजना पट्टालंकार परमपूज्य प्रशान्तमूर्ति आचार्य-  
प्रवर श्री विजयोदयसूरीश्वरजी महाराजना पट्टधर अने आ प्रतिष्ठा माटे गिरिराज श्री  
शत्रुंजय तरफ विहार करतां मार्गमां तगडी मुकामे कालधर्म पामेल परमपूज्य आचार्य

महाराज श्री विजयनन्दनसूरीश्वरजी महाराजे काडी आपेल मंगल मुहूर्त प्रमाणे, वि. सं. २०३२ ना माह सुदी ७, ता. ७-२-१९७६ शनिवारना शुभ दिवसे कराववानुं नकी करवामां आवुं छे, अने आ महान अने अपूर्व पुण्य अवसर निमित्ते दस दिवसनो महोत्सव योजवामां आव्यो छे.

आ प्रतिष्ठा महोत्सव परमपूज्य शासनसम्राट आचार्य भगवंत श्री विजयनेमिसूरीश्वरजी महाराजश्रीना पट्टालंकार परमपूज्य आचार्य महाराज श्री विजयविज्ञानसूरीश्वरजी महाराजना पट्टधर परमपूज्य प्राकृतविशारद सिद्धांतमहोदधि आचार्य महाराज श्री विजयकस्तूरसूरीश्वरजी महाराज आदि श्रमण भगवतोनी शुभ निश्रामां ऊजववामां आवशे ।

महोत्सवनो दस दिवसनो कार्यक्रम

आ सर्व धर्मकार्यो गिरिराज उपर श्री दादानी टुकमां उजववामां आवशे.

- (१) पोष वदि १४ ता. ३०-१-७६ शुक्रवार महोत्सवनो प्रारंभ, सवारे १०-१५ वागतां श्री कुंभस्थापनादि तथा पंचकल्याणक पूजा.
- (२) ,, ,, ०)) ता. ३१-१-७६ शनिवार सवारना १० वागतां श्री नवपदजीनी पूजा.
- (३) महा सुदि १ ता. १-२-७६ रविवार सवारना १० वागतां श्री नवाणुप्रकारी पूजा.
- (४) ,, ,, २ ता. २-२-७६ सोमवार सवारना १० वागतां श्री बारव्रतनी पूजा.
- (५) ,, ,, ३ ता. ३-२-७६ मंगलवार सवारना १० वागतां श्री अंतरायकर्म निवारण पूजा.
- (६) ,, ,, ४ ता. ४-२-७६ बुधवार सवारना १० वागतां नवग्रह आदि पाटला पूजन.
- (७) ,, ,, ५ ता. ५-२-७६ गुरुवार सवारना ९-३० वागतां सर्व जिनबिबोने अढार अभिषेक तथा चैत्याभिषेक तथा ध्वजदंड-कलशाभिषेक.
- (८) ,, ,, ६ ता. ६-२-७६ शुक्रवार सवारना १० वागतां संक्षिप्त नंचावर्त पूजन. बपोरना २ वागतां श्री पालीताणा शहेरमां रथ-यात्रानो वरघोडो.
- (९) ,, ,, ७ ता. ७-२-७६ शनिवार श्री जिनबिबोनी प्रतिष्ठा सवारना ९ कलाक ३६ मिनिट ५४ सेकंडे तथा बपोरना विजय मुहूर्ते श्री शांतिस्नात्र.
- (१०) ,, ,, ८ ता. ८-२-७६ रविवार सवारना १० वागतां द्वारोद्घाटन तथा सत्तरभेदी पूजा.

आ प्रसंगे पालीताणामां विराजमान प. पू. आ. सागरानंदसूरीश्वरजी म. ना पट्टधर प. पू. आ. हेमसागरसूरीश्वरजी म. तथा प. पू. आ. देवेन्द्रसागरसूरीश्वरजी म. आदि तथा प. पू. आ. विजयनीतिसूरीश्वरजी म. ना समुदायना प. पू. आ. विजयमंगलप्रभसूरीश्वरजी म. आदि तथा प. पू. आ. विजयकेसरसूरीश्वरजी म. ना समुदायना प. पू. आ. विजय-प्रभवचन्द्रसूरीश्वरजी म. आदि तथा प. पू. पं. श्री हिंमतविमलजी गणिवरना शिष्य प. पू. आ. शांतिविमलसूरीश्वरजी म. आदि तथा प. पू. आ. विजयवर्लभसूरीश्वरजी म. ना शिष्यरत्न पं. बलवंतविजयजी गणिवर आदि तथा खरतरगच्छाधिपति श्रीमद् जिनहरिसागरसूरीश्वरजी म. ना शिष्यरत्न अनुयोगाचार्य श्री कान्तिसागरजी म. आदि तथा पार्श्वचंद्रगच्छीय श्री विद्याचन्द्रजी महाराज आदि सपरिवार अमारी विनंतिकी प्रतिष्ठादि विधिविधानमां पधारशे.

रोजेरोजनां धर्मानुष्ठानो तथा धर्मक्रियाओना आदेशोनी उछामणी आगला दिवसे रात्रे भावना वखते करवामां आवशे.

विधिविधान माटे अमदावादनिवासि भाईलालभाईनी मंडली तथा खंभातथी पंडित छबीलदासनी मंडळी तथा बीजा विधिकारको पधारशे. पूजा तथा भावना माटे श्री संगीतकार श्री रसिकलाल खंभातवाला पोतानी मंडळी साथे पधारशे.

आ धर्मेत्सव प्रसंगे पधारी लाभ लेवा सकल श्रीसंघोने विनंति छे.

झवेरीवाड, पटणीनी खडकी,  
अमदावाद—१ ( गुजरात राज्य )

शेठ आणंदजी कल्याणजी  
ना सबहुमान प्रणाम वांचशोजी

જુદા જુદા આદેશો મેળવનારાઓની યાદીઓ

રકમ                      આદેશનું નામ                      આદેશ લેનારનું નામ તથા ગામ  
સાત જિનપ્રતિમાઓની ઉછામણીઓ

૧૬૧૫૫૫૫	મૂળનાયક શ્રી આદીશ્વર ભગવાનને ખિરાજમાન કરવાનો	શ્રી પુષ્પસેન પાનાચંદ અવેરી ( શ્રી પાનાચંદ ડાહ્યાભાઈ અવેરી ) ( શ્રી પ્રભાવતીબહેન પાનાચંદ અવેરી) મુ'બઈ
૬૧૫૫૫૫	મૂળનાયકની જમણી બાબુ શ્રી આદીશ્વર ભગવાનને ખિરાજમાન કરવાનો	શ્રી શનાભાઈ ઘેલાભાઈ એડવોકેટ, અમદાવાદ
૫૧૫૫૫૫	મૂળનાયકની ડાબી બાબુ શ્રી મહાવીરસ્વામીને ખિરાજમાન કરવાનો	એક ગૃહસ્થ હ. શ્રી વિનોદચંદ્ર હરપાળ અવેરી      પાટણ
૪૨૫૫૫૫	મૂળનાયકની જમણી બાબુના ગોખલામાં શ્રી આદીશ્વર ભગવાનને ખિરાજમાન કરવાનો	શ્રી શ્રેણિકભાઈ કસ્તુરભાઈ લાલભાઈ અમદાવાદ
૪૫૫૫૫૫	મૂળનાયકની ડાબી બાબુના ગોખલામાં શ્રી શાંતિનાથ ભગવાનને ખિરાજમાન કરવાનો	શ્રી વછરાજ માવજી                      મુ'બઈ
૫૧૫૫૫૫	ગભારા બહાર કેાલીમંડપની જમણી બાબુના ગોખલામાં શ્રી આદીશ્વર ભગવાનને ખિરાજમાન કરવાનો	શ્રી લેહેરચંદ ઉત્તમચંદ હ. શ્રી ભોગીલાલ લેહેરચંદ પાટણવાળા મુ'બઈ
૬૨૫૫૫૫	ગભારા બહાર કેાલીમંડપની ડાબી બાબુના ગોખલામાં શ્રી આદીશ્વર ભગવાનને ખિરાજમાન કરવાનો	શ્રી મેનાબહેન વાડીલાલ મનસુખરામ, કપડવંજ હ. શ્રી ભોગીલાલ લેહેરચંદ પાટણવાળા

પાંચ બીજી ઉછામણીઓ

૩૦૫૫૫૫	ધનદંડ ચડાવવાનો	શ્રી સંપતલાલજી પદમચંદજી      અમદાવાદ
--------	----------------	--------------------------------------

રકમ	આદેશનું નામ	આદેશ લેનારનું નામ તથા ગામ
૧૮૫૫૫	કળશ ચડાવવાનો	શ્રી ખાંતિલાલ લાલચંદ ગુલાબચંદ તળાબ
૧૧૫૧૧	રંગમંડપના ધુમ્મટ ઉપર કળશ ચડાવવાનો	શ્રીમતી નાથીભાઈ સંપતલાલજી લૂંકડ ફલોદીવાળાં શોલાપુર
૧૩૦૧	ચૈત્યાલિપેકનો	શ્રીમતી ગજરાબહેન શેષમલજી મુંબઈ
૩૫૦૦૧	દ્વારોદ્ધાટનનો	શ્રી સંપતલાલજી પદમચંદજી અમદાવાદ

## કેટલાંક વિધિવિધાનોની ઉછામણીઓ

૪૧૦૧૭	કુંભસ્થાપનનો	શ્રી ભાણુજી રાણા તથા શ્રી કેશવજી દેવજી (કચ્છ) કેટડાવાળા મુંબઈ
૨૦૫૧૭	અખંડ દ્વીપસ્થાપન	શ્રી ભરતકુમાર ચંદુલાલ અમદાવાદ
૧૦૧૭	પહેલું જ્વારુ વાવવાનો	શ્રી ટોકરશી દેવજી પટેલ કેટડાવાળા અંબરનાથ
૧૦૧૭	બીજું " "	શ્રી લાલા વિલાયતીરામજી જૈન પાલીતાણા
૧૧૧૭	ત્રીજું " "	શ્રી ડાહ્યાભાઈ રતનચંદ કલકત્તા
૧૦૧૭	ચોથું " "	શ્રીમતી ગુણમંજરીબહેન રાજેન્દ્રકુમાર જૈન ઉજ્જૈન
૪૧૧૧૭	નવગ્રહ પૂજનનો	શ્રી સંપતલાલજી લક્ષ્મીલાલજી લૂંકડ ફલોદીવાળા શોલાપુર
૩૫૨૬૭	દશદિગ્પાળ તથા અષ્ટમંગળના પૂજનનો	શ્રી ડાહ્યાભાઈ રતનચંદ કલકત્તા
૭૦૧૭	નંદાવર્ત પૂજનનો	શ્રી રતનશી ખોચશી વિદિશા.

## રથયાત્રાના વરઘોડાના આદેશોની વિગત

## ચાંદીના ત્રણ રથોની ઉછામણીઓ

૪૫૦૧૭	પહેલા રથના સારથિ બનવાનો	શ્રી પોપટલાલ રવચંદ અમદાવાદ
૨૧૫૧૭	" " માં પ્રભુને લઈને ખેસવાનો	શ્રી વજલાલ ડાહ્યાભાઈ કલકત્તા
૩૫	" " જમણી બાજુ ચામર	શ્રી પન્નાલાલ નાગરદાસ રાધનપુર
૫૧૭	" " ડાબી બાજુ ચામર	શ્રી છોટાલાલ પૂનમચંદ નાર
૨૬૦૧૭	બીજા રથના સારથિ બનવાનો	શ્રી ગગલદાસ હાલચંદ અમદાવાદ
૨૨૦૧૭	" " માં પ્રભુને લઈને ખેસવાનો	" "
૫૧૭	" " જમણી બાજુ ચામર	" "
૫૧૭	" " ડાબી બાજુ ચામર	" "



रकम	आदेशतुं नाम	आदेश लेनारतुं नाम तथा गाम
२००१	त्रील रथना सारथि अनवाने	श्री यीमनलाल सकरयंद चौकसी अमदावाद
२५०१	” ” मां प्रभुने लईने भेसवाने	श्री भाण्डेकरयंदल भेताला मद्रास
३१	” ” जमणी भानु आमर	श्री अंभालाल प्रेमयंद अमदावाद
२५	” ” डाणी भानु आमर	श्री अंभालाल त्रिकमलार्ध नार

चार हाथीआनी उछामणीआ

५५०१	पडेवा हाथी उपर भेसवाने	श्री सुमतिवाल पोपटवाल अमदावाद
४६०१	णील ” ” ”	श्री भाण्डेकरलाल मोहनलाल ”
५५०१	त्रील ” ” ”	श्री पोपटवाल रवयंद ”
४९०१	चोथा ” ” ”	श्री लुवतवाल प्रतापशी ”

त्रण घोडाआनी उछामणीआ

७०१	जमणी भानुना घोडा उपर भेसवाने	श्री सागरमलल लभूतमलल अमदावाद
६०१	डाणी ” ” ”	श्री रीभवयंदल मुलतानमलल ”
७१	त्रील घोडा उपर ”	श्री पन्नालाल नागरदास राधनपुर

णीलं कामेनी उछामणीआ

१६०१	रामणु हीवडाने	श्री पानायंद मंगणदास अमदावाद
१११	हूधनी धारावाडीने	श्री रसिकलाल चंडुलाल ”
२५	आडणा उछामवाने	श्री चंडुलाल जेठालाल अंलात
२५	धूप लईने खालवाने	श्री मण्डिलाल हीपयंद अमदावाद

अगियार वाहनोनी उछामणीआ

७०१	पडेवा वाहनमां भेसवाने	श्री पोपटवाल रवयंद अमदावाद
३०१	णील ” ”	श्री शांतिलाल पी. मडेटा लमनगर
२०१	त्रील ” ”	श्री कांतिलाल डाह्यालार्ध अमदावाद
१०१	चोथा ” ”	श्री कांतिलाल साकरयंद ”
१०१	पांचमा ” ”	श्री मण्डिलाल जीणुलार्ध घेराल
१२५	छठ्ठा ” ”	श्री हीरालाल मोतीयंद पादीताणु
१०१	सातमा ” ”	श्री उभेदयंद कपूरयंद मुंजर्ध
१३१	आठमा ” ”	श्री रामलाल यमनाल श्रीडेरा

રકમ	આદેશનું નામ	આદેશ લેનારનું નામ તથા ગામ
૧૪૧૫	નવમા વાહનમાં બેસવાનો	શ્રી કીર્તિલાલ મહાસુખલાલ રાધનપુર
૧૨૫૫	દસમા " "	શ્રી સંપતલાલજી લક્ષ્મીચંદજી ફલોદી
૧૫૧૫	અગિયારમા " "	કેચર ટેકસટાઇલ્સ મદ્રાસ

પ્રતિષ્ઠા પછીનાં વિધિવિધાનોની ઉછામણીઓ

૨૫૧૫	ચોવીસ પહોરના દીપસ્થાપનનો	શ્રી જૈન સ્વયંસેવક મંડળ મુંબઈ
૧૦૦૧૫	ઘૂતમાં ભગવાનનું મુખ જોવાનો	શ્રી રાચચંદ મગનલાલ શાહ "
૬૦૧૫	લાખ ચોખાનો સાથિયો કરવાનો	શ્રીમતી વસુમતીબહેન હરિલાલ "
૩૦૦૧૫	નૂતન જિનાલયની પ્રતિષ્ઠા પછી અષ્ટ પ્રકારી પૂજાનો	શ્રી પાનાચંદ ડાહ્યાભાઈ અવેરી કુટુંબ પરિવાર મુંબઈ
૮૦૧૫	પહેલું પોંખણું કરવાનો	શ્રી સંપતલાલજી લક્ષ્મીલાલજી લૂકડ ફલોદીવાલા શોલાપુર
૭૦૧૫	ખીણું " "	શ્રી મણિલાલ મગનલાલ ધાંગધા
૬૫૧૫	ત્રીણું " "	શ્રી સંપતલાલજી પદમચંદજી અમદાવાદ
૬૦૧૫	ચોથું " "	શ્રી સુમતિલાલ જમનાદાસ મુંબઈ
૧૦૫૧૫	પાંચમું " "	" "
૧૧૦૫૫	પ્રતિષ્ઠા પછી આરતી ઉતારવાનો ( ઘી મણુ ૨૨૧ )	શ્રી કાંતિલાલ લક્ષ્મીચંદ "
૧૦૦૫૫	પ્રતિષ્ઠા પછી મંગળદીવો ઉતારવાનો ( ઘી મણુ ૨૦૧ )	શ્રીમતી ભારતીબહેન અશ્વિનભાઈ "

શ્રી શાંતિસ્નાત્ર માટેની ઉછામણીઓ

૮૫૫૫	સિંહાસનમાં પ્રભુને પધરાવવાનો	કેચર ટેકસટાઇલ્સ મદ્રાસ
૫૦૫૫	જમણી ખાણુના દીવામાં ઘી પૂરવાનો	શ્રી અંબાલાલ લલ્લુભાઈ વાડાસિનોર
૧૫૦૫૫	ડાળી ખાણુના દીવામાં ઘી પૂરવાનો	શ્રી વસનજી ખીમજી છેડા મુંબઈ
૧૨૫૫૫	સોનાનો કળશ લઈ ઊભા રહેવાનો	શ્રી લાલભાઈ વાડીલાલ અમદાવાદ
૮૫૫૫	૧૦૮ નાળચાવાળા કળશથી અભિષેક કરવાનો	શ્રી પૂંજભાઈ દીપચંદ "
૬૫૫૫	વૃષભના કળશથી અભિષેક કરવાનો	શ્રી વાલચંદ છગનલાલ ધાનેરા

रकम	आदेशनु' नाम	आदेश लेनारनु' नाम	अने गाभ
६२५)	इपानो कणश लधं ठिला रडेवानो	श्री लक्ष्मीचंद त्रिलोचनदास	सुरेन्द्रनगर
१००५)	सोतानी वाटकी लधं ठिला रडेवानो	श्री शांतिला ल शिवदा ल	अमदावाद
५०५)	कूलपूजनो	श्री प्राणुदा ल जवनदा स मोहनदा ल	वलसाड
२०५५)	इपियो अेक तथा श्रीकण लधं ठिला रडेवानो	श्री अमृतदा ल डरगोविंदा स	अमदावाद
६७५)	नणास्थापननो (धी मणु १३५)	श्री सुमतिदा ल जमनादा स	मुंअध
५५५)	गोणीस्थापननो (धी मणु १११)	"	"
१५०५)	श्री शांतिदेवीना स्थापननो	श्रीमती नीलमअडेन	कलकत्ता
१६११)	मंगलकुं ल स्थापननो	लोकेशकुमार कूलचंद जोरडिया	मुंअध
५०५)	शांतिस्नात्र पछी आरती उतारवानो (धी मणु १०१)	श्री शांतिदा ल मणुिदा ल	अमदावाद
५०५)	शांतिस्नात्र पछी मंगणदीवो उतारवामो (धी मणु १०१)	श्री वसनजु भीमजु छेडा	मुंअध
१७०१)	श्री शांतिकणशनो	"	"

### शेठ आणुंइजु कल्याणुजुनी पेढीना वडीवटदार दूरटीओ

- (१) शेठश्री कस्तुरलार्ध लाललार्ध, प्रमुण
- (२) वकील श्री अंद्रकांत छोटांला ल गांधी (३) शेठश्री केशवलाल लल्लुलार्ध अवेरी
- (४) शेठश्री नरोत्तमदा स मयालार्ध (५) शेठश्री सुमतिदा ल पोपटदा ल
- (६) शेठश्री अंद्रकांत अकुलार्ध (७) शेठश्री आत्माराम लोगीदा ल सुतरीया
- (८) शेठश्री मनुलार्ध लल्लुलार्ध शाड (९) शेठश्री रसिकदा ल मोहनदा ल

पेढीना मोटा लागना वडीवटदार दूरटीओ, प्रतिष्ठा मडोत्सवना कार्य माटे, समयसर पाढीताणु पडोंची गया डता; अने मडोत्सवने लगतां अधां कार्यो सरणी रीते अने समयसर थतां रडे अे माटे अराअर देअरेअ राअता डता.

पेढीना जनरल मेनेजर श्री आपालाल मगनदा ल हाकरे, आ मडोत्सव अंजे अनेक जतनी गोठवणुो करवा माटे, अनेक वार पाढीताणुानी सुलाकात दीधी डती. अने मडोत्सव दरम्यान अधा कार्यकुमो सारी रीते पार पडे, अधो अदोअस्त अराअर सचवाय अने कोर्ध पणु जतनी अव्यवस्था कचांय ठिली थवा न पामे अे माटे, पेढीनी पाढीताणुा, अमदावाद तथा अन्य शाभाओमां काम करता पोताना साथीओनो सडकार लधंने, अेमणुे अनेकमुभी कामगीरी सङ्गतापूर्वक अजवी डती.

## જુદી જુદી સમિતિઓ

## (૧) વિધિ-વિધાન સમિતિ

(૧) શ્રી કૂલચંદભાઈ છગનલાલ સલોત (કન્વીનર)

- |                                |                           |
|--------------------------------|---------------------------|
| (૨) શ્રી ખાબુભાઈ કેશવલાલ રોટલી | (૪) શ્રી કાંતિલાલ મોહનલાલ |
| (૩) શ્રી લાલભાઈ લલ્લુભાઈ પરીખ  | (૫) શ્રી હર્ષદભાઈ ભલાભાઈ  |

## (૨) મહોત્સવ સમિતિ

(૧) શ્રી ચંદ્રકાંતભાઈ યુનીલાલ મશરૂવાળા (કન્વીનર)

- |                           |                          |
|---------------------------|--------------------------|
| (૨) શ્રી ખાબુભાઈ કેશવલાલ  | (૬) શ્રી અનુભાઈ પોપટલાલ  |
| (૩) શ્રી છોટલાલ કસ્તુરચંદ | (૭) શ્રી સારાભાઈ જગાભાઈ  |
| (૪) શ્રી વિમળભાઈ ચીમનલાલ  | (૮) શ્રી જસવંતલાલ લાલભાઈ |
| (૫) શ્રી ચીનુભાઈ મણિલાલ   | ( સોનલક્ષ્ણેસવાળા )      |

## (૩) ભોજન સમિતિ

(૧) શ્રી જયંતીલાલભાઈ માણેકલાલ ભાઈ (કન્વીનર)

- |                                    |                                   |
|------------------------------------|-----------------------------------|
| (૨) શ્રી ખાલુભાઈ કેવળદાસ           | (૧૨) શ્રી અમૃતલાલ હીરાલાલ         |
| (૩) શ્રી ભરતકુમાર ચંદુલાલ          | (૧૩) શ્રી શાંતિલાલ મગનલાલ         |
| (૪) શ્રી પ્રબોધભાઈ સી. વકીલ        | (૧૪) શ્રી રમેશભાઈ ચીનુભાઈ         |
| (૫) શ્રી ખાબુભાઈ મણિલાલ (મહેસાણા)  | (૧૫) શ્રી શાંતિલાલ મોહનલાલ        |
| (૬) શ્રી શાંતિલાલ મણિલાલ (મહેસાણા) | (૧૬) શ્રી જયંતીલાલ ભોગીલાલ દેવચંદ |
| (૭) શ્રી પોપટલાલ મગનલાલ            | (૧૭) શ્રી મહાસુખભાઈ દામાણી        |
| (૮) શ્રી કકલભાઈ જેસિંગભાઈ          | (૧૮) શ્રી સૂર્યકાંતભાઈ લાલભાઈ     |
| (૯) શ્રી અમૃતલાલ નાથાલાલ (જગુદણ)   | (૧૯) શ્રી કીર્તિભાઈ રિખવદાસ       |
| (૧૦) શ્રી રસિકલાલ ખાલાભાઈ          | (૨૦) શ્રી જયંતીલાલ ખાલચંદ         |
| (૧૧) શ્રી ઠાકોરલાલ ચીમનલાલ ચોકસી   |                                   |

## (૪) સ્વયંસેવક સમિતિ

(૧) શ્રી શાંતિલાલ કેશવલાલ શાહ (ખાબુભાઈ) (કન્વીનર)

- |                                  |                          |
|----------------------------------|--------------------------|
| (૨) શ્રી મનુભાઈ શાહ (લાવનગર)     | (૬) શ્રી જયમલભાઈ ભગુભાઈ  |
| (૩) શ્રી અમુભાઈ શાહ ( પાલીતાણા ) | (૭) શ્રી અજિતભાઈ ભોળાભાઈ |
| (૪) શ્રી અજિતભાઈ રતિલાલ          | (૮) શ્રી કૈલાસભાઈ ભગુભાઈ |
| (૫) શ્રી અવનીશભાઈ કુડિયા         |                          |

(५) उतारा समिति

(१) श्री नंदलाल युनीलाल शाह (कन्वीनर)

- |                            |   |
|----------------------------|---|
| (२) श्री गजलदास डालचंद     | (५) श्री विलायतीरामलाल जैन (पाढीताण्डा) |
| (३) श्री आपालालभाई शिवदास  | (६) श्री अमृतदास जेडीदास                |
| (४) श्री महासुभाभाई दामाणी | (७) श्री आपुभाई शामलदास                 |

(६) माहिती तथा प्रचार समिति

(१) श्री महेंद्रभाई पी. इडिया (कन्वीनर)

- |                                  |                              |
|----------------------------------|------------------------------|
| (२) श्री शांतिलाल जे. शाह        | (६) श्री यीनुभाई लालभाई      |
| (३) श्री रमणदास मोहनदास गांधी    | (७) श्री रतिलाल दीपचंद देसाई |
| (४) श्री विमलभाई भाण्डेकर        | (८) श्री फनालाल सुतरिया      |
| (५) श्री सुरेंद्रभाई के. रौलवाणा | (९) श्री जसवंतभाई क्यरालाई   |

(७) नाण्डा समिति

- |                                       |                                  |
|---------------------------------------|----------------------------------|
| (१) श्री भूमचंद रतनचंद जेराल (मुंभाई) | (६) श्री अचलदास फूनमचंद          |
| (२) श्री अनुभाई यीमनलाल               | (७) श्री सुरेंद्रभाई के. रौलवाणा |
| (३) श्री संपतलाललाल पद्मचंदल          | (८) श्री पुभराजलाल रायचंद        |
| (४) श्री मिश्रीमललाल कान्तिदास        | (९) श्री यीमनलाल नगीनदास         |
| (५) श्री लालचंदल                      |                                  |

(८) वरघोडा समिति

- |                           |                                   |
|---------------------------|-----------------------------------|
| (१) श्री लीआलभाई कुलचंद   | (४) श्री जयंतीदास कान्तिदास गांधी |
| (२) श्री अमृतदास हीरालाल  | (५) श्री भुधालभाई केशवलाल         |
| (३) श्री शांतिलाल मोहनदास | (६) श्री लालभाई यीमनलाल           |

(सत्तरतालुका सोसायटीवाणा)

आ समितिज्योनी कामगीरी अगे हेभरेभ राणवानी, जेमने जेरी मार्गदर्शन, सलाह-सूचना अने सहाय आपवानी मदत्तवनी जवाअहारी श्रीयुत कल्याणभाई पी. इडियाजे, पंडित श्री महंतलालभाई जेवरचंद गांधीना सहकारमां, पूज सारी रीते निलावी इती; अने जे माटे जेभले असाधारण जडेमत उठावी इती.

आ प्रसंगे जेम ज लागतुं इतुं के, पेदीना वहीवट्टार दृष्टीज्यो, अधी समितिज्योना कार्यकरे अने जील पण अनेक आगेवानो तथा कार्यकर्ताज्यो, आ महोत्सवनी कार्यवाहीने सकण अनानवा माटे, जेले पाढीताण्डामां पडाव नाणीने ज रहा छे !

સંઘપ્રમુખ શેઠશ્રી કરતુરભાઈને આપવામાં આવેલ બે માનપત્રો

( ૧ )

શ્રી ઋષભદેવસ્વામિને નમઃ

## સન્માન-પત્ર

શ્રી સંઘમાન્ય, પરમ આદરણીય, શ્રેષ્ઠિવચ્ચ

શેઠ શ્રી કરતુરભાઈ લાલભાઈની સેવામાં—

પરમ પાવન શ્રી શત્રુઞ્ચ મહાતીર્થ ઉપર નિર્માણ થયેલ નૂતન જિનપ્રાસાદના પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ નિમિત્તે આપશ્રીતું અત્રે આગમન થયું છે તે પ્રસંગે અમારા શ્રીસંઘ તરફથી આપતું સન્માન કરતાં અમે હાર્દિક ગૌરવ અને હર્ષની લાગણી અનુભવીએ છીએ.

આપણા જૈન સંઘની પ્રતિનિધિ સંસ્થા શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢીના સમર્થ અને ભાવનાશીલ સુકાની તરીકે અરધી સદીથી આપ જૈનધર્મ, સંઘ અને તીર્થની જે સેવા બજાવી રહ્યા છે અને એ રીતે, આપશ્રીના પ્રતાપી પૂર્વજોની જેમ, જૈન શાસનની રક્ષા અને પ્રભાવના કરવામાં કાળો આપી રહ્યા છે, તે જૈન સંસ્કૃતિનું ગૌરવ વધારે એવો અને જૈન સંઘના ઇતિહાસમાં સોનેરી અક્ષરોથી અંકિત થાય એવો છે.

તીર્થોધિરાજ શ્રી શત્રુઞ્ચ મહાગિરિ ઉપર આ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ ઊજવવાનો અપૂર્વ અવસર શ્રીસંઘને મળ્યો છે, તે આપશ્રીની તથા શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢીની દીર્ઘદષ્ટિ, શાણી સમજણ તથા આશાતનાને દૂર કરીને શિલ્પકળાની સાચવણી કરવાની તત્પરતાને આભારી છે. આ અણુમોલ અવસર આપશ્રીના જીવનનું, પેઢીના ઇતિહાસનું તથા શ્રીસંઘની ધર્મભાવનાનું મધુર અને પ્રેરક સ્મરણ બની રહે એવો છે. ગિરિરાજ ઉપર દાદાની મુખ્ય ટૂકમાં પ્રતિષ્ઠા કરવાના સૈકાઓ બાદ આવેલ અનોખા અવસરનો લાલ ભાવિક ભાઈ-બહેનોને જે રીતે મળ્યો છે, જે જાણીને અમારાં અંતર લાગણીલીનાં થઈ જાય છે.

ધર્મ, સંઘ, સમાજ, શિક્ષણ અને દેશના ઉત્કર્ષ માટેની આપશ્રીની છ દાયકા જેટલા સુદીર્ઘ સમયની, સમુજ્જવલ કાર્યવાહી જોઈને જૈન શાસનનું ગૌરવ વધારનાર આપણા પ્રતાપી મંત્રીશ્વરો, રાજપુરુષો અને શ્રેષ્ઠીવર્યોનું સ્મરણ થઈ આવે છે અને આપની કર્તવ્ય-નિષ્ઠા અને જનસેવાની તમન્ના આદર્શ મહાજન તરીકેની આપની કીર્તિનો સુવર્ણ-કળશ બની રહે એવી છે.

માન્યવર મુરબ્બીશ્રી! આપની સેવાઓ અને આપના ગુણો અંગે જોટલું વર્ણન કરવામાં આવે એટલું ઓછું છે. વિશેષ શુ' કહીએ? આપનું સ્થાન અમારા હૃદયમાં “તીર્થસંરક્ષક સંઘરત્ન” તરીકે સદાને માટે સંઘરાઈ ગયું છે. અમારી એ લાગણીના પ્રતીક તરીકે આ સન્માન-પત્ર આપને અર્પણ કરીએ છીએ અને આપશ્રીની શાણી અને દીર્ઘદષ્ટિભરી નેતાગીરીનો લાભ શ્રીસંઘને દીર્ઘ સમય સુધી મળતો રહે એવી શાસનદેવને પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

પાલીતાણા  
વિ. સં. ૨૦૩૨,  
મહા શુદ્ધિ ૬, શુક્રવાર,  
તા. ૬-૨-૧૯૭૬

લિ.  
શ્રી પાલિતાણા જૈન સંઘ વતી  
નગરશેઠ ચુનીલાલ વનમાળીદાસ

(૨)

શ્રી શત્રુજય મંડન શ્રી આદિનાથાય નમઃ

પરમ પવિત્ર શ્રી શત્રુજય ગિરિરાજ ઉપર નૂતન નિર્માણ થયેલ  
જિનમંદિરમાં ૫૦% જિનપ્રતિમાણ ભગવંતના પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે

શેઠશ્રી કરતુરભાઈ લાલભાઈને—

ભારતભરના યાત્રિકો તરફથી

અભિનંદન-પત્ર

માનનીય શેઠશ્રી!

આપ પચાસ વર્ષથી શેઠશ્રી આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢીના પ્રમુખપદે છે. આપે પચાસ વર્ષના ગાળામાં ભારતમાં જ નહિ પણ દુનિયાભરમાં જેની જોડ ન કરી શકે તેવાં સ્થાપત્યોમાં ઉત્તમ ગણાતાં શ્રી શત્રુજય, આણુ, રાણકપુર વિગેરે ઘણાં તીર્થોના પ્રાચીન બેનમૂન કળા-કરીગરીનો વ્તળવણીપૂર્વક જીર્ણોદ્ધાર કરાવ્યો છે.

શાસનદીપકે ધર્મનિષ્ઠ શ્રેષ્ઠિવર્ચ!

આપ પેઢીના પ્રમુખ છે એટલું જ નહિ પણ ભારતના તમામ જૈન સંઘોમાં આપનું સ્થાન અજોડ છે. પેઢીનું મુખ્ય કાર્ય તીર્થોદ્ધારનું છે. પરંતુ તીર્થોદ્ધાર ઉપરાંત જૈન શાસનના દરેકેદરેક પ્રશ્નમાં આપના વ્યક્તિત્વ, લાગવગ, સંપત્તિ અને શક્તિનો ઉપયોગ કરી જૈન શાસનની પ્રભાવના આપે વધારી છે.

## તીર્થોદ્ધાર-નદીબધુ દીર્ઘદ્રષ્ટા !

દાદાની ટૂંકમાં સાડાચારસો વર્ષે આ પ્રતિષ્ઠાનો પ્રસંગ જૈન શાસનને સાંપડ્યો છે. આજથી દસ-બાર વર્ષ પહેલાં જેમણે દાદાની ટૂંક નિહાળી છે, તે સારી રીતે જાણે છે કે તે વખતે દાદાની ટૂંકનાં દેરાસરોની આસપાસ જુદે જુદે ઠેકાણે પ્રતિમાજી ભગવંતો પ્રતિષ્ઠિત હતાં અને શિખરોનું પ્રાચીન શિલ્પ દબાયું હતું. આપની દૃષ્ટિ પ્રાચીન શિલ્પને નીરખવા ઉત્સુક બની અને આપે આજે તે શિલ્પને જગત સમક્ષ યથાવત્ રજૂ કર્યું છે. આ જોયા પછી સૌકોઈ તે શિલ્પને અને આપની દીર્ઘદ્રષ્ટિને પ્રશંસે છે. ઇતિહાસવિદો કહે છે કે આરસોથી પંદરસો વર્ષ પૂર્વેનું આ બેનમૂન શિલ્પ છે અને આપે તેનો ઉદ્ધાર એવો કર્યો કે જાણે હમણાં જ આ મંદિર તૈયાર થયાં હોય.

## શાસનરક્ષક ધર્મપ્રભાવકે શ્રીમાન !

વિધિપૂર્વક ઉત્થાપન કરેલ જિનચિંત્રો શાસ્ત્રોક્ત રીતે યોગ્ય સ્થળે બિરાજમાન થાય અને તેનાં દર્શનથી ધર્મોલ્લાસ વધે તે રીતે આપે બાવન જિનાલયવાળું સુંદર બેન-મૂન નૂતન મંદિરનું નિર્માણ કર્યું છે અને તેની પ્રતિષ્ઠા માટેના મંગળ પ્રસંગમાં તો આપે, સમગ્ર જૈનો અને આદેશ પ્રાપ્ત કરનારાનો હૃદયોદ્ધાસ જો કોઈ નિહાળે તો તેનું પણ સમકિત નિર્ભંગ થાય, તેવો આ પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગ યોજ્યો છે.

આ પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગની સુવિધાનું તો શું વર્ણન કરીએ? આપની પ્રત્યેની લાગણીથી સૌકોઈએ પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગને યોગ્યતાનો ગણી દીધાવ્યો છે.

અંતમાં, આપ દીર્ઘાયુ પ્રાપ્ત કરો અને શાસનપ્રભાવનાનાં સુંદર કાર્યો આપ અને આપના કુટુંબીઓ ઉત્તરોત્તર કરો તેવી શાસનદેવ પ્રત્યે પ્રાર્થના.

પાલીતાણા, વિ. સં. ૨૦૩૨, મહા શુદ્ધિ ૬, શુક્રવાર

## લિ. પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે પધારેલા ભારતભરના યાત્રિકો વતી

શ્રી જીવતલાલ પ્રતાપશી	શ્રી હીરાચંદ મંગળચંદ ચોધરી	શ્રી તારાચંદ રાવજી
શ્રી ભોગીલાલ લહેરચંદ	શ્રી વાડીલાલ ચત્રભુજ	શ્રી ચંપકલાલ અમોચંદ
શ્રી માણેકચંદજી બેતાળા	શ્રી કાંતિલાલ મોહનલાલ	શ્રી શાંતિચંદ બાબુભાઈ મલજી
શ્રી ખુમચંદ રતનચંદ	શ્રી રાયચંદ મગનેલાલ	શ્રી રૂપચંદ ડાહ્યાભાઈ
શ્રી પ્રાગજીભાઈ ઝવેરચંદ	શ્રી રતનચંદ રીખવચંદ	શ્રી પોપટલાલ મગનલાલ
શ્રી પુષ્પસેન પાનાચંદ ઝવેરી	શ્રી હિંદુમલ જીવરાજ રાઠોડ	શ્રી મક્તલાલ ઝવેરચંદ
શ્રી રતિલાલ નાથાલાલ	શ્રી પોપટલાલ રવચંદ	શ્રી હીરાચંદજી જૈન



પ્રતિષ્ઠાના પુણ્ય દિવસે રાજ્યનાં કતલખાનાં બંધ રાખવા સંબંધી  
ગુજરાત સરકારનો પરિપત્ર

તારીખ

ક્રમાંક : એમયુએન-૪૫૭૬-૮૮૮-ધ.  
પંચાયત અને આરોગ્ય વિભાગ,  
સચિવાલય, ગાંધીનગર,  
તા. ૩૧ મી જાન્યુઆરી, ૧૯૭૬

પ્રતિ,

સર્વે મ્યુનિસિપલ કમિશનરશ્રીઓ,  
સર્વે કલેક્ટરશ્રીઓ : સર્વે જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓ,  
સર્વે મ્યુનિસિપલ પ્રમુખશ્રી/વહીવટદારશ્રીઓ,  
સભાપતિ-સર્વે નગર પંચાયતો,

વિષય : - પાલીતાણામાં શત્રુજય ઉપર તા. ૭-૨-૭૬ ના રોજ જૈન પ્રતિમાઓની પ્રાણ-  
પ્રતિષ્ઠા વખતે ગુજરાત રાજ્યનાં તમામ કતલખાનાં બંધ રાખવા બાબત...

શ્રીમાન,

ઉપરોક્ત વિષય અંગે જણાવવાનું કે અખીલ ભારતીય જૈન શ્વેતામ્બર મૂર્તિપૂજક સંઘ તરફથી સરકારશ્રીને રજૂઆત થયેલ છે કે જૈનોના મહાન પ્રાચીન તીર્થ પર્વાધીરાજ શત્રુજય ઉપર સેંકડો વર્ષ બાદ પાંચસો ઉપરાંત પ્રતિમાઓની પ્રાણપ્રતિષ્ઠા શનિવાર તારીખ ૭-૨-૭૬ ના રોજ કરવામાં આવનાર છે. જૈનધર્મમાં અહિંસાનું ઘણું મહત્વ છે અને તેથી જીવહયાની ઘણી જ મહત્તા છે. તેથી કરીને તા. ૭-૨-૭૬ ના રોજ સમસ્ત ગુજરાત રાજ્યમાંનાં કતલખાનાં બંધ રાખવાની તેઓના તરફથી વિનંતી કરાયેલ છે.

૨. કતલખાનાંઓ તથા પશુઓની કતલ અમુક ધાર્મિક દિવસે બંધ રાખવા કાનુની રીતે શક્ય નથી, તેથી આ બાબતમાં સરકારશ્રીનો કોઈ કાનુની આદેશ આપવાનો ઇરાદો નથી, પરંતુ ગુજરાત આહિંસાને વરેલ હોઈ જૈન પ્રતિમાઓની પ્રાણપ્રતિષ્ઠાના દિવસે રાજ્યનાં તમામ કતલખાનાંઓ સ્વૈચ્છિક રીતે પોતાનું કામ બંધ રાખવા ઇચ્છે અને તે દિવસે રાજ્યમાં માંસનું વેચાણ ન થાય તો આ મહત્વના દિવસે અહિંસાનો હેતુ જળવાય. આમાં સહાયભૂત થવાની ભાવના ધરાવતા કતલખાનાંના માલિકો પોતાની સંપૂર્ણ મરજીથી પોતાનાં કતલખાનાંઓ બંધ રાખે તે રીતે તમારા વિભાગમાં આવેલ કતલખાનાંના માલિકો સાથે પ્રશ્ન હલ કરવા વિનંતી છે. કતલખાનાંના માલિકો સ્વેચ્છાએ પોતાનાં કતલખાનાંઓ બંધ રાખે તે માટે સ્થાનિક મહાજનો પણ કતલખાનાંના માલિકોને સમજાવવા આગળ આવે અને તેઓ તે કામગીરી કોઈપણ ભતના દબાણ વગર કાનુની પરિસ્થિતિ લક્ષમાં લઈ સમજુતીની ભાવનાથી હાથ ધરે તે મુજબની ચોક્કસ સ્પષ્ટતા

મહાજનોને આપવા વિનંતી છે. આ પ્રશ્નને કાયદાનો કોઈ બાધ ન આવે તે રીતે હલ કરવાનો હોઈને કોઈ પણ પ્રકારનું દબાણ કરવામાં આવે છે તેવી સહેજ પણ માન્યતા માણસોમાં ન ફેલાય તથા કોઈ રીતે કોઈની લાગણી ન દુભાય તે રીતે અરસપરસ સમજુતીથી આ પ્રશ્ન હલ કરીને સ્થાનિક સ્વરાજ્યની સંસ્થા, કતલખાનાંના માલિકો અને મહાજનો રાજ્યના ગૌરવ અને અસ્મિતાને અનુરૂપ કાર્યવાહી કરશે તેવી અપેક્ષા છે.

આપનો વિશ્વાસુ,

૨. જે. મહેતા

ઉપસચિવ,

પંચાયત અને આરોગ્ય વિભાગ.

પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે હાજર રહેલ વર્તમાનપત્રો તથા સમાચાર-સંસ્થાઓના પ્રતિનિધિઓ

વર્તમાનપત્ર	પ્રતિનિધિ
(૧) ધી ટાઇમ્સ ઓફ ઇન્ડિયા ( અંગ્રેજી દૈનિક )	અમદાવાદ, શ્રી લોકેશ્વરરાવ
(૨) ઇન્ડિયન એક્સપ્રેસ	” ” શ્રી જીવીશ દવે
(૩) ”	” ” શ્રી શાંતિ શાહ (પ્રેસ ફોટોગ્રાફર)
(૪) વેસ્ટર્ન ટાઇમ્સ	” ” શ્રી સુરેશ કાંતિલાલ શાહ
(૫) ગુજરાત સમાચાર (ગુજરાતી દૈનિક)	” ” શ્રી રાજેન્દ્ર કે. શેઠ
(૬) ”	” ” શ્રી સનત જવેરી (પ્રેસ ફોટોગ્રાફર)
(૭) લોકસમાચાર	” ” શ્રી કુમાર આનંદ
(૮) સંદેશ	” ” શ્રી કલ્યાણભાઈ ચી. શાહ
(૯) ”	” ” દિલીપ એસ. ભાવસાર (પ્રેસ ફોટોગ્રાફર)
(૧૦) પ્રભાત	” ” શ્રી શાંતિકુમાર કડિયા
(૧૧) જનસત્તા	” ” શિરીષ શાહ (પ્રેસ ફોટોગ્રાફર)
(૧૨) ”	” ” શ્રી રમેશ એચ. શાહ
(૧૩) ”	” રાજકોટ શ્રી નવીન પરીખ

वर्तमानपत्र		प्रतिनिधि	
(१४) जनसत्ता	(गुजराती दैनिक)	राजकोट	श्री मधुसूदन उपाध्याय (प्रेस इण्टीग्रिटर)
(१५) गुजरातमित्र	"	सूरत	श्री अनिल पाठक
(१६) धन्डोर समाचार	(डि'ही दैनिक)	धन्डोर	श्री सतीश ए. जोडीवाला
(१७) " जैन " (साप्ताहिक)	"	लावनगर	श्री महेन्द्र गुलाभयंद शेठ
(१८) " जिनस'देश " (पाक्षिक)	"	मु'अर्ध	श्री गुणवंत अ. शाह
(१९) " वर्धमान जैन " (मिनीपाक्षिक)	"	"	श्री कुमारपाल वि. शाह
(२०) " त्रिशला " (मासिक)	"	"	श्री धन्डिरा शाह

समाचार-संस्था

प्रतिनिधि

(२१) पी. टी. आर्ध.	अमदावाद	श्री डर्पद सी. शाह
(२२) आकाशवाणी	अमदावाद	श्री जी. सी. केडारी
(२३) इल्लम डिविजन.	गुजरात स्टेट	श्री एस. टी. व्यापट
(२४) नवनीतलादानी क'पनी	अमदावाद	श्री प्रवीणयंद्र एम. गांधी
(२५) समाचार न्यूस एजन्सी जनसत्ता	लावनगर	श्री नटुलार्ध त्रिवेदी
(२६) डि'इस्तान समाचार	अमदावाद	श्री लूपतलार्ध पारेष

## પરિશિષ્ટ ૩ : અખબારોની નજરે પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ

**નોંધ :—**આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવની ઉજવણીની સચિત ધર્મકથા અખબારો મારકેટ દેશનાં જુદાં જુદાં પ્રદેશોમાં પહોંચી શકી હતી, તે એ કારણે કે, દેશનાં અનેક અખબારોના તથા જુદી જુદી સમાચાર-સંસ્થાઓના પ્રતિનિધિઓ, આ અનોખા અવસરનાં દર્શન કરવા માટે, જાતે પાલીતાણા આપ્યા હતા. જે જે અખબારોમાં આ અહેવાલો છપાયા હતા, તે બધાં વર્તમાનપત્રોના અંગે પેઢીમાં સાચવી રાખવામાં આપ્યા છે.

વર્તમાનપત્રોમાં છપાયેલ બધા સમાચાર અક્ષરશઃ આ પુસ્તકમાં આપવાનું શક્ય તેમ જ જરૂરી ન લાગવાથી, દરેક અખબારમાં છપાયેલ સમાચારનું સંપાદન કરીને અને એમાંથી તાસ્વીને મહત્વના સમાચાર અહીં આપવામાં આપ્યા છે. આમ કરવા જતાં જે વર્ણન વધારે પ્રમાણમાં બેવડાતું લાગ્યું કે એાછું મહત્વનું લાગ્યું તે કમી કરવું પડે એ સ્વાભાવિક છે. બધાં પ્રતિમાઓની સંખ્યામાં હકીકત દોષ હતો તે, જે તે સ્થાને, સુધાર્યો છે; તથા શબ્દોની જોડણીમાં પણ સુધારો કર્યો છે.

આમ છતાં, જેઓ આ બધા સમાચાર અક્ષરશઃ વાંચવાની જિજ્ઞાસા ધરાવતા હશે, તેઓ પેઢીના દક્ષતરમાં સચવાયેલી આ સામગ્રીથી પોતાની જિજ્ઞાસાને સંતોષી શકશે. અખબારોમાં પ્રગટ થયેલ આ મહાન પુણ્ય પ્રસંગના અહેવાલો, એક રીતે, દસ્તાવેજ પુરાવા જેવું મહત્વ ધરાવે છે, એ કહેવાની જરૂર નથી.

આકાશવાણી ઉપરથી પ્રસારિત થયેલ સમાચારો તથા દૂરદર્શન (ટેલિવીઝન) દ્વારા બતાવવામાં આવેલ ઉત્સવનાં દર્શ્યોનું વર્ણન અહીં દાખલ કરી શકાય એમ ન હોવાથી એ બાબતને જતી કરવી પડી છે.

### Indian Express, Ahmedabad, Bombay

The historic Jain pilgrimage centre of Palitana has overnight become gay and colourful to celebrate the reinstallation of 525 (504) deities in the newly-constructed temple on Mt. Shatrunjay.

The religious festivities in this 1200 year-old town at the foot of the hills has already attracted more than 15000 pilgrims from the far corners of the country. And more are arriving by buses and trains to get a glimpse of the consecration of the old idols, scheduled to be held tomorrow.

The ceremony will be held for the first time in 450 years.

An impressive pre-installation procession-Jalyatra was taken out today. (Ahmedabad, 7-2-'76)

Amid chants of Jain Slokas and religious music, some 525 (504) idols of Jain deities were installed here to-day at the newly constructed temple on Mount Shatrunjay.

At 9-36 a.m. Maharaj Kastursurishwarji performed the installation ceremony in the central tower of the new temple. The devotees, who paid a handsome amount of Rs. 12 lakhs to earn the right of installation, performed similar ceremonies at the 52 cubicles surrounding the main tower.

The courtyard of the temple constructed on the ninth tier atop the 1600-foot Shatrunjay, was filled with the thin smoke of incense-sticks, flowers and colourfully dressed men and women. Red and white silk flags were unfurled on every cubicle and the main tower of the temple.

While the monks freely mingled with the privileged class of about 1000 devotees who were allowed into the temple to perform the installation, nuns watched the ceremony from the first floor of the temple.

The number of devotees rose to about 25,000 today. They have come from remote corners of the country to attend the ceremony which is taking place after a lapse of some 450 years.

An endless stream of devotees, most of them barefoot, started their two-and-a-half mile climb up the mount before sunrise. A specially erected bamboo gate, covered with white cloth, marked the starting point of the holy pilgrimage. ( Ahmedabad, 8-2-'76 )

Amid chants of Jain Slokas and religious choir, some 525 (504) idols of Jain deities were installed yesterday here at a newly constructed temple on Mount Shatrunjay.

As the hands of clock crawled to 36 minutes after nine in the morning, Maharaja Kastursurishwarji performed the installation ceremony in the central tower of the new temple.

Red and white striped silk flags were unfurled on every cubicle and the main tower of the temple on brass poles. " Shikher "—summits carved out of stone, were also installed on the top of the sub-temples and the tower.

A marble image of Bhagwan Adinath was embedded on silver in the central tower. The sub-temples hold other Tirthankar of Jainism.

All the Dharmashalas of the town, boasting of 980 temples, known since the 12th century, have been filled up to their capacity.

The Pratistha Mahotsav, which began on January 30, has turned the town into a very active place. The programme, organised by the trust of Sheth Anandji Kalyanji is heralded by free mass feeding for the past eight days, ( Bombay, 9-2-'76 )

## ગુજરાત સમાચાર, અમદાવાદ

જૈનોની વિખ્યાત સંસ્થા શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢી તરફથી ૪૫૦ વર્ષ પછી પાલીતાણામાં પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવની ઉજવણી થઈ રહી છે. \* \* \* પાલીતાણાના જૈન અને જૈનેતર લોકો પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે મોં ગળ્યું કરે તે માટે દરેક ઘેર મીઠાઈ વહેવવામાં આવશે. \* \* \* પાલીતાણામાં પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવનો અહેવાલ મેળવવા ગુજરાતભરનાં જાણીતાં અખબારોના પત્રકારો, ફિલ્મ ડિવિઝનના કેમેરામેન, ફોટોગ્રાફરો તેમ જ ચોલ ઇન્ડિયા રેડિયોના પ્રતિનિધિ બે દિવસ માટે પાલીતાણાના પ્રવાસે આવ્યા છે. \* \* \* પાલીતાણામાં આ પ્રસંગે ૩૦ હજારથી વધુ જૈનો તેમ જ ૭૫૦ જેટલાં જૈન સાધુ-સાધ્વીઓ વિહાર કરીને દૂર દૂરથી પાલીતાણા આવ્યાં છે. (તા. ૭-૨-૭૬)

આજે પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ નિમિત્તે રથયાત્રાનો વરઘોડો શહેરમાં ફર્યો હતો. પાંચ (૪) હાથી, દસ ઘોડા, પચાસ મોટરો અને જૈન યુવક-યુવતીઓની સંગીત મંડળીઓ આ રથયાત્રામાં જોડાઈ હતી. દૂર દૂરથી પગયાત્રા કરીને આવેલાં લગભગ સાતસોથી આઠસો સાધુ મહારાજો તથા સાધ્વીજી મહારાજ તેમ જ શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈ લાલભાઈ તથા શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢીના આગેવાનો જોડાયા હતા. ભારતના ગુદા ગુદા પ્રાન્તોમાંથી આવેલાં હજારો જૈન સ્ત્રી-પુરુષોએ તેમ જ પાલીતાણાના નગરજનોએ આ વિશાલ રથયાત્રાના વરઘોડામાં મોટી સંખ્યામાં ભાગ લીધો હતો. (તા. ૭-૨-૭૬)

આજ મહા સુદ સાતમ ને શનિવારનો દિવસ શ્રી સકલ જૈન સંઘ માટે અલૌકિક આનંદનો અવસર બન્યો હતો. જૈનોના પવિત્ર તીર્થધામ પાલીતાણાના શત્રુજય ગિરિરાજ ઉપર આજે પરાઈના છ વાગ્યાથી જૈન સાધુ-સાધ્વી અને શ્રાવક-શ્રાવિકાઓએ મોટી સંખ્યામાં પદયાત્રા શરૂ કરી હતી. આજે સવારે ૯ અને ૩૬ મિનિટ ૫૪ સેકન્ડના શુભ મુહૂર્તે જૈનાચાર્ય શ્રીમદ્ વિજયકસ્તુરસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબ ખાવન જિનાલયના મૂળનાયક શ્રી આદિનાથ ભગવાન સહિત ૫૦૪ પ્રતિમાઓની શાસ્ત્રોક્ત વિધિ અનુસાર “ૐ પુણ્યાહમ પુણ્યાહમ અને ૐ પ્રિયન્તામ પ્રિયન્તામ”ના જયઘોષ વચ્ચે પ્રતિષ્ઠા કરી ત્યારે ઘંટારવ, થાળીનાદ અને નગારાવાદન અને ૩૭ યુવકોની એન્ડપાટીની સૂરાવલી વચ્ચે આનંદ-મંગલભર્યું વાતાવરણ ખડું થયું હતું. શ્રી શ્રમણસંઘની શાંતિ અર્થેના સૂત્રોચ્ચાર સાથે ૭૫૦ જેટલાં જૈન સાધુ-સાધ્વીઓ અને ૫૦૪ પ્રતિમાઓની પ્રતિષ્ઠાનો આદેશ મેળવનાર ભાવિકોના કુટુંબીજનો તથા અન્ય દર્શનાર્થીઓએ, ગગનભેદી તાળીઓના અવાજ વચ્ચે, ૪૫૦ વર્ષે થઈ રહેલી ભગવંતોની પ્રતિષ્ઠામાં ભારે ઉમંગ, ઉલ્લાસ અને ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લઈ ધન્યતા અનુભવી હતી. (તા. ૮-૨-૭૬)

## સંદેશ, અમદાવાદ

તીર્થાધિરાજ શ્રી શત્રુજય મહાગિરિ પર તા. ૨-૨-૭૬ થી શરૂ થયેલ પ્રતિષ્ઠા

મહોત્સવના શિરમોર સમા મહોત્સવ આવતી કાલે સવારે ૯-૩૬ વાગે શ્રી શત્રુઙ્ગ્ય પર્વત પર પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ મૂળનાયક ભગવાન આદિનાથ તેમ જ અન્ય ૫૦૪ જિનગિંઓની પ્રતિષ્ઠા દ્વારા ઊજવાશે. જૈનો માટે અતિ મહત્ત્વ ધરાવતો આ ઉત્સવ લગભગ ૪૫૦ વર્ષ બાદ આવ્યો છે કે દેશભરમાંથી ૩૦૦૦૦ જેટલા ભાઈઓ આ પ્રસંગે ઉપસ્થિત રહ્યા છે. આ મહોત્સવ પરમપૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયકસ્તુરસૂરીશ્વરજી મહારાજ આદિ ઠાણાંની શુભ નિશ્રામાં ઊજવાઈ રહ્યો છે. પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ પ્રસંગે આજે બપોરે પાલીતાણામાં જલયાત્રાનો લઘ્ય વરઘોડો નીકળ્યો હતો. મંદિરોની નગરી સમા, જૈનો માટે અતિ પવિત્ર મનાતા, પાલીતાણાના આ તીર્થમાં આ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ પ્રસંગે ભારે ઉમંગ અને ઉલ્લાસનું વાતાવરણ ફેલાવા પામ્યું છે. (૭-૨-૭૬)

‘ૐ પુણ્યાહમ્ પુણ્યાહમ્, ૐ પ્રિયતાં પ્રિયતાં’ના પવિત્ર સૂત્રોચ્ચારો વચ્ચે આજે સવારે બરોબર ૯-૩૬ કલાકે જૈનોના પવિત્ર તીર્થોધિરાજ શત્રુઙ્ગ્ય પર્વત પર શ્રી દાદાની ટૂંકમાં નવનિર્મિત આવન જિનપ્રાસાદ તેમ જ અન્ય સ્થાનોમાં મૂળનાયક શ્રી આદીશ્વર ભગવાન સહિત ૫૦૪ જેટલાં જિનગિંઓની પ્રતિષ્ઠાવિધિ થઈ હતી. લગભગ ૪૫૦ વર્ષે આવેલ આ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવની ઉજવણી પ્રસંગે દેશભરમાંથી હજારોની સંખ્યામાં શ્રાવક-શ્રાવિકાઓ તેમ જ જૈન સાધુ-સાધ્વીજીઓએ અંતરના ઉલ્લાસ અને ઉમંગથી, ઊલટભેર, આ પ્રસંગમાં ભાગ લીધો હતો. સિદ્ધિની સીડી સમા આ મહા-તીર્થમાં પ્રતિષ્ઠાનો સમય થતાં આ મહાતીર્થ સહિત દેશભરનાં મોટાભાગનાં જિનાલયોમાં ઘંટારવ થયો હતો.

લગભગ ત્રણ હજાર પગથિયાં ધરાવતા જેથી ત્રણ માઈલ ઊંચા શત્રુઙ્ગ્ય પર્વત પર વહેલી સવારથી સાંજ સુધી ભાવિક જૈન-જૈનતરોના મોટા સમૂહની આવનજાવન રહી હતી. ઈતર કોમાંમાં પણ આ શુભ પ્રસંગની ખુશાલીમાં મીઠાઈ વહેંચવામાં આવી હતી. પાલીતાણા શહેરમાં આવેલ જૈન ધર્મશાળાઓ તેમ જ માર્ગો કાલે રાત્રે આ પ્રસંગની ખુશાલીમાં વિવિધ પ્રકારની રંગીન રોશનીથી ઝળહળાં કરવામાં આવ્યાં હતાં.

નજરબાગ ખાતે આ પ્રસંગે અખિલ ભારત જૈન સંઘ તરફથી શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈ લાલભાઈના થયેલ સન્માનનો પ્રત્યુત્તર આપતાં શ્રી કસ્તુરભાઈએ જણાવ્યું હતું કે; પ્રતિષ્ઠા માટે નકરાની પ્રણાલિકા અપનાવીને આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢીએ સામાન્ય સ્થિતિના ભાવિકને પણ લાભ આપ્યો છે અને તેનાથી સામાન્ય સ્થિતિનાં ભાઈઓ તેમ જ બહેનોમાં જે લાગણીભીનો ઉલ્લાસ ઊઠ્યો છે તેનું વર્ણન થઈ શકે તેમ નથી. (તા ૮-૨-૭૬)

The Times of India, Ahmedabad, Bombay, Delhi

Residents of this small hillside town and thousands of pilgrims were treated to a kaleidoscopic spectacle of the quaint, the modern and austere, as representatives of Jain organisations took out a grand procession to set the stage for tomorrow, Shri Shatrunjay Mahagiri Pratistha Mahotsav. Today's lavish display was a fitting curtain raiser to the re-installation of 507 (504) idols under one roof.

Jain history was made atop the Shatrunjay hill near this small town in Bhavnagar districts this morning when 507 (504) idols were re-installed in a new temple built at a cost of Rs. 6 lakhs.

It was actually a case of history repeating itself on a greater scale. For Shatrunjay, known as Tirthadhiraj (king of holy centres) in Jain lore, had witnessed a similar incident in 1531 A.D., when several idols from temples raged down by early Mohammedan invaders were re-installed by Karma Shah, a zealous functionary from Chitor, after securing a special firman from Gujarat's ruler, Bahadur Shah.

The temple contains 52 clusters of statues big and small and boasts of all the features of the other temples—the decorative carved patterns, figurines and statues of angels, dancers, musicians, quards representing humans and supernatural creatures. (Bombay, 8-2-'76)

This small town in Bhavnagar district witnessed a significant event in Jain history yesterday when 507 (504) idols were re-installed in a new temple, built at a cost of Rs. 6 lakhs, atop Shatrunjay hill.

It was a case of history repeating itself. For Shatrunjay, described as "Tirthadhiraj" in Jain lore, had witnessed a similar ceremony in 1531, when several idols from temples razed to the ground by Sultans' armies were re-installed by Karma Shah, a zealous functionary from Chittor.

The re-installation was necessitated by the haphazard establishment of temples and installation of idols in the area. The 507 (504) idols were originally installed at places which did not conform to the requirements laid down in Jain scriputres. (New Delhi, 9-2-'76)



જનસત્તા, અમદાવાદ

પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવના આગલા દિવસે આજે 'જનસત્તા'ના પ્રતિનિધિએ પાલીતાણા શહેરમાં કરતાં જોયું કે, સમગ્ર શહેરને ધબ્બપતાકા અને તોરણોથી શણગારવામાં આવ્યું છે. શહેરના મુખ્ય માર્ગો પર ઠેર ઠેર કમાનો, તોરણો અને પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ અંગેનાં જૈનોનાં સૂત્રા દર્શાવતા પટ્ટાઓ નજરે પડતા હતા. પાલીતાણાના નગરજનો સાથેની વાતચીતમાંથી જણાયું હતું કે, છેલ્લાં કેટલાંય વર્ષોમાં આ જાતનો આનંદ-ઉત્સવ અને મંગલમય પ્રસંગ જોવા મળતો નથી. આ ઉત્સવ જાણે સમગ્ર શહેરનો હોય તેમ છેલ્લા ચાર દિવસથી શહેરમાં ચાલી રહેલા ગુદા ગુદા ઉત્સવોમાં લોકો લાગ લઈ રહ્યા છે, એ પરથી જણાય છે. પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ નિમિત્તે આજે બપોરે બે વાગે એક વિશાળ અને ભવ્ય વરઘોડો પાલીતાણામાં નીકળ્યો હતો. ( તા. ૭-૨-૭૬ )

બસો જેટલા જૈન મુનિ મહારાજો અને આઠસો જેટલાં સાધ્વીજી મહારાજોના પવિત્ર સાન્નિધ્યમાં, હબરો ભાવિકોના પવિત્ર મનોભાવ અને ઉલ્લાસ સાથે, ૫૦૭ (૫૦૪) લગવાનની પ્રતિમાઓનો ગાદીનશીનવિધિ સંપન્ન થયો હતો. પ્રતિષ્ઠા બાદ નૂતન દેરાસરના મૂળનાયક આદીશ્વર લગવાનને અમી ઝર્ચાં હતાં.

“ ॐ પુણ્યાહં પુણ્યાહં, પ્રીયન્તાં પ્રીયન્તાં, શ્રી શ્રમણ્યસંઘસ્ય શાંતિર્ભવતુ ” ના મંત્રોચ્ચાર વચ્ચે આ વિધિ ધર્મ ત્યારે બેન્ડ, ઘાળી, ડંકા અને ઘંટનાદથી વાતાવરણ ગાજી ઊઠ્યું હતું. પાલીતાણા શહેરનાં દેરાસરોમાં પણ આ મંત્રોચ્ચાર અને ઘંટનાદ થયો હતો. પાલીતાણાના ડુંગર પર આજે સવારથી યાત્રિકોનો ધસારો રહ્યો હતો. આખાલવૃદ્ધો અને યુવક-યુવતીઓ મોટી સંખ્યામાં ડુંગર પર જણાતાં હતાં. ડોળીનો ભાવ આજે રૂ. ૧૫૦ થી ૨૦૦ સુધી પહોંચ્યો હતો. પ્રતિષ્ઠાના આ પવિત્ર કાર્યમાં કેટલાંય લોકો ભારે કષ્ટ વેઠીને લાકડીના ટેકે અને ડોળીમાં બેસીને યાત્રા કરી રહ્યા હતા. ( તા. ૮-૨-૭૬ )

લોકસત્તા, વડોદરા, તા. ૯-૨-૭૬

પાલીતાણા શત્રુજય ગિરિરાજ તીર્થ ઉપર આજે સવારે ૯ કલાક, ૩૬ મિનિટ અને ૫૪ સેકન્ડે, મંત્રોચ્ચારના દિવ્ય વાતાવરણ વચ્ચે, જૈન સમાજના અગ્રણી અને સંઘનાયક આચાર્ય શ્રી વિજયકસ્તુરસૂરીશ્વરજી મહારાજ આદિ બસો જેટલા જૈન મુનિ મહારાજો અને આઠસો જેટલાં સાધ્વીજી મહારાજોના પવિત્ર સાન્નિધ્યમાં, હબરો ભાવિકોના પવિત્ર મનોભાવ અને ઉલ્લાસ સાથે, ૫૦૭ (૫૦૪) લગવાનની પ્રતિમાઓનો ગાદીનશીનવિધિ સંપન્ન થયો હતો. પ્રતિષ્ઠા બાદ નૂતન દેરાસરના મૂળનાયક આદીશ્વર લગવાનને અમી ઝર્ચાં હતાં.

અહીં “પુણ્યાહ” પુણ્યાહ’, પ્રીયન્તાં પ્રીયન્તાં., શ્રી શ્રમણસંઘસ્ય શાંતિર્ભવતુ”ના મંત્રોચ્ચાર વચ્ચે આ વિધિ થઈ ત્યારે બેન્ડ, યાળી, ડંકા અને ઘંટનાદથી વાતાવરણ ગાળ ઊઠ્યું હતું. પાલીતાણા શહેરનાં દેરાસરોમાં પણ આ મંત્રોચ્ચાર અને ઘંટનાદ થયો હતો. આખી વિધિ ખૂબ જ શાંતિપૂર્વક પાર પડી હતી. આ પ્રતિષ્ઠાનું ચોક્કસ અને મંગલ કાર્યનું મુહૂર્ત આચાર્ય શ્રી વિજયનંદસૂરીશ્વરજી મહારાજે આપેલું.

પાલીતાણા ગઈ કાલે અને આજે રાત્રે રોશનીથી રંગબેરંગી જણાઈ હતું. તમામ ધર્મશાળાઓ પર રોશની કરાઈ હતી. હજારો યાત્રિકો માટે ભોજનની વ્યવસ્થા કરાઈ હતી.

Western Times, Ahmedabad, 8-2-76

Palitana—a city of temples—witnessed a colourful and marvellous illuminations since last ten days on the occasion of the re-installation of some 507 (504) Jain idols at a beautiful newly constructed Adinath temple on the sacred hill of Tirthadhiraaj Shatrunjay. Amid chants of Slokas ‘Om punyham, Om Priyantam’, and a band playing religious songs, the re-installation ceremony of Jain deities started on 7th February, 1976 exactly after 450 years, at 9-36 a.m. The ceremony of consecrating these old images was performed by Acharya Maharaj Kastursuriswarji.

About 25000 Jains flocked on this big momentous occasion and about 1000 Jain monks and nuns participated in this, biggest ever occasion in the years to come.

મુંબઈ સમાચાર, મુંબઈ, તા. ૧૦-૨-૭૬; જન્મભૂમિ, મુંબઈ, તા. ૯-૩-૭૬;  
પ્રતાપ, સુરત, તા. ૮-૨-૭૬; તથા કૂલછાબ, રાજકોટ, તા. ૮-૨-૭૬

જૈન મહાતીર્થ તીર્થાધિરાજ શત્રુઞ્ચ પર્વત ખાતે ભવ્ય પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ ઊજવાયો હતો. ૫૦૪ જેટલી જિનપ્રતિમાઓનું ઉત્થાપન કરાવી પુનઃ પ્રતિષ્ઠા કરવામાં આવી હતી. હજારોની સંખ્યામાં જૈન ભાવિકો, સેકડો જૈનાચાર્યો અને સાધ્વીઓની હાજરીમાં પૂ. આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયકસ્તુરસૂરીશ્વરજીની નિશ્રામાં આ પ્રતિમાઓની પ્રતિષ્ઠા કરવામાં આવી હતી. આજે વહેલી સવારથી તીર્થરાજ શત્રુઞ્ચ ખાતે યાત્રીઓનો ધસારો શરૂ થઈ ચૂક્યો હતો. સવારે ૯-૩૦ વાગ્યે ન્યારે પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવનો ધાર્મિક વિધિ શરૂ થયો ત્યારે તો મંદિરોમાં માનવમહેરામણ કીડીઓની માફક ઊભરાયો હતો.

બરાબર ૯-૩૦ વાગ્યે ઘંટનાદો શરૂ થયા હતા અને મંત્રોચ્ચાર સાથે ધાર્મિક વિધિ શરૂ થઈ ત્યારે ‘ભગવાન આદિનાથકી જય’ના ઝગનભેદી અવાજથી વાતાવરણ ગુંજી ઊઠ્યું હતું. દેરાસરમાં આ વખતે અમીઝરણાં થયાં હતાં.

गुजरात भित्र, सुरत; ता. ७-२-७६

आ प्रतिष्ठा महोत्सव प्रसंगे आणे शत्रुंजयनी तणेटीमां आवेला तीर्थधाम पाळी-  
ताणामां देशलरमांथी उमठेला नैन लाविकेअये अेक लव्य नजयात्रा योएु डती, जेमां  
आ प्रतिष्ठा करावनार नैनाचार्य श्री कस्तुरसूरीश्वरएु महाराज सडित नैन साधु-  
साध्वीअेना मोठो समुदाय नेडायेो डतो. लगलग दोढ किलोमीटर लांणी आ नगरयात्रा  
नजरआग आतेथी शरु थरु शडेरमां डरी डती. आ नजयात्रामां रंगभेरंगी धनपताका-  
अेथी शणुगारायला पांच (४) डथीअे, छ दूके, आर (३) रथे सडित संच्याअंध  
स्तवन मंडणीअे नेडाथ डती; न्यारे सौराभूना प्रणालिगत दंडियारास लेती अडेनाअे  
भारे रमअट ओलावी डती. रस्तानी अन्ने आगुअे उली रडेवी विराट जनमेदनीअे आ  
रथयात्रानां दर्शन कर्यां डतां.

प्रभात, अमहावाढ, ता. ८-२-७६

लगलग सवानवनेो सुमार डतो. पूलनां वस्त्रो परिधान करेड नैन लाविक अी-  
पुरषेो आ नूतन जिनालय तरड उमठी रद्यां डतां. प्रतिमाअेनी प्रतिष्ठाअेना प्रतिष्ठाननेो  
लडावेो प्राप्त करवामां लाज्यशाणी अनेला परिवारेना आनंदनी तो केरु सीमा नडोती.  
लाव अने लडित नीतरती आंभोथी अेमने डणे आवेड तीर्थकरनी प्रतिमाना प्रतिष्ठान  
माटे आतुर थरुने अे मुकरर थयेड पजनी डतेनरी करी रद्या डता.

मुअ्य हेरासर अने अेने डरतां आवन हेरांनां शिअरे पर ध्वनरोपणुनेो विधि  
पणु प्रतिष्ठाननी साथे साथे थनार डोडने प्रत्येक शिअरना ध्वनड सभीप नैन अी-  
पुरषेो पूलनां वस्त्रो परिधान करीने आदेशनी राड नेतां उलां डतां. अने अंते प्रति-  
ष्ठानी घोषणा थरु. धंटनाडथी अने 'पुड्याड'....प्रियन्तां'ना घोष-प्रतिघोषथी समअ वातावरणु  
गाजतुं थयुं. आदीश्वर लगवानना जय जयकारना डनरो कडोना उडघोषनी साथे अक्षतनी  
अंजलिअे अपाड. प्रत्येक लाविक केरु अनेाभी धन्यता अनुभवता गडगडित थयेला  
नजरे यड्या. आस भारे शानडार रीते समअ प्रतिष्ठानेो प्रसंग उजवायेो. धर्म अने  
कलानेो सुलग समन्वय मानवीने उध्वंगामी अनावे छे अेवी अनुभूति आ जिनालयोनां  
दर्शनथी थरु आवी.

आ महोत्सवमां लाग लेवा माटे डर डरना विस्तारोमांथी आवेलां डनरो यात्रिकेअे  
अने नैन समाजना अअणीअेअे गड काले रात्रे पाळीताणु आते शेडश्री कस्तुरलाडनुं  
अेक विशाण समारंल योएुने अडुमान करुं डतुं.

गड काले अपारे रथयात्रा पछी समअ पाळीताणु शडेरना वातावरणुमां उत्साडनुं  
पूर उमठयुं डतुं.

પાલીતાણા તળેટી વિસ્તારમાં આવેલી સંખ્યાબંધ ધર્મશાળાઓ વીજળીદીવાની ભાતીગળ રોશનીથી ઝળહળતી હતી. ઊભા રસ્તે વીજળીદીવાનાં તોરણો અજવાળું રેલાવતાં રસ્તાને શોભાવતાં હતાં. અને નાનકડા એવા પાલીતાણા ગામમાં એકસામટા ઊતરી આવેલા વીસથી પચીસ હજાર જેટલા યાત્રીઓને કારણે બંધે માનવમહેરામણ ધૂધવતો ન હોય એવું દશ્ય ખડું થતું હતું.

આ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવનું એક ઉજવણ પાસું ઊડીને આંખે વળગે તેવું એ હતું કે, હજારોની સંખ્યામાં યાત્રિકો એકત્ર થયા હતા, છતાં કયાંય અવ્યવસ્થા નહોતી.

### જયહિંદ, અમદાવાદ અને રાજકોટ

આજે પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ નિમિત્તે રથયાત્રાનો વરઘોડો શહેરમાં ફર્યો હતો. ચાર હાથી, દશ ઘોડા, પચાસ મોટરો અને જૈન યુવક-યુવતીઓની સંગીત મંડળીઓ આ રથયાત્રામાં જોડાઈ હતી. દરથી પગયાત્રા કરીને આવેલાં આશરે આઠસો સાધુ-મહારાજો તથા સાધ્વીજી મહારાજ તેમ જ શેઠ આણંદજી કલ્યાણજી પેદીના આગેવાનો જોડાયાં હતાં. ભારતના ગુદા ગુદા પ્રાન્તોમાંથી આવેલાં હજારો જૈન સ્ત્રી-પુરુષોએ રથયાત્રાના વરઘોડામાં મોટી સંખ્યામાં ભાગ લીધો હતો. આ પ્રસંગ ઉપર ભારત-ભરમાંથી આવનાર યાત્રિકો માટે શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેદી તરફથી રહેવા-જમવા વગેરેની સુંદર સગવડ રાખવામાં આવી છે. દરરોજ દશથી પંદર હજાર માણસોની જમવાની વ્યવસ્થા રખાઈ છે. (અમદાવાદ, તા. ૭-૨-૭૬; રાજકોટ, તા. ૮-૨-૭૬)

જૈનોના પ્રખ્યાત તીર્થધામ શત્રુજયમાં સવારે ૯-૩૬ વાગે મૂળનાયક ભગવાન શ્રી ઋષભદેવની સ્થાપના જૈનાચાર્ય શ્રીમદ્ પ. પૂજ્ય કસ્તુરસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબના વરદ હસ્તે યોજાઈ હતી. આ પ્રતિષ્ઠા-પ્રસંગ મહોત્સવમાં સકળ સઘે મોટી સંખ્યામાં હાજરી આપી હતી. શ્રાવક-શ્રાવિકાઓએ પણ સારી સંખ્યામાં હાજરી આપી હતી. નકરા પ્રથાથી સામાન્ય જનતાને પણ ભગવાન પધરાવવાનો પ્રથમ વાર લાલ મળ્યો હતો. ૫૦૪ પ્રતિમાના પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવમાં આશરે ત્રીસેક હજાર લોકોએ હાજરી આપી હતી, અને દેશભરમાંથી હજારો જૈન ભાઈઓ પધાર્યા હતા. (અમદાવાદ, તા. ૭-૨-૭૬; રાજકોટ, તા. ૯-૨-૭૬)

### સૌરાષ્ટ્ર સમાચાર, ભાવનગર

ધર્મશ્રદ્ધાળુ પ્રવેતામ્બર દેરાવાસી જૈનોના વડા તીર્થધામ શત્રુજય ઉપર સાડાચારસો વર્ષ પછી ભગવાનની પ્રતિષ્ઠાના મહોત્સવનો મહાપ્રસંગ આવેલ હોઈ અહીં શત્રુજયની છાયા આજે જૈનાથી ઊભરાઈ ગઈ છે, આનંદવિભોર બની પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ ઊજવી રહી

છે અને 'આદીશ્વર ભગવાનની જય' એ ઓલસૂત્રના પડઘા અને પડછંદા આખી ગિરિ-માળામાં પડી રહ્યા છે.

હું આ સમાચાર લખી રહ્યો છું ત્યારે શત્રુજય નૂતન જિનાલય પ્રતિષ્ઠા અંગે આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢી તરફથી શહેરમાં અભૂતપૂર્વ વરઘોડો નીકળ્યો છે, અને શ્રી અને શોભાનો બાણે મહેરામણ છલકાયો છે. પરદેશી પ્રવાસીઓ તેમ જ પત્રકારો આવા વરઘોડાને જોઈને આનંદ અનુભવે છે.

પાલીતાણા ખાતે ગિરિરાજ શત્રુજય ઉપર આજે જૈનાચાર્ય શ્રીમદ્ કસ્તુરસૂરીશ્વરજીના પુણ્ય હસ્તે બાવન જિનાલયોમાં ૫૦૪ પ્રતિમાઓની પ્રતિષ્ઠા કરાઈ હતી. આ પ્રસંગે મોટી સંખ્યામાં સાધુ મહારાજો તથા સાધ્વીજીઓ અને શ્રાવક-શ્રાવિકાઓ જોડાયાં હતાં તથા આશરે ૩૦૦૦૦ માણસોએ નવકારશી (જમણ)નો લાલ લીધો હતો. આ અપૂર્વ એવા પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવની તમામ વ્યવસ્થા પાછળ શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢી તથા જૈન સમાજના અગ્રેસરોએ ઘણી જ જહેમત ઉઠાવી હતી. (તા. ૮-૨-૭૬)

શ્રી શત્રુજય મહોત્સવ યુગોના યુગોથી માનવીની શ્રદ્ધા અને લક્ષિતને જગૃત કરી પોતાના આંતરિક શત્રુઓ ઉપર વિજય મેળવવાની પ્રેરણા આપે છે. પવિત્ર તીર્થોધિરાજ શત્રુજય ઉપર નવનિર્મિત જિનાલયમાં ૫૦૭ (૫૦૪) જિનપ્રતિમાઓની મંગળવિધિ તા. ૭-૨-૭૬ ના થયેલ. આ પ્રસંગનો વિરોધ પણ થયેલ, છતાં સારી રીતે ઉજવણી થયેલ છે. મૂર્તિઓની પ્રતિષ્ઠા માટે ડો. રાખવામાં આવેલ. આ ડોમાં નાના બાળકથી મોટા સુધીનાને લાલ મળેલ છે. તા. ૭-૨-૭૬ ના રોજ સવારના ૬-૩૬ મિનિટે આ વિધિ શત્રુજય પર્વત ઉપર થયેલ. આ પ્રસંગે દેશ-વિદેશથી જૈનો-જૈનેતરો આવેલ. એક અઢાજ મુજબ આ પ્રસંગે ૨૫ હજારથી પણ વધુ યાત્રિકો આવેલ. આ પ્રસંગે અખબારી પ્રતિનિધિઓ તેમ જ ફોટોગ્રાફરો પણ ઠેરઠેરથી આવેલ હતા. પાલીતાણામાં યોગ્યતા આ મહાન પ્રસંગને અનુલક્ષીને તમામ કતલખાનાં બંધ રહેલાં હતાં. (તા. ૬-૨-૭૬).

### લોકરાજ, ભાવનગર

આખું પાલીતાણા હવે જૈન યાત્રિકોના આગમનથી અને પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવની ઉજવણીથી ગાજી રહ્યું છે, તેમ કહીએ તો અતિશયોક્તિ નથી. જે દિવસથી સકળ જૈનો માટે નોકારશી જમણ શરૂ થયાં છે તે આઠમ સુધી ચાલુ રહેશે. પાલીતાણાના તથા આસપાસનાં ગામોના જૈનો તેમ જ તમામ યાત્રિકો આઠ દિન સુધી રોજ મક્ત મિષ્ટ ભોજન પામશે. સરકારે સાતમના દિને કતલખાનાં બંધ રાખવાનો હુકમ કર્યો છે, તેથી જૈનોમાં આનંદની લાગણી ઊછળી છે. (તા. ૫-૨-૭૬)

અત્રે જૈન પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ અંગે આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢી તરફથી અભૂતપૂર્વ વરઘોડો શહેરમાં ફરી રહ્યો છે. વરઘોડામાં ગજરાજની, સોના-ચાંદી જડિત રથોની, ક્રીમતી મોટરોની પરંપરા છે. વરઘોડામાં આચાર્ય શ્રી વિજયકસ્તુરસૂરીશ્વરજી આદિ પંદરેક આચાર્યોની નિશામાં આઠસો જેટલા મુનિ લગવંતો (અને સાધ્વીજીઓ) છે. પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવનું સહુથી આકર્ષક અંગ હોય તો તે ગરીબ અને મધ્યમ વર્ગના જૈનોને પ્રભુપ્રતિમા પધરાવવાનો અનુપમ લહાવો મળ્યો તે છે. આવો લહાવો જેમને સાંપડ્યા છે તેવા ગરીબ અને મધ્યમ વર્ગના જૈનોની આંખો હર્ષનાં આંસુથી છલકાતી જોવાય છે.

ધર્મશ્રદ્ધાળુ પ્રવેતાંબર જૈનોના વડા તીર્થ શત્રુજય ઉપર, સાડાચારસો વર્ષ પછી, લગવાનની પ્રતિષ્ઠાના મહોત્સવનો મહાપ્રસંગ આવેલ હોઈ શત્રુજયની છાયા આજે જૈનોથી ઊભરાઈ ગઈ છે, અને 'આદીશ્વર લગવાનની જય' એ સૂવના પડઘા અને પડછંદા આખી ગિરિમાળ ઉપર પડી રહ્યા છે.

આ મહોત્સવનાં ગરવાં ધાર્મિક દરશોને જગત સમક્ષ મૂકતા ટેલિવિઝનવાળા, રેડિયોવાળા અને ફોટોગ્રાફરોથી લઈ મશહુર મોટાં અખબારોના પ્રતિનિધિઓ શત્રુજય આવી પહોંચ્યા છે. (તા. ૮-૨-૭૬)

ભાવવિભોર ખની, તીર્થોધિરાજ શત્રુજયગિરિ-શિખરો પર ચોળયેલ જિનબિંબોની ઐતિહાસિક પ્રતિષ્ઠાવિધિના પાવનકારી અવસરમાં ભાગ લેવા દેશભરમાંથી ઊમટેલા લાખો જૈન-જૈનતર લોકોના માનવમહેરામણે સાડાચારસો વર્ષે આવેલા આ પ્રસંગને માણ્યો હતો. આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવની ઉજવણી પ્રસંગે હજારોની સંખ્યામાં શ્રાવક-શ્રાવિકાઓ તેમ જ જૈન સાધુ-સાધ્વીજીઓએ, અંતરના ઉલ્લાસ અને ઉમંગથી, ઊલટભેર હાજરી આપી પુણ્ય કાર્યની કમાણી કરી હતી.

મંગળ મંત્રોચ્ચારનાં પાવક ધ્વનિ-ઉચ્ચારણો વચ્ચે શત્રુજય પર્વત પર, શ્રી દાદાની ટૂંકમાં, નવનિર્મિત ખાવન જિનપ્રાસાદ તેમ જ અન્ય સ્થળોમાં, મૂળનાયક શ્રી આદીશ્વર લગવાન સહિત ૫૦૪ જેટલાં જિનબિંબોની પ્રતિષ્ઠાવિધિ લાખો ભાવિક જનોની હાજરીમાં થવા પામી હતી.

આ જિનપ્રાસાદના દર્શનાર્થે ઊમટેલા માનવમહેરામણની, હૈયે હૈયું દળે એવા ઉમંગ સાથે, વહેલી સવારથી મોડી સાંજ સુધી આવનજાવન શત્રુજય પર્વત પર સતત ચાલુ રહી હતી. ઉત્સવની રાત્રિએ પાલીતાણા નગર આખું રોશની અને ધનપતાકા તથા આસોપાલવનાં તોરણોથી સુશોભિત બન્યું હતું. જૈન સમાજ તરફથી જૈનશિરોમણિ શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈ લાલભાઈનું આ પ્રસંગે જાહેર સન્માન કરાયું હતું. (તા. ૬-૨-૭૬)

पगडंडी, लावनगर

अत्तारे पावीताणु नगर जैन यात्रिकेना आगमनथी अने प्रतिष्ठा महोत्सवथी गालु रह्युं छे. जे द्विवसथी सकण जैनो भाटे नोकारशी जमणु शङ्क थयां छे ते आठम सुधी आलु रहेशे. प्रतिष्ठाना दिने कतलभाणांओ अंध रहोनार होध जैनोमां आन'इनी लागणी प्रसरी छे. छठना द्विवसे अण्णारी प्रतिनिधिओनी टुकडी आवशे. शडेरमां धन, तोरणी अने कमानो ठेर ठेर जेणी करवामां आवी छे. उपरांत धर्मशाणाओना द्वारे शेशनीना धनाभी कार्यक्रम पणु योजयो छे. आ रीते प्रतिष्ठा महोत्सवथी पावीताणु नगर धमधमी रह्युं छे. (ता. ५-२-७६)

धर्मश्रद्धाणु श्रवेतांअर जैनोना वडा तीर्थ शत्रुंजय उपर साडाथारसो वर्ष पछी लगवाननी प्रतिष्ठाना महोत्सवने महाप्रसंग आवतो होध शत्रुंजयनी छाया आजे जैनोथी जलरार्ध गध हुती अने 'आदीधर लगवाननी जय' जे सूत्रना पडथा अने पडछ'डा आभी गिरिमाण उपर पडी रह्या हुता.

प्रतिष्ठा-महोत्सवनुं सहुधी आकर्षक अंग होय तो ते गरीब अने मध्यम वर्गना जैनोने प्रभुप्रतिभा पधरावानो अनुपम लडावो मज्यो छे, जे छे. आवो लडावो जेमने सांपडयो छे ते गरीब अने मध्यम वर्गना जैनोनी आंणो दुर्षनां आंसुथी छलकाती जेवाय छे. (ता. ८-२-७६)

नवभारत टाइम्स, नई दिल्ली; ता. ९-२-'७६

भावनगर के इस छोटे से जिले में कल जैन इतिहास में एक महत्वपूर्ण अध्याय जुड़ गया, जब शत्रुंजय पहाड़ी पर स्थित एक मंदिर में ५०७ (५०४) मूर्तियों की पुनः स्थापना की गई ।

वल्लभसन्देश ( मासिक ), जयपुर, फरवरी, १९७६

श्री शत्रुंजय शिखर : हाल ही में एक विशाल प्रतिष्ठा महोत्सव माघ सुद ७ शनिवार तदनुसार दिनांक ७ फरवरी को सम्पन्न हुआ, जिस में तीस हजार से भी अधिक श्रावकों ने भक्ति का प्रदर्शन किया ।

इस प्रतिष्ठा में ५०४ जिनबिम्बों की प्रतिष्ठा होनी थी, जिस के लिये सारे भारत में उमंग व्याप्त थी । इन ५०४ बिम्बों में ४९० बिम्बों की प्रतिष्ठा के लिये पेढीने खोली कराने के धजाय फार्मों द्वारा सारे देश से मांगणी करने का अवसर प्रदान किया । विभिन्न प्रतिमाओं के लिये नकरे की राशियां निश्चित कर दी गईं । २५०१, १५०१, १००१ और २५१ की चार राशियों के लिये करीब १२ हजार अर्जियां

देश के विभिन्न हिस्सों से प्राप्त हुई थीं। सारे देश में कितनी उभंग व्याप्त हुई यह इस संख्या से ही ज्ञात हो सकता है। काश्मीर से लगाकर मद्रास तक और कलकत्ता से लगाकर राजस्थान तक अनोखा उत्साह इस प्रतिष्ठा के लिये बना। जिन भाग्यशालियों की अर्जियां स्वीकृत हुईं उनका तो मानो भाग्य ही जाग गया। ४५० वर्षों बाद इस महान गिरिराज पर सामान्य लोगों को भी प्रतिष्ठा का अवसर प्राप्त हुआ। इस युग में लोगों को इस प्रथा के माध्यम से भगवान महावीर का युग याद आ गया, जिस युग में जैन शासन में पुणिया श्रावक की महत्ता थी। पेढी का यह निर्णय सारे देश में बहुत पसंद किया गया—हजारों हजार सामान्य व्यक्तियों की भावना को इस से वेग मिला।

माघ सुद ७ को प्रातः आचार्यदेव, साधु-साध्वी, यात्रीगण प्रतिष्ठाकार्य में भाग लेने को पहाड की ओर रवाना हुये—अनोखा उत्साह था। फोटोग्राफर पहाड के इन मनोहर दृश्यों के दनादन चित्र ले रहे थे। ठीक समय पर पहाड पर नये मन्दिर में प्रतिष्ठाकार्य प्रारम्भ हुआ।

पहाड पर बड़ी टूंक के हरेक मन्दिर में साधु और पूजा के वस्त्रों में सज्जित श्रावक वृष्टिगोचर हो रहे थे।

प्रतिष्ठा के बाद जब सब यात्री दादा की टूंक में आ गये तो ऐसा विशाल मेला लगा जैसा शायद इन वर्षों में कभी देखा न गया हो। उत्साह देखने का था—कितनी प्रसन्नता थी उन परिवारों में, जिन को भगवान विराजमान करने का अवसर मिला था।

प्रतिष्ठा पर उपस्थित मानवमेदनी के भोजन की व्यवस्था इतनी सुन्दर थी कि जैसी कम ही अवसरों पर देखी जा सकी है। स्वयंसेवकों का योग सराहनीय था। मध्याह्न २ बजे से ५ बजे तक निशुल्क भोजन की पूरी व्यवस्था थी।

गुजरात सरकार का सुन्दर सहयोग इस अवसर पर प्राप्त हुआ था। प्रतिष्ठा दिवस पर सारे गुजरात राज्य में कल्लखाने बन्द रखे गये थे। अहमदाबाद से बसों की विशेष व्यवस्था की गई थी। इस सारे समारंभ में कोई अप्रिय घटना नहीं घटी। पालीताना नगर के सब ही प्रजाजनों का अपूर्व सहयोग इस कार्य के लिये प्राप्त हुआ था। इस कार्य में जैन शासन के सब ही वर्गों के मुनिराजों का सुन्दर सहयोग मिला। सब गच्छों के ८०० की संख्या में साधु-साध्वी व करीब ३० हजार भारतभर के श्रावक यहाँ उपस्थित थे। वास्तव में ४५० वर्षों के इतिहास में यह अनोखा प्रसंग था।

### श्री कस्तूरभाई का सार्वजनिक अभिनन्दन

श्री आनन्दजी कल्याणजी पेढी के दृष्टियों द्वारा महातीर्थ के जिनबिम्ब प्रतिष्ठा का एक सुन्दर आयोजन शत्रुंजय महातीर्थ पर किया गया। इस सारी योजना का श्रेय सीधा श्री कस्तूरभाई लालभाई को जाता है, जो कि वर्तमान में पेढी के अध्यक्ष



हैं। उनकी दूरदर्शिता, सुझवृद्ध, समन्वयवादी विचारधारा ने इस कार्यक्रम में अनोखी सुवास पैदा की। उनकी धीरता ने सारे विरोध को शान्त कर दिया। इस समारोह के अवसर पर श्री कस्तूरभाई का सार्वजनिक अभिनन्दन पालीताना के नजरबाग में किया गया। इस अवसर पर एक विशाल समारोह में पालीताना जैन संघ व सारे भारत के यात्रिजों की ओर से अभिनन्दन-पत्र भेंट किये गये।

“ जिनस'दश ” (प्राक्षिक), मु'अर्ध; ता. १५-३-७६

महा सुद्ध सातम, दिनांक सातमी इशुआरी जोगणुसो छो'तेरना शनिवारना शैज सवारना नव कलाक छत्रीस मिनट अने यो'पन से'क'डे, धरतीथी सोणसो जेटला कूटनी ज'या'छ'ये, तीर्थो'धिराज श्री शत्रु'जयगिरि उपरना नूतन जिनप्रासादमां, गगन गजवी मूकतां घं'टारव, थाणीनाद, पडधम अने ष्युगलनाद तेम ज ॐ पुष्याड' पुष्याड', पीयन्तांना पवित्र मंत्रो'व्यार वर्ये अने पूज्य आचार्यो'दि श्रमणु लगव'तो अने पूज्य साध्वी'ल लगव'तोनी पुनित साक्षी'ये, जिनवर प्रेमी'यो'ये प०४ जिनप्रतिमा'यो'नी पुनः प्रतिष्ठा करतां श्री शत्रु'जयना सोनेरी धति'डासमां अेक नवुं इपेरी प्रकरणु ल'णायुं छे.

आ पणे गिरिराजना अेक अेक पथर पर प्रलुलकतोनी लीड जमी छती. नूतन जिनप्रासाद अने दादानी टूकमां डकडेक मेदनी जमी छती. जिनप्रासादना रंगम'डपमां सर्व पूज्य आचार्यो' आदि पूज्य श्रमणो' पणु दादानी टूकमां गिराजमान छता अने त्यां पधाराववानी प्रतिमा'ल'यो'नी विधि करी रखा छता.

पूज्य साध्वी'ल महाराजे नूतन जिनप्रासादनी अगासी पर गिराजमान थर्ध प्रतिष्ठाविधिनां सूत्रो'व्यार करी रखां छतां. ते सौने जेधने लागतुं छतुं के लणु गगननी तारिका'यो' अत्यारे वडेदी सवारे धरती पर आनीने जेसी गध छे।

अेक तो धरतीथी पूज्य ज'ये. गगननी छाया. वस'तनेो मलयानिल. सवारनेो डुं'डाणेो तडके. उपर नजर करे तो, धरतीनी श्वेत-शीतण तारिका'यो'. नलुकथी लु'यो' तो, शांतिना प्रतीक सभा पूज्य श्रमणु लगव'तो. आणुणायु ज्यां नजर नां'यो' त्यां लगवानने पधाराववानेो ज'छणतो उददास. पूजनां कपडामां जेसां रडेलां श्रावक-श्राविका'यो' अने वातावरणुमां सतत पवित्र यमत्कारिक मंत्रो'नी गुंज अने अनुगुंज.

धडीआणनेो इरतो कांठेो यो'पन सेक-ड पर आ'ये अने गगनसेदी मंत्रो'व्यार साथे लाविका'ये अक्षत उछाणीने लगवाननी गादीनशीन-पणने वधावी दीधी. जिना-लयना घं'ट धणुधणुी ज'छया. थाणी'यो' धणुधणुी ज'ठी. मु'अर्ध जैन स्वयं सेवक म'डण (मु'अर्ध)ना जे-ड विभागना उत्साही युवाने'ये विविध वाजि'त्रो'थी सूरीदी स्तवना करी.

जे'यो' आ प्रस'गे डाजर न छता तेवा धणुं जिनप्रेमी'यो'ये पोतानां गामनां

દેરાસરોમાં ઘંટનાદ કર્યો; ઘરોમાં થાળીનાદ કર્યો. કેટલોક સ્થળે સ્નાત્રપૂજા લખવાઈ. અનેક સ્થળોએ ઘણાંએ એકબીજાનાં મોં મીઠાં કર્યાં અને કરાવ્યાં.

### શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈનું સન્માન

આ બધા જ પુણ્ય કાર્યક્રમોમાં યાત્રિકોએ સારો એવો લાભ લીધો હતો. પરંતુ મેદનીનું, માનવમહેરામણનું મનહર અને મનભર દશ્ય તો છઠ્ઠી ફેબ્રુઆરીએ રાતે નજરબાગના મંડપમાં જોવા મળ્યું હતું. મંડપની તસુએ તસુ જમીન યાત્રિકોથી ભરાઈ ગઈ હતી. મેદનીનો ઘસારો એટલો હતો કે પડદાની વાડ ખોટી નાંખવી પડી હતી. છતાંય ઘણાને ઊભા રહેવું પડ્યું હતું.

છઠ્ઠી ફેબ્રુઆરીની રાતે પાલીતાણા શ્રીસંઘ તરફથી શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈનું સન્માન કરાયું હતું અને તેમને “તીર્થરક્ષક સંઘરત્ન”ની પદવીથી વિભૂષિત કરાયા હતાં. અનેક-વિધ ક્રમોનું દબાણ, વિરોધના વટોળની સ્વસ્થ ચિંતા અને વયોવૃદ્ધ થયા છતાં, આ પ્રસંગે, ગુણગ્રાહી શેઠે પોતાના રૂઠા પ્રવચનમાં નાના-મોટા, નામી-અનામી, અનેકનાં નામ લઈને પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગ સફળ બનાવવા માટે તેમનો હાર્દિક આભાર માન્યો.

અત્રે યાદ રહે કે, શેઠશ્રીને અલિનંદન આપવાનો સમારંભ ગણતરીના જ કલાકમાં યોજાયો હતો. છેક છેલ્લી ઘડી સુધી સૌને એમ હતું કે, શેઠ પોતાના સન્માન માટે મંજૂરી નાહ આપે. આથી જ કદાચ તેમની જાણ બહાર બધું આયોજન કરાયું હતું. બધી તૈયારી થઈ ગયા બાદ તેમને જાણ કરાઈ હતી. શેઠે સૌનું-સૌની લાગણીનું-માન રાખ્યું તેથી સોનામાં સુગંધ મહેંકી હતી!

### ભાવના કૃળી

એક ભાઈ છેલ્લા ચારેક દાયકાથી લોચણી તીર્થની પૂનમ કરે. તેમને ભગવાન શ્રી મલ્લિનાથસ્વામી પર અપૂર્વ અને અતૂટ શ્રદ્ધા. તેમણે ફોર્મ લખ્યાં. પછી રોજ સતત તે પ્રાર્થના કરે કે મને ભગવાન શ્રી મલ્લિનાથજીની પ્રતિમાજી પધરાવવાની મજે તો મારું જીવન ધન્ય ધન્ય બની જાય. આ બાબુ તેમની અંતરની ભાવના અને અંખનાના જાપ ચાલુ હતા, ત્યાં અમદાવાદમાં એક પછી એક ચિટ્ટીઓ ઊપડવા માંડી અને આ લોચણીભક્તની ભાવના કૃળી : તેમના નામની ચિટ્ટી એ જ ભગવાનનાં પ્રતિમાજીની નીકળી કે જેમનું તે રાતદિવસ સતત રટણ કરતા હતા !

ભાગ્ય અને ભાવનાનો આવો સુભગ સંયોગ બીજા એ કિસ્સામાં થયો હોવાનું પણ જાણવા મળ્યું છે. એક ભાઈ અદભ્ય રીતે અંખતા હતા કે પોતાને શ્રી મુનિસુવત-

સ્વામીની પ્રતિમા પધરાવવાની મળે. બીજા લાઈની ભાવના શ્રી વાસુપૂજ્યસ્વામીની પ્રતિમાજી પધરાવવાની હતી.

આ ત્રણેય પુણ્યશાળીઓ માટે ચિઠ્ઠી ચમત્કારી બની રહી. તેઓએ જેવી ભાવના ભાવી તેવી તેમને સિદ્ધિ મળી.

### તો ઘેર ઘેર ભીખ માંગીશ

ગરીબથીય ગરીબ ઘરની એ બહેન. ઘરમાં ચૂલો લાગ્યે જ નિયમિત એ ટંક સળગે. બીજાના ઘરે કામકાજ કરે તોય તૂટે. સાધાર્મિક ભક્તિનું મળે તોય તૂટે. સફલાગ્યે તેનું 'કેમ' લાગ્યું. ઘણાંએ કહ્યું : બાઈ! તું આ ભગવાન અમને આપી દે, તારી આ હેસિયત નથી.

બહેને કહ્યું : જરૂર પડશે તો ઘેર ઘેર ભીખ માંગીશ; ચાર વધુ ઘરે વાસણ માંજીશ; પણ આંગણે આવેલા ભગવાનને પાછા નહિ કાઢું. આ પ્રતિમાજી તો હું જ પધરાવીશ.

### નસીબની બલિહારી

સામાન્ય સ્થિતિનો એ માણસ. આટોશીપાટોશીઓ અને મિત્રોએ આગ્રહ કર્યો : 'બાઈ! તું પણ કેમ ભર ને.' 'મારું એ ગળું નથી.' એણે વારંવાર કહ્યું. છેવટે મિત્રોના આગ્રહથી રૂા. ૨૫૧નું 'કેમ' ભર્યું.

આ લાઈની પત્નીએ તો પતિને પૂછ્યા વિના જ કેમ ભરી દીધું! આ સાથે જ એક જ દિવસે બીજાં દસેક કેમ તેના મિત્રોએ ભર્યાં. પણ આ તો ભાગ્યની વાત છે. ન પત્નીનો નંબર લાગ્યો, ન દસેક કેમ ભરનારાઓનો. નંબર એનો જ શુકનવંતો સાબિત થયો કે જે કેમ ભરવા સતત ના ના પાડતો હતો!

“જૈન સાપ્તાહિક, ભાવનગર; તા. ૧૪-૨-૭૬

**ઐતિહાસિક ઉત્સવ**—ગિરિરાજ શત્રુંજય ઉપર થનાર પ્રતિષ્ઠાના પાવન પ્રસંગની પ્રતીક્ષા ઘણા વખતથી થઈ રહી હતી. સમયના વહેવા સાથે એ અવસર આવી પણ પહોંચ્યો અને ઉદલાસભરી ઉજવણી સાથે, અનેક મધુર સ્મરણો મૂકીને, વીતી પણ ગયો. કાળના પ્રવાહને આવતાં અને પસાર થઈ જતાં કેટલી વાર લાગે છે! તેમાંય સુખદ અને આનંદદાયક પ્રસંગો તો આંખના પલકારામાં જ વીતી જતા હોય એવો આભાસ થાય છે. એવું જ આ અપૂર્વ અવસરનું બન્યું છે.

આમ જોઈ એ તો, આજે પ્રભુ-પ્રતિષ્ઠાના મહોત્સવો ઠેર ઠેર ઉજવાઈ રહ્યા છે. અને કેટલાક પ્રસંગો તો, ઊપજ અને ઉત્સવની વ્યાપકતા, એ બંને દષ્ટિએ પાલીતાણાના

આ મહોત્સવથી ચઢિયાતા કહી શકાય એવા પણ જોવામાં આવે છે. અને છતાં પાલીતાણામાં ઊજવાયેલો આ પ્રસંગ અપૂર્વ છે; કારણ કે એ ગિરિરાજ શત્રુજય મહાતીર્થ ઉપર થયેલ મહોત્સવ છે.

વળી, ચિત્તાડગઢના શ્રેણીવર્ષ કર્મોશાએ વિ. સં. ૧૫૮૭માં કરેલ સોળમા જીર્ણોદ્ધાર પછીના આશરે સાડાચારસો વર્ષ દરમ્યાન, ખુદ શત્રુજય ગિરિરાજ ઉપર જ, અનેક ટૂકો, અનેક જિનમંદિરોનું નિર્માણ થયું હતું અને એની પ્રતિષ્ઠા નિમિત્તે મોટા મોટા અને યાદગાર ઉત્સવો પણ ઊજવવામાં આવ્યા હતા. આમ છતાં, શ્રી શત્રુજયતીર્થ નિમિત્તે ભૂતકાળમાં થયેલ આવા આવા અનેક મહોત્સવોની સરખામણીમાં પણ, તાજેતરમાં ઊજવાયેલ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ અપૂર્વ છે, તે એટલા માટે કે અત્યાર પહેલાંના ગિરિરાજ ઉપરના સમારોહો વ્યક્તિગત ભક્તિથી અથવા અમુક નગરના શ્રીસંઘની ભક્તિથી પ્રેરાયેલા હતા, બ્યારે આ મહોત્સવ ભારતના સમસ્ત શ્રીસંઘનો હતો; અને ભારતના જૈન શ્રવેતાંબર મૂર્તિપૂજક સંઘ સમસ્તના પ્રતિનિધિ તરીકે શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢીએ, નૂતન જિનપ્રાસાદનું નિર્માણ કરીને, એનું આયોજન કર્યું હતું, એનું સુકાનીપદ સંભાળ્યું હતું, અને એને ખૂબ યશસ્વી રીતે સફળ પણ અનાવ્યું હતું. અહીં એ કહેવાની જરૂર નથી કે, આ મહોત્સવ અંગેનાં નાનાં-મોટાં બધાં કાર્યો માટે પેઢી તરફથી એવી આદર્શ વ્યવસ્થા કરવામાં આવી હતી કે જેથી પ્રતિષ્ઠામાં ભાગ લેવા આવનાર સૌકોઈ પૂરો સંતોષ લઈને અને પેઢીની કાર્યક્ષમતા સંબંધી પોતાની આસ્થાને વિશેષ દૃઢ અનાવીને રવાના થયા હતા. એટલે આ પ્રસંગની આવી શાનદાર ઉજવણીથી પેઢીની નામના, કીર્તિ અને પ્રતિષ્ઠામાં વિશેષ વધારો થવા પામ્યો છે, એમ કહેવું જોઈએ.

**ભાવનામાં ભાવલીનો કાર્યક્રમ**—પાલીતાણા સંઘના ઉત્સાહી કાર્યકરોએ, ખૂબ આગ્રહભરી વિનંતી કરીને, પોતાના સંઘ તરફથી બહુમાન કરવાની માગણીનો સ્વીકાર કરવા માટે શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈની સંમતિ મેળવી હતી, એને લીધે શ્રીસંઘને જે દ્રશ્ય જોવા મળ્યું તે ખરેખર અનોખું હતું. શેઠશ્રીને સન્માન-પત્ર અર્પણ કરવાનો આ સમારોહ છઠ્ઠી તારીખે રાત્રે સાડાઆઠ વાગે નજરબાગમાં યોજવામાં આવ્યો હતો. આની સાથે સાથે આ મહોત્સવને સફળ અનાવવાની ભારે જહેમતભરી કામગીરી બજાવનાર કાર્યકરોનું અનુમોદન અને નવકારશી કરાવનાર મહાનુભાવોનું અભિવાદન કરવાનો કાર્યક્રમ પણ રાખવામાં આવ્યો હતો. ઉપરાંત આ મહોત્સવ ઉપર પધારેલ જુદા જુદા પ્રદેશોના હબરો યાત્રિકો તરફથી, શેઠશ્રીની જાણ બહાર, એમને અભિનંદન-પત્ર અર્પણ કરવાનો વિધિ પણ યોજવામાં આવ્યો હતો. હબરો ભાઈઓ-બહેનોની વિશાળ મેદની વચ્ચે ઊજવાયેલ આ કાર્યક્રમ સ્વયંભૂ અને અનૌપચારિક હતો અને તેથી એ ખૂબ હૃદયસ્પર્શી બન્યો હતો. આ માટે માત્ર અડધો કલાકનો સમય આપવા સંમત

થયેલા શેઠશ્રીને, એક કલાક કરતાં પણ વધુ સમય થઈ જવા છતાં, કશી નારાજગી ખતાવવાને બદલે ખુશાલી દર્શાવવી પડે એવો લાગણીભીનો આ પ્રસંગ બન્યો હતો— બાણે પોતાના વિશાળ કુટુંબ વચ્ચે કુટુંબના ગરવા અને હેતાળ વડીલ શોભી રહ્યા હોય એવું અવિસ્મરણીય એ દ્રશ્ય હતું.

પછી સમારોહને સફળ બનાવનાર કાર્યકરોની અવિરત અને નિષ્ઠાભરી કામગીરીને બિરદાવતાં શેઠશ્રીએ હર્ષ અને લાગણીથી ઊભરાતા જે શબ્દો ઉચ્ચાર્યા હતા અને જે રમૂજ પ્રસારાવી હતી, તેથી સૌનાં અંતર ખૂબ પુલકિત બન્યાં હતાં. તેઓએ જમણની વ્યવસ્થાની વિશેષ પ્રશંસા કરી હતી.

**ભક્તિ ફળી**—એક ભાઈને મલિલનાથ ભગવાન ઉપર ઘણી આસ્થા; મલિલનાથ પ્રભુની પ્રતિમા પધરાવવાનો લાલ મળ્યો. શાંતિનાથ ભગવાન ઉપર વિશેષ શ્રદ્ધા રાખનારને એમની પ્રતિમા બિરાજમાન કરવાનો આદેશ મળ્યો.

**નહીં તો અમને લાલ ન મળત**—પૈસેટકે સુખી કલકત્તાના એક સફળહસ્થ. એમને એક પ્રતિમા પધરાવવાનો આદેશ મળેલો. વાત નીકળતાં એમણે કહ્યું, જે પેઢીએ નકરો નક્કી કરીને ફેરમ મંગાવ્યાં ન હોત અને બોલી બોલાવવાનું જ રાખ્યું હોત, તો અમે ક'ઈ બોલી વખતે કલકત્તાથી અહીં હાજર થવાના ન હતા; તો પછી અમને પ્રતિમાણને પધરાવવાનો લાલ કેવી રીતે મળત? વાત કરતાં કરતાં એમને સ્વર ગદગદ બની ગયો.

**અમારું તો ભાગ્ય જાગ્યું**—એક ભાઈ. સામાન્ય સ્થિતિ. મહેસાણા તરફના. એ ફહે, ભાઈ! મેં તો રપ૧૫ રૂપિયાનું એક જ ફેરમ લયું હતું અને ચિઠ્ઠી ઉપાડતાં મને આદેશ મળી ગયો. મારું તો નસીબ જ જાગી ઊઠ્યું છે! બોલી બોલવામાં તો મને આવો લાલ ક્યાંથી મળવાનો હતો? વાત કહેનારની આંખોમાં હર્ષનાં અમી ઊભરાતાં હતાં. સાંભળનારના અંતરને એ સ્પર્શી ગયાં અને એની આંખોને પણ ભીંજવી ગયાં!

વીતરાગને મન તો રાજ અને રંક બન્ને સમાન હોય છે; ત્યાં સાચો મહિમા ભાવના અને ભક્તિનો છે. રાજ જેવા રહી ગયા અને રંક જેવા પામી ગયા તે આ કારણે જ.

## પરિશિષ્ટ ૪

શ્રેષ્ઠીવર્ય કસ્તુરભાઈ લાલભાઈની નિવૃત્તિ અને  
પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવના સાત મુખ્ય કાર્યકરોનું બહુમાન

તીર્થોધિરાજ શ્રી શત્રુઙ્ગ્ય મહાગિરિ ઉપરના નૂતન જિનપ્રાસાદની પ્રતિષ્ઠાનો ભવ્ય, ચાદગાર અને ઐતિહાસિક મહોત્સવ તા-૭-૨-૧૯૭૬ ને શનિવારના રોજ ઊજવાયો; તે પછી બરાબર એક મહિના બાદ, તા-૭-૩-૧૯૭૬ ને રવિવારના રોજ, શેઠ આણુંદણ કલ્યાણજીની પેઢીના પ્રાદેશિક પ્રતિનિધિઓ તથા વહીવટદાર ટ્રસ્ટીઓની સભા, અમદાવાદમાં, મળી હતી.

આમ તો આ સભા શ્રી જૈન પ્રવેતાંબર મૂર્તિપૂજક સંઘ-સમસ્તનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવતા પેઢીના કાર્યકરો-સંચાલકોની, જનરલ સભા કે સામાન્ય સભા જેવી, નિયમ મુજબની, વાર્ષિક સભા જ હતી. પરંતુ, આ પ્રસંગે બનેલ બે વિશિષ્ટ ઘટનાઓને લીધે, આ સભાની કાર્યવાહી વિશેષ નોંધપાત્ર બની હતી. તેથી એનો ઉલ્લેખ આ અંશમાં થાય એ જરૂરી છે.

આ બે વિશિષ્ટ ઘટનાઓ તે, શ્રેષ્ઠીવર્ય કસ્તુરભાઈ લાલભાઈએ, પેઢીના પ્રમુખ તરીકેની અરબી સદી જેટલી લાંબી, યશનામી, ઉબ્બવળ અને સફળ કામગીરીને અંતે, સ્વયંબૂ પ્રેરણાથી, એ સ્થાનેથી સ્વીકારેલી નિવૃત્તિ. અને બીજી ઘટના તે, સકલ શ્રીસંઘના પ્રતિનિધિઓની આ સભામાં, ગિરિરાજ શ્રી શત્રુઙ્ગ્ય ઉપર ઊજવાયેલ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવને સર્વ રીતે કામિયાબ બનાવવામાં પોતાનાં તન-મન-ધનનો ભોગ આપનાર સાત મુખ્ય કાર્યકરોને અભિનંદનપત્રો આપીને એમના પ્રત્યે સકલ સંઘની બહુમાન, કૃતજ્ઞતા અને કદરદાનીની લાગણી દર્શાવવામાં આવી તે.

શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈની નિવૃત્તિના મુદ્દાને લઈને સભામાં હૃદયસ્પર્શી અને લાગણી-ઓને લીંબવી બધ એવું જે દશ્ય બેવા મળ્યું તે બરાબર વિરલ અને અવિસ્મરણીય હતું. જેમને જેમને આ દશ્ય બેવાનો સોનેરી અવસર મળ્યો હતો, એમનાં નેત્રો તેમ જ ખુદ શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈનાં નેત્રો પણ આંસુભીનાં થઈ ગયાં હતાં અને એ દશ્ય સૌનાં અંતરમાં બણે જડાઈ ગયું હતું.

આ દિવસનું આ દશ્ય પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ પ્રસંગે પાલીતાણા શહેરના નજરબાગના

વિશાળ પટાંગણમાં, તા. ૬-૨-૧૯૭૬ ની રાત્રે, યોજવામાં આવેલ શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈના સન્માનનું સહજલાવે સ્મરણ કરાવે એવું હતું. પાલીતાણાનો બહુમાન-સમારોહ દેશના જુદા જુદા પ્રદેશોમાંથી પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવમાં ભાગ લેવા પધારેલ હજારો ભાવિક યાત્રિક ભાઈઓ-બહેનોની વિરાટ હાજરીમાં ઊજવાયેા હતો, જ્યારે અમદાવાદનો આ નિવૃત્તિ-સમારોહ જુદાં જુદાં પ્રદેશો તથા શહેરોના જૈન સંઘોના પ્રતિનિધિઓની હાજરીથી શોભાયમાન અને ગૌરવશાળી બન્યો હતો.

આ સભામાં હાજર રહેલા સંઘોના બધા પ્રતિનિધિઓ, કોઈ પણ રીતે, શેઠશ્રીની નિવૃત્તિની વાતનો સ્વીકાર કરવા મુદ્દલ તૈયાર ન હતા. જ્યારે એમની આ લાગણીનું કેટલાક પ્રતિનિધિભાઈઓએ અંતરને સ્પર્શી જાય એવા શબ્દોમાં ઉચ્ચારણ કર્યું અને પેઢીના પ્રમુખ તરીકે ચાલુ રહેવા ખૂબ આગ્રહપૂર્વક શેઠશ્રીને વિનંતી કરી, ત્યારે તેો સમગ્ર વાતાવરણમાં જાણે કરુણતા અને ઉદાસીનતા પ્રસરી ગઈ હતી. પ્રતિનિધિભાઈઓના આ હૃદયસ્પર્શી ઉદ્દગારોમાં શેઠશ્રી પ્રત્યેનાં આદર, બહુમાન અને ભક્તિભરી કૃતજ્ઞતાની લાગણીના મહેરામણનાં દર્શન થતાં હતાં; અને એ શેઠશ્રીની કર્તવ્યનિષ્ઠા, કલ્યાણખુદ્ધિ, કાર્યકુશળતા, શાસનની દાઝ અને દૂરદેશી વર્ગોનેની કીર્તિગાથા બની રહે એવા હતા.

આવા આદર અને પ્રેમની લાગણીથી ઊભરાતા આગ્રહનો ધનકાર કરીને પોતાના નિવૃત્ત થવાના નિર્ણયને વળગી રહેવાનું કામ શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈ માટે પણ ઘણું વસમું હતું. પણ છેવટે પ્રતિનિધિભાઈઓને, ખૂબ આનાકાની તેમ જ નારાજ સાથે, શેઠશ્રીના દીર્ઘદષ્ટિ અને શાણપણભર્યા નિર્ણયને માન્ય રાખવો પડ્યો હતો. આ પ્રસંગે પ્રતિનિધિભાઈઓને એ વિચારથી પૂરેપૂરું આત્માસન મળ્યું હતું કે, કાયદેસર રીતે, શેઠશ્રી ભલે આજે પેઢીના (તેમ જ સકલ શ્રીસંઘના પણ) પ્રમુખપદેથી નિવૃત્ત થતા હોય, છતાં શાસનનાં બધાં કાર્યો કે પ્રશ્નો માટે એમનું બાહોશીભર્યું માર્ગદર્શન તેો શ્રીસંઘને મળતું જ રહેવાનું છે—જેમણે અરથી સુધી જૈન શાસનની તન-મન-ધનથી અસાધારણ સેવા કરી હોય અને જેમના શેમ શેમમાં શાસન-સેવાની તમન્ના ધબકતી હોય, તેઓ શાસન સામે ઊભા થનાર કોઈ પણ સંકેત કે પ્રશ્ન વખતે કેમ કરી ચૂપ બેસી રહી શકે ?

આ પ્રસંગે શેઠશ્રીએ પેઢીની પચાસ વર્ષની કાર્યવાહી ઉપર પ્રકાશ પાડતું પોતાનું મુદ્દાસરતું, મહત્ત્વનું અને ઐતિહાસિક પ્રવચન વાંચ્યું ત્યારે પ્રતિનિધિઓને અનેક નવી બાબતોને જાણવાની તક મળી હતી. સૌએ શેઠશ્રીના આ પ્રવચનને તથા શેઠશ્રી શ્રેણિકભાઈ કસ્તુરભાઈની પેઢીના પ્રમુખ તરીકેની વરણીને હર્ષ-ઉલ્લાસપૂર્વક વધાવી લીધી હતી.

આ પછી જ્યારે બધા પ્રતિનિધિ મહાનુભાવોએ, પોતપોતાના સંઘો વતી, ફૂલહાર અર્પણ કરીને શેઠશ્રીનું બહુમાન કર્યું, એ દશ્ય પણ ભૂદય ભુલાય એવું ન હતું.

કારકિર્દીના સર્વોચ્ચ શિખરે પહોંચી જવાયું હોય અને કીર્તિનો સૂરજ સોળે કળાએ પ્રકાશતો હોય, એવા લોભામણા વખતે, અંતરમાં નિવૃત્ત થવાનો ભાવોદ્ભાસ જાગે, એ પણ પરમાત્માની મોટી મહેર અને હૃદય સાથે એકરૂપ બનેલ અનાસક્તપણાતું જ સુપરિણામ સમજવું જોઈએ. આ દૃષ્ટિએ શેઠશ્રી ખરેખર, ઘણા ભાગ્યશાળી ગણાય. અને જોગાનુજોગ પણ કેવો ઉત્તમ કે ગિરિરાજ શ્રી શત્રુજયની પ્રતિષ્ઠાતું મહાન સત્કાર્ય સાંગોપાંગ અને સર્વાંગસુંદર રીતે 'પૂરું' થયું અને શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈએ નિવૃત્ત લીધી !

આ પછી તીર્થોધિરાજ શ્રી શત્રુજય ઉપર એક મહિના પહેલાં જોવાયેલ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવને સફળ બનાવવા માટે ભારે જહેમત અને જવાબદારી ભરેલી વિશિષ્ટ કામગીરી બબલનાર નીચે મુજબ સાત મુખ્ય કાર્યકરોને અલિનંદનપત્ર અર્પણ કરીને એમનું સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું—

- |                                     |  |
|-------------------------------------|--|
| ૧. પંડિત શ્રી મફતલાલ અવેરચંદ ગાંધી. | ૪. શ્રી જયંતીલાલભાઈ માણેકલાલ ભાઉ.      |
| ૨. શ્રી કલ્યાણભાઈ પી. ફડિયા.        | ૫. શ્રી કૂલચંદભાઈ છગનલાલ સલોત.         |
| ૩. શ્રી બાળુભાઈ મણિલાલ શાહ.         | ૬. શ્રી ચંદ્રકાંતભાઈ ચુનીલાલ મશરૂવાળા. |
| (એમની વતી શ્રી શાંતિલાલ મણિલાલ શાહ) | ૭. શ્રી મહેન્દ્રભાઈ પી ફડિયા.          |

આ સાત કાર્યકર મહાનુભાવોને નીચે મુજબ અલિનંદનપત્રો આપવામાં આવ્યાં હતાં—

(૧)

શ્રી શત્રુજય તીર્થપતિ ઋષભસ્વામિને નમઃ

શ્રી શત્રુજય ગિરિરાજ ઉપર નૂતન નિર્માણ થયેલ જિનપ્રાસાદમાં ૫૦૪ જિનેશ્વરભગવંતનાં બિમ્બોના પ્રતિષ્ઠા સમારોહને શાસનપ્રભાવના પૂર્વક સફળ રીતે ઊજવવા બદલ શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઠી તરફથી

પંડિત શ્રી મફતલાલ અવેરચંદ ગાંધીને

**અલિનંદનપત્ર**

ધર્માનુરાગી પંડિતવર્ય શ્રી મફતલાલ અવેરચંદ ગાંધી, અમદાવાદ !

પરમ પવિત્ર તીર્થોધિરાજ શ્રી શત્રુજય મહાગિરિ ઉપર બનેલ નૂતન બાવન જિનાલયનો પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ અમારી શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઠીના અખિલ-ભારતીય જૈન સ્વેતાંબર મૂર્તિપૂજક શ્રીસંઘની પ્રતિનિધિ સંસ્થા તરીકેના દરબજાતું ગૌરવ વધારે, શ્રીસંઘની શોભામાં અભિવૃદ્ધિ કરે અને જૈન શાસનની વ્યાપક પ્રભાવના કરે, એવા અપૂર્વ આનંદ-ઉદ્ભાસપૂર્વક સફળ થયો, એમાં તમારો અનેકવિધ કામગીરીનો



ફાળો પણ ઘણો અગત્યનો હતો. તમારી આવી ભાવનાભરી અને વિશિષ્ટ કામગીરી પ્રત્યે આજના પ્રસંગે કૃતજ્ઞતાની લાગણી દર્શાવતાં અમને અતિ હર્ષ થાય છે.

આ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવને સફળ બનાવવાની કાર્યવાહી કંઈ નાનીસૂની ન હતી. એ માટે, લાંબી નજર દોડાવીને, શ્રીસંઘના ધોરણે તથા કાર્યક્ષમ વ્યવસ્થાતંત્ર રચવાની દૃષ્ટિએ-એમ બંને રીતે ઘણી અટપટી કાર્યવાહી વિશાળ પાયા ઉપર કરવાની જરૂર હતી. આ માટે તમે શ્રીસંઘમાં ઉત્સાહભર્યું વાતાવરણ ઊભું કરવામાં, ખીજાઓનો સહકાર ઉત્પન્ન કરવામાં જે અવિરત શ્રમ ઉઠાવ્યો હતો અને શક્તિશાળી વ્યવસ્થાતંત્રની રચના કરવામાં તમારી કાર્યકુશળતા અને તમારી વગનો જે ઉપયોગ કર્યો હતો એ અવિસ્મરણીય છે.

તમે શ્રદ્ધાશીલ, વિવેકી અને આચાર્યોદ્ધિ મુનિભગવંતોના વિશ્વાસપાત્ર વિક્લાન તરીકે ખૂબ જ પ્રસિદ્ધ છો. કેટલાંક વર્ષથી પઠનપાઠનનો વ્યવસાય છોડી દીધો હોવા છતાં શાસનમાં કોઈ પણ પ્રશ્ન ઊભો થાય ત્યારે તમારી પ્રત્યેનો આચાર્યોદ્ધિ મુનિભગવંતોનો અપ્રતિમ વિશ્વાસ પ્રગટ થયા વિના રહેતો નથી તે અમે નજરે નિહાળ્યું છે.

આ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવમાં તમારો સક્રિય સાથ મળી રહે તે માટે તમે આ મહોત્સવ દરમ્યાન, પોતાના વ્યવસાયની ચિંતાને વિસારીને, પાક્ષીતાણા શહેરમાં જ રહ્યા હતા, તે એમ સૂચવે છે કે, શ્રીસંઘના આ ધર્મકાર્યને તમે પોતાનું જ કાર્ય માની લીધું હતું. તમારા અંતરમાં રહેલ ધર્મરુચિ, શાસન પ્રત્યેની દાઝ અને પેઢી તરફની મમતાને તમે આ પ્રસંગે, આ પ્રમાણે, ચરિતાર્થ કરી તેથી આનંદ થાય છે.

### વિદ્યાપ્રેમી મહાનુભાવ !

આ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ પ્રસંગની તમારી આવી લાગણીભરી કામગીરીની અમો ખૂબ ખૂબ અનુમોદના કરીએ છીએ અને એ કામગીરી તરફની શ્રીસંઘની કઠરદાનીની લાગણીને વ્યક્ત કરવા આ અભિનંદનપત્ર તમને અર્પણ કરીએ છીએ.

અંતમાં, અમે શાસનદેવને પ્રાર્થના કરીએ છીએ કે ધર્મસેવા અને શાસનપ્રભાવનાનાં અનેક સત્કાર્યો તમારા હાથે થતાં રહે એવી શક્તિ તથા તંદુરસ્તીભરી લાંબી જિંદગી તમને મળે !

લી.

વિ. સં. ૨૦૩૨, ફાગણ સુદ ૬, સવિવાર

અમદાવાદ.

તા. ૭-૩-૭૬

કસ્તુરભાઈ લાલભાઈ

પ્રમુખ

શેઠ આણંદજી કલ્યાણજી

(૨)

શ્રી શત્રુંજય તીર્થપતિ ઋષભસ્વામિને નમઃ

શ્રી શત્રુંજય ગિરિરાજ ઉપર નૂતન નિર્માણ થયેલ જિનપ્રાસાદમાં ૫૦૪ જિનેશ્વરભગવંત-  
નાં ચિરંબોના પ્રતિષ્ઠા સમારોહને શાસનપ્રભાવના પૂર્વક સફળ રીતે ઊજવવા બદલ  
શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઠી તરફથી

શ્રી કલ્યાણભાઈ પુરુષોત્તમદાસ ફડાયાને

## અભિનંદનપત્ર

શ્રી કાર્યદક્ષ કલ્યાણભાઈ ફડાયા !

શ્રી શત્રુંજય-પાલીતાણામાં આજ સુધી ઘણા મહોત્સવો ઊજવાયા છે અને હજારો  
યાત્રાળુઓની સંખ્યા થઈ છે. છતાં વિ. સં. ૨૦૩૨ મહા સુદ ૭ શનિવાર, તા. ૭-૨-૭૬  
ના રોજ શ્રી શત્રુંજય ગિરિરાજ ઉપર નૂતન નિર્માણ થયેલ જિનપ્રાસાદનો પ્રતિષ્ઠા  
મહોત્સવ જે શાનદાર રીતે સુંદર ઊજવાયો, તે તમારી કાર્યદક્ષતા, કુનેહ, પરિશ્રમ અને  
યોજનાશક્તિને આભારી છે.

તમન્નાશીલ અપૂર્વ યોજક શ્રી કલ્યાણભાઈ !

પ્રતિષ્ઠાના ૧૫ દિવસ અગાઉ તમે આ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવના કાર્યમાં રસ લીધો અને  
આ મહોત્સવ સુંદર અને શાનદાર રીતે ઊજવાય તેની વિચારણા કરી સહકાર્યકરો  
શોધી કાઢ્યા. કામની વહેંચણી પેટાસમિતિ દ્વારા કરી યથાસ્થાને કાર્યદક્ષ સેવાભાવી  
કાર્યકરોને ગોઠવ્યા અને જોતજોતમાં પાલીતાણા શહેર અને મહોત્સવના બધાં સ્થળો  
ઉત્સવથી ગાજતાં કર્યાં.

અવિરત પરિશ્રમી કુશળ સેવાભાવી શ્રી ફડાયા !

તમે સહકાર્યકરો સાથે મળી હજારો માણસો જમે તેવી સ્વચ્છ લોજનની સામગ્રી,  
સ્વચ્છ વાસણો, સુંદર મંડપ, છ છ દિવસ સુધી લાગત થનાર નવકારશીમાં રોજ રોજ  
ભિન્ન ભિન્ન મિદ્યાન્ત અને ફરસાણ કરનાર રસોઈચાઓ, નોકરો વિગેરે તમામ સાધનો  
વિદ્યુતવેગે એકઠાં કર્યાં. હજારો માણસો જમે છતાં બિલકુલ સ્વચ્છ મંડપ અને ઘોંઘાટ  
વિના ઉજી લોજન પીરસાય તેવી વ્યવસ્થાપૂર્વકની નવકારશી પાલીતાણામાં યાત્રીઓએ  
પ્રથમ વાર જોઈ છે. આવી સુંદર નવકારશી જમણની વ્યવસ્થા તમારી યોજનાબદ્ધ કાર્ય  
કરવાની શક્તિ, અવિરત પરિશ્રમ અને સેવાભાવની ભાવનાને આભારી છે.

તમારા કુટુંબના પ્રતિકૂળ સંયોગ હોવા છતાં લાગલાગટ પંદર દિવસના ઉબગરા વેડી, પ્રતિષ્ઠાના એકેક અંગમાં તમે પૂરું લક્ષ્ય આપી આ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવને શાસનની પ્રભાવના કરે તેવો દીવાવવામાં તમે પૂરેપૂરો પરિશ્રમ કર્યો છે.

આ પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે નીકળેલો લગ્ન અન્નેડ વરઘોડો વરઘોડા સમિતિને આભારી છે. તેમ જ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવની પ્રતિષ્ઠા, માહિતી અને પ્રચાર સમિતિએ વર્તમાનપત્રો, ચિત્રો, અને રેડિયો દ્વારા ખૂબ જ વધારી છે.

આ સર્વ કાર્યની યોજના તમારી કાર્યદક્ષતાને આભારી છે.

નૈન શાસનમાં આવી સેવાભાવી વ્યક્તિઓથી શાસન ઉજ્જવળ છે તેની આપે સુંદર પ્રતીતિ કરાવી છે.

અંતે, તમારી શાસનસેવાને ખિરદાવવા સાથે ઉત્તરોત્તર શાસનસેવાનાં આવાં ઘણાં સુંદર કાર્યો તમારે હાથે થાય તેવી શાસનદેવ પ્રત્યે પ્રાર્થનાપૂર્વક દીર્ઘાયુ ઇચ્છી આ અભિનંદનપત્ર સમર્પણ કરીએ છીએ.

લી.

વિ. સં. ૨૦૩૨ શ્રાવણ સુદ ૬, રવિવાર

કસ્તુરભાઈ લાલભાઈ

અમદાવાદ.

પ્રમુખ

તા. ૭-૩-૭૬

શેઠ આણંદજી કલ્યાણજી

(૩)

શ્રી શત્રુંજય તીર્થપતિ ઋષભસ્વામિને નમઃ

શ્રી શત્રુંજય ગિરિરાજ ઉપર નૂતન નિર્માણ થયેલ જિનપ્રાસાદમાં ૫૦૪ જિનેશ્વરભગવંતનાં બિમ્બોના પ્રતિષ્ઠા સમારોહને શાસનપ્રભાવનાપૂર્વક સફળ રીતે ઊજવવા બદલ શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઠી તરફથી

શ્રી બાબુલાલ મણિલાલ શાહને

અભિનંદનપત્ર

સેવાભાવી શ્રી બાબુલાલ મણિલાલ શાહ !

શ્રી શત્રુંજય ગિરિરાજ ઉપર નૂતન નિર્માણ થયેલ જિનપ્રાસાદનો પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ

વિ. સ. ૨૦૩૨ મહા સુદ ૭ શનિવાર, તા. ૭-૨-૭૬ ના રોજ જે સુંદર અને શાનદાર રીતે ઊજવાયો તે તમારી કાર્યદક્ષતા, પરિશ્રમ અને યોજનાશક્તિને આભારી છે.

તમે કેઈ વર્ષોથી ધાર્મિક અને સામાજિક કાર્યોમાં આગેવાનીભર્યો લાગ લો છો તે બહુીતું છે. આ ઉત્સવની લોજનવ્યવસ્થામાં તમે ખૂબ પરિશ્રમ, દૂરદેશી અને કાર્ય કરવાની અબેડ શક્તિ બતાવી તેથી આ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ સુંદર દીપી ઊઠ્યો, તે તમારી કુશળતાને આભારી છે.

### અવિરત પારશ્રમશીલ સેવાલાવી બાપુલાલ !

લોજનવ્યવસ્થાનું કાર્ય તમને સોંપાયા પછી તમે તુર્ત તે કાર્ય કેમ સુંદર સાંગો-પાંગ પાર પડે તે માટે પંદર પંદર દિવસ સુધી, રાત અને દિવસ, સતત પરિશ્રમ કર્યો છે. તમે સ્વચ્છ લોજનસામગ્રી, સ્વચ્છ વાસણો, સુંદર મંડપ, રસોયાઓ, નોકરો વિગેરે તમામ સાધનો વિદ્યુતવેગે એકઠાં કર્યાં. હબરો માણસો જમે છતાં બિલકુલ સ્વચ્છ મંડપ અને ઘોંઘાટ વિના ઉષ્ણ લોજન પીરસાય, કોઈ ચીજની ખામી ન રહે તેવી સુંદર વ્યવસ્થાવાળી છ છ નવકારશીઓ આપની રાહબરી નીચે થઈ. આવી નવકારશીઓ પાલીતાણામાં યાત્રીઓએ પ્રથમ નિહાળેલ છે. આ નવકારશી જમણની સુંદર વ્યવસ્થા તમારી યોજનાબદ્ધ કાર્ય કરવાની શક્તિ, અવિરત પરિશ્રમ અને સેવાલાવની ભાવનાને આભારી છે.

ધીકતો વ્યવસાય અને અનેક કામગિરિ છતાં તે સર્વને પંદર દિવસ માટે છોડી તમે પાલીતાણાના નગરશેઠના વંડાના રસોડાને તમારું રહેઠાણ બનાવી નવકારશી જમણની સુંદર વ્યવસ્થા દ્વારા આખા પ્રતિષ્ઠા ઉત્સવને સુંદર કીર્તિ અપાવી છે.

જૈન શાસનમાં આવી સેવાલાવી વ્યક્તિઓથી શાસન ઉબ્બવળ છે તેની તમે સુંદર પ્રતીતિ કરાવી છે.

અમે તમારી સેવાને બિરદાવવા સાથે ઉત્તરોત્તર શાસનસેવાનાં આવાં ઘણાં સુંદર કાર્યો તમારા હાથે થાઓ તેવી શાસનદેવ પ્રત્યે પ્રાર્થના પૂર્વક દીઘાયું ઇચ્છી આ અભિ-નંદનપત્ર સમર્પણ કરીએ છીએ.

લી.

વિ. સં. ૨૦૩૨ શ્રાવણ સુદ ૬, રવિવાર

અમદાવાદ.

તા. ૭-૩-૭૬

કસ્તુરભાઈ લાલભાઈ

પ્રમુખ

શેઠ આણંદજી કલ્યાણજી

પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવના સાત મુખ્ય કાર્યકરોનું પેટીની વતી સન્માન કરવા  
 શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈ અભિનંદનપત્ર અર્પણ કરે છે



પંડિત શ્રી મદ્દતલાલ ઝવેરચંદ ગાંધી



શ્રી કલ્યાણભાઈ પી. ફડિયા



શ્રી બાબુભાઈ મણિલાલ વતી શ્રી શાંતિલાલ મણિલાલ



શ્રી જયંતીલાલ માણિકલાલ ભાઈ



શ્રી કૃવચંદભાઈ છગનલાલ સલોત



શ્રી ચંદ્રકાંતભાઈ યુનીલાલ મશરૂવાલા



શ્રી મહેન્દ્રભાઈ પી. ફરિયા

(४)

श्री शत्रुंजय तार्थपति ऋषभस्वामिने नमः

श्री शत्रुंजय गिरिराज उपर नूतन निर्माण थयेल जिनप्रासादमां प०४ जिनेश्वरलग-  
वांतना अभिमाना प्रतिष्ठा समारोहने शासनप्रलापनापूर्वक सङ्गण रीते उजववां अदल  
शैश्वी आणुंइल कल्याणुनी पैठी तरकथी

सेवाभावी श्री जयंतीलाल भाणुंकलाल लाउने

## अलिन्दनपत्र

सेवाभावी श्री जयंतीलाल भाणुंकलाल लाउ !

श्री शत्रुंजय गिरिराज उपर नूतन निर्माण थयेल जिनप्रासादने प्रतिष्ठा मडो-  
त्सव वि. सं. २०३२ मडा सुद ७ शनिवार, ता. ७-२-७६ ना रोज जे सुंदर अने  
शानदार रीते उजवाये तेमां तमारी कार्यदक्षता, परिश्रम अने योजनाशक्तिते आलारी छे.

तमे केई वर्षोथी धार्मिक अने सामाजिक कार्योमां आगेवानीलयेो लाग लो छे  
ते लणुतुं छे. आ उत्सवनी लोजनव्यवस्थांमां तमे भूष परिश्रम, दूरदेशी अने कार्य  
करवानी अनेउ शक्ति अतावी तेथी आ प्रतिष्ठा मडोत्सव सुंदर हीपी उठयेो ते तमारी  
कुशलताने आलारी छे.

अविरत परिश्रमशील सेवाभावी जयंतीलाल !

लोजनव्यवस्थातुं कार्य तमने सोपाया पछी तमे तुत ते कार्य केम सुंदर  
सांगोपांग पार पडे ते माटे पंदर पंदर दिवस सुधी रात अने दिवस सतत परिश्रम  
कर्यो छे. तमे स्वच्छ लोजनसामग्री, स्वच्छ वासणुा, सुंदर मंडप, रसोयाओ, नोकरो  
विगेरे तमाम साधने विद्युत्वेगे अकेठां कर्यो. उजरो माणुसो जमे छतां भिलकुल  
स्वच्छ मंडप अने घोघाट विना उणु लोजन पीरसाय, केई बीजनी जाभी न रहे  
तेवी सुंदर व्यवस्थावाणी छ छ नवकारशीओ आपनी राडभारी नीचे थई. आवी नव-  
कारशीओ पाळीताणुमां यात्रीओअे प्रथम निडागेल छे. आ नवकारशी जमणुनी सुंदर  
व्यवस्था तमारी योजनाअद कार्य करवानी शक्ति, अविरत परिश्रम अने सेवाभावनी  
भावने आलारी छे.

धीकतो व्यवसाय अने अनेक कामगिरी छतां ते सर्वने पंदरे दिवस माटे छोडी

[૧૭૦]

પ્રતિષ્ઠાનો અહેવાલ

તમે પાલીતાણાના નગરશેઠના વંડાના રસોડાને તમારું રહેઠાણ બનાવી નવકારશી જમણુની સુંદર વ્યવસ્થા દ્વારા આખા પ્રતિષ્ઠા ઉત્સવને સુંદર કીર્તિ અપાવી છે.

જૈન શાસનમાં આવી સેવાભાવી વ્યક્તિઓથી શાસન ઉજ્જવળ છે તેની તમે સુંદર પ્રતીતિ કરાવી છે.

અમે તમારી સેવાને ખિરદાવવા સાથે ઉત્તરોત્તર શાસનસેવાનાં આવાં ઘણાં સુંદર કાર્યો તમારા હાથે થાઓ તેવી શાસનદેવ પ્રત્યે પ્રાર્થનાપૂર્વક દીર્ઘાયુ ઇચ્છી આ અભિનંદનપત્ર સમર્પણ કરીએ છીએ.

લી.

વિ. સં. ૨૦૩૨ ફાગણ સુદ ૬, રવિવાર

કસ્તુરભાઈ લાલભાઈ

અમદાવાદ.

પ્રમુખ

તા. ૭-૩-૭૬

શેઠ આણંદજી કલ્યાણજી

(૫)

શ્રી શત્રુઙ્ગય તીર્થપતિ ઋષભસ્વામિને નમઃ

શ્રી શત્રુઙ્ગય ગિરિરાજ ઉપર નૂતન નિર્માણ થયેલ જિનપ્રાસાદમાં પ્રૌઢ જિનેશ્વરભગવંતનાં ખિન્નોના પ્રતિષ્ઠા સમારોહને શાસનપ્રભાવનાપૂર્વક સફળ રીતે ઊજવવા બદલ શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઠી તરફથી

ધર્મનિષ્ઠ શ્રી કુલચંદભાઈ છગનલાલ સલોતને

અભિનંદનપત્ર

ધર્મનિષ્ઠ શ્રી કુલચંદભાઈ છગનલાલ સલોત !

વિ. સં. ૨૦૩૨ મહા સુદ ૭ શનિવાર, તા. ૭-૨-૭૬ના રોજ શ્રી શત્રુઙ્ગય ગિરિરાજ ઉપર નૂતન નિર્માણ થયેલ જિનપ્રાસાદનો પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ જે શાનદાર રીતે સુંદર ઊજવાયો તેમાં વિધિવિધાન અને જલયાત્રાના વરઘોડાની સફળ કામગિરિ, સાધુ ભગવંતોની વૈયાવચ્ચ અને સારી ઉછામણી વિગેરે તમારા અવિરત પરિશ્રમ અને વ્યવસ્થાશક્તિને આભારી છે.

અમદાવાદમાં ઊજવાતા મહાવીર પરમાત્માના પંચકલ્યાણક્રમ વરઘોડા વર્ષો થયાં તમારી વ્યવસ્થા અને પરિશ્રમ દ્વારા ઊજવાય છે. શ્રી શત્રુઙ્ગય ગિરિરાજ ઉપર નવ-



પરિશિષ્ટ ૪: શેઠશ્રીની નિવૃત્તિ અને કાર્યકરોનું બહુમાન

[૧૭૧]

નિર્માણ થયેલ જિનપ્રાસાદનું પ્રતિષ્ઠા મુહૂર્ત નક્કી થયું ત્યારથી મહોત્સવ પૂરો થયો ત્યાં સુધી આ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ સુંદર રીતે બજવાય તે માટે તમે હંમેશા દત્તચિત્ત રહ્યા છો.

સ્વ. પ. પૂ. આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયનંદનસૂરીશ્વરજી મહારાજે સપરિવાર અમદાવાદથી પાલીતાણા તરફ વિહાર કર્યો અને તગડી મુકામે અણ્ચિંતવ્યા તેઓશ્રી કાળધર્મ પામ્યા ત્યાં સુધી પ્રતિષ્ઠા માટે જતા સાધુ ભગવંતોની અને ત્યાર બાદ પ. પૂ. આ. કસ્તુરસૂરીશ્વરજી મ. તથા પ. પૂ. આ. દેવેન્દ્રસાગરસૂરિજી મ. આદિ મુનિભગવંતોની તમે ખડે પગે વૈયાવચ્ચ કરી છે અને વિહાર દરમિયાન આચાર્યોદિ મુનિભગવંતોને કોઈ પણ બતની તકલીફ ન પડે તે માટે તમે ઘણી કાળજી રાખી છે.

**કાર્યક્રમશળ ભક્તિશીલ ધર્માનુરાગી કુલચંદલાઈ!**

પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવની શાનદાર સફળ ઉજવણીમાં સાધુ-સાધ્વી મહારાજોની ભક્તિ, સુંદર રીતે તમામ વિધિવિધાનોનું નિયત સમયે સંચાલન, દેવદ્રવ્યની વૃદ્ધિ માટે ઉછા-મણી ઊલાવવામાં તમન્ના અને શાનદાર વરઘોડાનું સંચાલન એ સર્વ તમારા પરિશ્રમ અને વ્યવસ્થાશક્તિને આભારી છે.

કેવળ તમે જ નહિ, પણ તમે, તમારા પુત્રો, પુત્રવધૂઓ અને સકળ પરિવાર આ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવના કાર્યમાં ઓતપ્રોત રહ્યો છે.

તમારી ધર્મભક્તિ વર્ષો જૂની બાણીતી છે, પરંતુ આ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવની સફળતામાં તમે તમારો અદ્વિતીય ફાળો આપી લોકોને ધાર્મિક ભક્તિ પ્રત્યે આકર્ષી ધર્મસન્મુખ બનાવ્યા છે.

શાસનમાં આવી સેવાભાવી વ્યક્તિઓથી શાસન ઉજ્જવળ છે તેની તમે સુંદર પ્રતીતિ કરાવી છે.

અતે, તમારી શાસનસેવાને ધિરદાવવા સાથે ઉત્તરોત્તર શાસનસેવાનાં આવાં ઘણાં સુંદર કાર્યો તમારા હાથે થાય તેવી શાસનદેવ પ્રત્યે પ્રાર્થના પૂર્વક તમોને દીધાયું ઇચ્છી આ અભિનંદનપત્ર સમર્પણ કરીએ છીએ.

લી.

વિ. સં. ૨૦૩૨ ફાગણ સુદ ૬, રવિવાર

અમદાવાદ.

તા. ૭-૩-૭૬

કસ્તુરભાઈ લાલભાઈ

પ્રમુખ

શેઠ આણંદજી કલ્યાણજી

( ૬ )

શ્રી શત્રુંજય તીર્થપતિ ઋષભસ્વામિને નમઃ

શ્રી શત્રુંજય ગિરિરાજ ઉપર નૂતન નિર્માણ થયેલ જિનપ્રાસાદમાં ૫૦૪ જિનેશ્વરભગવંતનાં ખિમ્બોના પ્રતિષ્ઠા સમારોહને શાસનપ્રભાવનાપૂર્વક સફળ રીતે ઊજવવા બદલ શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઠી તરફથી

ધર્માનુરાગી શ્રી ચંદ્રકાંતભાઈ ચુનીલાલ મશરૂવાળાને

## અભિનંદનપત્ર

ધર્માનુરાગી ચંદ્રકાંતભાઈ ચુનીલાલ મશરૂવાળા !

વિ. સં. ૨૦૩૨ મહા સુદ ૭ શનિવાર, તા. ૭-૨-૭૬ ના રોજ શ્રી શત્રુંજય ઉપર નૂતન નિર્માણ થયેલ જિનપ્રાસાદનો પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ જે શાનદાર રીતે સુંદર ઊજવાયો તેમાં વિધિવિધાન, વૈયાવચ્ચ અને જલયાત્રાના વરઘોડાની સફળ કામગીરી તમારા અવિરત પરિશ્રમ અને વ્યવસ્થાશક્તિને આભારી છે.

તમોને ધાર્મિક સંસ્કાર અને વૈયાવચ્ચનો ગુણ વારસાથી મળ્યો છે. તે ગુણને પૂર્ણ રૂપે આ વખતે થયેલા પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવમાં સવારથી બાર વાગ્યા સુધી અને બપોર પછી ત્રણથી પાંચ સુધી સાધુ ભગવંતોને વહોરાવવાના અને વૈયાવચ્ચના કાર્ય દ્વારા પૂર્ણ રૂપે જોવા મળ્યો છે. તદ્દુપરાંત વિધિવિધાન અને પ્રતિષ્ઠાના વરઘોડાની સફળ કામગીરી તમે સુંદર રીતે બજવી છે.

વિધિવિધાન માટે આવેલા વિધિકારો, ઉત્સવની ઉજવણી જેનાથી પ્રસિદ્ધિ પામી તે માટે પધારેલા પત્રકારો, પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવની વ્યવસ્થા જાળવવા માટે ગુદે ગુદે ઠેકાણેથી ધર્મતમન્નાથી કાર્યમાં રોકાયેલા સ્વયંસેવકો—આ બધાની સુવિધા સાચવવાના રસોડાની વ્યવસ્થા તમે સંભાળી છે અને તે દ્વારા ઉજવણીના ગુદા ગુદા વિભાગોના સંચાલનમાં તમે મહત્વપૂર્ણ ફાળો આપ્યો છે. આ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ શાનદાર સારી રીતે ઊજવાયો તેમાં તમારી સેવા ગણનાપાત્ર છે.

પાલીતાણામાં ઉત્સવો તો ઘણા થાય છે, પણ આ વખતે જે અભૂતપૂર્વ શાનદાર વરઘોડો, પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવને પ્રતિષ્ઠા અપાવે તેવો જે નીકળ્યો તે તમારા પરિશ્રમ અને સેવાભાવનાને આભારી છે.

### સેવાભાવી શ્રી ચંદ્રકાન્તભાઈ !

શાસનપ્રલાવનાકારક આ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવમાં હજાર જેટલાં સાધુ-સાધ્વી મહારાજો હતાં. તેઓની વૈયાવચ્ચની જવાબદારી તમે ખૂબ પ્રસન્નતાપૂર્વક સ્વીકારી હતી. અને તેને ખૂબ સરસ રીતે બજાવી બધાને સંતોષ આપ્યો હતો, જેને લઈ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ દીપી ઊઠ્યો એ તમારા સેવાભાવ ગુણને આભારી છે.

શાસનમાં આવી સેવાભાવી વ્યક્તિઓથી શાસન ઉજ્જવળ છે તેની તમે પ્રતીતિ કરાવી છે.

અંતે, તમારી શાસનસેવાને બિરદાવવા સાથે ઉત્તરોત્તર શાસનસેવાનાં આવાં ઘણાં સુંદર કાર્યો તમારા હાથે થાય તેવી શાસનદેવ પ્રત્યે પ્રાર્થના પૂર્વક દીર્ઘાયુ ઇચ્છી આ અભિનંદનપત્ર તમોને સમર્પણ કરીએ છીએ.

વિ. સં. ૨૦૩૨ ફાગણ સુદ ૬, રવિવાર  
અમદાવાદ.

તા. ૭-૩-૭૬

લી.

કસ્તુરભાઈ લાલભાઈ

પ્રમુખ

શૈઠ આણંદજી કલ્યાણજી

( ૭ )

### શ્રી શત્રુઞ્ચ તીર્થપતિ ઋષભસ્વામિને નમઃ

શ્રી શત્રુઞ્ચ ગિરિરાજ ઉપર નૂતન નિર્માણ થયેલ જિનપ્રસાદમાં ૫૦૪ જિનેશ્વરભગવંતનાં બિમ્બોના પ્રતિષ્ઠા સમારોહને શાસનપ્રલાવનાપૂર્વક સંકળ રીતે ઊજવવા બદલ શૈઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢી તરફથી

શ્રી મહેન્દ્રભાઈ પુરુષોત્તમદાસ ફૂડીયાને

### અભિનંદનપત્ર

શ્રી મહેન્દ્રભાઈ પુરુષોત્તમદાસ ફૂડીયા !

શ્રી શત્રુઞ્ચ પાલીતાણામાં આજ સુધી ઘણા મહોત્સવો ઊજવાયા છે અને હજારો યાત્રાગુઓની સંખ્યા થઈ છે, છતાં વિ. સં. ૨૦૩૨ મહા સુદ ૭ શનિવાર, તા. ૭-૨-૭૬ના રોજ શ્રી શત્રુઞ્ચ ગિરિરાજ ઉપર નૂતન નિર્માણ થયેલ જિનપ્રસાદનો પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ જે શાનદાર રીતે સુંદર ઊજવાયો તેની ભારતભરનાં પેપરોમાં, શાસનની પ્રલાવનાપૂર્વક, જે પ્રસિદ્ધિ થઈ તે તમારી દીર્ઘપરિણામદર્શી દષ્ટિ, કાર્યદક્ષતા, પરિશ્રમ અને કુનેહને આભારી છે.

## ત્વરિતગતિશીલ પરિણામદર્શી મહેન્દ્રભાઈ!

આ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવને સફળ રીતે ઊજવવાની તમન્ના સેવનાર ભાઈઓની સલામમાં તમે પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવના માહિતી-વિભાગ અને પ્રચારકાર્યતંત્ર સુકાન સંભાળ્યું અને બીજે જ દિવસે તમે સુંદર પત્રકારોની પરિષદ યોજી. આવી પરિષદ અમારી પેઢીના ઇતિહાસમાં પ્રથમ જ હતી.

આ પછી તો તમે ૪૫૦ વર્ષે શ્રી શત્રુઙ્ગ્ય ગિરિરાજ ઉપર ઊજવાતા પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવની માહિતી અને તેની અનુમોદના દ્વારા શાસનપ્રભાવનારૂપ પ્રચારકાર્યને તમે ખૂબ ખૂબ વેગીલું અનાવ્યું. ૬૦૦૦ માહિતી સભર ફેલ્ડરો કાઢ્યાં અને ભારતભરના ખૂણેખૂણાના પત્રકારોને શ્રી પાલીતાણામાં એકઠા કર્યાં અને ભારતભરનાં વર્તમાનપત્રો, ઓલ ઇન્ડિયા રેડીયો અને માહિતી-ચિત્ર દ્વારા શ્રી શત્રુઙ્ગ્ય મહાતીર્થના આ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવની પ્રસિદ્ધિ જૈન-જૈનેતર જનતામાં તીર્થ પ્રત્યેની સદ્ભાવના ભારતભરમાં પ્રગટાવી સુંદર શાસનપ્રભાવના કરી છે.

જૈન શાસનમાં કોઈ પણ ઉત્સવને આવી પ્રસિદ્ધિ આજ સુધીમાં ભાગ્યે જ સાંપડી છે. અને પત્રકારોએ જે ઉમળકાભેર આ મહોત્સવની પ્રસિદ્ધિમાં સહકાર આપ્યો છે તેમાં તમારી ચીવટ, દીર્ઘગામી દષ્ટિ અને કાર્ય કરવાની કુશળતાપૂર્વક શાસનસેવાને આભારી છે.

શાસનપ્રભાવનાકારક આ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવની વિસ્તૃત પ્રસિદ્ધિ દ્વારા તમે તમારા શાસન પ્રત્યેના રાગને પ્રગટ કરવા સાથે ઘણાનાં સમક્રિત નિર્મળ કર્યાં છે.

શાસનમાં આવી સેવાભાવી વ્યક્તિઓથી શાસન ઉજ્જવળ છે તેની તમે પ્રતીતિ કરાવી છે.

અતે, તમારી શાસનસેવાને બિરદાવવા સાથે ઉત્તરોત્તર શાસનસેવાનાં આવાં ઘણાં સુંદર કાર્યો તમારા હાથે થાય તેવી શાસનદેવ પ્રત્યે પ્રાર્થનાપૂર્વક તમોને દીર્ઘાયુ ઇચ્છી આ અભિનંદનપત્ર સમર્પણ કરીએ છીએ.

વિ. સં. ૨૦૩૨ ફાગણ સુદ ૬, રવિવાર

અમદાવાદ.

તા. ૭-૩-૭૬

લી.

કસ્તુરભાઈ લાલભાઈ

પ્રમુખ

શેઠ આણંદજી કલ્યાણજી

સકલ શ્રીસંઘના પ્રતિનિધિઓ દ્વારા સન્માનિત થયેલ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવના સાતે સેવાપરાયણ મુખ્ય કાર્યકરોની વતી જવાબ આપતાં પંડિત શ્રી મદ્દતલાલભાઈએ, બહુ જ નમ્રતા સાથે, બધા કાર્યકરભાઈઓએ તો માત્ર પોતાની ફરજ જ બજાવી હોવાનું જણાવીને, આવું બહુમાન કરવા બદલ, હાર્દિક આભારની લાગણી તેમજ આવા અપૂર્વ ધર્મઅવસરનો લાભ મળવા બદલ ખુશાલી દર્શાવી હતી અને પેઢીની ઉજ્જવળ કારકિર્દીને તથા શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈની શાસનસેવાની તમન્ના અને અરધી સદીની ચશસ્વી કાર્યવાહીને અંતરના ઉમળકાથી ખિરદાવી હતી.

જેમ ગિરિરાજ શ્રી શત્રુંજય મહાતીર્થ ઉપર થયેલ પ્રતિષ્ઠા-મહોત્સવ વિશિષ્ટ પ્રકારનો હતો, તેમ સકલ શ્રીસંઘનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવતી શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢી દ્વારા, શ્રીસંઘના પ્રતિનિધિઓની હાજરીમાં અને શેઠશ્રી કસ્તુરભાઈ લાલભાઈના શુભ હસ્તે, કરવામાં આવેલ આ સન્માન પણ વિશિષ્ટ પ્રકારનું ગણાય એવું હતું. એટલે આવું સન્માન મેળવવા ભાગ્યશાળી બનનારા મહાનુભાવો એથી વિશેષ આહ્લાદ અનુભવે અને પોતાની જાતને ધન્ય માને તે સ્વાભાવિક છે.

પણ અભિનંદનપત્રનો સ્વીકાર કરતી વખતે આ કાર્યકર્તા ભાઈઓએ જે વિનમ્રતા અને સંકેચની લાગણી દર્શાવી હતી, એ જાણે એ દરેકના અંતરમાં વસેલી પોતાના સહકાર્યકરો પ્રત્યેની કૃતજ્ઞતા અને આભારની લાગણીની સાક્ષી પૂરતી હતી અને એકરંગી અને એકદિલ બનીને કાર્ય કરવાથી, ગમે તેવા મહાન કે મુશ્કેલ કાર્યમાં પણ, કેવી દાખલારૂપ સફળતા મળે છે, એ સત્યને સમજાવતી હતી.

॥ જૈનં જયતિ શાસનમ્ ॥

## શુદ્ધિપત્રક

પૃષ્ઠ	પાંક્તિ	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૧૬	૧૩	૧૦૫૩માં	૧૬૫૩માં
૩૩	૧૮	બાણી ભઠચો	બગી ભઠચો
૪૦	૪	બગી ભઠચા હતો	બગી ભઠચો હતો
૪૦	૬	આચાર્ય મહારાજને	આચાર્ય મહારાજને
૪૮	૮	વ્યવસ્થા િ	વ્યવસ્થાની
૫૬	૧૬	ચોથવા	ચોથના
૬૨	૧૬	ભાવનીરતા	ભાવનીતરતા
૭૦	૧૩	બંગેલા	બંગલો
૧૩૨	૩	શ્રીમતી નાથીભાઈ	શ્રીમતી નાથીબાઈ